

บทบาทลุ่มแปลในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวในกระบวนการยุติธรรม

นายกิตติศักดิ์ สุจริตธุระการ

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-17-3500-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ROLES OF INTERPRETER IN THAI JUDICIAL PROCESS IN WORKING WITH
TOURIST POLICE

Mr.Kitisak Sujritturakarn

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

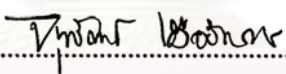
ISBN 974-17-3500-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทล้าสมัยในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวใน
	กระบวนการยุติธรรม
โดย	นายกิตติศักดิ์ สุจริตธุระการ
สาขาวิชา	สังคมวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญยง ชื่นสุวิมล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ฐิติยา เพชรมณี

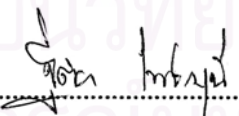
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

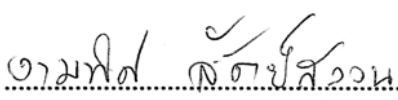
..... คณะบดีคณะรัฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จutarat เื่ออานวย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญยง ชื่นสุวิมล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ฐิติยา เพชรมณี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน)

กิติศักดิ์ สุจริตระการ : บทบาทล้ามแปลในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวใน
กระบวนการยุติธรรม. (THE ROLES OF INTERPRETER IN THAI JUDICIAL
PROCESS IN WORKING WITH TOURIST POLICE) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. บุญยง
ชั้นสุวิมล, อ.ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์จิตติยา เพชรมณี ,259 หน้า. 974-17-3500-6

การวิจัยเรื่อง บทบาทล้ามแปลในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวในกระบวนการ
ยุติธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทล้ามแปลในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยว เพื่อ
ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล้ามแปล ในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยว
และเสนอแนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน โดยนำกรอบแนวคิดดังนี้ แนวคิดเกี่ยวกับการ
แปล และล้ามแปล แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญา แนวคิดการไกล่
เกลี่ย แนวคิดวัฒนธรรมย่อย และทฤษฎีบทบาท โดยนำวิธีทางมานุษยวิทยามาใช้เก็บข้อมูล
สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเจ้าหน้าที่ล้ามแปลจำนวน 10 คน และมีระยะเวลาการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

ผลการวิจัยจากปัญหาการวิจัยทั้ง 3 ข้อ สรุปได้ว่า บทบาทล้ามแปลในงานบริการ มี
หน้าที่แปลเอกสาร แปลปากเปล่าและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

บทบาทล้ามแปลในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย และบทบาทล้ามแปลในการ
ไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้งมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลเท่านั้น

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชาสังคมวิทยา.....
ปีการศึกษา2548.....

ลายมือชื่อนิสิต... สกิตติศักดิ์ สกิตติศักดิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4681105224 : MAJOR SOCIOLOGY

KEY WORD : ROLE/ INTERPRETER/TOURIST POLICE /CRIMINOLOGY/ CRIMINAL JUSTICE

KITISAK SUJITTURAKARN : THE ROLES OF INTERPRETER IN THAI JUDICIAL PROCESS IN WORKING WITH TOURIST POLICE. THESIS ADVISOR:ASST.PROF.BOONYONG CHUNSUVIMOL, Ph.D., THESIS CO-ADVISOR: THITIYA PETMUNEE, 259 pp ISBN 974-17-3500-6

THE PURPOSES OF THE ROLES OF INTERPRETER IN THAI JUDICIAL PROCESS IN WORKING WITH TOURIST POLICE WERE TO STUDY THE ROLES OF INTERPRETER IN WORKING WITH TOURIST POLICE, PROBLEM AND OBSTACLES IN THE PERFORMANCE OF DUTY AND TO GIVE ADVICES IN ORDER TO SOLVE PROBLEM. THE IDEAS AND THEORIES USED IN THIS RESEARCH WERE THE CONCEPTS OF TRANSLATION AND INTERPRETER DEFEND OF ACCUSED AND DEFENDANT IN CRIMINAL PROSECUTION, MEDIATION, SUB-CULTURE AND ROLE THEORY. ANTHROPOLOGICAL RESEARCH METHOD OF IS USED TO COLLECT DATA BY IN-DEPTH INTERVIEWED 10 INTERPRETERS WHO HAD AT LEAST 5 YEARS OF WORK EXPERIENCES.

THE CONCLUSION OF THIS RESEARCH WAS THAT THE ROLES OF INTERPRETER IN THE SERVICE LINE WERE DOCUMENTARY TRANSLATION, VERBAL TRANSLATION AND PROVIDE ASSISTANT TO TOURISTS.

THE ROLES OF INTERPRETER FOR ACCUSED AND DEFENDANT IN CRIMINAL PROSECUTION AND MEDIATION WAS ONLY STRICTLY TO INTERPRETATION.

Department Sociology and Anthropology.....

Field of Study Sociology.....

Academic Year 2005.....

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

Lijitturakarn Kittsak
Boonyong Chunsuvimol
Thitiya Petmune

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบุคคลต่างๆ ที่มีส่วนช่วยทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญยง ชื่นสุวิมล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย อาจารย์ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ทางด้านมานุษยวิทยา และให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยทางด้านมานุษยวิทยาแก่ผู้วิจัย อาจารย์ฉัตรดิยา เพชรมณี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่สละเวลาให้กับผู้วิจัยในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และได้ถ่ายทอดความรู้ทางด้านกระบวนการยุติธรรมให้กับผู้วิจัย ท่านอาจารย์ทั้ง 2 ท่านได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิควิจัยและช่วยผู้วิจัยในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการวิจัย นอกจากนี้ยังให้ข้อแนะนำในการเขียนวิทยานิพนธ์ให้กับผู้วิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย ประธานกรรมการที่ได้ให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยจนกระทั่งวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน กรรมการ ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มิพระคุณต่อผู้วิจัยในฐานะผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวิจัยเชิงคุณภาพทางมานุษยวิทยาและได้ถ่ายทอดให้กับผู้วิจัยควบคู่ไปกับวิจัยทางด้านสังคม

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุพิพิธ เป็นผู้ที่มิพระคุณต่อผู้วิจัยในฐานะที่ให้ความรู้เกี่ยวกับลุ่มในประเทศสวีเดน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมภักดิ์ จันทร์สุกรี อาจารย์ ดร.อาจรณ์ เชนฐสุมน อาจารย์พัชรภี ฐาปนโนสธ อาจารย์ทั้ง 3 ท่านเป็นผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ทางด้านภาษารัสเซียให้กับแก่ผู้วิจัย และได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับอาชีพล่าม รองศาสตราจารย์ ดร.อุษา กรทับทิม อาจารย์อีกท่านหนึ่งที่มีพระคุณต่อผู้วิจัยที่ได้ถ่ายทอดภาษารีกให้กับผู้วิจัย และได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับอาชีพล่าม และนายอภิชาติ ศิริอุดมเลิศ ผู้ที่ถ่ายทอดอาชีพล่ามให้กับผู้วิจัยและเป็นผู้สอนเทคนิคในการล่าม รวมถึงคำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดามารดา อาจารย์บุญชัย เชิดตระกูล น.ส.ประกาย สุพรม ที่เป็นกำลังใจทางการศึกษาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด รวมถึงผู้บังคับบัญชา เพื่อนเจ้าหน้าที่ล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว และผู้ให้ข่าวสารสำคัญทุกท่าน ที่เสียสละเวลาให้กับผู้วิจัย และที่สำคัญขอขอบพระคุณบรรพบุรุษทั้งหลายที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ต่างๆ ไว้ให้ลูกหลาน จนผู้วิจัยสามารถเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
ขอบเขตการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำวิจัย.....	11

2 แนวคิดและทฤษฎี งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการแปล และล่ามแปล.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญา.....	28
แนวคิดเรื่องการไกล่เกลี่ย.....	37
แนวคิดวัฒนธรรมย่อย.....	38
รูปแบบอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว.....	40
ทฤษฎีบทบาท.....	48
งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	50
กรอบแนวคิด.....	64
นิยามปฏิบัติการตัวแปร.....	65
นิยามทั่วไป.....	66

3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	68
	การหาข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย.....	68
	การเก็บข้อมูลเบื้องต้น.....	68
	การเลือกสนามวิจัย.....	69
	การสำรวจเจ้าหน้าที่ล่ามแปล.....	70
	ศึกษาประวัติชีวิตของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลและประวัติการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล.....	71
	การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม.....	71
	การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก.....	71
	การลงสนามวิจัย.....	72
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
4	บทบาทล่ามแปลในอดีตถึงปัจจุบัน.....	74
5	การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญ.....	104
	ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 1 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิ (นามสมมติ).....	109
	ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 2 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณา (นามสมมติ).....	121
	ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 3 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมย (นามสมมติ).....	131
	ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 4 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปาราวดี (นามสมมติ).....	141
	ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 5 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลกุสุมา (นามสมมติ).....	151
	ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 6 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดี (นามสมมติ).....	161
	ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 7 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์ (นามสมมติ).....	170
	ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 8 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลวรเดช (นามสมมติ).....	181
	ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 9 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัย (นามสมมติ).....	192
	ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 10 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดช (นามสมมติ).....	201
6	วิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลการวิจัย.....	212
7	สรุปผลการวิจัย ปัญหาที่เกิดจากการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	233
	รายการอ้างอิง.....	241

ภาคผนวก.....248

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....259

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ในปี ค.ศ. 1995-2004.....	1
2 สถิตินักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ในปี ค.ศ.2001-2003.....	2
3 ผลงานด้านการป้องกันเหตุและลดจำนวนผู้เสียหายชาวต่างชาติ ปี พ.ศ.2544- กันยายน2547...3	3
4 ผลงานด้านการให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว พ.ศ.2544-กันยายน พ.ศ.2547.....	4
5 ความผิดเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ.2546.....	5
6 จำนวนผู้ต้องขังเป็นชาวต่างประเทศ.....	6
7 ผลงานด้านปราบปรามจับกุมบุคคลที่เป็นภัยแก่นักท่องเที่ยว ปีพ.ศ.2544-กันยายน 2547..7	7
8 จำนวนล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว.....	9
9 ตารางเปรียบเทียบ คุณสมบัตินักแปลกับคุณสมบัติของล่าม.....	26
10 เพศของผู้ให้ข่าวสำคัญ.....	105
11 อายุของผู้ให้ข่าวสำคัญ.....	105
12 ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ให้ข่าวสำคัญ.....	106
13 รายได้ในการทำงานของผู้ให้ข่าวสำคัญ.....	106
14 ระดับการศึกษาของผู้ให้ข่าวสำคัญ.....	107
15 สถานภาพสมรสของผู้ให้ข่าวสำคัญ.....	107
16 ภาษาของผู้ให้ข่าวสำคัญ.....	108
17 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะละ.....	109
18 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณา.....	121
19 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมย.....	131
20 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราวดี.....	141
21 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลกุสุมา.....	151
22 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลลิลาวดี.....	161
23 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์.....	170
24 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลวรเดช.....	181
25 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัย.....	192
26 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดช.....	201

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในประเทศไทย มีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นรายได้ทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ซึ่งเห็นได้ชัดในปี พ.ศ.2541-2542 รัฐบาลได้เล็งเห็นประโยชน์และให้ความสำคัญต่ออุตสาหกรรม จึงได้ประกาศปีดังกล่าวเป็นปี ส่งเสริมการท่องเที่ยว (Amazing Thailand 1998-1999) เพื่อส่งเสริมให้ชาวต่างประเทศที่นิยมเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยว มีอัตราเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้รายได้จากกิจการท่องเที่ยวของประเทศเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 1 : สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ในปี ค.ศ.1995 - 2004

ปี ค.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์	รายได้ที่ได้ (ล้านบาท)	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
1995	6.95	+12.73	190,765	+31.37
1996	7.19	+3.46	219,364	+14.99
1997	7.22	+0.41	220,754	+0.63
1998	7.76	+7.53	242,177	+9.70
1999	8.58	+10.50	253,018	+4.48
2000	9.51	+10.82	285,272	+12.75
2001	10.06	+5.82	299,047	+4.83
2002	10.80	+7.33	323,484	+8.17
2003	9.70	-10.15	289,600	-10.47
2004	12.00	+19.95	384,000	+24.16

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.2548

จากตารางที่ 1 จะพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวประเทศไทยมีจำนวนมากขึ้น
เว้นแต่ในปี ค.ศ.2003 มีจำนวนลดน้อยลง เนื่องจากการระบาดของไข้หวัดนก แม้ว่าเกิด
ไข้หวัดนกระบาดในประเทศไทยก็ตาม ประเทศไทยยังเป็นที่นิยมของชาวต่างประเทศในการที่จะ
เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งทั่วโลกยอมรับในชีวิตความเป็นอยู่ รอยยิ้มของคนไทย
อุปนิสัยของคนไทย ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จึงเป็นเหตุผลให้นักท่องเที่ยวได้เลือกประเทศไทย
เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของโลก โดยที่เราสามารถดูได้จากสถิตินักท่องเที่ยวในแต่ละ
ประเทศที่เข้ามาในประเทศไทย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 : สถิตินักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ในปี ค.ศ.
2001 - 2003

อันดับ	ประเทศ	ปี ค.ศ.2001	ปี ค.ศ.2002	ปี ค.ศ. 2003
1	Malaysia	1,159,630	1,296,109	1,338,624
2	Japan	1,168,548	1,222,270	1,017,513
3	Korea	552,977	716,778	694,297
4	Hong Kong	523,465	526,138	649,920
5	Singapore	664,980	683,296	629,103
6	China	694,886	763,139	624,214
7	United Kingdom	517,974	569,812	545,000
8	USA	485,276	509,841	459,862
9	Germany	398,034	403,240	378,642
10	Australia	363,696	355,529	281,361
11	France	237,511	253,463	219,227
12	Russia	58,927	68,978	90,665
13	Spain	38,812	48,491	31,850

ที่มา : กองสถิติและงานวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.2547

จากตารางที่ 2 จะพบการหลั่งไหลเข้ามาของนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมากในประเทศไทย ไม่เพียงแต่จะทำรายได้ให้กับประเทศไทยอย่างมากมาย แต่ในขณะเดียวกันยังเกิดปัญหา เกิดขึ้นมากมายกับนักท่องเที่ยว และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น โดยดูได้จากจำนวนผู้เสียหาย ที่ได้รับแจ้งเหตุขึ้น โดยการกระทำของมิชชันนารีหรืออาชญากรที่ไม่ประสงค์ดีต่อนักท่องเที่ยว จึง ทำให้กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว มีภารกิจหน้าที่ในการช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกและ รักษาความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศโดยมีภารกิจดังนี้

1. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ด้วยการป้องกันไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้น หรือมีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อยที่สุด สามารถลดสถิติการเกิดกลุ่มคดีอาญาและผู้เสียชีวิต ให้ลดลงได้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 : ผลงานด้านการป้องกันเหตุและลดจำนวนผู้เสียหายชาวต่างชาติ ปี พ.ศ.2544- กันยายน 2547

ด้านป้องกันเหตุและลดจำนวนผู้เสียหายชาวต่างชาติ	2544	2545	2546	2547	รวม	เฉลี่ยต่อปี
การรับแจ้งความร้องทุกข์คดีอาญา	366	329	474	332	1,501	375.25
อุบัติเหตุ	47	38	20	17	122	30.50
นักท่องเที่ยวเสียชีวิต	121	124	84	63	398	98

ที่มา : กองกำกับการ 1 งาน 2 (แผนงานและงบประมาณ) กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว พ.ศ.2547

จากตารางที่ 3 เมื่อมีนโยบายในการปราบปรามอาชญากรรม รวมถึงการป้องกันเหตุร้ายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นแก่นักท่องเที่ยว ทำให้จำนวนคดีอาญาอุบัติเหตุ รวมถึงจำนวนนักท่องเที่ยวเสียชีวิตลดลงได้ ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความไว้วางใจ และมีความมั่นใจในการท่องเที่ยวในประเทศไทย

2. ด้านให้การช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว ที่เข้ามาขอความช่วยเหลือ และเข้าไปช่วยเหลือ เช่น ให้ข้อมูลการท่องเที่ยว แนะนำเส้นทาง ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวหลงทาง บริการนักท่องเที่ยวส่งโรงพยาบาล บริการที่พักแก่นักท่องเที่ยวตกยากที่หน่วย ที่พัก บริการเป็นล่ามแปลแก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งเป็นจำนวนภาพรวม ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 : ผลงานด้านการให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว พ.ศ.2544- กันยายน พ.ศ. 2547

ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว	2544	2545	2546	2547	รวม	เฉลี่ยต่อปี
จำนวนนักท่องเที่ยว	477,453	533,704	1,141,027	1,147,319	3,299,503	824,876
การได้รับคำชมเชย	21	6	18	50	95	23.5

ที่มา : กองกำกับการ 1 งาน 2 (แผนงานและงบประมาณ) กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว พ.ศ.2547

จากตารางที่ 4 พบว่าสถิติการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวก การช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก และมีปัญหาเกิดขึ้นมากมาย และไม่จำกัดชนชาติ ปัญหาที่ตามมาคือ การสื่อสารกับนักท่องเที่ยว จึงเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อให้ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีเจ้าหน้าที่ล่ามแปลในการปฏิบัติงานอำนวยความสะดวก ในการท่องเที่ยว แม้ว่าจะมีมาตรการเพื่อความปลอดภัยต่างๆก็ตาม เมื่อได้มีการช่วยเหลือแล้ว บางครั้งนักท่องเที่ยวได้ทำหนังสือ ชมเชยกลับมาหลังจากได้มีการช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว แต่ในขณะเดียวกันกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย ไม่ใช่เพียงเข้ามาท่องเที่ยวตามปกติเท่านั้น แต่ยังแฝงเข้ามาเพื่อประกอบอาชญากรรม ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 : ความผิดเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ.2546

ลำดับ	สัญชาติ	นักท่องเที่ยวเป็นผู้ต้องหาในคดี ปี พ.ศ.2546				
		อาญา (ราย/คน)	จราจร (ราย/คน)	ยาเสพติด (ราย/คน)	คนเข้าเมือง (ราย/คน)	ความผิดอื่นๆ (ราย/คน)
1	กัมพูชา	6/19	-	-	1,120/1,427	2/3
2	จีน	114/117	-	4/4	195/197	45/72
3	ญี่ปุ่น	9/11	-	6/6	353/353	17/23
4	ฝรั่งเศส	8/8	-	15/15	148/148	15/15
5	พม่า	28/28	-	8/8	3,624/10,325	53/83
6	เยอรมัน	23/23	3/3	6/9	335/335	11/16
7	รัสเซีย	6/6	-	1/1	135/135	13/13
8	อเมริกา	11/13	-	13/14	645/655	37/38
9	ออสเตรเลีย	7/7	-	3/3	236/206	8/8
10	อังกฤษ	36/36/	-	-	1,495/1,495	74/78

ที่มา : กองกำกับการ 1 งาน 2 (แผนงานและงบประมาณ) กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว พ.ศ. 2547

จากตาราง จะพบว่าในแต่ละประเทศนั้น ปัญหาที่พบส่วนใหญ่จะเป็นเรื่อง คนเข้าเมืองที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายประเทศไทย หรือความผิดทางอาญาในลักษณะต่างๆ เช่น ทำร้ายผู้อื่น ลักทรัพย์ จากตาราง จำนวนผู้ต้องหาจำนวนมาก ความหลากหลายในการใช้ภาษา ก็จะต้องมีมาก แต่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ได้ว่าจ้างล่ามแปล ภาษาต่างๆ โดยพิจารณาจากภาษาที่เป็นภาษาทางราชการ คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาสเปน ภาษาฝรั่งเศส ภาษารัสเซีย ภาษาจีนกลาง ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาอาหรับ เพื่อไว้รองรับนักท่องเที่ยว ที่จะเข้ามาทำอาชญากรรมในประเทศไทย

เมื่อมีผู้ต้องหาที่กระทำความผิด นักท่องเที่ยวเหล่านี้จะต้องถูกดำเนินคดีและลงโทษ ตามกฎหมายประเทศไทย ซึ่งปรากฏจำนวนผู้ต้องขังที่เป็นชาวต่างชาติ ที่ถูกขังคุกในประเทศไทย มีจำนวนต่อไปนี้

จากตารางที่ 6 : จำนวนผู้ต้องขังที่เป็นชาวต่างประเทศทั้งสิ้น 3,196 คน (ยกเว้นพม่าและลาว)
นับถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2545

ประเทศ	ชาย	หญิง	รวม
1.กัมพูชา	421	112	533
2.มาเลเซีย	328	2	330
3.จีน	257	67	324
4.ไนจีเรีย	270	38	308
5.ชนกลุ่มน้อย	154	17	171
6.สิงคโปร์	117	0	117
7.เวียดนาม	93	7	100
8.ปากีสถาน	94	0	94
9.ฮ่องกง	79	1	80
10.อินเดีย	71	0	71

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศและสถิติราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2548

จากตารางที่ 1-6 จะเห็นได้ว่า เมื่อนักท่องเที่ยวได้เข้ามาเที่ยวในประเทศไทย เป็นจำนวนมาก ผลกระทบจากการท่องเที่ยว ส่วนหนึ่งก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และคนไทยเองได้ก่ออาชญากรรมขึ้น โดยมีลักษณะของกลุ่มที่ประกอบอาชญากรรมแบ่ง เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาเที่ยว ซึ่งกลุ่มนี้จะเข้ามาในรูปแบบของนักท่องเที่ยว และก่ออาชญากรรมกับนักท่องเที่ยวด้วยกันเอง เช่น แก๊งลักทรัพย์ในโรงแรม กลุ่มคนร้ายชาวปากีสถาน กลุ่มคนร้ายชาวฟิลิปปินส์ เป็นต้น

2. คนไทยที่ก่ออาชญากรรมกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำลายภาพลักษณ์การท่องเที่ยว ซึ่งเห็นว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเป็นผู้มีเงิน และเข้ามาเพื่อการท่องเที่ยวเท่านั้น เช่น การประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ปัญหาร้านค้าอัญมณี รัยขายของที่ระลึก กลุ่มมิจฉาชีพต่างๆ

จากปัญหาข้างต้น การปราบปรามบุคคลที่เป็นภัยต่อนักท่องเที่ยว ทั้งเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ คนไทย ทำให้มีมาตรการในการปราบปราม เช่น ให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวในการเที่ยวประเทศไทย มีศูนย์รับแจ้งเหตุ 1155 ตลอด 24 ชั่วโมง มีบทบาทลงโทษผู้กระทำความผิด เป็นต้น ผลงานด้านปราบปรามจับกุมบุคคลที่เป็นภัยต่อนักท่องเที่ยว ในปัจจุบันผลงานเป็นที่น่าพอใจกับนักท่องเที่ยว สามารถดูได้จากตารางที่ 7 ผลงานด้านการปราบปรามจับกุมบุคคลที่เป็นภัยต่อนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 7 : ผลงานด้านปราบปรามจับกุมบุคคลที่เป็นภัยต่อนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ.2544-กันยายน 2547

ด้านปราบปรามจับกุมบุคคล เป็นภัยต่อนักท่องเที่ยว	2544	2545	2546	2547	รวม	เฉลี่ยต่อ ปี
ผู้ต้องหาเป็นคนไทย/ ชาวต่างชาติ ราย/คน	7,035/ 8,820	8,882/ 10,486	8,021/ 16,813	6,773/ 10,385	30,711/ 46,504	7,678/ 11,626
เครือข่าย	1/6	3/13	4/8	9/34	17/80	5/20
การได้รับคำชมเชย	-	2	-	22	24	6

ที่มา : กองกำกับการ 1 งาน 2 (แผนงานและงบประมาณ) กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว พ.ศ.2547

จากตารางที่ 7 ช่วงปี 2544 - 2547 การปราบปรามจับกุมบุคคลที่เป็นภัยต่อนักท่องเที่ยวทั้งที่เป็นคนไทย และชาวต่างชาติ เกิดขึ้นจำนวนมากมาย และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อยๆ ถ้าแม้ปัญหาดังกล่าวจะแก้ไขได้ยาก แต่การปราบปรามยังคงต้องดำเนินการต่อไป

เมื่อนักท่องเที่ยว หรือชาวต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยกระทำความผิด หรือตกเป็นผู้เสียหาย หรือเป็นพยานอีกทั้งไม่สามารถเข้าใจภาษาไทยได้ การสื่อสารจึงเป็นปัญหาสำคัญ ที่จะต้องมีเจ้าหน้าที่ล่ามแปลเข้ามาทำหน้าที่ในการสื่อสาร ประกอบด้วยมีความหลากหลายในด้านเชื้อชาติและภาษา ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลได้เข้ามามีบทบาทส่วนในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ตามที่กฎหมายอาญาได้กำหนดให้มีล่ามแปล ตามมาตรา 13 ดังนี้

มาตรา 13 “การสอบสวน ไล่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาให้ใช้ภาษาไทย แต่ถ้ามีการจำเป็นต้องแปลภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย ก็ให้ใช้ล่ามแปล เมื่อมีการล่ามแปลคำให้การ คำพยานหรืออื่นๆ ล่ามต้องแปลให้ถูกต้อง ล่ามต้องสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะทำหน้าที่โดยสุจริต จะไม่เพิ่มเติมหรือตัดทอนสิ่งที่แปล ให้ล่ามลงลายมือชื่อในคำแปลนั้น

ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย หรือพยานไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทยได้ และไม่ล่าม ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลจัดหาล่ามให้โดยมิชักช้า ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลสั่งจ่ายค่าป่วยการแก่ล่ามที่จัดหาให้ตามมาตรานี้ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย สำนักงานอัยการสูงสุด หรือกระทรวงยุติธรรม แล้วแต่กรณี กำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

จากมาตรา 13 เมื่อนักท่องเที่ยวหรือชาวต่างประเทศเป็นผู้ต้องหา หรือผู้ฟ้องร้องในคดีต่างๆ เราจะต้องให้สิทธิในด้านการใช้ภาษาที่นักท่องเที่ยว หรือชาวต่างประเทศมีความชำนาญ และจะต้องเป็นภาษาที่ทางราชการ ได้กำหนดไว้ว่าเป็นภาษาทางราชการ มีปัญหาทางด้านการสื่อสารทางด้านภาษา สิ่งที่มีความจำเป็นตามมาตรา 13 คือ การจัดหาเจ้าหน้าที่ล่ามแปล เพราะบุคคลที่จะทำหน้าที่ล่ามแปล ใต้นั้นจะต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาเป็นอย่างดี และเป็นบุคคลที่มีความซื่อตรง ฉะนั้นกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว จึงมีความจำเป็นในการจัดหาเจ้าหน้าที่ล่ามแปล เพื่อทำหน้าที่ในการสื่อสารกับชาวต่างประเทศ และนักท่องเที่ยวที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทย และยังทำหน้าที่ในการเป็นล่ามแปลให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล จะต้องมีความชำนาญทางด้านภาษาเป็นอย่างดี รวมถึงมีหลักจิตวิทยาในการสื่อสาร และมีความอดทนในการทำงาน

เป็นล่ามแปลด้วย ฉะนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปล เป็นตัวแทนทำหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษา ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวได้ กำหนดจำนวนบุคลากรไว้ ดังนี้

ตารางที่ 8 : จำนวนล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว (ทั่วประเทศ)
ประจำเดือน มกราคม 2547

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษา	จำนวน
ภาษาอังกฤษ	66 คน
ภาษาฝรั่งเศส	4 คน
ภาษาเยอรมัน	2 คน
ภาษาญี่ปุ่น	10 คน
ภาษาจีน	14 คน
ภาษาฮาวาย	2 คน
ภาษารัสเซีย	2 คน
ภาษาสเปน	-
รวมทั้งหมด 8 ภาษา	100 คน

ที่มา : กองกำการ 1 งาน 1 (ธุรการและกำลังพล) กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว พ.ศ.
2548

จากตารางที่ 8 พบว่าเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมีจำนวน 100 คน เป็นเพศชาย 28 คน เพศหญิง 72 คน เพื่อทำหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษา นั้นยังมีจำนวนน้อยต่อการอำนวยความสะดวก การช่วยเหลือนักท่องเที่ยว กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวจึงได้มีการจ้างเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ในฐานะลูกจ้างชั่วคราว สัญญาปีต่อปี เพื่อทำหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษา เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญทางด้านภาษาจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพราะถ้าไม่มีบุคคลที่ทำหน้าที่ในการเป็นผู้สื่อสาร ทางด้านภาษาเมื่อเกิดปัญหาไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ เพราะฉะนั้นจำนวนเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมีส่วนสำคัญในการที่จะรองรับนักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน

จากเหตุผลที่กล่าวมา การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล มีภาระหน้าที่สำคัญซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ฉะนั้นปัญหา และอุปสรรคในการทำงานจะต้องมีการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในปัจจุบันทุกวันนี้การแปล มิได้มีความสำคัญเพียงแค่การทำให้กลุ่มชนที่ใช้ภาษาหนึ่ง เข้าใจกลุ่มชนต่างภาษาออกไป แต่ความสำคัญของการแปลได้เพิ่มทวีคูณ เนื่องจากการล่ามเป็นเครื่องมือที่สนับสนุน และสร้างความเข้าใจกันของคนต่างชาติที่มาอยู่ร่วมในสังคมเดียวกัน กระทบที่มีบทบาทที่สำคัญต่อการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างมวลมนุษยชาติ การล่ามจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอด และโอนความรู้และเทคโนโลยีเหล่านั้นให้ชาติอื่น ได้นำไปใช้พัฒนาทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้การที่ประเทศไทยเป็นเมืองที่สนับสนุนการท่องเที่ยว เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาในประเทศไทย การที่จะสื่อสารกับชาวต่างประเทศให้เข้าใจนั้นเป็นเรื่องยาก และที่สำคัญเมื่อมีนักท่องเที่ยวกระทำความผิด หรือนักท่องเที่ยวที่ได้รับความเสียหาย สิ่งแรกที่ทุกคนจะต้องนึกถึงคือ บุคคลใดที่จะทำหน้าที่ในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ มาเป็นภาษาไทย ถ้าไม่ใช่ล่าม เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปล จึงมีบทบาทและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรม ที่จะอำนวยความยุติธรรมให้กับชาวต่างชาติ ผู้วิจัยจึงตั้งใจที่ศึกษาถึงบทบาทของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน และปัญหาอุปสรรคในการทำงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของล่ามแปล ในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยว
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล ในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยว
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาบทบาทของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และการแก้ปัญหาในการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล โดยที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นเป้าหมายในการศึกษา จำนวน 10 คน ซึ่งถือว่าในกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางในการทำงาน และเป็นจุดเริ่มต้นในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถือเป็นต้นธารในกระบวนการยุติธรรม มีหน้าที่ในการเป็นล่ามแปลให้กับตำรวจเพื่อทำการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เป็นหน้าที่หลักของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ในการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ผู้วิจัยจะศึกษาถึงบทบาทของล่ามแปลในการทำงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยว รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล โดยศึกษากรณีล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงบทบาทของล่ามแปล ในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของล่ามแปล
3. ทำให้เข้าใจถึงปัญหาในการปฏิบัติงานของล่ามแปล
4. ทำให้เข้าใจถึงแนวทางในการพัฒนาระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎี งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ศึกษากรณีเจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาที่จะใช้ในการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับการแปลถึงบทบาทที่สำคัญ ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ที่จะใช้ในการทำงานในส่วนที่มีการติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยว ที่มาจากทั่วโลกและแสดงถึงปัญหาที่มีความแตกต่างกันในด้านภาษา และรูปแบบการทำงานในกระบวนการยุติธรรม โดยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการแปล และล่ามแปล
2. แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญา
3. แนวคิดเรื่องการไต่สวน
4. แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมย่อย
5. รูปแบบอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว
6. ทฤษฎีบทบาท

แนวคิดเกี่ยวกับการแปล และล่ามแปล (Concept of Translation and Interpreter)

1. ความหมายของการแปล

การแปล (Translation) หมายถึง การถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งมาเป็นอีกภาษาหนึ่ง แล้วนำมาเรียบเรียงให้ถูกต้องเหมาะสมตามหลักภาษา เพื่อให้ได้ความหมายเหมือนกับข้อความในต้นฉบับต่างประเทศ (เชวง จันทระเชตต์, 2528) โดยที่ แคตฟอร์ด ได้ให้นิยามของคำ translation คือ การแปลเอาไว้ว่า

“ Translation is an operation performed on language : A process of substituting a text in one language for a text in another ”

“ หมายความว่า “ การแปลเป็นกระบวนการที่กระทำต่อภาษา กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่เอาถ้อยความ ที่เขียนด้วยภาษาหนึ่งไปแทนที่ถ้อยความที่เขียนด้วยอีกภาษาหนึ่ง ”

การแปล หมายถึง “ การถ่ายทอดข้อความจากภาษาหนึ่ง ไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยที่จะรักษาคุณค่าและความหมาย ในภาษาเดิมไว้อย่างครบถ้วน และมีน้ำหนัก เท่ากัน รวมทั้งถ่ายทอดสิ่งอื่นๆ ที่แฝงอยู่ในเนื้อความเดิม เช่น วัฒนธรรม ปรัชญา ความคิด ความรู้สึก ” (สิทธิธา พินิจภูวดล , 2528)

ในการแปลนั้น ผู้แปลต้องทำงานในการแปลภาษาที่แตกต่างกัน สองภาษาเป็นอย่างน้อย เช่น ภาษาอังกฤษแปลเป็นภาษาไทย โดยที่ ภาษาอังกฤษเรียกว่า ภาษาไปหรือภาษาต้นทาง (source language) ส่วนภาษาไทยเรียกว่า ภาษามาหรือภาษาปลายทาง (target language)

สรุปได้ว่าความหมายของการแปล ในความหมายของคำว่า Translation หมายถึง การแปลจากภาษาอื่นมาเป็นภาษาของตนเองโดยที่จะถ่ายทอดให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามต้นฉบับ โดยที่บุคคลที่จะทำหน้าที่แปลได้นั้นจะต้องมีความเข้าใจทางด้านภาษาเป็นอย่างดี ทั้งภาษาของตนเอง และภาษาที่จะแปล เช่น แปลจากภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทย บุคคลที่จะทำหน้าที่แปลจะต้องมีความเข้าใจทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาไทยเป็นอย่างดี

การแปล หมายถึง (เชวง จันทระเชตต์, 2528) การสื่อสารแบบทุติยภูมิ การแปลนั้นเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่ง โดยที่เข้ามามีบทบาทในการสื่อสาร เมื่อผู้รับสารไม่สามารถที่จะสารที่เป็นภาษาต่างประเทศที่ตนไม่สามารถที่เข้าใจได้ จึงจะต้องมีผู้ที่ทำหน้าที่ในการแปลสารนั้น และจะต้องมีความเข้าใจในภาษาต่างประเทศนั้นด้วย โดยที่การแปลนั้นจะต้องแปลข้อความจากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาที่ผู้รับสาร จะต้องมีเข้าใจโดยที่จะต้องรักษาความไว้อย่างเดิม ซึ่งในลักษณะนี้ การที่ผู้รับสารไม่สามารถที่จะรับสารได้โดยตรง และจะต้องมีผู้แปลสารให้โดยทำหน้าที่เป็นผู้รับสารแทน แล้วจึงแปลสารนั้นเป็นภาษาที่ผู้รับสารตามเป้าหมายเดิมเข้าใจ การแปลจึงเป็นการสื่อสารชั้นทุติยภูมิ (secondary communication)

โดยที่เป้าหมายในการสื่อความหมายนั้น บางครั้งเราเข้าใจเป้าหมายแต่ไม่เข้าใจความหมายและสามารถปฏิบัติได้ถูก เช่น เราเห็นคนป่วยขยับปากพูดอ้อๆ ซึ่งฟังไม่เข้าใจ แต่เราเข้าใจว่า คนป่วยต้องการน้ำและยื่นน้ำให้ แต่ในทางตรงกันข้ามการสื่อความหมาย บางครั้งเราเข้าใจความหมายแต่เราไม่เข้าใจเป้าหมาย เช่น มีคนทักว่า “ ไปไหนมา ” แทนที่เราจะตอบว่า “ ไปมหาวิทยาลัยมา ” เรากลับโมโห กล่าวหาว่า เป็นการละลาบละล้วง เช่นนี้แสดงว่า เป็นการเข้าใจความหมายแต่ไม่เข้าใจเป้าหมาย (กิริติ บุญเจือ, 2526) โดยที่มีหลักการสื่อสาร คือ ผู้แปลเป็นผู้ส่งสาร งานแปลเป็นสาร ส่วนผู้ใช้งานแปลเป็นผู้รับสาร ดังรูปภาพ

ที่มา : หลักการทางการสื่อสาร (สิทธา พินิจภูวดล, 2528)

เมื่อเจ้าหน้าที่ล่ามแปลทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร ในงานแปลเพื่อทำหน้าที่สื่อสารให้กับผู้รับสาร สิ่งสำคัญที่สุดของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล คือ จะต้องมีความรู้คุณสมบัติของผู้ส่งสาร และในทางกลับกันผู้รับสารจะต้องมีความรู้คุณสมบัติเหมือนกัน ดังต่อไปนี้

คุณสมบัติของผู้ส่งสารและผู้รับสาร (เชาวง จันทระเขตต์ , 2528)

ในการที่จะเป็นผู้ส่งสารเปรียบเสมือนเจ้าหน้าที่ล่ามแปล และผู้รับสารหรือผู้ที่ไม่สามารถเข้าใจภาษากลางได้นั้น คุณสมบัติของการเป็นผู้ส่งสารและผู้รับสาร นั้นมีความสำคัญโดยที่คุณสมบัติของผู้ส่งสาร และผู้รับสารควรที่จะมีความสัมพันธ์กัน ของผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยคุณสมบัติของผู้ส่งสารและผู้รับสาร มีดังต่อไปนี้

1. ทักษะหรือความชำนาญในการติดต่อสื่อสาร (communication skills) ในการสื่อสารกับบุคคลมักหมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาทุกทักษะ คือ การพูด การฟัง การเขียน การอ่านรวมทั้งความคิด

2. **ทัศนคติหรือเจตคติ (Attitudes)** หมายถึง แนวโน้มที่บุคคลได้รับมา หรือเรียนรู้มา และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุน หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่าง โดยคู่ได้จากพฤติกรรมต่างๆ เช่น การกระทำ กิริยา ท่าทาง การพูด การเขียน

3. **ความรู้ (Knowledge)** หมายถึง ระดับการศึกษา ความรู้ทั่วไป ความรอบรู้ ความรู้โลกจากประสบการณ์ และคุณสมบัติอื่นๆที่ทำให้บุคคลเข้าใจในสิ่งต่างๆ

4. **ระบบสังคม (Social system)** หมายถึง ลักษณะรูปแบบของระเบียบวิธีการ และความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกัน ของบุคคลซึ่งถ้ามองในแง่ ภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) ภาษาเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ฉะนั้น จะเพิกเฉยไม่สนใจผู้รับสารไม่ได้โดยที่สังคมมีลักษณะเป็นระบบ ประกอบด้วยส่วนย่อย แตกต่างกัน เช่นอาชีพการทำงานที่แตกต่างกัน ระบบการศึกษา โดยที่เราอาจจะแบ่งการศึกษาภาษาสังคมได้ 2 แบบ (ประพจน์ อัสววิรุพหการ,2539) คือ

4.1 **ภาษาศาสตร์สังคมแนวบรรยาย (Descriptive Sociolinguistics)** ศึกษาค้นคว้าหาพฤติกรรมทางสังคมในการใช้ภาษาในชุมชนภาษา (speech community) ในชุมชนหนึ่งกล่าวง่ายๆ คือ พยายามหาคำตอบให้แก่ปัญหาที่ว่าใครพูด (หรือเขียน) ภาษา(ชนิด) ไรหรือภาษา (แบบ)ไร กับใครเมื่อไร เพื่ออะไร เพื่อที่หาข้อสรุปว่า ภาษาในชุมชนนั้นหรือภาษาที่ใช้ในนั้นมีลักษณะหรือแสดงออกมาทางสังคมอย่างไร และพฤติกรรมต่อภาษาอย่างไร

4.2 **ภาษาศาสตร์สังคมเชิงพลวัต (Dynamic Linguistics)** ศึกษาถึงเหตุผลของความแตกต่าง และความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมทางภาษาในชุมชนภาษาเดียวกัน เมื่อสถานการณ์ต่างกัน รวมถึงศึกษาว่า ในชุมชนภาษาหรือกลุ่มความสัมพันธ์ทางสังคมที่เหมือนกัน จึงมีพฤติกรรมทางภาษาสังคม รวมทั้งพฤติกรรมต่อภาษาต่างกันไป

ในปัจจุบันจะพบแม้ว่าพวกเขาจะอยู่ในสังคมเดียวกัน แต่การใช้ภาษาในแต่ละกลุ่มชนก็มีความแตกต่างกันไป ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ ภาษาที่ใช้ในเฉพาะอาชีพ ภาษาที่ใช้เฉพาะกิจ เช่น ภาษาหนังสือพิมพ์ ภาษาโฆษณา หรือภาษาในวงการวิชาการต่างๆ (ประพจน์ อัสววิรุพหการ ,2539) เช่น

ภาษาในวงการแพทย์ มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับการรักษา รวมถึงโรคต่างๆ เช่น **จิ้นวอร์ด** ตรวจภายใน **ส่องกล้อง** (ใช้กล้องส่องดูอวัยวะภายใน)

ภาษาในการโฆษณา มักจะใช้คำที่ง่าย และเป็นທີ່ติดหูของประชาชน ปัจจุบันจะพบโฆษณาเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อสังคมเป็นอย่างมาก เพราะสังคมใช้เครื่องมือสื่อสาร เช่น **วิทยุ โทรทัศน์ วิทยุมือถือ** จำนวนจึงเกิดจากการโฆษณา

ภาษาหนังสือพิมพ์ จะเป็นการใช้คำสั้นๆ เพื่อประหยัดเนื้อที่ ชอบใช้คำเสียดสีกัน หรือเปรียบเทียบ เช่น **พญาอินทรีและสิงโตตีนบอด** (ทีมฟุตบอลเยอรมันและอังกฤษยิงประตูไม่ได้เลย)

ภาษาทางด้านอาชญากรรม มักจะเป็นภาษาเกี่ยวกับทางด้าน การก่อเหตุทางด้าน อาชญากรรม กฎหมาย ที่มีความเกี่ยวข้องกับการก่อเหตุอาชญากรรม โดยทั่วไปแล้วจะเป็นคำศัพท์เฉพาะด้าน และที่สำคัญเจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องมีความรู้ทางด้านคำศัพท์ และความหมายที่เป็นภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร และให้ความหมายที่ถูกต้อง

ภาษาสังคมเกษตรกรรม มีการใช้สำนวนเกี่ยวกับน้ำ เพราะต้องอาศัยน้ำเป็นสำคัญ เช่น **น้ำท่า น้ำใจ น้ำคำ ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ น้ำขึ้นให้รีบตัก เป็นต้น**

ภาษาสังคมอุตสาหกรรม เป็นสำนวนเกี่ยวกับโรงงาน เป็นส่วนใหญ่ เช่น **แรงงาน คนงาน ทำงานเป็นผลัด เป็นกะ O.T. กรรมกร กรรมอาชีพ ชูตรีดแรงงาน เสียเครดิต (เดิมใช้เสียชื่อ) เป็นต้น**

2. ประเภทของการแปล

ประเภทของการแปล ได้ 2 ประเภท คือ การแปลแบบเขียน และการแปลแบบปากเปล่า (จินตนา ยศสุนทร , 2540)

1. แปลเขียน หรือแปลลงเป็นตัวหนังสือ

ในการแปลเอกสารหรือหนังสือต่างๆ (หรือในปัจจุบันอาจหมายถึง การแปลคำพูดของบุคคลหนึ่งใดที่อัดเทปเอาไว้ก็ได้) และเขียนลงเป็นตัวหนังสือไม่ว่าจะเป็นผลงานที่ต้องการนั้นต้องการเพียงสรุปความ ถอดความเพื่อทำรายงาน จดลงตามคำพูดทุกตัวอักษร หรือมุ่งเอาดีเลิศ ทั้งในด้านความถูกต้องและสำนวนภาษาก็ตาม ความสำคัญอยู่ตรงที่ว่า ผู้แปลมีเวลาที่จะคิด เขียน หรือเรียบเรียงให้สมบูรณ์และดีได้นั้นจะต้องขึ้นอยู่กับเวลาตัวอย่างงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่เกี่ยวกับ การแปลเขียน ที่เป็นตัวหนังสือ ได้แก่

1.1 แปลใบแจ้งความกรณีทรัพย์สินสูญหาย

ขั้นตอนการทำงานในการแปลใบแจ้งความกรณีทรัพย์สินสูญหาย มีดังต่อไปนี้

1. เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาติดต่อกับตำรวจท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ตำรวจจะให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปล เป็นผู้ถามว่ามีปัญหาอะไร ถ้านักท่องเที่ยว บอกว่าทรัพย์สินสูญหาย ต้องการใบแจ้งความเพื่อนำใบแจ้งความประเทศไทยกลับไป ติดต่อบริษัทประกันประเทศของนักท่องเที่ยว สำหรับขอเงินคืนในกรณีที่ทรัพย์สินสูญหายในระหว่างท่องเที่ยว และไม่ต้องการดำเนินคดี

2. เมื่อเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ทราบถึงวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะให้เอกสารสำหรับกรอกข้อความ ทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวที่หายว่า หายที่ไหน หายอย่างไร หายเมื่อไร เก็บไว้ที่ไหน และตรวจสอบเมื่อไร เมื่อรู้ตัวว่าหาย

3. เมื่อนักท่องเที่ยว ได้เขียนข้อความเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่ล่ามแปล จะทำหน้าที่ในการแปลข้อความ ที่เป็นภาษาต่างประเทศ มาเป็นภาษาไทย ซึ่งการแปลแบบนี้ จะเป็นการแปลแบบเขียน โดยที่จะต้องสรุปความ ที่เด่นชัด และจะต้องมีความถูกต้อง เพราะข้อความที่นักท่องเที่ยวได้กรอกนั้น จะต้องตรงกับภาษาของนักท่องเที่ยว

4. เมื่อเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ได้แปลเอกสารเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะนำเอกสารที่แปล ไปให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อลงบันทึกประจำวัน และถ่ายสำเนาให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานว่าได้มาแจ้งความกรณีทรัพย์สินสูญหาย

1.2 แปลเอกสารเป็นภาษาต่างประเทศ

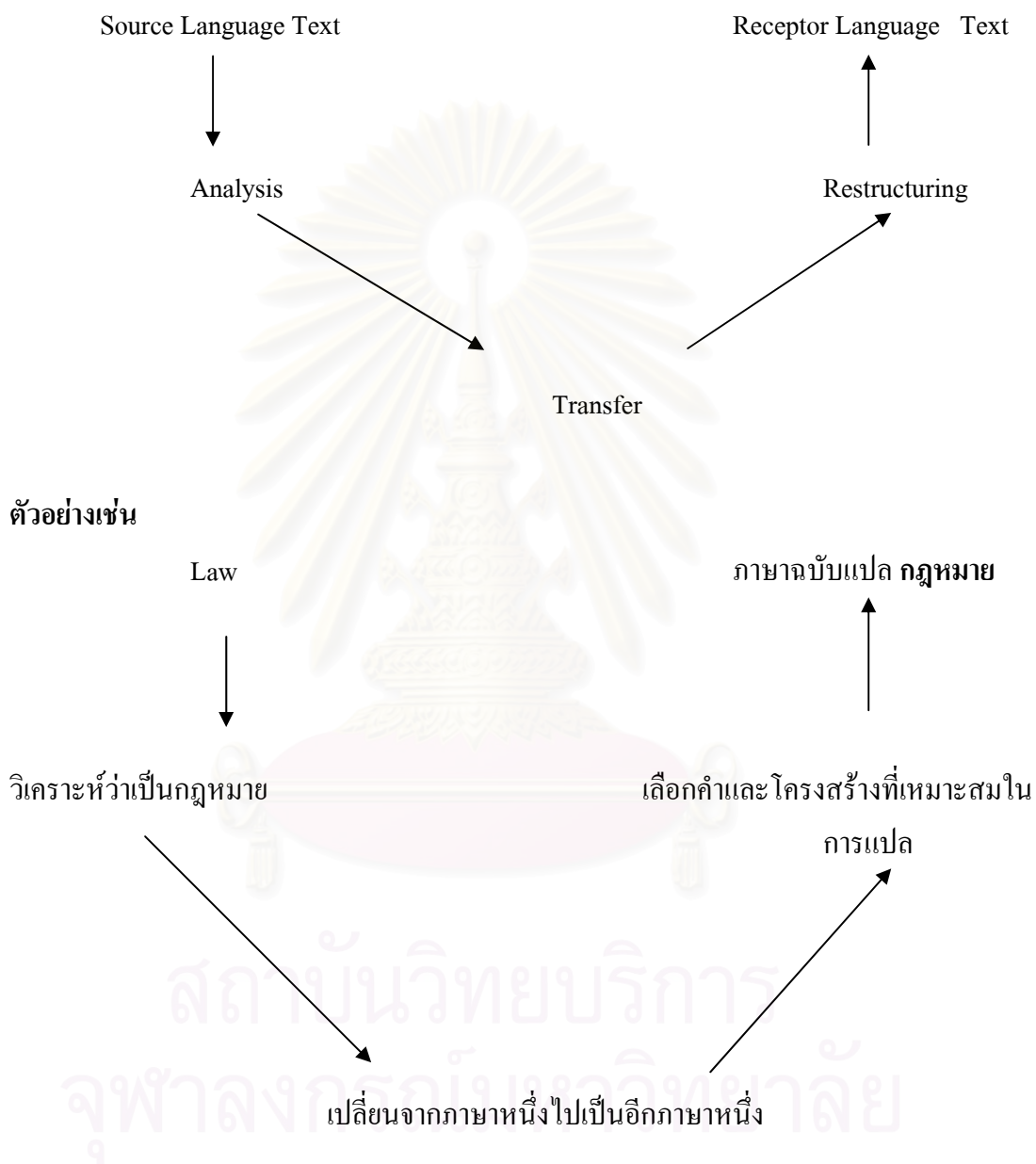
เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องมีหน้าที่ในการแปลเอกสาร เกี่ยวกับใบเตือนต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวดูต้องรู้ในการระมัดระวังตัว ในการท่องเที่ยวในประเทศไทย จากภาษาไทย เป็นภาษาต่างประเทศ หรือแปลภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย ในกรณีที่นักท่องเที่ยวเขียนจดหมายมาถึงตำรวจท่องเที่ยว

ลักษณะงานนี้จะเป็นงานทางด้านการเขียน เจ้าหน้าที่ล่ามแปล จะทำหน้าที่ในการแปลเอกสาร ซึ่งจะไม่มีการพูดคุย แต่จะเน้นการเขียน ซึ่งจะต้องมีความเข้าใจในโครงสร้างของภาษาต่างประเทศนั้นเป็นอย่างดี ในการเขียนบทความหรือข้อความใด เพราะจะต้องมีการพิมพ์แจกจ่ายให้กับนักท่องเที่ยว

ในการแปลแบบเขียน หรือแปลลงเป็นตัวหนังสือ จะมีกระบวนการในการแปลดังต่อไปนี้ (อาจารย์ เศรษฐสุนทร, มปป :9)

- ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาต้นฉบับ การวิเคราะห์ต้นฉบับ เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของต้นฉบับ เพื่อให้ได้ความรู้และแนวคิดรวบยอดของงานที่จะแปล
- ขั้นตอนที่ 2 การตีความและจับสารของต้นฉบับ และรับมาเป็นของผู้แปลซึ่งจะสื่อไปยังผู้รับสารอีกทีหนึ่ง ในขั้นตอนนี้อาจเรียกได้ว่า เป็นขั้นตอนการถ่ายทอดความหมายของผู้เขียนต้นฉบับมาเป็นความหมายของผู้แปล
- ขั้นตอนที่ 3 การตัดสินใจว่าจะตีความ และแปลในลักษณะใด เช่น การแปลตรงตัวเพื่อรักษารูปแบบ การนำเสนอความหมาย หรือแปลเพื่อเอาความ ขั้นตอนนี้ยังรวมไปถึงการเลือกใช้คำรูปประโยค และการถ่ายทอดให้ตรงกับบริบทนั้นๆ
- ขั้นตอนที่ 4 การทดสอบงานแปล หมายถึง การตรวจสอบความถูกต้อง ส่วนวนการใช้ภาษา และความเข้าใจของงานแปล โดยอาจให้ผู้ที่มีความรู้ในการใช้ภาษา หรือมีความรู้เฉพาะด้าน เป็นผู้ตรวจทางและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

จากขั้นตอนในการแปลทั้ง 4 ขั้นตอน สามารถสรุปเป็นรูปภาพดังในตาและเทเบอร์
ได้สร้างแบบจำลองของกระบวนการแปลไว้ดังนี้ (อาจารย์ เศรษฐสุมน, มปป : 9)

ที่มา : การแปลภาษารัสเซียเป็นภาษาไทย 1 (อาจารย์ เศรษฐสุมน, มปป : 9)

นอกจากที่จะต้องทราบถึงกระบวนการในการแปลแล้ว การแปลแบบเขียน หรือการแปลลงเป็นตัวหนังสือ จะมีลักษณะที่เป็นด้านศาสตร์และศิลป์ (อาจารย์ เชษฐสุมน , มปป.) การแปลในปัจจุบันจะมีกระบวนการที่ซับซ้อนมาก ต้องใช้ความรู้จากศาสตร์ต่างๆ ที่ไม่เฉพาะด้านภาษาศาสตร์ แต่จะต้องมีความรู้ในด้านอื่นๆด้วย เพราะการแปลเป็นงานที่เอาศาสตร์ที่รวมทุกแขนงเข้าไว้ด้วยกันในลักษณะของสหวิชา ในด้านศิลปะ ต้องใช้พรสวรรค์ที่มีอยู่ในตัวของปัจเจกบุคคล ไม่สามารถลอกเลียนแบบ ฉะนั้น นักแปลที่ดี ควรให้ความสนใจทั้งสองส่วน กล่าวคือ ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถทั้งด้านศาสตร์และศิลป์ เพื่อผลิตงานแปลที่มีคุณภาพ และยังเป็นการพัฒนาทักษะที่ดีให้แก่ตนเองด้วย

ในการแปลนั้นเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ซึ่งการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์สามารถแยกได้เป็น 2 ประเภท (จินตนา ยศสุนทร , 2540)

1. แปลเป็นอาชีพที่ต้องใช้การฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความชำนาญ หรือทักษะเปรียบดังงานฝีมือ การฝึกฝนเล่าเรียนนี้กระทำได้ด้วยการเรียน หลักเกณฑ์การแปลและการปฏิบัติ ไม่ได้เรียนด้วยทฤษฎีแต่จะได้จากประสบการณ์ และความชำนาญ โดยในกลุ่มจะได้แก่นักแปลจดหมาย เอกสาร การติดต่อด้านธุรกิจ นักแปลวารสาร เป็นผู้ที่ต้องรู้ภาษาต่างประเทศนั้นดี หลังจากนั้นปรับปรุงฝึกฝนให้มีความชำนาญรวมถึงคำศัพท์ที่ใช้เฉพาะด้าน โดยจะต้องมีความสามารถดังนี้

1.1 มีความถูกต้อง หมายถึง รู้จักใช้ภาษานั้นอย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะ เป็นโครงสร้างทางไวยากรณ์ ประโยค

1.2 มีความรู้เรื่องภาษาเฉพาะด้านต่างๆ เช่น กฎหมาย การเมืองการปกครอง รวมถึงถ้อยคำ หรือคำศัพท์แสลง อันเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และที่สำคัญอย่างน้อยจะต้องมีประสบการณ์ในการแปลมาก่อน เพราะว่าถ้าไม่มีประสบการณ์ในการแปล จะไม่สามารถรู้เทคนิคในการแปล หรือการเลือกคำที่มีความสวยงามได้ เพราะประสบการณ์เป็นส่วนช่วยในการปรับปรุงการแปล

2. แปลเป็นศิลป์ (Art) คือ แปลด้วยความประณีตบรรจงให้ผลงานสมบูรณ์และมีความสละสลวย งานแปลแบบนี้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับวรรณกรรมโดยนักแปล จะต้องมีความ

คุณสมบัติ ในการความเป็นอิสระ ที่จะเลือกใช้สำนวนโวหาร หรือถ้อยคำในสำนวนของ ตัวเอง และจะต้องมีจินตนาการ โดยที่เมื่อผู้แปลได้แปลงานแล้วผู้อ่านจะต้องสามารถเห็นภาพ ได้อย่างชัดเจนโดยจะต้องเป็นผู้สร้างสำนวน สร้างคำใหม่ขึ้นมา เพื่อเป็นการดึงดูด ให้ผู้อื่นมี ความสนใจมากขึ้น

การที่จะเป็นนักแปลที่ดี ต้องมีการหาข้อมูลทั้งที่เป็นเอกสารและบุคคล เป็นทักษะ ในการฝึกฝน รวมทั้งเป็นศิลปะอีกด้วย ผู้ที่ทำงานด้านนี้ ความพากเพียร โดยใช้ความรู้ จาก ประสบการณ์ที่สั่งสมไว้รวมเข้าด้วยกัน ความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละคน คงเป็นนักแปลที่ดี ได้โดยไม่ยาก (มาลิตต์ พรหมทัตตเวที, 2541)

เพราะฉะนั้นในการแปลแบบนี้เจ้าหน้าที่ล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว จะต้องมีความเข้าใจในเอกสารที่จะแปล เป็นอย่างดี รวมถึงความรู้ด้านอื่นๆ ประกอบ รวมทั้งในการแปลแบบเขียน เจ้าหน้าที่ล่ามแปล จะมีศิลปะในการแปล ที่จะเขียนข้อความ หรือแปลนั้นให้มีความสละสลวย สามารถอ่านเข้าใจง่าย และไม่ซับซ้อน โดยที่จะต้องมีความ ชำนาญทางด้านภาษาเป็นอย่างดี เพราะถ้าไม่มีความเข้าใจในภาษา จะทำให้ความหมายที่แปล ออกมาผิดไปได้ เพราะในการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ทำงานในลักษณะแปลแบบ เขียน จะต้องมีความรวดเร็ว และถูกต้อง โดยที่บางครั้งไม่สามารถที่จะใช้พจนานุกรม เข้าช่วยได้ ในกรณีที่จะต้องแปลเอกสารต่อหน้า นักท่องเที่ยว สิ่งที่สามารถที่จะเข้าใจ ความหมายได้ดี คือ การฝึกฝนของตนเองในการใช้พจนานุกรมในภาษาต่างๆ ให้มีความ กระฉับเพื่อเป็นการป้องกันในการสื่อความหมายที่ผิด

2. แปลปากเปล่า

การแปลปากเปล่า จะตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “ **Interpreter** ” ซึ่งแปลเป็น ภาษาไทยคือ “ ล่าม ” โดยที่คำว่า “ ล่าม ” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ในความหมายที่ 1 จะแปลว่า ผู้แปลคำพูดจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่งโดยทันที คำนี้ใช้ใน หลายความหมาย คือ (จินตนา ยศสุนทร, 2540)

1. ตามความหมายว่า “ทำให้เข้าใจความหมาย” ก็ย่อมหมายถึงได้ถึงการแปลหรือถ่ายทอด ความหมายแต่ที่มีต้องพิถีพิถันให้ได้ทุกอย่าง โดยครบถ้วนสมบูรณ์อย่างซื่อสัตย์ต่อต้นฉบับตามหลักการแปล แต่เป็นการแปล สรุปรูปหรืออธิบายความ ถือเอาความเข้าใจเท่านั้น เป็นสำคัญ ถ้าเป็นการแปลส่วนใหญ่ก็จะใช้หมายถึง การแปลปากเปล่า หรือที่ใช้กันใน การประชุมนานาชาติ ที่เรียกว่า แปลทันที

2. หมายถึงอาชีพล่าม คือ การช่วยสื่อความหมายให้ระหว่างคนที่ต่างภาษากัน จุดประสงค์ทั่วไปก็เพียงให้เข้าใจกันได้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรณีหรือลักษณะความเข้าใจ ที่ต้องการ แม้จะไม่จำเป็นต้องแปลอย่างมีศิลปะหรือใช้ความพิถีพิถัน แต่ต้องมีความรู้เฉพาะเรื่องที่จะต้องเป็นล่ามให้เขาเข้าใจอยู่แล้ว ดังเช่นพวกล่ามในการประชุมนานาชาติ แต่ละคนก็จะต้องมีความรู้เรื่องที่เขาประชุมกัน ไม่ว่าจะเป็นการเมืองระหว่างประเทศ การคลัง การเกษตร การทหาร ฯลฯ หรือแม้แต่ปลิกย่อยลงไปถึงเรื่องเหมืองแร่ น้ำมัน อวกาศนิวเคลียร์ ฯลฯ หรือล่ามในที่ทำงานทั้งภาครัฐบาล และเอกชน เช่นล่ามในศาล ที่กรมตรวจคนเข้าเมือง สถานกงสุล ตำรวจท่องเที่ยว เป็นต้น

การแปลปากเปล่านั้นจะเป็นการแปล จากเอกสารหนังสือที่เป็นตัวเขียนเป็นปากเปล่า หรือฟังผู้พูดแล้วแปล เช่น ล่ามแปล เป็นการแปลทีละตอน หรือแปลทันที คือ แปลทันทีให้ผู้รับฟังด้วยหูฟังก็ได้ ความสำคัญอยู่ที่การแปลแบบปากเปล่า ต้องการความรวดเร็ว จึงเอาแต่ความเป็นสำคัญอาจจะถูกต้องครบถ้วนพอสมควร แต่จะให้สมบูรณ์ทั้งความและรสภาษานั้นไม่ได้ เพราะฉะนั้น ล่ามแปล จึงจัดอยู่ในการแปลแบบปากเปล่า และการแปลแบบล่าม (interpretation) ในปัจจุบันมี 3 ประเภทด้วยกัน (สิทธิ พิณิจกุล, 2528) คือ

2.1 การแปลแบบล่ามทันที (Simultaneous interpretation) หมายถึง การล่ามแปลตามผู้พูดซึ่งต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ การเป็นล่ามชนิดนี้จะต้องมีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา มีประสาทที่แข็งแรงเป็นเลิศ มีความรอบรู้ในเรื่องที่ผู้พูดกำลังพูดอยู่ และที่สำคัญที่สุดมีความรู้ทั้งสองภาษาอย่างดี นอกจากนี้ควรมีความรู้ทางด้านโสตทัศนูปกรณ์ด้วย เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งสารไปให้ผู้ฟัง (อาจารย์ เศรษฐสุนทร, มปป.) การแปลแบบนี้ใช้ในการประชุมนานาชาติ หรือองค์การระหว่างประเทศซึ่งล่ามจะมีห้องต่างหาก และผู้ร่วมเข้าประชุมจะมีหูฟัง (จินตนา ยศสุนทร, 2540) การแปลทันทีเกือบจะพร้อมไปกับผู้พูด โดยที่

ผู้พูด จะอยู่ในที่ประชุม ไม่เห็นหรือเกี่ยวข้องกับผู้แปลเลย พูดตามที่ต้องการโดยไม่ต้องคำนึงผู้แปลเท่ากับเป็นการพูดโดยตรงกับผู้ฟัง

ผู้แปล จะอยู่ในห้องจัดพิเศษ พอมองเห็นที่ประชุม ถ้ามีการแปลหลายภาษา ผู้แปลจะอยู่ในแต่ละห้องที่กำหนดว่าเป็นภาษานั้นๆ ผู้แปลจะใส่หูฟังได้ยินผู้พูดจากที่ประชุมและผู้แปลจะแปลตามไปทันที โดยเสียงของผู้แปลจะออกมาเป็นภาษาที่กำหนด ตามธรรมดาแล้วผู้แปลอาจพูดจบช้ากว่าผู้พูดจริง ประมาณ 2 ประโยคเท่านั้น โดยที่ผู้แปลมีหลัก คือ **การฟัง และพูด/แปล** (สิทธา พิณีภูวคณ , 2528)

ในส่วนของการแปลแบบล่ามทันที งานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ไม่มีในส่วนนี้

2.2 การแปลแบบเป็นตอนๆ (Consecutive interpretation) คือ การแปลแบบรอให้ผู้พูดพูดจบช่วงหนึ่ง แล้วจึงถ่ายทอดให้ผู้ฟังครั้งหนึ่ง การแปลประเภทนี้ ต้องมีความสามารถในการจดจำ และการจับใจความที่สำคัญของสาร (อาจารย์ เชษฐสุนทร , มปป.)

ท่าทางคุณลักษณะพิเศษที่ล่ามประเภทนี้คือ ท่าทางและบุคลิกที่ดูงาม สำเนียงและลีลาในการพูด (แปล) ที่ดูประทับใจ โดยที่ไม่มีการประหม่า เมื่ออยู่ท่ามกลางที่ประชุมที่มีผู้เข้าร่วมมากหน้าหลายตา การเป็นล่ามประเภทนี้ได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบฉบับแห่งการเป็นล่ามที่สูงส่งที่สุด เพราะล่ามต้องรวมความเป็นเลิศในหลายๆด้าน ไว้พร้อมกันใน ขณะที่มีการปฏิบัติหน้าที่ หลักการแปลแบบล่ามทันที คือ **การฟัง จำ และพูด/แปล** (สิทธา พิณีภูวคณ, 2528) รวมถึงความอดทน เพราะการแปลนั้นจะต้องอาศัยการติดตามฟังที่เคร่งเครียด ถือว่าเป็นงานที่หนักทั้งร่างกายและสมอง (จินตนา ยศสุนทร , 2540)

การแปลลักษณะนี้ มีข้อเสีย คือ เสียเวลา มากเป็นเวลา 2 เท่า (ผู้พูดและผู้แปล) ถ้ามีมากกว่า 2 ภาษาจะต้องมีเพิ่มเวลาอีกเท่าตัว และการแปลแบบนี้จะไม่ได้คำตอบคำ รวมถึงการหยุดพักเป็นตอนๆ ทำให้ความคิดทั้งคนพูดและคนฟังจะซัดไม่ติดต่อกัน นอกจากนี้การแปลแบบนี้มีผลเสียในด้านความหมายที่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้

ตัวอย่างงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่เกี่ยวกับ การแปลแบบเป็นตอนๆ ได้แก่

2.2.1 ล่ามทางโทรศัพท์

จะเป็นการล่ามแปลปากเปล่า เป็นแปลในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีปัญหาต่างๆ เช่น ถูกหลอกหลวงในการซื้อจิวเวลรี่ ทรัพย์สินสูญหาย ทะเลาะวิวาทกับชาวไทย หรือชาวต่างประเทศ ล่ามแปลให้กับคนขับรถแท็กซี่ ในกรณีที่นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปที่ไหน โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปล จะสอบถามเบื้องต้นทางโทรศัพท์ และถามถึงวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวว่าต้องการอะไร หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะแนะนำให้กับนักท่องเที่ยวสมควรที่จะปฏิบัติอย่างไร รวมถึงนักท่องเที่ยว และสถานที่ต่างๆ มีปัญหากับนักท่องเที่ยว และต้องการให้ตำรวจท่องเที่ยวไปในที่เกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลทางโทรศัพท์จะเป็นผู้รับเรื่อง และจะส่งเรื่องราวให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อประสานงานต่อไป

งานล่ามแปลทางโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่ล่ามแปล จะต้องมีความชำนาญทางภาษาเป็นอย่างดี เพราะการล่ามทางโทรศัพท์ไม่สามารถที่จะเดาเรื่องราวได้ เพราะไม่เห็นตัวนักท่องเที่ยว โดยจะต้องมีความแม่นยำ ในทางภาษาและจะต้องทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพราะถ้าสื่อสารผิด จะทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้

2.2.2 ช่วยสื่อสารภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

งานในลักษณะนี้จะเป็นการติดตามเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไปในจุดต่างๆ ที่สำคัญ เช่น หน้าพระบรมมหาราชวัง พัฒน์พงษ์ เป็นต้น เพื่อให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร หรือนักท่องเที่ยวสอบถามเส้นทาง และในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีปัญหาต่างๆ เช่น มีปัญหากับคนไทย มีปัญหากับร้านค้า และต้องการตำรวจท่องเที่ยวไปยังสถานที่เกิดเหตุ ในการใกล้เคียง เจ้าหน้าที่ล่ามแปล จะติดตามตำรวจไปยังสถานที่เกิดเหตุในการแปลภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย และภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลว่าสมควรจะดำเนินการต่อไปอย่างไร

2.2.3 เป็นล่ามแปลให้กับสถานีตำรวจต่างๆ

เจ้าหน้าที่ล่ามแปล จะเดินทางไปยังสถานีตำรวจต่างๆ ในกรณีที่สถานีต้องการล่ามแปล ในการแปล กรณีที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกระทำความผิดในประเทศไทย และจะต้องมีการ สอบปากคำ และนักท่องเที่ยวที่กระทำความผิดไม่สามารถที่จะสื่อสารเป็นภาษาไทยได้ เป็นไปตามมาตรา 13

ลักษณะงานนี้เจ้าหน้าที่ล่ามแปล จะต้องมีความสามารถในการซักถาม รวมถึงจะต้องรู้ ศัพท์ทางกฎหมาย ได้เป็นอย่างดี เพราะจะต้องใช้ภาษาทางราชการ ในการสื่อสาร และจะต้องมีความสามารถเป็นอย่างดี และจะต้องมีความอดทน เพราะจะใช้เวลาในการสอบปากคำซึ่งจะไม่ทราบว่าจะจบเมื่อไร และที่สำคัญจะต้องมีประสบการณ์ในส่วนนี้เป็นอย่างดี

2.3 การแปลแบบกึ่งล่ามกึ่งเอกสาร (a vue transtation) หมายถึง การที่ล่ามได้รับ เอกสารของผู้พูด เพื่อใช้ประกอบการแปลแบบทันที จะใช้ในการประชุมที่สำคัญที่มีการ ผิดพลาดไม่ได้ เป็นอันขาด การเน้นความสำคัญ การเสนอความคิดเห็น การต่อรอง การตกลง ข้อควรระวัง การอ่านจะต้องมีความสัมพันธ์กับการพูดของเจ้าของภาษา ถ้าล่าม ไม่ระวังอาจที่จะแปลล่วงหน้าไปก่อนผู้พูดก็ได้ซึ่งไม่สมควร หลักการแปลแบบล่ามทันที คือ การฟัง อ่าน และพูด/แปล (สิทธา พิณีจิวคูล , 2528)

ในส่วนของการแปลแบบกึ่งล่ามกึ่งเอกสาร งานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล กองบังคับการ ตำรวจท่องเที่ยว ไม่มีในส่วนนี้

3. คุณสมบัติของล่าม

การเป็นล่ามแปลที่ดีนั้นจะต้องมีการปฏิบัติ ซึ่งมีการปฏิบัติที่แตกต่างกันกับการนักแปล คือ คนที่เป็นนักแปลที่ดีเก่งกล้าสามารถอาจจะทำหน้าที่ล่ามไม่ได้ ส่วนล่ามที่มีความคล่องแคล่ว ว่องไวอาจจะจะเป็นนักแปลที่เขียน ในการสื่อความหมายก็ได้ ทั้งนี้ เพราะนักแปลต้องใช้ทักษะ ด้านการเขียน แต่ล่ามจะต้องใช้ทักษะการพูด ดังนั้นการฝึกฝนต้องแยกนักแปลกับล่ามคนละ กลุ่มกัน (สิทธา พิณีจิวคูล , 2528)

นอกจากนักล่ามแปลที่นี้ต้องมีความเชี่ยวชาญด้านภาษาทั้งสองที่ดีแล้ว จะมีน้ำเสียงที่ดี การออกเสียงถูกต้องตามอักขระวิธี จังหวะ ลีลาที่น่าฟังชวนติดตาม เพราะการแปลแบบล่ามเป็นการทำงานในการนำเสนอ เพราะต้องทำงานในที่ชุมชน การปฏิบัติตัวให้ถูกต้องตามความนิยมของสังคม และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเมื่อเกิดปัญหาในการแปลเป็นคุณสมบัติที่นักแปลพึงจะมี และที่สำคัญประสบการณ์ของผู้แปลมีส่วนสำคัญมาก (อาจารย์ เศรษฐสุนัน, มปป.)

นอกจากจะมีคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว คุณสมบัติของล่ามจะต้องมีทำนองเสียงที่ดี ในการเป็นล่าม เพราะการมีทำนองเสียงที่ดีจะเป็นสิ่งที่ช่วยดึงดูดใจให้น่าฟัง ทำนองเสียง (สมศักดิ์ จันทร์สุกรี, มปป) กล่าวว่ ทำนองเสียงมีหน้าที่ในการสื่อความหมาย บอกสาระของประโยค และการแบ่งประเภทของประโยค เช่น ประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ ความพอใจ ความไม่พอใจ และทำหน้าที่ในสื่อสารระหว่างผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ และความรู้สึกระหว่างคู่สนทนา เพราะในแต่ละคำจะมีการเน้นเสียงที่แตกต่างกันไป รวมถึงการลงเสียงหนักก็มีความสำคัญ จะทำให้ในการพูด พูดได้อย่างชัดเจน

เพราะฉะนั้น การแปลกับการล่ามจะมีความคล้ายคลึงกัน หรือบางครั้งอาจจะเป็นหน้าที่เดียวกัน เพราะว่าบุคคลทั่วไปอาจจะคิดได้ว่า บุคคลที่ทำหน้าที่แปลได้จะต้องเป็นนักพูดหรือล่ามแปลที่ดีได้ แต่ในความเป็นจริงอาจจะไม่เป็นเช่นนั้น อาจพิจารณาได้จากความแตกต่างของคุณสมบัติของนักแปล กับ คุณสมบัติของล่าม

ตารางที่ 9 : ตารางการเปรียบเทียบ คุณสมบัติของนักแปล กับ คุณสมบัติของล่าม (สิทธา พิณีภูวณ, 2528)

คุณสมบัติของนักแปล	คุณสมบัติของล่าม
ขั้นที่1.การอ่าน	ขั้นที่1 ฟัง และการอ่าน
ขั้นที่2.ความเข้าใจ	ขั้นที่2.ความเข้าใจ
ขั้นที่3.เขียนได้	ขั้นที่3.จำได้
ขั้นที่4.สาธารณชน	ขั้นที่4.สาธารณชน (พูดออกมา)

ความแตกต่างของการทำงานระหว่างนักแปลและล่าม

1. การฟังและการอ่าน ล่ามจะต้องมีประสาทในการรับฟังที่ว่องไว ในการฟังนั้น จะต้องฝึกการฟังบ่อยๆ เพราะสำเนียงในการพูดนั้นมีหลายสำเนียง เช่น คนอังกฤษจะพูดเป็น สำเนียงอังกฤษ คนอิสราเอลพูดอังกฤษก็จะออกเป็นเสียงเหมือนคนแขก ฉะนั้นการฟังควร ได้รับการฝึกฝนจากสำเนียงหลายๆแบบในสังคม จนเกิดความคุ้นเคยกับหู และบางครั้งก็ จะต้องอ่านบทความก่อนเพื่อเป็นการเตรียมตัวก่อนที่จะพูด บวกกับจะต้องเป็นผู้ที่อ่านหนังสือ มากด้วย

แต่นักแปลไม่จำเป็นต้องฟัง มีแค่เพียงอ่านเนื้อเรื่องที่จะแปลให้หมด และจะต้องมีการอ่านหนังสือให้มากเพื่อเป็นความรู้ในการแปล โดยไม่จำเป็นต้องฟัง หรือฝึกฝน ในการฟังสำเนียงภาษาต่างประเทศ

2. เข้าใจ ความเข้าใจนี้หมายถึง ล่ามจะต้องมีความสามารถในการเข้าใจความหมาย ของผู้ส่งสารได้โดยอัตโนมัติ คือ ประสาทหูที่ดีแล้ว ยังต้องมีสติปัญญาที่ดี ความถึงใจพิริบ สติปัญญา มีความตั้งใจที่แน่วแน่ ถ้าล่ามไม่มีความตั้งใจ ล่ามไม่มีโอกาสขอให้ผู้ส่งสารพูดซ้ำ อีก หรือผู้ส่งสารสามารถพูดได้ซ้ำอีก แต่ความหมายอาจจะเปลี่ยนแปลง ฉะนั้นการ ฝึกฝนจะต้องมีสม่ำเสมอ รวมถึงพรสวรรค์ในการที่จะเป็นล่าม และที่สำคัญจะต้องมีความ รวดเร็ว รวมถึงความเข้าใจในเอกสารที่จะต้องแปลในลักษณะปากเปล่า หรือทันทีที่เห็น เอกสาร ให้ผู้รับสารฟัง แต่ในทางกลับกันนักแปลจะต้องมีความเข้าใจในส่วนของเรื่องที่แปล เท่านั้น และมีโอกาสที่จะสามารถอ่านใหม่เพื่อให้เข้าใจได้หลายครั้งๆ ซึ่งจะต่างกับล่ามที่ จะต้องฟัง และอ่านให้เข้าใจให้เร็วที่สุด เพราะถ้ามีการถามซ้ำ บ่อยๆ จะทำให้เสียเวลา

3. จำได้ หมายความว่า ล่ามจะต้องมีความจำที่ดี ในการจำคำพูดของผู้ส่งสาร แม้ จะไม่ได้ทุกถ้อยคำ แต่อย่างน้อยจะต้องจำให้ได้ความหมายที่สำคัญ ฉะนั้นการฝึกความจำนั้น จะต้องอาศัยการฝึกฝน โดยทดลองการจดจำโดยไม่มีการจดบันทึกแล้วผู้ฝึกก็แปลตามที่จำได้ (ลีทรา พินิจภูวดล , 2528)

ส่วนของนักแปลความจำไม่มีส่วนสำคัญ เพราะในตอนที่แปลนั้น นักแปล จะดูเนื้อหาที่แปล และสามารถที่จะแก้ไขได้โดยตลอด ซึ่งไม่จำเป็นที่จะต้องจำได้มีแต่เพียงความเข้าใจในเนื้อหาให้เป็นอย่างดี และเขียนออกมาเท่านั้น

4. พุดออกมาได้ หมายความว่า เมื่อฟังและมีความเข้าใจในเรื่องที่ผู้ส่งสารส่งมา และสามารถจำในคำพูดที่สำคัญได้ ขั้นสุดท้ายแล้วจะต้องพุดออกมาโดยอัตโนมัติ โดยที่ไม่คำติดปาก และไม่การชักช้า เพราะถ้าช้าจะทำลายความหน้าเชื่อถือ แต่สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับล่ามคนไทยคือ การนึกคิดถึงคำที่จะใช้ในการแปล จะทำให้มีความล่าช้าจะนั้นการฝึกฝนจะต้องมีการปฏิบัติที่มีความต่อเนื่อง ไม่มีความขี้ขลาด การพุดออกมานั้น จะต้องมีการเห็นบุคคลที่เป็นล่ามซึ่งเป็นการออกมาสู่สาธารณชน

ในส่วนของนักแปล ในขั้นสู่สาธารณชนนั้น เมื่อมีการแก้ไขบทความที่แปลแล้ว ก็จะพิมพ์สู่สาธารณชน ซึ่งเมื่อพิมพ์ออกมาเป็นเอกสารแล้ว สามารถที่จะกลับไปแก้ไขได้ และไม่เห็นตัวผู้แปลว่าเป็นใคร สามารถที่จะใช้นามแฝงได้ แต่ในส่วนของล่ามเมื่อพุดสู่สาธารณชนแล้ว จะไม่มีสิทธิในการแก้ไข โดยที่ล่ามจะต้องมีความระมัดระวังตัว ถ้าเป็นการล่ามที่มีความหมาย เช่น ความมั่นคงทางทหาร หรือทางกฎหมาย เพราะถ้าผิดอาจทำให้ประเทศชาติเสียหายได้ และเมื่อผิดแล้วจะต้องสามารถแก้สถานการณ์ทันที โดยที่ไม่สามารถนำกลับแก้ไข โดยใช้เวลาานเท่าใดก็ได้ จะเห็นได้ว่าบุคคลที่จะทำหน้าที่ ที่จะเข้าหน้าที่ล่ามแปล จะต้องมีความรับผิดชอบที่กล่าวมาแล้ว

แนวคิดในการมีล่ามของผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา (Concept of Interpreter of Accused and Defendant in Criminal Prosecution)

1. ปัญหาและความจำเป็นของการมีล่ามให้ผู้ต้องหาและจำเลย

ธีรวัฒน์ ไตรวาริ (2539) บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตร่างกายของตน ปราศจากการควบคุมกักขังของรัฐ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขณะที่กฎหมายแต่ละประเทศใช้บังคับกับทุกคนโดยไม่มีการเลือกสัญชาติหรือเชื้อชาติ ในความผิดในดินแดนของประเทศนั้น หากฝ่าฝืนต้องได้รับโทษ และเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของประเทศนั้นในที่สุด ซึ่งยังไม่แน

ชัดว่าบุคคลนั้นกระทำความผิดโดยรู้เท่าถึงการหรือไม่ หรือรู้ระเบียบประเพณีของประเทศนั้นหรือไม่ การใช้ภาษาไม่ว่าในชั้น ตำรวจ หรือพนักงานฝ่ายปกครอง อำนาจอัยการ ศาล ในประเทศใดๆ ย่อมใช้ภาษาทางการที่ประเทศนั้นใช้อยู่ จึงจำเป็นที่จะต้องให้บุคคลที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดได้รู้และเข้าใจข้อกล่าวหาในภาษาที่บุคคลนั้นสามารถเข้าใจได้ ตลอดจนเข้าใจในกระบวนการพิจารณาที่กระทบกระเทือนถึงสิทธิเสรีภาพของเขา เนื่องจากไม่ว่าจะเป็นภาษาใดก็ตาม หากผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่สามารถรู้หรือเข้าใจข้อหาแล้ว ก็ไม่สามารถต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ เพียงแต่ผู้ต้องหาหรือจำเลยทราบผลของคำสั่งหรือคำพิพากษาในทางปฏิบัติเท่านั้น ย่อมไม่เป็นธรรมอย่างยิ่งต่อผู้ต้องหาหรือจำเลย และทำให้เกิดข้อเสียในกระบวนการยุติธรรมได้

ในการดำเนินคดีอาญาในประเทศไทย มีหลักการสำคัญมากมายที่จะต้องให้ผู้ต้องหาหรือจำเลย เข้าใจในภาษาของตน กล่าวถึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว เหล่านี้ให้หมดสิ้นไป โดยเฉพาะจะต้องมีหลักการพื้นฐาน ว่าหากรัฐเป็นผู้กล่าวหา หรืออัยการ คดีที่หากมีการฟ้องคดีแล้วโจทก์ คือ พนักงานอัยการรัฐย่อมมีหน้าที่จัดหาล่าม ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลย โดยไม่คิดค่าตอบแทนจากผู้ต้องหาหรือจำเลย และไม่จำเป็นต้องมีการร้อง ขอเว้นเสียแต่ว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นจะใช้ล่ามของตน

2. สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยในการมีล่ามตามกฎหมายของไทย

ธีรวัฒน์ ไตรวารี (2539) สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยเป็นสิทธิพื้นฐานที่ระบุในกฎหมายของรัฐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2538 ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในร่างกาย การจับกุม คุมขังหรือตรวจค้นบุคคลไว้ว่าในกรณีใดๆ กระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รายละเอียดเพิ่มเติมออกไป จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ถึงการที่ผู้ถูกจับกุมหรือผู้ถูกตรวจค้น จะต้องได้รับแจ้งข้อหาหรือเหตุและรายละเอียด ตามสมควรในการที่ถูกจำคุกหรือถูกตรวจค้นโดยไม่ชักช้า และผู้ถูกคุมขังมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัวได้ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 มาตรา 30 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2538 มาตรา 3 นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญยังบัญญัติว่าในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด โดยเฉพาะ หากบุคคลนั้นไม่รู้ไม่เข้าใจภาษาไทยก็ จะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่บุคคลเหล่านั้นมากขึ้น และกฎหมายกำหนดให้ใช้ภาษาไทย

ในการดำเนินคดีผู้ต้องหาตั้งแต่การสอบสวน ผู้ที่ไม่รู้ไม่เข้าใจภาษาไทยต้องมีล่าม จึงจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญข้างต้นโดยสมบูรณ์ พฤติกรรมที่เข้าไป เกี่ยวข้องกับการสื่อความหมายโดยใช้ภาษานั้น เจ้าพนักงาน หรือศาล อ่านบันทึกหรือ ถ้อยคำสำนวนให้ผู้ให้ถ้อยคำฟัง แล้วผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อรับรองว่าถูกต้องแล้ว เจ้า พนักงานผู้จัดการตามหมายต้องแจ้งข้อความในหมายให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบ ถ้ามีคำขอร้องให้ส่ง หมายให้เขาตรวจดู หรือการที่ ศาลต้องไต่สวนมูลฟ้องในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ เมื่อศาลเชื่อว่าเป็นจำเลยจริงให้อ่านและอธิบายฟ้องให้ฟัง และถามว่าได้กระทำผิดจริงหรือไม่ จะต่อสู้อย่างไรบ้าง ทำให้การของจำเลยให้จบไว้ การพิจารณาให้ทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย ให้ศาลอ่านอธิบายฟ้องให้จำเลย และถามว่าได้กระทำผิดจริงหรือไม่ ทำให้การของจำเลยให้จบ ไว้ในกรณีสืบ เจ้าพนักงานหรือราษฎรซึ่งทำการจับ ต้องแจ้งแก่ผู้ที่ถูกจับนั้นว่าเขาต้องถูกจับ กรณีต่างข้างต้นเป็นกรณีที่ต้องใช้ล่ามทั้งสิ้นหากผู้ต้องหา หรือจำเลยไม่รู้ไม่เข้าใจภาษาไทย เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองที่เกี่ยวข้องตำรวจ และศาลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ที่จะพูดเป็นภาษา ที่ ผู้ต้องหาหรือจำเลยเข้าใจได้ ทั้งๆเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองที่เกี่ยวข้อง ตำรวจ หรือศาลนั้น อาจมีความรู้ต่อภาษาที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น เข้าใจได้โดยเฉพาะคดีอาญา ประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้ใช้ล่ามแปล ซึ่งหมายความว่า รัฐจะต้องใช้ล่ามโดยการจัดหา มาโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ต่างกับคดีแพ่ง ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 46 กำหนดให้คู่ความฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นผู้จัดหาล่าม นอกจากนี้ในการพิจารณาลับตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 178 ยังให้ความสำคัญกับล่ามที่จะมีสิทธิอยู่ในห้องพิจารณา ได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากศาล

2.1. ปัญหาจากบทบัญญัติของกฎหมาย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 13 บัญญัติว่า “ การสอบสวน ไต่ สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาให้ใช้ภาษาไทย แต่ถ้ามีการจำเป็นต้องแปลภาษาไทยเป็น ภาษาต่างประเทศ หรือภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย ก็ให้ใช้ล่ามแปล เมื่อมีการล่ามแปล คำให้การ คำพยานหรืออื่นๆ ล่ามต้องแปลให้ถูกต้อง ล่ามต้องสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะทำ หน้าที่โดยสุจริต จะไม่เพิ่มเติมหรือตัดทอนสิ่งที่แปล ให้ล่ามลงลายมือชื่อในคำแปลนั้น ”

ตามบทบัญญัติข้างต้นพอจะจำแนกขั้นตอนที่ต้องใช้ล่ามได้เป็น 2 ระยะ คือขั้นสอบสวนในอำนาจหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าพนักงานอื่นที่มีอำนาจสอบสวน และพนักงานอัยการ และขั้นไต่สวนมูลฟ้องและพิจารณา ในอำนาจหน้าที่ของศาล บทบัญญัตินี้ยังมีความหมายกว้างเกิน ไปในการตีความให้เข้ากับกติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง กติกาได้เน้นถึงสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยในการล่ามไว้ 2 ระยะเช่นกัน คือ ขั้นสอบสวนผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการจ้างโดยพลันซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพ และเหตุแห่งความผิดที่ถูกกล่าวหา ในภาษาซึ่งบุคคลนั้นเข้าใจได้ และขั้นพิจารณาของศาล จำเลยมีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือจากล่าม โดยไม่คิดมูลค่าหากไม่สามารถเข้าใจพูดภาษาที่ใช้ในศาลได้ (อ่างใน ชีรวัดน์ ไตรวารี, 2539)

จากบทบัญญัติจะพบว่ากฎหมายปกป้องสิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกจับได้ตีพอสมควร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับล่ามโดยตรง กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิการเมืองก็บัญญัติไว้ชัดเจนในข้อ 14(3) ว่า “ ในการดำเนินคดีอาญาศอบคนซึ่งต้องหว่า กระทำผิดทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะได้รับหลักประกันขั้นต่ำดังต่อไปนี้โดยเสมอภาค (ก) สิทธิที่จะได้รับจ้างโดยพลัน ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพ และเหตุแห่งความผิดที่ถูกกล่าวหา ในภาษาซึ่งบุคคลนั้นเข้าใจได้ และ (จ) สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือจากล่ามโดยไม่คิดมูลค่า หากไม่สามารถเข้าใจหรือพูดภาษาที่ใช้ในศาลได้ ” กติการะหว่างประเทศนี้ประเทศที่เป็นภาคีต้องปฏิบัติตาม หากกฎหมายภายในประเทศนั้นยังขัดหรือไม่สอดคล้อง ก็ต้องแก้ไขกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับข้อบัญญัติต่างๆ ในกติกานั้น ซึ่งประเทศไทยเตรียมที่จะเป็นภาคีฉบับนี้แล้ว

กรณีการจับผู้ทำการจับ ต้องเอาตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจโดยทันที เมื่อถึงที่ทำการแล้ว ถ้ามีหมายจับให้เอาออกอ่านให้ผู้ถูกจับฟัง และแจ้งเหตุที่จับนั้นด้วย โดยเฉพาะกำหนดให้ผู้ทำการจับต้องนำตัวผู้ถูกกระทำผิด ไปยังที่ทำการของตำรวจโดยทันที ไม่ว่าจะเป็นอย่างมีเหตุสงสัย (probable cause) หรือมีผู้ขอให้จับก็ตาม ผู้ถูกจับจะได้รับแจ้งสภาพและเหตุแห่งความผิดโดยพลันหรือไม่ ทั้งนี้ต้องเป็นที่เข้าใจว่าผู้ถูกจับจะต้องได้รับแจ้งสภาพและเหตุแห่งความผิด (nature and cause of the charge) ในภาษาซึ่งเขาเข้าใจได้ด้วยอันที่จริงแล้วคำว่า “โดยพลัน” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “promptly” ต่างกับว่า “ทันที” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “immediately” เพราะโดยพลันเป็นระยะที่บ่งบอกถึงความไม่ชักช้าซึ่งผ่อนคลายกว่า “ทันที” เห็นได้ว่าหากผู้ต้องหาไม่รู้ไม่เข้าใจในภาษาไทย ยิ่ง

ไม่ได้รับความสะดวก โดยเฉพาะกฎหมายกำหนดให้มีล่าม ตั้งแต่ชั้นการสอบสวน แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีการจับ ผู้ถูกจับที่ยังไม่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ มาอยู่ที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจแล้ว หากยังไม่อยู่ต่อพนักงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา มาตรา 13 ปัญหาว่าเมื่อใดผู้ถูกจับนั้นจะได้รับแจ้งสภาพ และเหตุแห่งความผิด และเรื่องล่ามไม่ได้ถูกกำหนดให้มีใช้ใน ขั้นตอนนี้เพราะยังไม่มีความผิดที่กล่าวหา

ในส่วนขั้นตอนการพิจารณาคดี คงมีปัญหาเพียงเล็กน้อยในเรื่องการจัดหาล่าม และค่าป่วยการของล่าม ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 ยังบัญญัติไม่รัดกุมพอ ควรบัญญัติสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยเฉพาะ แยกจากทั่วไปในการได้รับความช่วยเหลือจากล่ามโดยไม่คิดมูลค่าด้วย

2.2. การจัดหาล่ามโดยองค์กรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม

ธีรวัฒน์ ไตรวาริ (2539) กล่าวว่าส่วนที่เป็นปัญหา คือ การจัดหาล่ามให้ผู้ต้องหา และจำเลยขององค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะ ตำรวจ ทนายความ อัยการ และ ศาล คุณสมบัติของล่ามไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และโดยเฉพาะคุณสมบัติของล่ามในชั้นพิจารณาคดี ควรจะต้องมีความรู้ด้านกฎหมายพอสมควร เพราะอาจทำให้เกิดการเสียเปรียบขณะแปลคำพยาน หรือคำซักค้านได้ ไม่มีการกำหนดค่าป่วยการล่ามซึ่งรัฐโดยองค์กรที่เกี่ยวข้องจะต้องเป็นผู้จ่ายให้ ต่างกับในคดีแพ่งซึ่งมีการกำหนดค่าป่วยการล่ามไว้ตามกฎหมาย ฉบับที่ 8 พ.ศ.2502 จึงควรมีกฎกระทรวงกำหนดค่าป่วยการล่ามในคดีอาญาด้วย อย่างไรก็ตามสำหรับผู้ต้องหา หรือจำเลยที่ว่างงานตนเอง ก็ให้เป็นทางเลือก ของเขาที่ไม่รับล่ามของรัฐก็ได้ และรัฐก็ไม่ต้องจ่ายค่าป่วยการ ทั้งนี้ไม่รวมกรณีที่ศาลต้องหาทนายความให้ตามกฎหมาย

ปัจจุบันในชั้นตำรวจ ตำรวจจะเป็นผู้จัดหาล่ามโดยวิธีขอความร่วมมือ จากบุคคลทั่วไปที่พอ จะมีความรู้ความเข้าใจภาษาเฉพาะนั้นๆ แต่โดยส่วนมากแล้ว จะใช้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจากตำรวจท่องเที่ยว เพราะว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาเป็น อย่างดี และมีภาษามากกว่า 1 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาสเปน ภาษารัสเซีย ภาษาฮาวาย ภาษาเยอรมัน และเป็นการสะดวกในการจัดหาล่าม ในชั้นอัยการ พนักงานอัยการก็จะประสานกับตำรวจให้หาล่ามให้ ในกรณีที่จำเลยว่างงานตนเอง ทนายความก็ จะเป็นผู้จัดหาล่ามโดยออกค่าป่วยการเอง สำหรับในชั้นศาล ชาวต่างประเทศ

เบิกความเป็นพยานที่ศาลในกรุงเทพฯ เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมช่วยทำหน้าที่เป็นล่ามให้ หากเป็นศาลต่างจังหวัด กระทรวงยุติธรรมไม่มีงบประมาณในการจัดส่งล่ามไป และศาลนั้นๆก็ไม่มีงบประมาณจ้างล่าม คงต้องขอความร่วมมือผู้รู้ในท้องถิ่นนั้น หากเป็นภาษาสากล เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน คงไม่เป็นปัญหา หากเป็นภาษาเฉพาะก็จะเกิดปัญหาเช่นกัน

สภาพของปัญหาที่กล่าวข้างต้นนี้อาจแบ่งออกเป็น

1. การจัดหาล่ามไม่เป็นระบบระเบียบ
2. ไม่เป็นมาตรฐาน
3. ไม่มีแรงจูงใจในการเป็นล่าม
4. ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐเท่าที่ควร

ทั้งที่เป็นปัญหาต่างๆ นั้นเกี่ยวข้องกับสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตาม หลักสิทธิมนุษยชน ประเทศไทยแถลงต้องการจะเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองนอกจากภาษาต่างประเทศแล้ว ต้องคำนึงถึงประชาชนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นที่ไม่รู้ไม่เข้าใจภาษาไทยด้วย เช่น ภาษาท้องถิ่นภาคใต้ ภาษาตามจังหวัดชายแดนประเทศกัมพูชา ภาษาไทยใหญ่ทางชายแดน จังหวัดตาก และจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นต้น เพราะถือว่า บุคคลเหล่านี้หากตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยแล้ว หากเขาไม่รู้ไม่เข้าใจภาษาไทย ต้องจัดหาล่ามให้เขาด้วย

3. บทบาทของการล่ามในต่างประเทศ

3.1 การให้ความสำคัญในการจัดหาล่ามให้ผู้ต้องหา และจำเลยในสหรัฐอเมริกา (FEDERULE RULES OF EVIDENCE : 32 B Am Jur 2d. 1982 อ้างในธีรวัฒน์ ไตรวารี,2539)

ในสหรัฐอเมริกาการใช้ล่าม ในศาลรัฐบาลกลางหรือศาลสหรัฐอยู่ภายใต้มาตรการรัฐบัญญัติและกฎเกณฑ์ต่างๆ มากมาย ได้บัญญัติไว้ถึงการจัดตั้งโครงการในการอำนวยความสะดวกของการใช้ล่ามในศาลสหรัฐ การรับรองบุคคลที่มีคุณสมบัติพอที่จะเป็นล่ามและขึ้นทะเบียนไว้ในฐานล่ามจดทะเบียน ข้อกำหนดให้ผู้พิพากษาที่ออกนั่งพิจารณาให้บริการในการจัดหาล่าม ที่จดทะเบียนแล้วให้มากเข้าไว้เพื่อเตรียมไว้เมื่อมี ความจำเป็นที่จะต้องใช้ล่ามใน

คดีอาญา หรือคดีแพ่งที่รัฐบาลกลางเป็นโจทก์ฟ้องในศาลชั้นต้นของสหรัฐ (United States District Court) ข้อกำหนดคำล่าที่ไม่มีประสิทธิภาพไม่มีสิทธิที่จะล่าต่อไป และจัดหาล่าใหม่เข้ามาแทนที่ข้อกำหนดเกี่ยวกับ การสละสิทธิในการมีล่าโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งนอกเหนือจากตัวพยานซึ่งชอบที่จะมีล่าโดยไม่คิดมูลค่า

สำหรับในประเทศไทยแล้ว เรื่องการจัดหาในคดีแพ่งเป็นเรื่องของกลุ่มความแต่ละฝ่าย เพียงแต่ให้ศาลกำหนดค่าป่วยการล่าให้เท่านั้น ในศาลสหรัฐต้องจัดให้มีโครงการเพื่อจัดหาล่าพิเศษเป็นบริการในคดีอาญา หรือในคดีแพ่งซึ่งรัฐบาลเป็นโจทก์ฟ้องในศาลชั้นต้นสหรัฐ และถือว่าล่าเป็นพยานที่มีคุณสมบัติ เป็นประเภทเดียวผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการที่จะต้อง ปฏิญาณหรือสาบานตนว่า ตนตระหนักการถูกต้องความสัตย์จริง ในคดีแพ่งศาลอาจจะแต่งตั้งล่าตามที่ศาลเลือกขึ้นมา และกำหนดค่าตอบแทนโดยสมเหตุสมผลให้ ค่าตอบแทนนั้นจ่ายมาจากกองทุนกำหนดไว้ตามกฎหมาย หรือโดยกลุ่มความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือหลายฝ่ายแล้วแต่ศาลจะกำหนด และถือเป็นค่าฤชาธรรมเนียมที่กลุ่มความอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องใช้แทนด้วย ในคดีอาญาศาลอาจจะแต่งตั้งล่าคนหนึ่ง ตามที่ศาลเห็นสมควรและกำหนดค่าป่วยการอย่างสมเหตุสมผล ค่าป่วยการนั้นมาจากกองทุนที่กำหนดไว้ตามหมายหรือโดยรัฐบาล แล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร ล่าจะต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษ (ภาษาทางราชการประเทศสหรัฐอเมริกา) และคงไว้ซึ่งความหมายดั้งเดิมให้ใกล้เคียงที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ จะต้องไม่ดัดแปลงต่อเติมไปตามเห็นของตนว่าคำพูด หรือข้อความทำนองนี้น่าจะเป็นเช่นนั้นเช่นนี้

ศาลบางศาลได้ตระหนักว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลย หรือพยานไม่สามารถพูดหรือเข้าใจ ภาษาอังกฤษได้แล้ว ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือในการให้มีล่า การอำนวยความสะดวกในการจัดหาล่า โดยผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาในคดีอาญาใดๆ หรือในคดีแพ่งที่รัฐบาลกลาง เป็นโจทก์ฟ้องในศาลชั้นต้นสหรัฐ หากผู้พิพากษา ผู้นั้นพิจารณาแล้วหรือ โดยคำร้องของกลุ่มความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง รวมทั้งจำเลยในคดีอาญา หรือพยาน จะให้การเป็นพยานพูดได้เพียง ภาษาใดภาษาหนึ่งหรือมีพื้นฐานในภาษาใดภาษาหนึ่ง ที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ หรือมีปัญหา ข้อบกพร่องทางการได้ยินไม่ว่าจะสามารถพูดได้หรือไม่ อันเป็นการหยุดยั้งความเข้าใจ ของกลุ่มความต่อการดำเนินกระบวนการพิจารณาหรือการสื่อสาร กับทนายของเขา หรือผู้พิพากษา หรือเป็นการหยุดยั้งความเข้าใจของพยานเกี่ยวกับคำถาม และการโต้ตอบแล้ว นั้นจะต้องจัดหาล่าให้ และหากศาลนั้นจัดหาล่าให้ ไม่ได้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ต้องการบริการเช่นนั้นอาจขอความช่วยเหลือจากเลขานุการของผู้พิพากษา (Clerk of Court) หรือผู้อำนวยการ

ฝ่ายธุรการ (Director of Administrative Office) คล้ายๆ กับศาลในประเทศไทยเพื่อจะได้รับการช่วยเหลือให้มีส่วนที่จดทะเบียนแล้วมาช่วยได้

โดยทั่วไปแล้วผู้ถูกกล่าวหาในคดีอาญา ต้องมีคำร้องล่วงหน้าในระยะเวลาพอสมควรเพื่อการขอล่ามมิฉะนั้นแล้วการที่ศาลที่พิจารณาคดีไม่แต่งตั้งล่ามให้ ผิดระเบียบและต้องพิจารณาใหม่ไม่ได้ จึงเป็นปัญหาสำคัญของทนายความที่จะต้องหยิบยกปัญหาเรื่องล่ามเพื่อขอศาลก่อน ตามปกติการดำเนินคดีอาญานั้นจะต้องกระทำต่อหน้าจำเลย หรือผู้ถูกกล่าวหา การที่จะเลยหรือผู้ถูกกล่าวหาละเลยไม่ร้องขอล่ามในระยะเวลาอันสมควร ย่อมถือว่าจำเลยหรือผู้ถูกกล่าวหา นั้น สละสิทธิที่จะได้รับการดำเนินคดีอาญาต่อหน้าจำเลย ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดี มีหน้าที่จะแต่งตั้งล่ามภายใต้ดุลพินิจของตน และถือเป็นการแต่งตั้งโดยชอบหากผู้พิพากษาได้ใช้ดุลพินิจโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย อย่างไรก็ตามการหลงลืม ไม่จัดหาล่ามในคดีอุกฉกรรจ์ ถือเป็นการดำเนินพิจารณาที่ผิดพลาด ศาลผู้นั่งพิจารณาคดีต้องมีการไต่สวนให้ความจำเป็นในการแต่งตั้งล่ามให้ด้วย

คุณสมบัติของล่าม ต้องมีคุณสมบัติในตนเองเดียวกับผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการของศาลภายใต้กฎหมายว่าด้วยพยานหลักฐาน ผู้อำนวยการฝ่ายธุรการของศาลรัฐบาลกลางจะเป็นผู้กำหนด พิจารณาและรับรองคุณสมบัติของบุคคลใดๆ ที่จะมาเป็นล่ามจดทะเบียนในศาลซึ่งล่ามจะต้องมีความรู้ พูดเข้าใจได้อย่างน้อย 2 ภาษา และบางประเภทก็จะเกี่ยวข้องกับการเป็นล่ามให้กับผู้ที่มีความเสื่อมทางการได้ยิน หรือการพูด ซึ่งผู้อำนวยการจะต้องคำนึงการศึกษา การฝึกอบรม และประสบการณ์ของบุคคลนั้นๆ หากไม่มีกรณีล่ามข้างต้นอยู่ ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณา คดีจะต้องหาล่ามที่มีความสามารถพอในการเป็นล่ามในคดีอาญา หรือคดีแพ่งซึ่งรัฐบาลกลางเป็น โจทก์ฟ้องในศาลชั้นต้นสหรัฐ หากล่ามที่หามานั้นไม่สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพกับผู้พิพากษา พนักงานอัยการ คู่ความหรือพยาน ผู้พิพากษาจะยกเลิกการเป็นล่ามของบุคคลนั้น และหาล่ามอื่นใหม่มาแทน

ส่วนค่าป่วยการหรือค่าตอบแทนแก่ล่ามนั้น มีหลายประเภท หากเป็นล่ามที่ผู้พิพากษาผู้นั่งพิจารณาคดีตั้งขึ้น เนื่องจากไม่มีล่ามที่จดทะเบียน ขณะนั้น ผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ ของศาลสหรัฐจะเป็นผู้ตั้งเบิกจ่ายค่าป่วยการ จากงบประมาณของรัฐบาลกลาง หากเป็นพยานของฝ่ายรัฐบาล บรรดาเงินเดือน ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายต่างๆ อัยการของรัฐจะเป็นผู้เบิกจ่ายจากงบประมาณของกระทรวงยุติธรรม การกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายต่างๆ ภายใต้

คุณพินิจของศาลที่ออก นั้นพิจารณานั้นสามารถเอามาชดเชยกันระหว่างคู่ความ และถือว่าเป็น ฤชาธรรมเนียมที่ต้องใช้แทนคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้ในคดีแพ่ง

3.2. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป (The European Convention of Human Rights)

ศรันยา เลิศศาสตรวัฒนา (2539) ได้กล่าวถึงบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันสิทธิ ของผู้ต้องหา และจำเลยในการต่อสู้คดี ในกรณีที่ถูกจับบุคคลที่ถูกจับ ต้องได้รับแจ้งข้อหา โดยทันทีในภาษาซึ่งเข้าใจ บุคคลที่ถูกจับหรือกักขังจะต้องถูกนำไปตัวศาล หรือสถานที่อื่นที่มีอำนาจตามกฎหมายทันที และมีสิทธิได้รับการพิจารณาภายในเวลาที่สมควร มีสิทธิที่จะได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างพิจารณา โดยมีเงื่อนไขว่าต้องปรากฏตัวต่อศาล มีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยชอบด้วยกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการกักขังและการปล่อยตัวถ้าการกักขังไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีสิทธิที่ได้รับการพิจารณาที่เป็นธรรม โดยที่บุคคลที่ถูกกล่าวหาย่อมได้รับการสันนิษฐานก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะพิสูจน์ได้ มีสิทธิที่จะได้รับการแจ้งข้อกล่าวหา และเหตุที่กล่าวหา โดยทันทีโดยจะต้องเข้าใจในภาษาที่ตนเข้าใจ และจะต้องมีสิทธิในการต่อสู้คดี หรือโดยผ่านทนายความซึ่งเลือกด้วยตนเอง และมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐในการจ้างทนายความถ้าไม่มีเงิน มีสิทธิที่จะตรวจสอบพยานที่น่าเข้าสืบพิสูจน์ความผิดของตน มีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือจากล่ามโดยไม่คิดมูลค่า ถ้าไม่สามารถพูดและเข้าใจภาษาที่ใช้ในศาลได้

3.3. ล่ามภาษาต่างประเทศในการดำเนินคดีอาญา

กฎหมายบางประเทศที่มีบทบัญญัติที่รับรองคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา และจำเลยในการมีล่าม เช่น

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศเยอรมันมาตรา 259 มีหลักว่า “เมื่อมีคำแถลงการณ์ปิดคดี” อย่างน้อยที่สุดคำแถลงการณ์ของพนักงานอัยการ และที่ปรึกษาทางกฎหมายของจำเลย และจะต้องติดต่อผ่านทางล่ามไปยังจำเลยในกรณีที่จำเลย ไม่เข้าใจภาษาที่ใช้ในศาล” ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศฝรั่งเศสมาตรา 406 มีหลักว่า “เมื่อจำเลยพูดภาษาฝรั่งเศสไม่ได้ดี หรือถ้ามีความจำเป็นต้องแปลเอกสาร ในการพิจารณา

ของศาลผู้พิพากษาจะแต่งตั้งล่าม ล่ามต้องมีอายุอย่างน้อยยี่สิบเอ็ดปี และต้องสาบานตนว่าจะแปลได้ถูกต้องตรงความเป็นจริงด้วยความซื่อสัตย์

ในประเทศอังกฤษก็มีหลักเกี่ยวกับการ จัดล่ามให้ผู้ต้องหา และจำเลยเนื่องจาก ภาษที่ใช้ในศาลเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นในกรณีที่บุคคลใดไม่สามารถเข้าใจภาษาอังกฤษ จะต้องมีการจัดล่ามให้ สิทธิที่จะมีล่ามไม่อาจสละได้ จำเลยคงมีสิทธิต่อศาลว่าไม่ต้องแปล ข้อความหรือพยาน หลักฐานบางตอนเป็นภาษาของจำเลยเท่านั้น ซึ่งอยู่ในดุลพินิจของศาลว่าจะอนุญาตตามคำขอหรือไม่ ในชั้นสอบสวนตาม The Police and Criminal Evidence Act 1984 ข้อ 14.1 วางหลักไว้ว่า ถ้าบุคคลใดไม่เข้าใจภาษาอังกฤษ และเจ้าหน้าที่ทำการ สอบปากคำไม่สามารถพูดภาษาของบุคคลนั้น ได้หรือบุคคลนั้นต้องการมีล่าม บุคคลนั้นจะไม่ ถูกสอบปากคำใน กรณีที่ไม่มีล่ามที่มีความสามารถ เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เกี่ยวกับอันตรายของบุคคลหรือทรัพย์สินอย่างร้ายแรง

จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าประเทศใดก็ตามล่ามแปลถือได้ว่ามีบทบาทที่สำคัญ ในการเป็นล่าม แปล ไม่ว่าจะเป็นชั้นการสอบสวน ในชั้นศาล บทบาทของล่ามแปลถือได้ว่า มีความสำคัญ และจะต้องมีความสามารถในการทำงาน และถือว่าเป็นวิชาชีพในการทำงาน

แนวคิดเรื่องการไกล่เกลี่ย (mediation)

การไกล่เกลี่ย คือ เป็นรูปแบบหนึ่งของการแก้ปัญหาความขัดแย้ง (dispute resolution) ซึ่งบุคคลที่สามที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (impartial third - party) ประสานงานจัดให้มีการเจรจาต่อรองระหว่างบุคคลคู่กรณี สองฝ่ายที่ขัดแย้งกันขึ้น กระบวนการนี้ เป็นกระบวนการที่คู่กรณีสามารถควบคุมอยู่เหนือความขัดแย้ง และแสวงหาแนวทางแก้ไขที่สามารถยอมรับได้ ทั้งสองฝ่ายร่วมกัน มักจะใช้เทคนิคการแก้ปัญหามาใช้ในเวทีที่คู่กรณีสามารถ จะคืนดีกันได้ เขาพิจารณาว่าวิธีนั้นจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ ที่ดีที่สุดต่อทั้งสองฝ่าย โดยทั่วไป แล้ว ผู้ไกล่เกลี่ย (mediators) ไม่ให้คำแนะนำหรือให้ข้อเสนอแนะใดๆ จะใช้ทั้งผู้ที่เป็น อาสาสมัครและได้รับความไว้วางใจ ส่วนการบรรลุถึงข้อตกลงนั้นไม่ถูกมัดเกี่ยวพันตาม กฎหมายใดๆ ขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละเทคนิคที่นำมาใช้ (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2548 : 51-52)

การไกล่เกลี่ย เรียกว่า mediation ประenomข้อพิพาทโดยอธิบายว่า เป็นการระงับข้อพิพาทอีกวิธีหนึ่ง มีลักษณะคล้ายกับการประenomข้อพิพาทโดยผู้ไกล่เกลี่ย (conciliator) ต่างกันตรงที่เป็นวิธีที่ความเป็นทางการมากกว่า คือ มีการตั้งเป็นกรรมการหรืออาจจะมีระเบียบกฎเกณฑ์ หรือมีกฎหมายรองรับให้ทำหน้าที่ เช่น ประเทศโปแลนด์ มีการจัดตั้งคณะกรรมการ เรียกว่า “ศาลสังคม” (Social Court) เป็นกลไกทางสังคมทำหน้าที่ประenomข้อพิพาท เป็นคนละองค์กรกับศาลยุติธรรม หรือที่ประเทศฟิลิปปินส์ มี “ Lupong Tagayaps” เป็นหน่วยงานประenomข้อพิพาท ทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ย ขณะที่ศูนย์สันติวิธีเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย สถาบันพระปกเกล้า ให้ความหมายคำว่า mediation ว่า “การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท” (ศัพท์ราชบัณฑิตยสถานให้ความหมาย mediation ว่า การไกล่เกลี่ย และให้ความหมาย conciliation ว่า การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท) และอธิบายว่า เป็นการระงับข้อพิพาทโดยคู่กรณีหรือคู่พิพาทตกลงให้คนกลาง หรือบุคคลที่สามเข้ามาช่วยไกล่เกลี่ยในเรื่องที่ขัดแย้งหรือพิพาทกัน แต่ไม่มีอำนาจหรือหน้าที่ตัดสินหรือชี้ขาด หากแต่ความสำเร็จในการไกล่เกลี่ยเกิดจากริยยอมและสมัครใจของคู่กรณีหรือคู่พิพาทเท่านั้น (สุนีย์ มัลลิกะมาลย์และคณะ, 2528 : 26 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2548 : 51-52)

บทบาทเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ในการไกล่เกลี่ย จะใช้ต่อเมื่อเกิดกรณี นักท่องเที่ยวมีปัญหา กับบุคคลอื่น โดยที่ทั้งสองต้องการ การไกล่เกลี่ย เมื่อนักท่องเที่ยวไม่สามารถสื่อสารภาษาไทย เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะทำหน้าที่ในการสื่อสารแทน โดยจะต้องรักษาคำพูดที่นักท่องเที่ยวกับฝ่ายที่มีปัญหา ให้ถูกต้องเพื่อเป็นการป้องกันข้อพิพาทที่อาจจะเกิดขึ้นกับ เจ้าหน้าที่ล่ามแปล เช่น นักท่องเที่ยวถูกหลอกซื้อจิวเวอร์รี่ ต้องการคืนเงิน เจ้าหน้าที่ล่ามแปล ก็จะมีแค่ในการสื่อสารเป็นภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทยเท่านั้น ไม่มีอำนาจในการต่อรองให้กับนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น

แนวคิดวัฒนธรรมย่อย (Sub – Culture)

สำหรับบทบาทของล่าม มีความสำคัญมาตั้งแต่อดีตมาจนปัจจุบัน อาชีพล่ามเป็นวัฒนธรรมย่อย (Sub-Culture) (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543:30-32) หมายถึง ส่วนต่างๆ ของวัฒนธรรมที่ใช้กันในกลุ่มคนบางกลุ่มเท่านั้น ไม่ได้ใช้กันในทุกกลุ่มคนหรือโดยคนจำนวนมากในสังคม วัฒนธรรมย่อย เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมทั่วไปและมักเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทั่วไป แต่ในเวลาเดียวกันมันก็แตกต่างไปจากวัฒนธรรมทั่วไปด้วย โดยที่วัฒนธรรมย่อย ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และเชื้อชาติ หรือชนกลุ่มน้อย ในทุกสังคมมักมีความแตกต่างกันในกลุ่ม

คนที่เป็นเพศชาย และกลุ่มคนที่เป็นเพศหญิง โดยทั่วไปมักมีการแบ่งงานกันทำตามเพศ และอายุเป็นวัฒนธรรมย่อยที่สำคัญอีกอย่าง ในแต่ละสังคมประกอบไปด้วยสมาชิกในวัยต่างๆ กัน นับได้ 5 วัย คือ วัยทารก วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ วัยชรา เพราะแต่ละกลุ่มจะมีความคิดที่แตกต่างกันไป เรียกว่าเป็นเอกลักษณ์ตนเองโดยเฉพาะ

ในสังคมสมัยใหม่มีวัฒนธรรมย่อยเชิงอาชีพอยู่ด้วย เพราะคนในสังคมมีอาชีพต่างๆ เช่น เป็นนักร้อง ดาราภาพยนตร์ หมอนวด ครูอาจารย์ นายแพทย์ นักวิทยาศาสตร์และนักสังคมศาสตร์ เป็นต้น จะมีวัฒนธรรมย่อยของตนเองที่ไม่เหมือนกลุ่มคนอาชีพอื่นๆ คนที่อยู่ในอาชีพเดียวกันมักเข้าใจดีกว่าคนในอาชีพอื่น

จะนั้น วัฒนธรรมย่อย กับการบทบาทลุ่มแปล นั้นสังคมของอาชีพลุ่มแปลจะมี วัฒนธรรมย่อยที่แตกต่างกับอาชีพอื่นๆ จะมีการใช้ภาษาต่างประเทศมากกว่า อาชีพอื่นๆ เพราะบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นลุ่มแปล นั้นจะต้องมีความเข้าใจในภาษาที่ไม่ใช่ภาษาแม่ วัฒนธรรมของชนชาติอื่น เป็นอย่างดี ในการสื่อสารกับนักท่องเทียว นอกจากนี้ ประสพการณ์ เพศ ก็จะมี ความแตกต่างกับอาชีพอื่น เพราะจะนั้นอาชีพลุ่มแปลจึงเป็นวัฒนธรรมย่อยของสังคม ที่มีความแตกต่างกับอาชีพอื่น ในสังคมปัจจุบัน โดยที่อาชีพลุ่มแปล เป็นอาชีพที่ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นหลัก โดยที่วัฒนธรรมย่อยของลุ่มนั้น ปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารติดต่อกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ระบบสัญลักษณ์ในการสื่อสาร วัฒนธรรมที่เข้ามาจัดการกับปัญหา คือ ระบบสื่อสาร เพราะงานลุ่มแปลจะต้องมีการใช้ ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร โดยที่ภาษานี้หมายถึง ภาษาพูด ภาษาเขียน รวมทั้งกิริยาท่าทางต่างๆ ด้วย และภาษาเป็นวัฒนธรรมประเภทที่เกี่ยวกับการควบคุมทางสังคม คือ ช่วยให้เกิดระเบียบในสังคม เพราะถ้ามนุษย์ไม่มี ความเข้าใจในภาษาจะทำให้การจ้ดระเบียบเป็นไปได้อาก เพราะจะนั้นทุกวัฒนธรรมต้องมีการ สื่อสารติดต่อกัน โดยการใช้ภาษาเพราะจะนั้นงานลุ่มแปล ภาษาถือเป็นระบบวัฒนธรรมหนึ่ง ในการทำงาน เพราะจะนั้นบทบาทของลุ่ม คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ในการแปลทางด้านภาษาเท่านั้น เป็นตำแหน่งที่ลุ่มครองอยู่

สำหรับลุ่มไม่ว่าคุณจะมีอาชีพใด เมื่อทำหน้าที่ลุ่ม คุณจะต้องเป็นผู้แปลที่ดี เช่น ถ้าคุณเป็นตำรวจ แต่จะต้องเป็นลุ่ม บทบาทของคุณขณะนั้นคือลุ่ม จะไม่ใช่ตำรวจ จะต้องทิ้งบทบาท ด้านตำรวจและจะต้องเป็นผู้แปลที่ดี ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แม้ว่าเรื่องนั้นคุณจะรู้ก็ตาม

จะเห็นได้ว่าความคาดหวังของสังคมภายนอก ที่มองอาชีพล่ามแปล คือ ผู้ที่มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ เป็นอย่างดีในสื่อสารช่วยเหลือนักท่องเที่ยว และทำหน้าที่ในการประสานงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว โดยที่บุคคลภายนอกได้มองบทบาทล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เป็นอาชีพที่มีรายได้ บุคคลที่จะทำหน้าที่ในการเป็นล่ามแปล ได้นั้นจะต้องมีความสามารถในด้านภาษาต่างประเทศได้เป็นอย่างดี มีความอดทน และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

รูปแบบอาชญากรรม ต่อนักท่องเที่ยว

รูปแบบการก่ออาชญากรรม ต่อนักท่องเที่ยว (กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว, มปป) ในปัจจุบันนี้สามารถแยกออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่เป็นชาวต่างประเทศแฝงตัวเข้ามาเป็นนักท่องเที่ยวก่ออาชญากรรม กับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ สามารถแยกเป็นกลุ่มได้ดังต่อไปนี้

1.1 แก๊งลักทรัพย์ในโรงแรม แยกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1

กลุ่มคนร้ายประเภทนี้เป็นกลุ่มคนร้ายชาวต่างประเทศ ปลอมตัวเป็นนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะเป็นชาวจีนถือพาสปอร์ต อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฮองกง จะเข้าพักประมาณ 2-3 คน โดยเข้าพักในลักษณะมาเอง (walk in) และจ่ายเงินมัดจำ หรือค่าโรงแรมเป็นเงินสด การลักทรัพย์มักเกิดหลายห้องในวันเดียวกัน

วิธีการกระทำผิด

โดยกลุ่มคนร้ายจะเข้าพักตามโรงแรมหรูหราราคาแพงที่คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวมีทรัพย์สินมาก พักอาศัยอยู่แล้วหาโอกาสปลอดคน ถอดแม่กุญแจของโรงแรมแล้วทำกุญแจ master key ของโรงแรมขึ้นมาใหม่จากตัวแม่กุญแจที่ถอดไปโดย ในระหว่างที่ถอดแม่กุญแจไป

ทำปดลอมนั้น จะนำเอาแม่กุญแจสำรองที่ติดตัวมาด้วยใส่อาพรางไว้ พร้อมกับติดป้าย ห้ามรบกวน เพื่อไม่ให้แม่บ้านไขเข้าทำความสะอาด เมื่อได้ลูกกุญแจปดลอมที่ทำขึ้นมาแล้วจะหาโอกาสไขกุญแจห้องพัคนักท่องเที่ยวเข้าไปในช่วงเวลา 02.00-04.00 น. เป็นเวลาที่นักท่องเที่ยวหลับ ในกรณีนี้กลุ่มคนร้ายจะมีวิธีการถอดค้ลคห้องอาหา โอกาสตอนกลางวันทีนักท่องเที่ยวไม่อยู่ไขเข้าไปปล้กทรัพย์นักท่องเที่ยว แล้วหลบหนีไป

กลุ่มที่ 2

กลุ่มคนร้ายเป็นจีนฮ่อ โดยทีคนร้ายหรือกลุ่มคนร้าย จะเข้าเลือกพัคตามโรงแรมหรู และคอยเลือกดูเหยื่อทีมี ของมีค่ามากโดยทีจะเลือกทำงานเป็นเวลากลางดึก ขณะทีนอนหลับ โดยอาศัยกุญแจมี ทีได้จากการปั้ม ก้อปปี จากการพัคในครั้งก่อนๆ นอกจากนีกลุ่มคนร้ายมีความสามารถในการเปิดห้องทีล้คด้วยไขด้านในได้

กลุ่มที่ 3

คนร้ายประเภทนี้เป็กลุ่มคนร้ายชาวต่างประเทศ เช่น จอร์แดน อัลจีเรียนแฝงกายเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้าลักทรัพย์ ของชาวต่างชาติด้วยกันทีพัคในห้องพัค ของโรงแรมหรือทีพัคต่างๆ

วิธีการทำความผิด

คนร้ายมีประมาณ 2-3 คน แสดงตัวเป็นนักท่องเที่ยวเข้าพัคในโรงแรม หรือทีพัคต่างๆ เมื่อทางโรงแรมมอบกุญแจห้องพัคให้คนร้าย จะนำลูกกุญแจไป เปิดห้องพัคแล้วฉายโอกาสก้อปปีลูกกุญแจห้องพัค ดังกล่าวไว้จากนั้นกลุ่มคนร้ายก็ จะค้คกุญแจและออกจากโรงแรมโดยอ้างว่าไม่พอในห้องพัคต่อมาคนร้ายก็ จะแอบเข้ามาในห้องพัคทีโรงแรมดังกล่าวอีก ภายหลังจากทีมีผู้อื่นเข้ามาพัคในห้องพัค และคนร้ายจะใช้กุญแจทีทำปดลอมเปิดประตูเข้าไปลักทรัพย์ในช่วงเจ้าของห้องไม่อยู่แล้วหลบหนีไป

1.2 กลุ่มคนร้ายชาวปากีสถานหรือแก๊งค์มอมยา

กลุ่มคนร้ายชาวปากีสถานนี้เป็นแก๊งค์ คนร้ายชาวต่างประเทศ ที่เข้ามาก่ออาชญากรรมในประเทศไทย ในรูปขององค์กรอาชญากรรมมีกลุ่มคนร้ายเป็นจำนวนมาก มีการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ เช่น ค้ายาเสพติดมอมยานักท่องเที่ยว ส่งชาวต่างประเทศ (อินเดีย, ปากีสถาน) ออกนอกประเทศและนอกจากนี้ ยังเกี่ยวข้องกับการสังหารบุคคลสำคัญในวงการพุดในประเทศไทย ด้วยแต่ที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้แก่ แก๊งค์มอมยา

วิธีการกระทำความผิด

โดยปกติแล้วกลุ่มคนร้ายมอมยานี้จะเริ่มปฏิบัติ งานจะใช้บุคคล ประมาณ 2 คน เข้าไปตีสนิทกับนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศในสถานที่ต่างๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวในเวลา กลางคืน ทำอากาศยานใช้วิธีชักชวนให้ไปเที่ยวยังที่พักจากนั้นก็ชักชวน ให้นักท่องเที่ยวเป็นเหยื่อร่วมทานอาหารพร้อมทั้งดื่มสุรา หรือน้ำอัดลมโดยในสุรา หรือน้ำอัดลมนี้อาจมียานอนหลับ ประเภทร้ายแรงผสม อยู่เมื่อดื่มหรือกินเข้าไปแล้วนักท่องเที่ยวก็จะนอนหลับทันที จากนั้นกลุ่มคนร้ายก็ จะมีการลักทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวและหลบหนีไป กลุ่มคนร้ายนี้จะปฏิบัติงานได้ตลอดเวลา

1.3 กลุ่มคนร้ายชาวฟิลิปปินส์

กลุ่มคนร้ายชาวฟิลิปปินส์เป็นแก๊งค์คนร้ายชาวต่างประเทศ เข้ามาก่ออาชญากรรมในประเทศไทย โดยก่ออาชญากรรมในประเภทต้มตุ๋นหลอกหลวงให้ร่วมเล่นการพนัน จะกระทำต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเท่านั้น

วิธีการกระทำความผิด

ตามปกติแล้วกลุ่มคนร้ายชาวฟิลิปปินส์ประมาณ 5-6 คน โดยวิธีการคือจะมีคนไทย เป็นผู้หาเช่าบ้าน โดยจะเลือกเช่าบ้านในลักษณะที่ทางเข้าบ้านเป็นทางสลับซับซ้อน หรือมี ทางเข้าออกได้หลายๆทาง จากนั้นกลุ่มคนร้ายก็จะออกไปหาเหยื่อ โดยออกไปประมาณ 1-2 คน พวกที่เหลือก็จะรออยู่ที่บ้านเมื่อหาเหยื่อได้แล้วจะพา ไปที่บ้านและหลอกหลวงให้ร่วมเล่น ไฟแบล็คแจ็ก แต่กลุ่มคนร้ายใช้วิธีต้มตุ๋นจนทำให้เหยื่อสูญเสียทรัพย์สิน เมื่อเหยื่อเสีย ทรัพย์สินหมดแล้วก็จะพาเหยื่อกลับไปส่งที่พัก และส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวที่เป็นเหยื่อของกลุ่ม ดังกล่าว ไม่สามารถที่จะจำทางไปบ้านของกลุ่มคนร้ายได้ และในปัจจุบันนี้กลุ่มคนร้ายได้ พัฒนาวิธีและการหลอกหลวง คือ กลุ่มคนร้ายได้ทรัพย์สินไปแล้วจะเช็กเอาท์ออกจากโรงแรม ทันที เป็นการที่ไม่สามารถติดตามจับกุมกลุ่มคนร้ายได้ในทันที

1.4 แก๊งค์เงินดำ

กลุ่มคนร้ายเป็นชาวต่างประเทศ ได้แก่ แคมเมอรูน หรือไลบีเรีย ที่เข้าก่อ อาชญากรรม ในการหลอกหลวงนักธุรกิจหรือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยกลุ่มคนร้ายจะมีการ ทำงานเป็นแก๊งค์จำนวนตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป

วิธีการกระทำความผิด

กลุ่มคนร้ายจะเข้าไปติดสนิทกับนักธุรกิจ และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ต่อมาจะ อ้างว่าตนเองมีเงินประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้การสนับสนุนประเทศโลกที่ 3 อยู่จำนวนหนึ่ง แต่เงินดังกล่าวเป็นสีดำ เพราะเคลือบสารเคมีเอาไว้ เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่ต้องการ ให้ผู้ใดรู้เรื่องดังกล่าว ซึ่งเงินจำนวนนี้จะเอามาใช้ได้ก็ต่อเมื่อ ได้นำน้ำยาเคมีชนิดหนึ่งมาล้างสารเคมี ที่เคลือบเอาไว้ออกไปและน้ำยา ล้างสารเคมีมีราคาแพงมาก จากนั้นกลุ่มคนร้ายจะนำธนบัตร ดอลลาร์จริงที่พ่นสีดำ มาทดลองล้างให้เหยื่อดูแล้วนำธนบัตรที่ล้างไปให้ธนาคารตรวจสอบ เมื่อเหยื่อหลงเชื่อ กลุ่มคนร้ายจะขอเงินจำนวนมาก เพื่อนำไปซื้อน้ำยาล้างสารเคมีมาล้าง ธนบัตรที่บรรจุอยู่ ในกล่องโดยธนบัตร ดังกล่าวที่จริงเป็นกระดาษขาดขนาด เท่า ธนบัตรดอลลาร์ จากนั้นกลุ่มคนร้ายจะนำกล่องมามอบให้เหยื่อ โดยบอกว่าได้ล้างสารเคมีแล้ว

แต่จะต้องรออีก 2-3 วันจึงจะสามารถเปิดกล่องเพื่อนำเงินออกมาใช้ได้ หลังจากนั้นกลุ่มคนร้ายก็จะแยกย้ายกันหลบหนีไป

2. กลุ่มคนไทยก่ออาชญากรรม กับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ สามารถแยกเป็นกลุ่มได้ดังต่อไปนี้

2.1 แก๊งลักทรัพย์ในโรงแรม แยกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1

คนร้ายเป็นกลุ่มวัยรุ่นแฝงมาเที่ยวใช้บริการของโรงแรม โดยกลุ่มคนร้ายวัยรุ่นมักทำที่มาเที่ยวสถานบริการของโรงแรม แล้วแอบขึ้นไปเดินสำรวจบนชั้นห้องพักหากพบโอกาส จะลักเอาทรัพย์ทุกอย่างที่มีค่าทั้งของแขกที่พักและของโรงแรม หรือคนร้ายแอบทำที่ เป็นผู้เข้าพักอาศัยช่วงเวลาเทศกาลหรือวันหยุดกลางวัน แต่งกายดี

วิธีการกระทำความผิด

คนร้ายจะมีประมาณ 2-3 คน ทำที่เดินอยู่ในกลุ่มแขกที่เข้าพัก และอาศัยเปิดห้องพักในโรงแรม แล้วทำที่ เป็นเจ้าของห้องขอกุญแจ ห้องกับเจ้าหน้าที่ต้อนรับของโรงแรมขึ้นไปลักทรัพย์นักท่องเที่ยวในห้องพักแล้วหลบหนี

กลุ่มที่ 2

คนร้ายจะมีคนเดียวหรือสองคน ปะปนกับคณะนักท่องเที่ยวที่มาเป็นกลุ่ม โดยที่คนร้ายจะทำที่ เป็นผู้มา กับคณะทัวร์หรือกลุ่มทัวร์แล้วหาโอกาส ลักทรัพย์สัมภาระของนักท่องเที่ยวขณะที่กำลังเก็บอยู่บริเวณ ห้องล็อบบี้โรงแรมหรือขณะที่กำลังขนของขึ้นห้องหรือลงจากห้อง

กลุ่มที่ 3

คนร้ายจะมีเพียงคนเดียวหรือหลาย ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของโรงแรม โดยคนร้าย ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ต่างของโรงแรม เช่นพนักงานทำความสะอาด พนักงานต้อนรับ พนักงานรักษาความปลอดภัย ฯลฯ จะอาศัยจังหวะในหน้าที่ความรับผิดชอบ คอยลักทรัพย์ ของนักท่องเที่ยวที่มาพักอยู่ในโรงแรม และหากถูกสงสัยก็จะลาออกจากโรงแรม แล้วไปสมัครงานที่อื่นและหาโอกาสลักทรัพย์อีก

2.2 แก๊งค์ลักบัตรเครดิต

กลุ่มคนร้ายนี้จะมีการทำงานในลักษณะที่เป็นองค์กร มีการร่วมกันตั้งแต่ผู้ลักบัตรเครดิต เจ้าของร้านค้า ตลอดจนเจ้าหน้าที่ธนาคาร

วิธีการกระทำความผิด

จะกระทำในลักษณะที่นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ มาเข้าพักที่โรงแรม หรือเกสต์เฮาส์เมื่อจะเดินทางไปทัวร์ป่าหรือ ไปเที่ยวในสถานที่ยากลำบากก็มัก จะฝากทรัพย์สินมีค่ารวมทั้งบัตรเครดิตไว้ที่โรงแรม หรือเกสต์เฮาส์ ต่อมาเมื่อเจ้าหน้าที่ของโรงแรม หรือเกสต์เฮาส์ได้รับฝากก็จะเอาบัตรเครดิตของชาวต่างประเทศนำไปซื้อสินค้าต่างๆ ในขณะที่เดียวกันมีเจ้าหน้าที่ของร้านค้าเป็นผู้สมรู้ในการกระทำความผิดกล่าวด้วย ชาวต่างประเทศจะไม่ทราบว่าบัตรเครดิตได้ถูกนำไปใช้แล้ว จะมาทราบเมื่อถูกนำบัตรไปซื้อสินค้าก็เมื่อธนาคารส่งรายการใช้จ่ายบัตรเครดิตมาให้ หรือบางครั้งเจ้าหน้าที่โรงแรม จะลักเอาข้อมูลในแถบแม่เหล็กของบัตรเครดิต ขายให้กับ

2.3 คนร้ายที่เป็นผู้หญิง หรือกะเทย ที่ให้บริการทางเพศ ลักทรัพย์ หรือมอมยา

คนร้ายส่วนใหญ่ ที่ทำงานจะมีเพียงคนเดียวหรือประมาณ 2 คน แต่จะเป็นผู้หญิงหรือกะเทยที่มีอาชีพให้บริการทางเพศ แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยคนร้ายจะตะเวนให้บริการทางเพศอยู่ตามแหล่งต่างๆ ทั่วไปไม่ช้ากััน

วิธีการกระทำความผิด

คนร้ายเมื่อพบเหยื่อ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่น่าสนใจ ก็จะเข้าไปตีสนิท และเสนอขายบริการทางเพศ หากนักท่องเที่ยวสนใจก็จะตกลงพอกัน ไปหลบนอนที่ห้องพักของนักท่องเที่ยว เมื่อไปถึงที่พักคนร้ายจะผสมยานอนหลับอย่างแรง ในน้ำ กาแฟ เบียร์ หรือเครื่องดื่มต่างๆ ให้เหยื่อกินจนเหยื่อหมดสติ ก็จะทำการรื้อค้น และลักเอาทรัพย์สินหลบหนีไป หรือหากไม่ใช้วิธีมอมยาคนร้ายจะร่วมหลบนอนกับเหยื่อ ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยว จนกระทั่งนักท่องเที่ยว เผลยหลับไปคนร้ายก็จะรื้อค้นเอาทรัพย์สินแล้วหลบหนีไป

2.4 กลุ่มคนร้ายหลอกหลวงให้ซื้ออัญมณี

กลุ่มคนร้ายหลอกหลวงให้นักท่องเที่ยว ไปซื้ออัญมณีจะเป็นคนไทยที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี และกลุ่มคนร้ายนี้จะอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น วัด หรือสถานที่สำคัญ

วิธีการกระทำความผิด

กลุ่มคนร้ายนี้จะทำงานเฉพาะตัวคือจะ ทำงานเพียงคนเดียวและจะแฝงตัวร่วม อยู่กับนักท่องเที่ยว ในสถานที่แหล่งท่องเที่ยวจากนั้นก็อาศัยจังหวะ เข้าไปพูดคุยกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และหลอกนักท่องเที่ยวในทำนองว่า เมื่อท่านซื้ออัญมณี (พลอย) จากร้านที่คนร้ายได้พาไป แล้วท่านสามารถนำไปขายที่ประเทศของนักท่องเที่ยว ได้กำไร 3-4 เท่า การพูดใน ลักษณะดังกล่าวมักจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความโลภ และคนร้ายก็จะพานักท่องเที่ยวไปซื้ออัญมณีที่ร้าน ที่คนร้ายสังกัดอยู่ซึ่งอัญมณีดังกล่าวส่วนใหญ่ จะเป็นสินค้าที่มีคุณภาพต่ำ โดยมักจะเริ่มต้นจากรถแท็กซี่ป้ายดำรถสามล้อ ที่จอดอยู่หน้าโรงแรมต่างๆ

2.5 กลุ่มสถานบริการ ชมชู้ กรรโชกทรัพย์

กลุ่มคนร้าย เป็นกลุ่มพนักงานสถานบริการบริเวณย่าน พัฒน์พงษ์

วิธีการกระทำความผิด

สถานบริการดังกล่าว จะมีการแสดงโชว์ประกอบและมีพนักงานคอยชักชวนนักท่องเที่ยวมาเดินบริเวณ พัฒน์พงษ์ ให้เข้าดูโชว์ และคิดราคาเครื่องดื่มในราคาถูกเมื่อนักท่องเที่ยวสนใจเข้าไปดูโชว์ พร้อมกับสั่งเครื่องดื่ม เช่น เบียร์มาดื่ม หรือมีผู้หญิงมาบริการเข้านั่งเป็นเพื่อนคุย จนกระทั่งถึงเวลาเก็บเงินทางสถานบริการจะคิดในราคาแพงมาก โดยอ้างว่าเป็นค่าดูโชว์ ค่าผู้หญิงที่มานั่งคุย รวมทั้งค่าเครื่องดื่ม เมื่อนักท่องเที่ยวไม่พอใจกลุ่มพนักงานสถานบริการก็จะรวมเข้ามาแสดงอาการชมชู้ต่างๆ ให้นักท่องเที่ยวเกิดความกลัว จนกระทั่งยอมจ่ายเงิน ให้กับสถานบริการ

2.6 กลุ่มคนร้ายลักทรัพย์บนรถยนต์โดยสาร

กลุ่มคนร้ายลักทรัพย์บนรถยนต์โดยสารประจำทางปรับอากาศ ประกอบไปด้วยบุคคลกลุ่มหนึ่งประมาณ 4 - 5 คน โดยคนร้ายกลุ่มนี้จะอาศัยรถยนต์โดยสารปรับอากาศในการกระทำความผิด รถดังกล่าวส่วนใหญ่จะเดินทางจาก กรุงเทพฯ - เชียงใหม่ กรุงเทพฯ - กระบี่, สุราษฎร์ธานี ฯลฯ

วิธีการกระทำความผิด

กลุ่มคนร้ายจะเดินทางมาที่รถยนต์โดยสารในรูปแบบอาทิ เป็นเด็กประจำรถ ช่างเครื่องหรือบริการบนรถ และจะอาศัยในช่วงเวลากลางคืนซึ่งผู้โดยสารนอนหลับสนิทแล้ว ก็จะทำการลักทรัพย์โดยวิธีการ คือ คนขับรถโดยสารจะคอยจับซ้ำๆ ส่วนผู้ที่ทำการลักทรัพย์ก็จะใช้วิธีการคลานอย่างช้าๆ ไปที่เหยื่อที่น่ากระเป่าเสียบไว้ด้านหลังที่นั่ง หรือคาดสะเอวไว้ จากนั้นจะค่อยๆ ล้วงเอาทรัพย์สินไป หลังจากได้ทรัพย์สินไปแล้วก่อนที่ จะถึงจุดสิ้นสุด

ของรถยนต์โดยสารคนขับรถยนต์ โดยสารก็จะหยุดรถที่บริเวณใด บริเวณหนึ่งเพื่อที่จะให้คนร้ายจำนวนหนึ่งลงจากรถเพื่อหลบหนีไป และตามปกติเนื่องจากรถยนต์โดยสาร หมายเลขทะเบียน 30 นี้เป็นรถยนต์โดยสารที่วิ่งสัมปทาน ของบริษัทอันซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายอยู่แล้ว ดังนั้นเมื่อกลุ่มคนร้ายได้ทรัพย์สิน ไปแล้วก็จะรีบหลบหนีรวมทั้งคนขับ รถยนต์ดังกล่าวจะรีบขับรถไปถึงจุดหมายโดยเร็วที่สุดโดย ไปให้ถึงจุดหมายก่อนเวลาพระอาทิตย์ขึ้น

2.7 กลุ่มคนร้ายยกป้ายและแท็กซี่ป้ายดำ

กลุ่มคนร้ายประมาณ 2-3 คน จะคอยหานักท่องเที่ยวที่สนามบินที่ไม่มีคนมารับ หรือพลัดหลงจากคนมารับ แล้วเข้าไปตีสสนิท หรือบางครั้งได้ชื่อของผู้โดยสารมาจากแหล่งต่างๆ จึงเขียนชื่อผู้โดยสารในป้ายแล้วกซุให้ผู้โดยสารเห็น เมื่อหลอกผู้โดยสารได้ก็จะนำมาขึ้นรถยนต์ป้ายดำที่จอดรออยู่ นานักท่องเที่ยวไปตมตุนในรูปแบบต่างๆ บางครั้งถึงขั้นทำร้ายต่อชีวิตร่างกายนักท่องเที่ยว

ทฤษฎีบทบาท (Role Theory)

บทบาท (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543: 96-98) คือ พฤติกรรมที่คาดหวังสำหรับผู้อยู่ในสถานภาพต่างๆ ว่าจะปฏิบัติอย่างไร (role expectation) เป็นบทบาทที่คาดหวังโดยกลุ่มคนหรือสังคม เพื่อให้ผู้สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างกันทางสังคมได้ เช่น ผู้มีตำแหน่งเป็นพ่อได้รับการคาดหวังจากสังคมว่ามีหน้าที่ ของพ่อ เช่น เลี้ยงดูลูก ส่งเสียให้เล่าเรียน เป็นต้น สำหรับตำแหน่งอื่นๆ เช่นกัน เช่น ครูอาจารย์ เสมียน ภารโรง ต่างก็มีบทบาทที่คาดหวังจะทำในฐานะที่ครองตำแหน่งต่างๆ เหล่านั้นอยู่

ลักษณะทั่วไปของบทบาท

บทบาทเป็นการทำตามสิทธิ และหน้าที่ของผู้อยู่ในตำแหน่งต่างๆ คือ หน้าที่เขาต้องทำในฐานะที่ครองตำแหน่งนั้นๆ อยู่ ส่วนสิทธิหมายถึง สิ่งที่เขาพึงได้รับตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งนั้นๆ บทบาทจึงเป็นสิ่งต่างๆ ที่เขาทำในตำแหน่งที่เขาครองอยู่ เช่น ผู้มีตำแหน่งพ่อแม่มีบทบาท ในการเลี้ยงดู ให้การศึกษาบุตร เป็นต้น

บทบาทเป็นเรื่องสังคมแต่มีจิตวิทยาของบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะผู้ครองตำแหน่งเดียวกันแสดงบทบาทแตกต่างกันไป เช่น นายกรัฐมนตรี หรือคณบดี จะแสดงบทบาทแตกต่างกันไป เพราะแต่ละคน มีลักษณะทางจิตและบุคลิกภาพที่แตกต่างกันไป รวมทั้งปัจจัยสำคัญอีกหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น กาลเวลาและสถานการณ์เฉพาะต่างๆ เช่น เมื่อมีบรรทัดฐานใหม่ๆ เกิดขึ้น หรือเมื่อเลิกใช้บรรทัดฐานอันเก่า ดังนั้น นายกรัฐมนตรีบางคนมีอำนาจในการตัดสินใจ มากในการทำสงคราม การค้า แต่นายกรัฐมนตรีบางคนทำไม่ได้เพราะรัฐสภาไม่ยินยอม ตลอดเวลาที่ผ่านไปจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบใหม่ๆ ทำให้มีบทบาทเพิ่มมากขึ้น บทบาทจึงเปลี่ยนแปลงไป บทบาทนั้นเป็นเรื่องพฤติกรรม

แต่ในขณะเดียวกันบทบาทอาจขัดแย้งกันได้ (role conflicts) เมื่อแต่ละคนมีหลายสถานภาพ บทบาทจึงมีหลายบทบาท ดังนั้นอาจเกิดการขัดแย้งกันได้ เช่น มารดาที่ทำงานด้วยจะมีความขัดแย้งในบทบาทเมื่อลูกไม่สบาย เพราะถ้าไปทำงาน จะได้ชื่อว่าเป็นแม่ที่ไม่ดี หรือกรณีที่ครูต้องคุมสอบลูกตัวเอง จะทำให้เกิดความขัดแย้งในบทบาทขึ้นได้ ในบางครั้งบทบาทอาจทำให้เกิดความเครียดได้ เนื่องจากสังคมสมัยใหม่คาดหวังในบทบาทต่างๆ มากไป และแต่ละคน ไม่สามารถที่จะแสดงบทบาทได้ดีทุกบทบาท โดย **จอห์น ไบเซนซ์และมาวิส ไบเซนซ์ (John Biesanz and Mavis Biesanz)** ได้เสนอแนวทางแก้ปัญหาโดยเสนอโมเดลภาพ “บทบาทต่อรอง” (role bargain) หมายถึง การเลือกแสดงบทบาทใดบทบาทหนึ่งให้ดีที่สุดสำหรับบทบาทอื่นๆ เอาแค่ผ่านไปเท่านั้น หรือบางครั้งต้องทิ้งบทบาทใดบทบาทหนึ่งไปชั่วคราว เช่น อาจารย์ผู้หญิงที่กำลังเขียนงานวิจัย ถ้างานวิจัยไม่เร่งมากจะแสดงบทบาทความเป็นมารดาได้อย่างเต็มที่ แต่ถ้างานวิจัยเร่งมาก อาจต้องทิ้งบทบาทของมารดาโดยสิ้นเชิงไปชั่วคราวหนึ่ง และแสดงบทบาทของนักวิจัยอย่างเต็มที่

จากทฤษฎีบทบาท ความคาดหวังของสังคมภายนอก ที่มองอาชีพล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว คือ ผู้ที่มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ เป็นอย่างดีในสื่อสารช่วยเหลือนักท่องเที่ยว และทำหน้าที่ในการประสานงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว โดยที่บุคคลภายนอกได้มองบทบาทล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เป็นอาชีพที่มีรายได้ บุคคลที่จะทำหน้าที่ในการเป็นล่ามแปล ได้นั้นจะต้องมีความสามารถในด้านภาษาต่างประเทศได้เป็นอย่างดี มีความอดทน และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวที่มีหน้าที่ ในการบริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยวและงาน และการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยทางด้านภาษา รวมถึงการ

ใกล้เคียงคดีเพื่อยุติข้อปัญหาข้อขัดแย้ง ต่างๆ ล้วนเป็นบทบาทของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ที่สังคมมองถึงหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบ เพราะถือเป็นหน้าที่ที่ และหน้าตาของประเทศชาติ ให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว

งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของงานวิจัย ผู้วิจัยได้ค้นคว้า และรวบรวมผลงานที่มีความเกี่ยวข้องกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

สุขสันต์ ส่งประเสริฐ (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่องานบริการของตำรวจ : ศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรตำบลพญา” พบว่า ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมในการบริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อทำกาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติแสดงความพึงพอใจต่อ พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในทุกด้าน และเมื่อทำการวิเคราะห์ในภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยในด้านพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ น่าจะเป็นเหตุผลสำคัญ ที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่องานบริการตำรวจ

ศรันยา เลิศศาสตรวัฒนา (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ สิทธิผู้ต้องหาและจำเลยในการมีล่ามในการดำเนินคดีอาญา” พบว่า การกำหนดให้มีการจัดหาล่ามให้กับผู้ต้องหาและจำเลยในชั้น พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล แต่ก็ไม่มีระเบียบหรือแนวทางในการปฏิบัติว่าใน แต่ละชั้นต่อนั้นต้องจัดหาล่ามให้กับผู้ต้องหา และจำเลยในขณะใดบ้าง ทำให้แนวทางในการปฏิบัติเป็น ไปในดุลพินิจของเจ้าพนักงานของรัฐ แต่ละคนที่จะใช้ดุลพินิจว่า ควรจะจัดหาล่ามให้เมื่อใด จึงควรมากระเตรียมเพื่อว่ากฎเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ไว้ เช่น มีระเบียบกำหนด ให้มีการสอบถามผู้ต้องหาหรือจำเลยตรวจสอบถึงความจำเป็นว่า ต้องการมีจัดหาล่ามให้กับผู้ต้องหาหรือจำเลยคนนั้นหรือไม่ มีระเบียบภายในของแต่ละองค์กร เพื่อวางกฎเกณฑ์ แนวทางในการจัดหาล่ามในแต่ละชั้นต่อนั้น

คำตอบแทนล่าม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 13 มีหลักเกณฑ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาล่ามซึ่งได้แก่พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาลจ่ายคำตอบแทนแก่ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย สำนักงานอัยการสูงสุด และกระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยการมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ การจ่ายคำตอบแทนเพื่อให้เหมาะสม และเป็นไปตามความเปลี่ยนแปลงของสภาพทางเศรษฐกิจ ทั้งหน่วยงานแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีหน้าที่ในการจัดหาล่าม

คุณสมบัติและมาตรฐานของล่ามตามกฎหมายและระเบียบต่างๆ เกี่ยวกับการจัดหาล่าม ต้องมีกฎหมาย หรือระเบียบปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ความรู้ความสามารถของล่าม ไว้ ดังนี้ว่า ล่ามต้องมีความรู้ความสามารถด้านการเชี่ยวชาญภาษาอย่างน้อยสองภาษา คือ ภาษาไทยและภาษา ของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่สามารถพูดและเข้าใจภาษาไทยได้ ล่ามจะต้องมีความเข้าใจในวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี สังคม วิถีทางของการดำเนินชีวิต ของผู้ต้องหาและจำเลยอื่น จะทำให้มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการแปล และมีความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายเบื้องต้น ล่ามต้องเป็นกลาง จะต้องไม่มีผลประโยชน์ได้เสียในคดี ไม่มี ความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องใดๆ กับคู่ความหรือพยาน

และในส่วนตัวบุคคลที่จะเป็นล่ามควรจัดทำในรูปแบบของการรับจดทะเบียน ขึ้นบัญชี เป็นล่ามที่ได้รับการรับรองแล้ว เช่น การขึ้นบัญชีเป็นผู้เชี่ยวชาญในฐานะเป็นล่ามของกระทรวงยุติธรรมเพื่อจะได้สามารถควบคุมดูแลคุณสมบัติ มาตรฐานของล่าม เป็นการตัดปัญหาอันเนื่องมาจากเจ้าพนักงานของรัฐ ไม่สามารถที่จัดหาล่ามได้หรือจัดหาได้แต่ล่ามไม่มีคุณภาพ ไม่มีมาตรฐาน

การปฏิบัติหน้าที่ของล่ามและการตรวจสอบล่าม ควรมีระเบียบกฎเกณฑ์หรือลักษณะของประมวลจริยธรรม เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของล่ามในการดำเนินคดีอาญาโดยตามจะต้องมีความเป็นกลาง ยุติธรรม ไม่เข้าข้างคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ล่ามต้องแปลทุกถ้อยคำอย่างครบถ้วน สมบูรณ์ไม่มีตก เติม อธิบาย หรือเสริมถ้อยคำ หากไม่สามารถแปลถ้อยคำให้ถูกต้อง ได้ต้องแจ้งเจ้าพนักงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทันที ในกรณีที่มีการแปลถ้อยคำผิด แล้วล่ามไม่ทราบภายหลังต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทันที ล่ามต้องไม่ให้คำแนะนำด้านกฎหมายใดๆ แต่คู่ความในคดีทั้งก่อน หรือในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่

การตรวจสอบล่าม ควรมียกเว้นการควบคุมและการปฏิบัติหน้าที่ของล่าม สอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ของล่าม และควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้คู่ความที่เกี่ยวข้อง มีสิทธิในการคัดค้านล่ามหากเห็นว่าไม่มีความเป็นกลาง

การสละสิทธิในการมีล่าม ตามกฎหมายและระเบียบต่างของไทย ไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องของการสละสิทธิในการมีล่าม โดยควรจะมีการจัดบันทึกการสละสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยไว้เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยและล่ามลงลายมือไว้เป็นหลักฐาน เว้นแต่ในบางกรณีที่ล่ามมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการสอบสวน หรือต่อการพิจารณา เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ หรือศาลเห็นถึงความจำเป็นดังกล่าว ก็มีอำนาจในการแต่งตั้งล่ามเฉพาะในแต่ละกรณีนั้น เช่น การสอบคำให้การของผู้ต้องหาและจำเลยเพื่อที่จะได้ทราบว่าผู้ต้องหาและจำเลยให้การอย่างไร

สุปิยะ ตันศรีสวัสดิ์ (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาทัศนคติของผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยว ศึกษาเฉพาะกรณีพัทยา จ.ชลบุรี” พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยว สามารถพิจารณาได้ดังนี้

1. ด้านความสามารถในการให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว ตำรวจท่องเที่ยว และพนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีทัศนคติตรงกันว่า ตำรวจท่องเที่ยวสามารถให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี (รวดเร็ว) และผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว เห็นด้วยว่า นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกในการติดต่อขอความช่วยเหลือจากตำรวจท่องเที่ยวเป็นอย่างดี โดยที่ตำรวจท่องเที่ยวมีความแน่ใจว่านักท่องเที่ยวเมื่อมีปัญหาจะต้องมาที่ตำรวจท่องเที่ยวก่อน และตำรวจท่องเที่ยวมีความมั่นใจในการช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการดูแลและการควบคุมธุรกิจการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวเห็นด้วยว่า ตำรวจมีมาตรการในการจับกุมกับธุรกิจที่หลอกลวงขายสินค้า โดยที่ตำรวจท่องเที่ยวมีการทำประวัติผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว

3. ด้านการจัดสายตรวจรถยนต์ รถจักรยานยนต์ นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ตำรวจท่องเที่ยว และพนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีความเห็นว่า การ

จัดสายตรวจในปัจจุบันมีความเหมาะสม ซึ่งการจัดสายตรวจเป็นการจัดตลอด 24 ชั่วโมง และมี การตรวจรอบบริเวณเมืองพัทยา

4. ด้านการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ สำหรับการประสานงานระหว่าง ตำรวจท่องเที่ยวกับหน่วยงานภาครัฐบาล และตำรวจท้องถิ่น ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวไม่แน่ใจว่า การประสานงานอยู่ในระดับดี โดยให้ความเห็นว่า ตำรวจท่องเที่ยวควรมีการติดต่อกับ ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวให้มากขึ้น โดยตำรวจท่องเที่ยวให้ความเห็นว่า การประสานงาน กับผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ต่ำ เพราะตำรวจจะต้องมีความเป็นกลางในการ ปฏิบัติงาน

5. ด้านความชำนาญด้านภาษาต่างประเทศ ผู้ประกอบธุรกิจไม่แน่ใจว่า ตำรวจท่องเที่ยว สามารถติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกันนักท่องเที่ยวเห็นว่า ตำรวจ ท่องเที่ยวควรมีความชำนาญด้านภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี และตำรวจท่องเที่ยวเห็นด้วย ว่าควรมีการจัดอบรมด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร นอกจากนี้พนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นว่า ตำรวจท่องเที่ยวควรมีการ พัฒนาด้านภาษา

6. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เป็นส่วน สำคัญในการปฏิบัติงาน ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวไม่แน่ใจว่า ตำรวจท่องเที่ยวมีความ พร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ตำรวจท่องเที่ยวมีความเห็นว่าควรเพิ่มเครื่องมือและอุปกรณ์ ต่างๆให้เพียงพอ และได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง

7. ด้านอัตรากำลัง ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว ตำรวจท่องเที่ยวและพนักงานการ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เห็นด้วยว่า ตำรวจท่องเที่ยวมีจำนวนน้อยเกินไป ซึ่งจะมีส่วนให้การ บริการต่างๆ ไม่ทั่วถึง

8. ด้านความปลอดภัยและภาพจน์ของประเทศ นักท่องเที่ยวผู้ประกอบการ ท่องเที่ยว ตำรวจท่องเที่ยว และพนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีความเห็นเช่นเดียวกัน การปฏิบัติงานตำรวจท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกปลอดภัย และมีส่วนทำให้เกิด ภาพพจน์ที่ดีต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งจะส่งผลโดยอ้อมต่ออุตสาหกรรม

ภิรมย์ บุญรอดพานิช (2533) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของปัญหาอาชญากรรมต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย (ศึกษากรณีเฉพาะความรู้สึกของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ)” พบว่า

1. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้าท่องเที่ยวคือ เอาความรู้สึกความปลอดภัยเป็นเหตุผลหลักในการเลือกเข้ามาในประเทศไทย

2. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ประสบปัญหาด้านอาชญากรรม และรู้สึกไม่พอใจในขณะท่องเที่ยวในประเทศไทย กับเหตุการณ์ ดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาความไม่สะดวกและไม่ปลอดภัยในการเดินทาง และการคุกคามการประทุษร้ายต่อชีวิต ต่อร่างกายและทรัพย์สิน ปัญหาเกี่ยวกับทรัพย์สินในที่พักหรือที่รับฝากของ การถูกคนร้ายวิ่งราวทรัพย์สิน ถูกกรีดกระเป๋าหรือล้วงกระเป๋า การถูกวางยาสลบบนรถทัวร์

2.2. ปัญหาการถูกรบกวนและสร้างความเดือดร้อนรำคาญในการเสนอขายสินค้า และการถูกเอารัดเอาเปรียบในการเสนอขายสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีคุณภาพ การโกงราคาสินค้า และการส่งสินค้าไม่ครบจำนวนที่ตกลงไว้

2.3 ปัญหาการไม่ได้รับความสะดวกเกี่ยวกับสถานที่จอดรถ โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

สิทธา พิณีภูวคล และคณะ(2529) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “รายงานการวิจัยประกอบการสัมมนาของสำนักข่าวสาร อเมริกัน เรื่องสภาพการแปลในปัจจุบันในประเทศไทยและแนวโน้มในอนาคต ระหว่างวันที่ 6-8 มีนาคม 2529” พบว่า คุณสมบัตินักท่องเที่ยวมีคุณสมบัติในด้านต่างๆ ทั้งคุณสมบัติส่วนตัว ความสามารถ ประสบการณ์ และความรู้ ดังนี้

คุณสมบัติส่วนตัว

1. มีใจรักในงานแปล
2. รักการอ่าน โดยจะต้องมีสมาธิในการอ่าน
3. มีความรอบคอบ ละเอียดระมัดระวังในการใช้ถ้อยคำและภาษา
4. มีความมั่นใจในตนเองอย่างสูง
5. มีจรรยาบรรณของนักแปล เช่น อ้างอิงถึงแหล่งข้อมูล
6. มีปฏิภาณที่ดี และมีความใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ความสามารถ

1. สามารถตีความภาษาที่ตนจะถ่ายทอดได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะต้องมีจินตนาการสร้างสรรค์คำใหม่ที่เหมาะสม เพื่อมิให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย
2. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และมีความสามารถในการจัดขั้นตอนในการแปลให้ถูกต้องเพื่อให้ผลงานที่มีคุณภาพ

ประสบการณ์

1. ฝึกฝนการแปลอยู่เสมอ และจะต้องมีความเชี่ยวชาญในงานหลายสาขา
2. มีความเข้าใจในระบบงานของหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานแปลอยู่ และเคยได้รับการอบรมทางด้านการแปล

3. ควรอ่านงานแปลของผู้อื่นมากพอสมควร เพื่อทราบว่าการแปลเหล่านั้นมีจุดดี จุดบกพร่องที่ใดบ้าง

ความรู้

1. มีความรู้รอบตัวอย่างกว้างขวาง โดยจะต้องทำการค้นคว้าสิ่งแปลกใหม่ที่น่าสนใจ เพื่อเสริมความคิดของตนตลอดเวลา

2. สะสมคำแปลกใหม่ที่จะนำมาใช้ในงานแปลได้อย่างถูกต้อง และจะต้องมีความรู้ ความภาษาทั้ง 2 ภาษาที่ใช้ในการแปลเป็นอย่างดี

3. มีความรู้เฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับงานแปล และจะต้องมีความรู้ด้านภูมิหลังที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี ของชาติที่เป็นเจ้าของภาษาที่จะแปลด้วย

ลีทซา ฟินิจูวคต และคณะ (2529) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “รายงานการวิจัย ประกอบการสัมมนาของสำนักข่าวสาร อเมริกัน เรื่องสภาพการแปลในปัจจุบันในประเทศไทย และแนวโน้มในอนาคต ระหว่างวันที่ 6-8 มีนาคม 2529” พบว่าการศึกษาที่เกี่ยวกับทัศนคติ ความรู้ การปรับตัวต่อสังคมของบัณฑิตมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าบัณฑิตจาก ภาควิชาภาษาอังกฤษ และภาควิชาภาษาตะวันตก เสนอข้อคิดเห็นว่าการประกอบอาชีพ ของบัณฑิต ได้รับมอบหมายให้ทำงานด้านการแปลเอกสารและการแปลตัวต่อตัวในปริมาณที่มาก ปานกลาง แต่บัณฑิตมิได้รับการฝึกฝนให้นักแปลอย่างถูกต้องจึงประสบความยุ่งยากในการ ปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรมนุษยศาสตร์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางด้านการแปลให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อประโยชน์ ในการ ทำงานและการประกอบอาชีพทางด้านการแปล และท้ายที่สุดคือ การจัดการศึกษาเพื่อผลิตนักแปล และล่ามให้ถูกแบบแผน ของการศึกษาศาสนตามที่มีมหาวิทยาลัยในประเทศฝรั่งเศส ประเทศ แคนาดา และอื่นๆ กำลังทำงานอยู่อย่างได้ผลดียิ่งด้านคุณภาพ ปริมาณ และทันต่อความต้องการที่ แท้จริงในสังคมปัจจุบัน

บังอร สว่างวโรรส (2526,อ้างใน สิทธา พิณีภูวคต,2529) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาความสอดคล้องระหว่างวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจที่สอนในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย กับความต้องการของวงการธุรกิจของไทย” พบว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อวงการธุรกิจไทยมาก ทักษะที่ใช้ในปริมาณที่มาก คือ การเขียน ทักษะที่ใช้ปานกลางคือ การฟัง การพูด และการอ่าน ส่วนการแปล ที่ใช้น้อยภาษาโทรพิมพ์และโทรเลขมีบทบาทสำคัญ ในการสื่อสารธุรกิจของวงการธุรกิจในประเทศไทยในด้านการ เขียน การอ่าน และการแปล

งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

Sandrelli Annalisai (2004) กล่าวว่า เขาได้เสนอรูปแบบของการทำงานล่ามแปล ที่ทุกคนจะต้องยอมรับได้ในสถานะหน้าที่การทำงานของล่ามแปล ได้มีข้อสรุป ดังนี้

1. จะต้องทำหน้าที่การปฏิบัติ และการประกาศถึงรูปแบบที่เป็นกระบวนการปฏิบัติหน้าที่ของล่าม อย่างแน่นอน
2. จะต้องไม่สิ่งใดกีดขวางในการทำงาน โดยบุคคลอื่นเข้ามาแทรก และจะต้องบอกให้บุคคลอื่นทราบว่านี่คืองานของล่ามแปล
3. จะต้องมีการแบ่งประเภทของหน้าที่การทำงานของล่าม ในกรณีต่างๆ ให้ชัดเจน เช่น หน้าที่ของล่ามในศาล หรือหน้าที่ของล่ามในโรงพยาบาล
4. บทบาทหน้าที่ของล่ามในการประชุม จะเป็นบทบาทและหน้าที่เฉพาะตัว
5. จะต้องมีการอบรม และการฝึกงานให้เห็นภาพ และสามารถนำไปปฏิบัติหน้าที่การทำงานอย่างเห็นได้ชัด
6. ในการอบรม และการฝึกงานนั้นจะต้องมีอุปกรณ์ ที่มีความทันสมัยในการฝึกฝนให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสามารถเห็นภาพได้ชัด และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้กับอุปกรณ์ในเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีการพัฒนาเกิดขึ้นเรื่อยๆ

Mayorcas Pamelas (2004) ได้กล่าวว่า ไม่ว่าจะ เป็นอาชีพนักแปลและอาชีพล่ามแปล ล้วนแล้วแต่จะต้องมีความสามารถทางด้านภาษาเป็นอย่างดี และจะต้องมีความสามารถทางด้าน ภาษาอย่างน้อย 2 ภาษา ได้เป็นอย่างดี และจะต้องมีการถ่ายทอดเป็นอย่างดี และไม่ว่าจะเป็น อาชีพนักแปล และอาชีพล่ามแปลล้วนแล้วแต่ในการทำงานก็มีแต่ความหนัก และมีความเครียด และไม่มีความสุขในการทำงานเพราะเป็นงานที่เราทำให้กับบุคคลอื่น ๆ ซึ่งจะพูดง่ายก็คือ จะ ทำงานให้กับคนอื่น ตัวเราเองไม่สามารถที่จะเสนอความคิดเห็นได้ และที่สำคัญจะต้องมีความรู้ รอบตัวเป็นอย่างดีนอกจากที่จะต้องมีความรู้ทางด้านภาษาแล้ว ซึ่งทุกคนล้วนแล้วแต่จะสรุปได้ ว่า อาชีพล่ามแปลและนักแปลจะต้องมีความเชี่ยวชาญทางด้านภาษาเป็นอย่างดี เพราะว่าสังคม ได้ให้ความสำคัญว่า บุคคลที่จะทำหน้าที่นักแปลและอาชีพล่ามแปลล้วนแล้วแต่จะต้องมี ความสามารถทางด้านภาษาเป็นอย่างดี

RIC International Inc. (2004) ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างการล่ามและการ แปลเป็นความแตกต่างที่อยู่กึ่งกลาง การล่ามแปลจะเป็นการแปลที่ในการพูดเพียงอย่างเดียว แต่ การแปลจะเป็นการอธิบายถึงความหมายโดยจะเป็นการแสดงออกมาในรูปแบบของการเขียน แต่ทั้ง การแปลและการล่ามจะเป็นสิ่งแสดงถึงความเป็นมาของภาษา บทบาทของภาษาและความรู้สึก ของภาษาที่มีมากกว่า 1 ภาษา

อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างของการแปล และการล่ามจะอยู่ในความชำนาญของแต่ละ บุคคล และการแก้ปัญหาในการทำงานที่มีมากมาย สิ่งที่สำคัญที่สุดในการจะเป็นนักแปลที่ดีจะต้อง มีความสามารถในการเขียน หรือการมีพรสวรรค์เพื่อเป็นเครื่องในการแสดงถึงความเข้าใจในภาษา ที่เราเข้าใจนั้นได้เป็นอย่างดี ผู้เชี่ยวชาญทางการแปลจึงทำงานเป็นผู้อำนวยความสะดวกในตัวเอง ก็ เพราะว่าผู้แปลนั้นจะต้องมีความรู้ความสามารถในภาษาแม่เป็นอย่างดี และความเป็นตัวของตัวเอง ที่จะแสดงออกถึงความสามารถที่เท่าเทียมกัน ในการใช้ภาษาถึง 2 ภาษาในการแปล และการแปล ที่ดีนั้นไม่ใช่ว่าถ้ามีความต้องการที่จะเรียนรู้ และฝึกฝน จนคล่องโดยที่สามารถที่จะพูดได้ ในภาษาที่เรารู้ เหมือนกับภาษาแม่ และสิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งสำหรับการแปลนั้น จะต้องมีความสามารถในการเข้าใจภาษาที่เป็นภาษาที่เราถนัดในการแปล และจะต้องเข้าใจถึงวัฒนธรรม ของประเทศนั้นด้วย เป็นการแสดงถึงความรู้สึก ความรู้ ที่เราจะนำเสนอให้ประชาชนได้รับรู้ และสามารถช่วยให้แปลได้ง่ายขึ้น เหมือนกับมีพจนานุกรมที่ดี เป็นตัวช่วยให้ผู้แปลมีความเข้าใจใน คำศัพท์นั้นๆเพื่อให้เข้าใจถึงภาษา โดยที่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของนักล่ามไว้ดังนี้

คุณสมบัติของนักล่ามที่ดีนั้น

1. จะต้องเป็นบุคคลที่มีความสุขุม และรู้ถึงมารยาทในการพูดต่อสาธารณชน
2. จะต้องเป็นบุคคลที่มีความเข้าใจถึงวัฒนธรรม ของภาษานั้นๆ เป็นอย่างดี
3. จะต้องรู้ความหมาย สำนวนของภาษานั้นๆ เป็นอย่างดี
4. จะต้องเป็นบุคคลที่มีสติสัมปชัญญะ และความรู้รอบตัวเป็นอย่างดี รวมถึงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า จะต้องสามารถแก้สถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี
5. ควรมีประสบการณ์ในการล่ามนั้นควรประมาณ 2-3 ปี

Mcaless r Gerard (2002) ได้ศึกษาถึงบทบาทของอาชีพงานแปล ได้กล่าวว่าบทบาทของอาชีพนักแปล นั้นดูจากภายนอกจะพบว่าเป็นงานที่ยังไม่มีความสำคัญเท่าไรนัก สำหรับบุคคลภายนอกที่มองต่ออาชีพนี้ แต่ในทางกลับกันการทำงานมีความยากลำบาก และมีความซับซ้อนโดยจะต้องความละเอียด และมีความเป็นระเบียบและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่เป็นอย่างดี โดยในปัจจุบันนี้เราจะพบว่าบุคคลที่ทำงานที่เกี่ยวกับงานแปล เป็นงาน Part - Time โดยยังไม่สามารถที่จะเป็น Full - Time เพราะถ้าให้งานแปลเป็นงานที่มีประจำจะต้องมีการแปลเอกสาร ที่มีการใช้เป็นประจำวัน ซึ่งในปัจจุบันนั้นงานแปลบางครั้งก็ไม่ได้มีเป็นประจำ โดยเฉพาะภาษาที่หาได้ยากนั้น การที่มีงานเป็นประจำเป็นไปได้ยาก และโอกาสที่จะมีงานให้ทำทุกวันนั้นคงจะเป็นไปได้ยาก เพราะประชากรที่จะเข้ามาในประเทศต่างๆ ก็ต้องขึ้นอยู่กับความสนใจของประเทศนั้นด้วยว่าเขาสนใจที่จะเข้ามาหรือไม่

การติดต่อทางความสัมพันธ์ของผู้นำประเทศ และความสนใจทางด้านการเมืองที่มีผลต่อประเทศ ที่สามารถทำให้ประเทศตนได้รับประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เช่นภาษาอังกฤษจะต้องมีในทุกประเทศเพราะถือเป็นภาษาทางการระหว่างประเทศ และเป็นภาษาที่ 2 ในแต่ละประเทศ ซึ่งจะต้องมีบุคลากรทางด้านนี้ให้มากที่สุด และการเลือกก็จะต้องมีความละเอียดมากกว่าเพราะเป็นภาษาที่หาได้ง่าย และมีการต่อรองกันน้อย แต่บางภาษานั้นอาจจะไม่มีในประเทศนั้นก็ได้ เช่นภาษาอาหรับ ภาษารัสเซีย เพราะเห็นว่าการติดต่อความสัมพันธ์กับกลุ่มใน

ประเทศดังกล่าวนั้นมีน้อย เพราะฉะนั้นในการสรรหาเจ้าหน้าที่ทางด้านการแปล จึงจะหาได้ยาก และมีความยากลำบาก เพราะในประเทศดังกล่าวไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร และค่าตอบแทนที่ให้กับบุคคลที่สามารถพูดภาษาที่ไม่สามารถพูดได้ ก็จะต้องสูงตาม

แต่ในทางกลับกันการที่ไม่มีภาษาที่คนอื่นเขาพูดไม่ได้ นั่น เป็นจุดอ่อน เพราะจะทำให้ไม่สามารถที่จะขยายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไม่ว่าทางเศรษฐกิจ การเมือง การท่องเที่ยว จะทำให้ประเทศไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร และเมื่อเหตุการณ์ที่จะต้องใช้ภาษาจะทำให้ไม่สามารถบุคคลเข้าทำงานได้ตามความต้องการ และจะต้องจ่ายเงินในค่าตอบแทนที่สูง คือเมื่อมีบุคคลทางด้านภาษานั้นน้อย การสรรหาที่เหมือนกับจะต้องจ่ายอมรับ บุคคลคนนั้นในการทำหน้าที่ในการแปล เพราะไม่สามารถที่จะหาได้และไม่สามารถที่จะเลือกบุคคลให้ดีกับการทำงาน

Newmark Peter (2002) ได้กล่าวว่า สถาบันทางด้านการศึกษาและความต้องการทางห้องตลาดต่ออาชีพยังมีความขัดแย้งกันอยู่ เพราะว่าทั้งสองสถาบันไม่สามารถที่จะเข้าถึงความรู้ถึงความต้องการของการมีอาชีพล่ามแปล เพราะฉะนั้นเขาจึงต้องการให้มีความร่วมมือทั้งสองให้มีความเด่นชัด โดยที่ไม่มีความเป็นตัวของตัวเองมาก เพราะบางครั้งความต้องการทางด้านแรงงานเห็นว่าภาษาบางภาษาไม่มีความต้องการก็ไม่ต้องมีการจัดหาเจ้าหน้าที่ทางการแปลในภาษานั้น ในทางกลับกัน มหาวิทยาลัยก็เห็นว่าทางด้านตลาดต่ออาชีพ ก็เห็นว่าเมื่อผลิตบุคลากรทางด้านภาษาที่มีคนรู้น้อย ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควรกับภาษาที่มีบุคคลใช้กันและได้รับความสนใจ

สถาบันทางด้านการศึกษาจึงไม่ผลิตบุคลากรทางด้านภาษาที่มีการเรียนรู้น้อย ออกมาให้ตามห้องตลาดยอมรับ จึงทำให้เกิดความขัดแย้งเกิดขึ้น โดยที่จริงแล้วควรที่จะให้ความสำคัญในทุกๆด้าน โดยสถาบันทางราชการ หรือแวดวงธุรกิจควรจะให้ความร่วมมือกัน และมาหาวิธีแก้ไข ในบางภาษาที่ไม่มีบุคคลมากเท่ากับภาษาที่มีการใช้กันมาก เพราะมันจะช่วยให้เรามีบุคลากรที่ดี และมีความสามารถพร้อมที่จะทำงานได้ตลอดเวลา เป็นที่ยอมรับของสังคม และ ควรจะให้ความสำคัญกับภาษาทุกภาษา

ซึ่งทั้งหมดจะทำให้สถาบันการศึกษา ในแต่ละสถาบันการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้มีนักแปลทางด้านภาษาที่มีความต้องการมากเท่าไร ให้พอเพียงกับความต้องการของห้องตลาดแรงงาน เมื่อดูในภาพรวมจะเห็นว่าเป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ และทุกคนยังมองว่าเป็นปัญหาเพียง

เล็กน้อย และยังไม่มีความสำคัญเท่าใดที่เข้ามาแก้ไข โดยเฉพาะภาษาที่ไม่มีบุคคลในสังคมสามารถพูดได้ และรวมถึงค่าตอบแทนที่ให้กับสถาบัน รวมทั้งผู้รู้ทางด้านภาษาที่จะทำหน้าที่ในการสอน นั้นยังหาค่าตอบยังไม่สมกับความสามารถทางด้านภาษา เพราะการติดต่อสื่อสารกับประเทศอื่นๆ หรือบุคคลทั่วไป จะติดต่อและสามารถสื่อสารกันได้ง่ายๆ นั้น ชั้นแรกจะต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาเป็นอย่างดี และจะทำให้เราสามารถสื่อสารกับเขาได้รู้เรื่อง ถ้าเราไม่สามารถรู้ภาษาเขาได้ ก็ไม่สามารถที่จะสื่อสารให้กับเขาได้

การสรรหาบุคลากรทางด้านภาษาให้มีความต้องการไม่ว่าทางด้านแวดวงธุรกิจ และวงการราชการ ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพราะจะทำให้ประเทศมีการพัฒนาไปในทุกๆด้าน โดยสถาบันการศึกษาก็ควรจะให้มีความสำคัญกับภาษาทุกๆภาษา และความต้องการทางด้านแรงงาน ไม่ว่าจะป็นวงราชการ วงการธุรกิจควรจะให้มีความสำคัญกับทุกภาษา และมีค่าตอบแทนกับเขาสมควรที่เขาสามารถที่เรียนรู้ทางด้านภาษาได้เป็นอย่างดี และสังคมควรที่จะยอมรับกับอาชีพการเป็นนักแปลว่า มีความสำคัญและสามารถช่วยให้ประเทศชาติพัฒนาได้ ไม่ควรจะมีมองเป็นงาน Part – Time ควรจะมีมองเป็นงานประจำ ที่ และมีค่าตอบแทนที่ดี และสมกับการทำงาน

สิ่งสำคัญจะทำให้การสรรหาบุคลากรทางด้านภาษาได้บุคคลที่มีความสามารถจริงจัง และมีความพร้อมทางด้านการทำงาน แต่สิ่งที่ลืมไม่ได้คือ บุคคลที่จะทำหน้าที่นักแปล จะต้องการอบรมทางด้านจิตใจที่ไม่สามารถสอนได้ แต่จะต้องมีจิตใจสำนึก คือความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานและความรักงาน สิ่งนี้เป็นสิ่งที่สำคัญเพราะถ้ามีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาดีแต่ ไม่สามารถมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ก็ไม่เป็นผลต่อการพัฒนาอาชีพนักแปล ฉะนั้น การสอนด้านจิตใจมีส่วนสำคัญ ที่จะทำใ้บุคคลที่จะทำหน้าที่นักแปล มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ และจะส่งผลการมีงานของบุคคลนั้น เพราะนักแปลเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ในการสื่อสารแทน และถือได้ว่าถือเป็นตัวแทนในการทำหน้าที่ในการสื่อสาร เพราะนักแปลถ้าแปลไม่ดีก็อาจจะทำให้เกิดผลเสียเกิดขึ้นได้

Proteus (2000) พบว่าซึ่งสิ่งที่สามารถจะช่วยให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของศัพท์ทางด้านกฎหมายนั้น ที่จะต้องมีการอธิบายความหมายให้เห็นชัด ในการแปลที่จะต้องแปลออกมาให้เห็นชัด คือ ศัพท์กฎหมายทางด้านภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทยสละ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลได้มีการศึกษาด้านความหมายทางด้านกฎหมาย

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลในศาลจะต้องมีความเข้าใจดีในความหมายด้านกฎหมายทั้งภาษาอังกฤษ และภาษารัสเซีย เพราะบุคคลเหล่านี้จะทำหน้าที่ในการแปลความหมายให้จำเลย และบางครั้ง จะต้องเป็นพยานในชั้นศาล และการแปลให้กับบุคคลอื่นที่มีความสนใจ และไม่สามารถเข้าใจอีก ภาษาหนึ่งได้ เป้าหมายในการแปลนั้นบุคคลที่จะแปลจะต้องมีความเข้าใจในประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรมซึ่งเป็นความแตกต่างที่เห็นได้ชัด และเป็นอุปสรรคในการแปล เพราะความแตกต่าง ด้านวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เข้าใจได้ยาก และจะต้องสามารถปรับตัวเองให้กับอีกวัฒนธรรมหนึ่งให้ ได้ ยกตัวอย่างเช่น บุคคลเป็นเจ้าหน้าที่ล่ามแปล แต่เป็นคนยูเครนซึ่งมีความเข้าใจในภาษา เป็นอย่างดี ซึ่งในยูเครนก็ใช้ภาษารัสเซียเหมือนกัน แต่สำเนียงในการพูดนั้นมีความแตกต่างกับ เมืองหลวงในรัสเซียคือมอสโก ซึ่งเป็นเมืองหลวงของรัสเซีย แม้ว่าเขาเคยอาศัยที่มอสโก หรือเซนต์ปีเตอร์เบิร์กก็ตาม ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญแต่สิ่งที่สำคัญ การแปลออกมาให้ผู้ฟัง นั้น สามารถทำให้บุคคลอื่นมีความเข้าใจและมั่นใจในคำพูดที่ออกมาได้หรือเปล่า นั่นเป็นสิ่งที่สำคัญ จะต้องเข้าใจในภาษาที่จะแปลเป็นอย่างดี โดยจะเทียบได้กับภาษาแม่ของตัวเองก็ได้

สิ่งที่อธิบายมานั้นเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความยากลำบากในการแปล โดยเฉพาะ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลในศาล โดยสิ่งที่จะสามารถช่วยให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมีความเข้าใจได้นั้น สิ่ง แรกคือ พจนานุกรมโดย ความสำคัญในการแปลนั้นจะอยู่ที่ความสมบูรณ์ในการถ่ายทอดออกมา เช่น การแปลที่เป็นการตกลงหรือคำขอร้อง สิ่งที่จะต้องเผชิญก็คือ การอธิบายความหมาย การ บอกให้บุคคลอื่นเข้าใจโดยกระชับที่ เป็นศัพท์ทางกฎหมายทั้งภาษารัสเซียและภาษาอังกฤษ สำหรับการอธิบายที่จะให้กระชับนั้น พจนานุกรมอังกฤษ-รัสเซียก็ไม่ได้อธิบายความหมาย เช่นเดียวกับ กฎหมายอังกฤษ ที่อธิบายความหมาย เพราะพจนานุกรมจะบอกแค่คำศัพท์เท่านั้น

เพราะฉะนั้นพจนานุกรมควรที่จะแปลความหมายออกมาให้ชัดเจน เพราะจะเป็นสิ่งที่ช่วย ให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมีความเข้าใจในความหมาย เพราะบางครั้งความหมายคำคำหนึ่งจะมี ความหมายได้หลายอย่างและอาจจะมีความหมายซ้ำอีกความหนึ่ง ฉะนั้นพจนานุกรมควรจะ อธิบายให้ชัดเจน เป็นการช่วยให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมีความเข้าใจในความหมายมากขึ้น โดย ที่พจนานุกรมจะไม่ใช่วางสื่อนำในการแนะนำการพูดที่ถูกต้องก็ตาม แต่บางครั้งล่ามแปลอยู่ใน ภาวะที่กดดัน และมีเวลาจำกัด การพูดออกอาจทำให้เกิดความหมายที่ผิดได้ เพราะฉะนั้น พจนานุกรมบางครั้งช่วยล่ามแปลได้ ควรจะให้โอกาสในการใช้หรือติดตัวเพื่อประกอบการอธิบาย

Kohn (1976,อ้างใน พลากร วีระจิตต์,2546) ได้ศึกษาพบว่า สภาพการทำงานที่มีการควบคุมอย่างใกล้ชิด การทำงานที่จำเจ และระดับงานมีความซับซ้อนในเนื้อหาของงานล้วนมีผลกระทบที่มีต่อความรู้สึกแปลกแยกใน การทำงาน

Katz ,Maccoby, and Morse (1950,อ้างใน พลากร วีระจิตต์,2546) พบว่า คนงานที่มีผลผลิตสูงจะมีความพึงพอใจ ในผลงานมากกว่าคนงานที่ผลผลิตต่ำ เงินเดือนเป็นสิ่งที่ทำให้คนงานพอใจ และปัจจัยด้านความรับผิดชอบ กับงานปัจจัยด้านความสำเร็จเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พอใจก็ได้

Fyodor Dostoyevsky (อ้างใน ศ.ศุภศิลป์,2534) เขาได้กล่าวว่า นักสังคมนิยมเขาเชื่อว่า อาชญากรรมคือการปฏิเสธสภาพการณ์อันเลวร้าย และผิดปกติของสังคม พวกเขาไม่ยอมรับว่ามีสาเหตุอื่นๆ อีกทำให้เกิดอาชญากรรม แต่เขาเชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างได้รับอิทธิพลจาก “อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม” ถ้าหากสังคมใดมีการจัดองค์ประกอบเหมาะสมแล้ว อาชญากรรมทั้งหลายจะประสานกันไปทั้งสิ้น ประชาชนทุกคนจะปฏิบัติตามกฎหมาย โดยที่พวกเขาไม่เชื่อว่ามีสิ่งที่เรียกว่า ธรรมชาติของมนุษย์ จะมีก็ถือว่าไม่สำคัญแต่อย่างใด ปรัชญาของพวกเขามีว่า พวกเขาไม่ยอมรับว่ามนุษยชาติพัฒนา โดยกระบวนการแบ่งชีวิตบนเส้นทางประวัติศาสตร์นั้นจะวิวัฒน์เป็นสังคมปกติได้ในที่สุด

แต่พวกเขาเชื่อว่า ระบบสังคมที่วางแผนโดยใช้มันสมองที่มีเหตุผล จะสามารถจัดระเบียบมนุษยชาติขึ้นมาใหม่ได้ เป็นสังคมที่ยุติธรรมและปราศจากความชั่วร้ายใดๆ ยิ่งกว่านั้นยังสร้างได้เร็วกว่า กระบวนการแห่งชีวิต โดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยพัฒนาประวัติศาสตร์ ผลลัพธ์คือการจัดห้องและระเบียบขององค์กรของสังคมขึ้นมา โดยที่มนุษย์ไม่พร้อมสำหรับสังคมนิยมเนื่องจากมนุษย์ปรารถนาชีวิต กระบวนการแห่งชีวิตยังไม่ถึง

นอกจากเขาได้พูดว่า “สิ่งแวดล้อม” เป็นปัจจัยที่สำคัญในการก่อให้เกิดอาชญากรรม และมักเกิดขึ้นพร้อมๆ กับความเจ็บไข้ได้ป่วย

John S. Guifford and David F. Gray (1970, อ้างใน โอภาส บุตราภาศ, 2533) ได้ชี้ให้เห็นถึงผลจากการที่บุคคลที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ก็คือ ผลผลิตของหน่วยงานเพิ่มขึ้น ทั้งนี้การที่จะเพิ่มความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น ผลผลิตจะเพิ่มขึ้น ขึ้นอยู่กับความมั่นคงของงาน โอกาสความก้าวหน้า ค่าจ้าง ลักษณะงาน การปกครองผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มทำงาน การสื่อสารที่ดี สภาพการทำงานและสวัสดิการ

Phillip B. Apple White (1965, อ้างใน โอภาส บุตราภาศ, 2533) กล่าวว่า ความพอใจเป็นเรื่องของบุคคล เป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการทำงาน ความพอใจในการปฏิบัติงานมีความหมายกว้าง รวมถึงความพอใจในสภาพแวดล้อม ทางกายภาพในที่ทำงานด้วย เช่น การมีความสุขที่ได้ทำงานกับเพื่อนร่วมงานที่เข้ากันได้ มีทัศนคติที่ดีต่องาน และความพอใจเกี่ยวกับรายได้

องค์การสหประชาชาติ (มปป) ในการจัดสรรหาเจ้าหน้าที่จะต้องไม่กำหนดหลักเกณฑ์โดยแบ่งแยกกีดกันทาง เชื้อชาติ ภาษา เพศ สีผิว อายุ ศาสนา การเมือง หรือความคิดเห็นอื่นๆ สัญชาติหรือพื้นฐานทางสังคม คุณสมบัติ สภาพจากชาติกำเนิด หลักการในการสรรหาเจ้าหน้าที่ต้องได้รับรองในระดับชาติ และส่งผลใช้มีความหลากหลาย ในการควบคุมและสอดคล้องผู้กระทำผิด

กรอบแนวคิด

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาทางด้านบทบาทของล่ามแปล ในการบริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว และล่ามแปลมีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย รวมทั้งบทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาข้อขัดแย้ง โดยจะดูจาก เพศ การศึกษา ระดับการศึกษา ประสบการทำงาน สภาวะแวดล้อม เครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงาน วัฒนธรรมย่อย ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว

นิยามปฏิบัติการตัวแปล

1. **เจ้าหน้าที่ล่ามแปล** หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการสื่อสาร ภาษาต่างประเทศกับนักท่องเที่ยว มาเป็นภาษาไทย และผู้แปลเอกสารจากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2. **ภาษาต่างประเทศ** หมายถึง ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาสเปน ภาษารัสเซีย ภาษาจีนกลาง ภาษาญี่ปุ่น และภาษาเยอรมัน

3. **การไกล่เกลี่ย** หมายถึง เจ้าหน้าที่ล่ามแปล เข้าไปทำหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษาต่างประเทศ ในกรณีที่มีการไกล่เกลี่ย ซึ่งคู่กรณี ต้องการตกลงยินยอมพร้อมใจที่จะร่วมเจรจาตกลงระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในคดีที่ยอมความได้ เพื่อหาข้อยุติของปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ไม่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เช่น กรณีนักท่องเที่ยวถูกหลอกหลวงให้ซื้อสินค้า

4. **การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย** หมายถึง เมื่อนักท่องเที่ยวหรือชาวต่างประเทศตกเป็นผู้ต้องหาและจำเลยมีสิทธิในการใช้ภาษาที่ตนเองถนัด โดยไม่จำเป็นที่จะต้องพูดภาษาไทยได้

5. **งานแปล** หมายถึง งานแปลของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่เกี่ยวกับการ ล่าม การแปลเอกสารในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว

6. **บทบาทการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว** หมายถึง เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมีบทบาทหน้าที่ ในการปฏิบัติงานในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวใน กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว มีบทบาท ดังนี้

1. แปลเอกสารจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย ในกรณีที่นักท่องเที่ยวต้องการใบแจ้งความจากประเทศไทยกลับไปประเทศเพื่อขอเงินประกันคืน ในกรณีที่ทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวสูญหาย

2. ทำหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยกับนักท่องเที่ยวในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีปัญหา ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ภูธร้านค้า โภจราคาสินค้าและไม่สามารถตกลงกันได้ นักท่องเที่ยวทะเลาะกับชาวต่างประเทศ และคนไทยแต่ไม่ต้องการดำเนินคดี เป็นต้น
3. ทำหน้าที่ในการเป็นล่ามแปลทางโทรศัพท์ ในกรณีที่นักท่องเที่ยวโทรศัพท์มาปรึกษา สถานีตำรวจต่างๆ ช่วยเป็นล่ามแปลทางโทรศัพท์ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และช่วยสื่อสารให้กับคนขับรถแท็กซี่
4. ทำหน้าที่เป็นล่ามแปลให้กับสถานีตำรวจต่างๆ ในกรณีที่นักท่องเที่ยวกระทำความผิด และต้องดำเนินคดีในประเทศไทย
5. ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีปัญหา

นิยามทั่วไป

1. **ล่ามแปลในชั้นสอบสวน** หมายถึง เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมีหน้าที่ในการแปลคำพูดของนักท่องเที่ยว ผู้เสียหายชาวต่างชาติให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่ได้บัญญัติไว้ประกอบกับประมวลกฎหมายอาญา แก้ไขเพิ่มเติม ปี พ.ศ.2539
2. **ผู้ต้องหา** หมายถึง ผู้ต้องหาที่เป็นนักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่คนไทย
3. **นักท่องเที่ยว** หมายถึง นักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่คนไทย ที่เดินทางมาเที่ยวยังประเทศไทย
4. **ปัจจัย** หมายถึง สิ่งที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ไม่ว่าจะเป็น เพศ รายได้ ประสบการณ์การทำงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ อาชีพของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล เครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา จำนวนเจ้าหน้าที่ล่ามแปล สภาวะแวดล้อม การไกล่เกลี่ย และวัฒนธรรม

5. การถูกร้องเรียน หมายถึง การถูกกล่าวหาว่าไม่ช่วยเหลือนักศึกษาท่องเที่ยว โดยปฏิบัติงานบกพร่องหรือสื่อสารกับนักท่องเที่ยวยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งนักท่องเที่ยวยจะทำหนังสือร้องเรียนมา

6. การถูกลงทัณฑ์ หมายถึง การถูกลงทัณฑ์จากผู้บังคับบัญชา ตั้งแต่ตักเตือนภาคทัณฑ์ เปลี่ยนสายงาน ทำบันทึกว่ากล่าว ใดๆอย่างหนึ่งรวมกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาถึงปัญหาในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรม โดยผู้วิจัยได้ใช้วิจัยทางภาคสนามทางมานุษยวิทยา (Anthropological Field Work) โดยใช้เทคนิคการวิจัยหลายอย่างด้วยกัน (งามพิศ สัตย์สงวน, 2547)

1. การหาข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับล่าม การแปล จากวารสาร หนังสือ งานวิจัย อินเทอร์เน็ต โดยที่จะเน้นทางเอกสารเพื่อให้เข้าใจถึงความสำคัญของบทบาทล่าม โดยเฉพาะเอกสารการวิจัยจากต่างประเทศผู้วิจัยได้ศึกษามากกว่าเอกสารการวิจัยในประเทศไทย ด้วยสาเหตุเอกสารการวิจัยจากต่างประเทศได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากกว่า ประกอบในต่างประเทศได้ให้ความสำคัญกับอาชีพล่ามแปล มากกว่าในประเทศ สำหรับเอกสารภายในประเทศไทยที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า มีส่วนที่ให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงความสำคัญของอาชีพล่าม มีความเป็นมาอย่างไรในประเทศไทย คือ พงสาวดาว เอกสารทางประวัติศาสตร์ หลังจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารการวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศทำให้ผู้วิจัยสนใจในอาชีพล่ามมากขึ้น และมีความสนใจในการทำวิจัยเรื่องบทบาทล่ามและในการปฏิบัติร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวในกระบวนการยุติธรรม

การศึกษาด้านเอกสารผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าพงสาวดาว ในระยะเวลา 5 เดือน ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2547- กันยายน 2547

2. เก็บข้อมูลเบื้องต้น

หลังจากผู้วิจัยได้หาข้อมูลการวิจัย ทางด้านเอกสารเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เพื่อวิเคราะห์บทบาทล่าม

โดยผู้สัมภาษณ์เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในการเป็นล่าม เพื่อมองภาพการทำงานของบุคคลภายนอกต่อการทำงานเจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับตำรวจท่องเที่ยว

ในการสัมภาษณ์บุคคลที่มีประสบการณ์ทางด้านการเป็นล่าม มีปัญหามาก เพราะในประเทศไทยยังไม่มีการจัดทะเบียนบุคคลที่เป็นล่ามเหมือนกับอาชีพมัคคุเทศก์ ที่มีการจัดทะเบียนมัคคุเทศก์ ทำให้ผู้วิจัยใช้เวลา 1 เดือน คือ เดือนตุลาคม 2547 ในการค้นหาบุคคลที่มีประสบการณ์ทางด้านการล่าม ในที่สุดผู้วิจัยตัดสินใจสัมภาษณ์อาจารย์ภาควิชาภาษารัสเซีย ภาควิชาภาษาตะวันตก มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพราะอาจารย์ภาควิชาภาษารัสเซียมีประสบการณ์ในการเป็นล่าม และเคยเป็นล่ามให้ตำรวจท่องเที่ยว หลังจากที่ได้สัมภาษณ์ทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของอาชีพล่าม และบทบาทล่ามมากขึ้น รวมถึงคำแนะนำในการทำวิจัยถึงการเก็บข้อมูล โดยท่านอาจารย์ได้แนะนำถึงการค้นคว้างานวิจัย จะต้องมีการอ่านงานวิจัย ถึงความสำคัญของล่ามให้เข้าใจก่อนที่จะสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อดีตเจ้าหน้าที่กองสุกอุซเบกสถานประจำประเทศไทย ซึ่งมีประสบการณ์ในการเป็นล่ามและเป็นผู้สอนเทคนิคในการล่ามให้กับผู้วิจัย และมีประสบการณ์การทำงานที่เคยล่ามและล่ามให้กับตำรวจท่องเที่ยว ทำให้ทราบถึงขอบเขตที่จะใช้ในการวิจัย รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานล่าม สภาพปัจจุบันที่ประเทศไทยทำไมถึงขาดแคลน ในการสัมภาษณ์บุคคลที่มีประสบการณ์ในการเป็นล่ามผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการสัมภาษณ์เป็นเวลา 1 เดือน คือเดือนพฤศจิกายน 2547

3. การเลือกสนามวิจัย

หลังจากผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นล่าม โดยเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้เลือกสนามในการวิจัย ผู้วิจัยตัดสินใจเลือกสนามในการวิจัยครั้งนี้ คือ กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ในเขตกรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่ที่ผู้วิจัยให้เป็นสนามวิจัย คือ ศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยว 1155 สถานีตำรวจท่องเที่ยวพื้นที่ 1 คูแลพื้นที่ย่านแหล่งท่องเที่ยว ถ.ราชดำเนิน สนามหลวง ถ.ข้าวสาร สถานีตำรวจท่องเที่ยวพื้นที่ 2 คูแลพื้นที่ย่าน บริเวณย่านถ.วิฑู สีลม ถ.นานา เพราะในเขตพื้นที่ดังกล่าวจำนวนนักท่องเที่ยวอยู่จำนวนมาก ประกอบกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวมีจำนวนมาก และมีเจ้าหน้าที่ทางภาษาต่างประเทศครบ อีกทั้งมีความหลากหลายจึง

เป็นจุดที่ผู้วิจัยสนใจในการใช้เป็นสนามในการวิจัย ผู้วิจัยใช้เวลาในการเลือกสนามวิจัย 1 อาทิตย์ คือต้นเดือนธันวาคม 2547

4. สํารวจจำนวนเจ้าหน้าที่ล่ามแปล

หลังจากที่ผู้วิจัยเลือกสนามในการวิจัยได้แล้ว ผู้วิจัยได้สำรวจเจ้าหน้าที่ล่ามแปลทั้ง 3 พื้นที่ในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว พบว่า ทั้งสามพื้นที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ล่ามแปลทั้งหมด 28 คน แยกเป็นภาษาดังนี้

ภาษาอังกฤษจำนวน	15 คน
ภาษาฝรั่งเศสจำนวน	2 คน
ภาษาจีนจำนวน	5 คน
ภาษาญี่ปุ่นจำนวน	5 คน
ภาษาฮาวีจำนวน	1 คน

จากเจ้าหน้าที่ล่ามแปลทั้งหมด 28 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี เพราะเจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่มีประสบการณ์ทำงานไม่ถึง 5 ปี ยังไม่สามารถที่มองภาพการทำงานของล่ามในการทำงานได้ดีกว่า เจ้าหน้าที่ล่ามแปลทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี เมื่อผู้วิจัยได้กำหนดประสบการณ์ทำงาน จากเจ้าหน้าที่ล่ามแปลทั้ง 28 คน มีเจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่ทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 18 คน สามารถแยกเป็นภาษาได้ดังนี้

ภาษาอังกฤษจำนวน	11 คน
ภาษาฝรั่งเศสจำนวน	2 คน
ภาษาจีนจำนวน	2 คน
ภาษาญี่ปุ่นจำนวน	2 คน
ภาษาฮาวีจำนวน	1 คน

จำนวนเจ้าหน้าที่ล้ามแปลทั้ง 18 คน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี ผู้วิจัยจำเป็นต้องสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ทั้งหมด 18 คน เพราะจำนวนเจ้าหน้าที่ล้ามแปลที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี มีจำนวนที่น้อยมากเพราะผู้วิจัยกำหนดสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญจำนวน 10 คน ฉะนั้นจำเป็นต้องสัมภาษณ์ทั้ง 18 คน และมาคัดออกเพื่อให้ได้ผู้ให้ข่าวสำคัญจำนวน 10 คน ในการสำรวจจำนวนเจ้าหน้าที่ล้ามแปลผู้วิจัยใช้เวลา 3 อาทิตย์หลังจากเลือกสนามวิจัยได้แล้ว

5. ศึกษาประวัติชีวิตของเจ้าหน้าที่ล้ามแปล และประวัติการทำงานของเจ้าหน้าที่ล้ามแปล

เมื่อผู้วิจัยได้กลุ่มผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 18 คน ผู้วิจัยได้ศึกษาประวัติชีวิตของเจ้าหน้าที่ล้ามแปล และประวัติการทำงานของเจ้าหน้าที่ล้ามแปลทั้งหมด 18 คน จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ล้ามแปลที่ทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ล้ามแปลทั้ง 18 คน เพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้น เช่น ทำงานมานานเท่าไร ทำไม่ถึงงานที่ตำรวจต้องเกี่ยวมานาน แม้ว่าอยู่ในฐานะลูกจ้างชั่วคราว เป็นต้น เพื่อทราบข้อมูลก่อนที่จะมีการสัมภาษณ์จริง ในการศึกษาประวัติชีวิตของเจ้าหน้าที่ล้ามแปล และประวัติการทำงานของเจ้าหน้าที่ล้ามแปลใช้เวลา 1 เดือน คือ มกราคม 2548

6. การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม

ในระหว่างที่ผู้วิจัยศึกษาประวัติชีวิตของเจ้าหน้าที่ล้ามแปล และประวัติการทำงานของเจ้าหน้าที่ล้ามแปลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้สังเกตการณ์ทำงานของเจ้าหน้าที่ควบคุมกันไป เพื่อสังเกตการณ์ทำงานของล้ามแปล ว่าลักษณะการทำงานของเจ้าหน้าที่ล้ามแปลมีลักษณะการทำงานของแต่ละบุคคลเป็นอย่างไร การปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาในการทำงาน เป็นต้น ในระหว่างที่สังเกตการณ์ทำงานของเจ้าหน้าที่ล้ามแปล ผู้วิจัยได้จดบันทึกการทำงานของแต่ละบุคคล เพื่อเก็บและเพื่อประกอบในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

6. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

หลังจากที่ผู้วิจัยได้สังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมตลอดเวลา 1 เดือน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญ โดยผู้วิจัยได้เลือกการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้ทราบถึงปัญหาและการ

ทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ในแต่ละบุคคลและข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการตอบปัญหาวิจัยในที่สุด

7. การลงสนามวิจัย

เนื่องจากผู้วิจัยเป็นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอยู่แล้ว ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้การฝังตัวในการทำงาน และได้เก็บข้อมูลไปด้วย ผู้วิจัยได้เริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2547 - เดือนกรกฎาคม 2548 เป็นระยะเวลา 1 ปี 4 เดือน โดยเริ่มเก็บตั้งแต่ข้อมูลทางด้านเอกสาร สังเกตการณ์มีส่วนร่วม รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์ทางด้านการทำงาน ซึ่งความตั้งใจที่เก็บข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวมา เพื่อให้เห็นภาพในการทำงาน แต่ก็มีอุปสรรคที่ไม่สามารถเห็นภาพการทำงานของล่ามได้ชัด เนื่องจากเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ยังไม่มีความเข้าใจในอาชีพล่ามแปลเพราะอาชีพล่ามจะมีความหมายคล้ายกับอาชีพนักแปลเอกสาร มักคุเทศก์ เมื่อไม่สามารถเห็นภาพการทำงานได้ชัดทำให้ผู้วิจัยต้องสัมภาษณ์บุคคลที่ไม่ได้เป็นล่าม แต่มีความสนใจในอาชีพล่าม รวมถึงคำแนะนำถึงบุคคลที่จะทำหน้าที่ล่าม ในที่สุดก็สามารถเข้าใจถึงบทบาทของบุคคลที่เป็นล่ามได้ ก่อนที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญ

เมื่อถึงเวลาที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญปัญหาที่ตามมาคือ ผู้ให้ข่าวสำคัญไม่ให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยเท่าที่ควร เพราะผู้ให้ข่าวสำคัญให้เหตุผลว่า ผู้วิจัยเป็นล่ามอยู่แล้ว เห็นภาพการทำงานสามารถที่จะเขียนและอธิบายโดยที่ไม่ได้สัมภาษณ์ ประกอบการสัมภาษณ์นั้นจะต้องมีการเดินทางไปสัมภาษณ์ยังสถานที่ที่ได้กำหนดไว้ เนื่องจากผู้ให้ข่าวสำคัญมีการทำงานในระบบหมุนเวียนเข้าทำงานตลอด 24 ชั่วโมง การไปสัมภาษณ์จะต้องรู้ว่าล่ามแปลคนไหนเข้าทำงานเวลาอะไรถึงจะสัมภาษณ์ได้และพูดคุยถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลแต่ละบุคคล การเก็บข้อมูลผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 18 คน ใช้เวลา 5 เดือนในการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยสามารถสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 18 คน ตลอดระยะเวลา 5 เดือน คือตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2548 - มิถุนายน 2548 ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญแต่ละครั้งไม่น้อยกว่า 30 นาทีต่อ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลาที่น้อยมาก และในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งใช้การสัมภาษณ์อย่างเดียวไม่ได้ จะต้องเป็นลักษณะการพูดคุยมากกว่า การสัมภาษณ์เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริง ทั้ง 18 คน ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าว ทั้งหมดคนละ 5 ครั้ง และต้องใช้ความอดทนเพราะ

ถ้าผู้ให้ข่าวสำคัญต้องทำงานในฐานะล่ามแปล ผู้วิจัยต้องรอให้เสร็จสิ้นภาระหน้าที่ หลังจากนั้นถึงถามปัญหาและวิธีการทำงาน บางครั้งผู้ให้ข่าวสำคัญไม่สามารถให้การสัมภาษณ์ที่ทำงานได้ได้นัดผู้วิจัยไปสัมภาษณ์ที่อื่น ผู้วิจัยจะต้องไปตามสถานที่ที่ผู้ให้ข่าวสำคัญนัด เพราะผู้ให้ข่าวสำคัญบางส่วนให้เหตุผลที่ว่า อาจจะมีผลต่อการทำงาน เพราะงานล่ามในส่วนของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว มีเกี่ยวข้องกับความมั่นคง เพราะในบางเรื่องอาจไม่สมควรที่จะเปิดเผยจึงจำเป็นต้องนัดสถานที่อื่นๆ ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้จัดบันทึกเพื่อกันลืม หลังจากที่ได้แยกจากผู้ให้ข่าวสำคัญ

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ลงได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญเรียบร้อยแล้วทั้ง 18 คน ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากการสัมภาษณ์ให้เหลือ 10 คน ซึ่งทั้ง 10 คน จะต้องได้ข้อมูลที่สมบูรณ์โดยจะต้องสามารถตอบตามวัตถุประสงค์ รวมถึงปัญหาในการวิจัยที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ในการวิจัยครั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาจากการสัมภาษณ์จากการเก็บข้อมูล จึงเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และปัญหาการวิจัย

บทที่ 4

บทบาทล้าสมัยในอดีตถึงปัจจุบัน

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ มาตั้งแต่สมัยสุโขทัย มาจนถึงปัจจุบัน เมื่อมีการติดต่อกับประเทศต่างๆ สิ่งแรก คือ บุคคลใดที่จะทำหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษา ในการแปลยุคแรกของมนุษยชาติ เป็นการแปลด้วยวาจา หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การแปลแบบล่าม วัตถุประสงค์ของการแปลในสมัยแรกๆ คือ การเจรจาธุรกิจ การทำสัญญาการค้า การทำสัตยาบัน และการทำสัญญาผูกไมตรีระหว่างบุคคลและระหว่างรัฐ (อาจารย์ เศรษฐสุนทร , มปป) สำหรับประเทศไทยรัชกาลที่ 4 ได้ทรงกล่าวให้ทราบประวัติการติดต่อกับต่างประเทศยุคเก่าว่า (อนึ่ง นาวิกมูล, 2546) แต่ก่อนนั้น เมื่อมีเรือจากต่างประเทศเข้ามาค้าขายยังเมืองไทย ขุนนางไทยที่ติดปรึกษากันแล้วก็กราบบังคมทูลเสนอ พระเจ้าแผ่นดินให้ตั้งกรมขึ้น สำหรับดูแลแขกเมืองเหล่านี้

กรมท่าซ้าย มีไว้ดูแลเรือหรือลูกค้าจากจีนและญวน การเรียกกกรมท่าซ้าย ทรงอธิบายว่า เพราะเมืองเหล่านี้ อยู่ในฝั่งซ้ายของฝั่งทะเลไทย

กรมท่าขวา มีไว้ดูแลเรือหรือลูกค้าแขกอินเดีย พราหมณ์ อาหรับ แขกชวามลายู ที่บ้านเมืองตั้งอยู่ในฝั่งขวาของฝั่งทะเลไทย

เวลาดั้งข้าราชการกรมท่าซ้ายก็ตั้งพวกที่มีเชื้อสายจีน ญวนเป็นเจ้าของ ปัดกรม และพนักงาน

กรมท่าขวา ก็ตั้งเชื้อสายแขก หรือพวกถือศาสนาอะหะหมัดเป็นเจ้าของพนักงาน เพราะคนเหล่านี้ ย่อมคุ้นเคยกับ ภาษาและขนบธรรมเนียมประเพณี ของเชื้อชาตินั้นๆ เวลาเจรจาอะไรก็เข้าใจกัน ทั้งกรมท่าซ้ายและกรมท่าขวา ขึ้นกับกรมอีกกรมหนึ่งคือ กรมท่ากลาง ถือเป็นกรมใหญ่หนึ่งในสี่ของจตุสดมภ์ (เวียง วัง คลัง นา) มีหน้าที่ดูแลท้องพระคลัง กับดูแลหัวเมืองฝ่ายทะเลตะวันออกทั้งปวง เสนาบดีของกรมท่ากลางนี้มีบรรดาศักดิ์และราชทินนามว่า เจ้าพระยาโกษาธิบดี ทำหน้าที่เป็นผู้สำเร็จ ราชการด้านต่างประเทศ (หรือเสนาบดีการต่างประเทศ) มาแต่โบราณ ซึ่งสามารถวิเคราะห์เป็นยุคสมัยได้ดังต่อไปนี้

สมัยสุโขทัย

จากศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงกล่าวถึง การติดต่อกับชาวต่างประเทศไว้ในศิลาจารึกตอนหนึ่งว่า (ศรีวิชัย เลิศศาสตรวิวัฒนา, 2539: 10)

“ คนใดที่ขี่ช้างมาหา พาเมืองมาสู่ ช่วยเหนื่อเพื่อกู้ มั่นบมิช้าง บมิม้า บมิปั่ว บมินาง บมิเงือน บมิทอง ให้แก่มัน ช่วยมันดวงเป็นบ้านเป็นเมือง “

สมัยพ่อขุนรามคำแหงนั้นทรงแพร่อาณาเขตไปมาก ผู้ครองนครต่างๆ ที่รู้ศึกว่าตัวอ่อนแอ ก็มาขอมเป็นเมืองขึ้น การขอมเป็นเมืองขึ้นนั้นผู้ที่มาขอมได้เปรียบ เพราะว่าถ้ามีอะไรขาดคบพร่องก็ขอได้ เช่น ช้าง ม้า ผู้คน เงินทอง เพื่อให้ผู้มาขอมมีภักดีนั้นกลับไปตั้งบ้านตั้งเมืองได้ เป็นปึกแผ่นดินแน่นหนา จากที่กล่าวมาแล้ว ก็ไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับกฎหมายอื่นที่วางหลักเกณฑ์ไว้ในสิทธิชาวต่างประเทศที่จะต้องมีการใช้ล้าม

ในสมัยสุโขทัยบทบาทล้ามนั้น ไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับกฎหมายอื่นที่วางหลักเกณฑ์ไว้ในเรื่องสิทธิของชาวต่างประเทศ ในการมีล้ามแต่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากหลักฐานที่ รัชกาลที่ 4 ได้กล่าวก็จะพบว่า เมื่อลูกค้าหรือแขกเมืองจากจีน ญวนเข้ามาติดต่อกับไทย เรามีกรมท่าซ้ายซึ่งประกอบด้วยคนที่มีเชื้อสายจีน ญวนทำหน้าที่คอยดูแล หากเป็นลูกค้าที่มาจากอินเดีย อาหรับ มลายูเข้ามา เรามีกรมท่าขวาประกอบด้วยพนักงานเชื้อสายแขกคอยดูแล ทั้งสองกรมขึ้นกับกรมท่ากลางหรือกรมคลัง ซึ่งเจ้าพระโกษาธิบดีเป็นผู้ดูแล

แม้ว่าบทบาทของล้ามในสมัยสุโขทัยยังไม่เด่นชัด แต่สิ่งที่เห็นได้ชัด คือ แม้ว่าบุคคลที่จะทำหน้าที่ล้ามนั้นเป็นคนไทยหรือเปล่าเราไม่สามารถพิสูจน์ได้ แต่ถ้าวิเคราะห์จากหลักฐานรัชกาลที่ 4 แสดงว่า บุคคลที่มีเชื้อสายจีน เชื้อสายแขกที่ทำหน้าที่ล้ามแล้ว ยังสามารถดึงดูดลูกค้าให้เข้ามาทำการค้ากับประเทศไทย และเป็นที่น่าสนใจให้ประเทศต่างๆเข้ามาทำการค้า ซึ่งมีความแตกต่างกับล้ามของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ที่ยังไม่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวในประเทศไทย ในส่วนนี้ออกจากงานล้ามแล้ว เจ้าหน้าที่ล้ามแปลจะต้องมีเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยว โดยการทำหน้าที่ในการเป็นล้ามด้านการท่องเที่ยว ประกอบกับปัจจุบันกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวไม่มีอำนาจในสอบสวน เป็นหน่วยงานในการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลควรรู้เรื่องการท่องเที่ยว และทำหน้าที่ในการเป็นล่ามท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว เพราะล่ามมีศักดิ์และสิทธิสูงกว่ามัคคุเทศก์ ฉะนั้นล่ามจะต้องสามารถแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวได้ดีกว่ามัคคุเทศก์ รวมถึงให้คำแนะนำให้นักท่องเที่ยวตระหนักถึงรูปแบบอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวได้

สมัยกรุงศรีอยุธยา

ในสมัยอยุธยาได้มีฝรั่งเข้ามาในประเทศไทย ได้แก่ ชาวโปรตุเกส สเปนเนเธอร์แลนด์หรือสเปน โดยที่ชาวโปรตุเกสเข้ามาอยู่ในเมืองไทยก่อนชาติอื่น (อนงก นาวิมูล, 2546) กับชาวฝรั่งเศส ก็เข้ามาค้าขายอยู่ในแผ่นดินสยาม คนเหล่านี้จะกลับไปบ้านเมืองลำบาก เพราะระยะทางไกล จะยึดเอาผู้ครองแผ่นดินเดิมของตัวเป็นที่พึ่งก็ไม่ถนัด จึงขอมถวายตัวแก่พระเจ้าแผ่นดินสยาม ให้ช่วยใช้เป็นทหารบ้าง เป็นหมอบ้าง ตำแหน่งใหญ่ๆ อย่างตำแหน่งเจ้าท่าสำหรับชาวยุโรปนั้นยังไม่มีเวลาพวกราชทูต กับลูกค้า พ่อค้า ชาวยุโรปเข้ามา ถ้าเขานำล่ามเป็นคนจีนเข้ามาช่วย ก็ให้เจ้าท่าหรือคนในกรมทำซื้อขายคอกดูแล ถ้าเขาล่ามเป็นแขกมาช่วย ก็เอาพวกกรมท่ามารับรอง ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้ ครั้งเมื่อชาวโปรตุเกสได้เมืองมะละกาแล้ว และทราบว่ามีเมืองมะละกาเคยเป็นเมืองขึ้นของไทย จึงแต่งทูตเข้ามาเจรจาขอเมืองมะละกาจากไทย เมื่อ พ.ศ.2061 โดยมี ควดเตเฟอร์นันเดสเป็นคนรู้ภาษามลายูเข้าเจรจากับไทย และฝ่ายไทยก็ใช้ล่ามมลายูในการเจรจากันโดยตลอด ซึ่งตรงกับแผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2

ต่อมาในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2519 : 150-151) ในข้อที่ 18 ไว้ว่า

“พระองค์ตรัสถามราชทูตต่างๆว่า รู้ภาษาไทย ภาษามอญ และภาษาพราหมณ์บ้างหรือไม่ ถ้าหากว่ารู้ภาษาใดภาษาหนึ่ง ก็ต้องกราบบังคมทูลด้วยภาษานั้นโดยตรง ถ้าหากว่าไม่รู้ ก็โปรดฯ ให้ขุนนางไทย คนใดคนหนึ่งเป็นล่าม แล้วจึงตรัสกับราชทูต ทรงคาดโทษล่ามว่าถ้าหากว่าแปลเปลี่ยนประโยค หรือเนื้อความที่ไม่ถูกต้องจะมีโทษถึงตาย ชาวต่างประเทศ(ฝรั่ง) ในสมัยนั้น

ได้รับความนับถือเป็นอันดี และข้าราชการก็จำของกำนัลมาให้ เพื่อมิให้ชาวต่างประเทศไปกราบ ทูลฟ้องร้องคนต่อสมเด็จพระเจ้าแผ่นดิน ข้าราชการทั้งปวงนั้นเกรงพระเดชพระเจ้าอยู่หัวยิ่งนัก เมื่อมีพระราชโองการให้หาเข้าไปเฝ้าฯ ก็จัดเรื่องบ้านเรือนของตนให้เรียบร้อยเหมือนกับคนที่รู้ตัวว่าจะตาย เพราะเมื่อเข้าเฝ้าฯ แล้วก็กลัวเกรงอยู่เสมอว่าจะไม่กลับบ้าน”

ต่อมาสมัยพระบาทสมเด็จพระเอกาทศรถ (ศรัณยา เลิศศาสตรวิวัฒนา, 2539 : 11) มีกฎหมายที่กล่าวถึงการพิจารณาคดีคนต่างประเทศไว้ คือ พระธรรมนูญ ศุภมัสด 1544 ข้อ 7 ดังนี้

“ 7 อนึ่งมีพระธรรมนูญไว้ว่า ถ้าชาวกรุงก็ดีต่างประเทษก็ดีหาพิพาทคดีถ้อยความแก่ฝรั่ง อังกฤษ วิตันดา แยกประเทษแขกความะลาญมีกะสัน ญวน จีน ซึ่งเข้ามาสู่พระบรมโพธิสมภารใช้ เป็นตระทรวงขุนพิณิจโราชปลัดได้พิจารณาว่ากล่าว ถ้าหัวเมืองยุกระบัดได้พิจารณา อนึ่งต่างประเทษสพไสมย เข้ามาอยู่ในประเทษเมืองใดมีคดีถ้อยความให้พิจารณาว่ากล่าวตามราชประเพณีจาริตเมืองนั้น”

พระธรรมนูญดังกล่าวได้บัญญัติหลักเกณฑ์กรณีที่มี ข้อพิพาทระหว่างคนไทยหรือคนต่างประเทษกับคนฝรั่ง อังกฤษ วิตันดา แยก มลาญ ญวน และจีน ให้ขุนพิณิจนาชปลัดเป็นผู้พิจารณาคดี ส่วนกรณีในหัวเมืองก็ให้ยกกระบัตร์เป็นผู้พิจารณาคดี แต่ยังไม่มียกบัญญัติที่เกี่ยวกับล้ำรวมถึงสิทธิของการมีล้ำ

ต่อมาในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พลาดิศัย สิทธิชัยกิจ, 2547) ความสัมพันธ์ทางการทูตกับนานาประเทศ โดยเฉพาะการความสัมพันธ์ไมตรีกับพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ของฝรั่งเศสและนานาประเทศ ดังนั้นเมื่อมีความสัมพันธ์กับนานาประเทศ การใช้ล้ำได้มีความแตกต่างกับรัชกาลอื่น ดังเช่น

พ.ศ.2223 ฝรั่งเศส ได้เดินทางเข้ามาตั้งสถานการค้าอยู่ที่กรุงศรีอยุธยา โดยมีนายเดส ลังส์บูโร เป็นผู้จัดการ ต่อมาในพ.ศ.2224 สมเด็จพระนารายณ์ กษัตริย์อยุธยาได้ส่งออกญาพิทักษ์ราชไมตรี (Pra Pittraatchmaitri) เป็นราชทูต หลวงศรีวิศาลสุนทร เป็นอุปทูตเดินทางไปเฝ้าพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ณ กรุงฝรั่งเศส และสันตะปาปา ที่กรุงโรม โดยมีบาทหลวงเกมส์ (Gayme) เป็นล้ำ

พ.ศ.2227 สมเด็จพระนารายณ์ ได้ส่งออกขุนพิไชยวาทิตและออกขุนพิไชยวาทิตและออกขุนพิชิตไมตรีโดยสารเรือของอังกฤษ เดินทางไปเป็นคณะราชทูตเข้าเฝ้าพระเจ้าชาลส์ที่ 2 แห่งอังกฤษและพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศสที่กรุงปารีส โดยมีบาทหลวงวาเชต์ (Monsieur Vachet) อดีตศาสนาทูตแห่งประเทศญวนได้เป็นล่าม เพื่อสืบหาคณะทูตชุดแรก ที่นำโดยออกญาพิทักษ์ราชไมตรี ซึ่งสูญหายไปเมื่อ พ.ศ.2223

พ.ศ.2228 พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ได้แต่งตั้ง เซอร์วาเลียร์ เดอ โชมองด์ เป็นราชทูตเพื่อมาเจริญสัมพันธไมตรีกับไทย เพราะเป็นบุคคลที่เคยเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯศรีอยุธยา รู้จักภาษาสยามเป็นอย่างดี โดยที่ทางฝ่ายไทยได้ใช้เจ้าพระยาวิชาเยนทร์เป็นล่ามแปลเพราะในการสื่อสารนั้นใช้ภาษาฝรั่งเศส ต่อมาในวันที่ 12 ธันวาคม 2228 คณะราชทูตสยาม จำนวน 40 คนได้ออกเดินทางไปฝรั่งเศส กับคณะราชทูตของเซอร์วาเลียร์ เดอ โชมองด์ ครั้งนี้ได้ส่งนักเรียนไทย 12 คน (แต่หาชื่อได้เพียง 10 คน) ไปเรียนที่โรงเรียนหลุยส์เลอกรังเพื่อเรียนวิชาทำน้ำพุวิชาก่อสร้างและวิชาช่างเงินช่างทอง คือ พี PierreCmmanuel, เพ็ชร Jean Baptiste Olite, อ่วม Paul Artus, ชื่น Louis, ไก่ ช่างทอง Francois Xavier, มี Henri Oliver, ค่วนช่างก่อสร้าง Philippe, สัก Francosis, เทียน Thomas, และ วุฒิ Nicolas โดยที่ทั้ง 12 คนไม่ได้ปรากฏว่าหลังจากที่กลับมาเมืองไทยแล้วสามารถใช้ภาษาฝรั่งเศสได้ดีหรือเปล่า หลังจากที่เรียนที่ฝรั่งเศส และสามารถเป็นล่ามได้ดีหรือเปล่า จึงทำให้เกิดข้อเสียในการที่เราไม่สามารถที่จะรับรู้ได้ว่า คนไทยในยุคสมเด็จพระนารายณ์มหาราช คนไทยสามารถเรียนรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศได้ดีหรือเปล่า

ต่อมาเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ.2229 คณะทูตที่มีพระวิสุตรสุนทร (โกษาปาน) เป็นราชทูต หลวงกัลยาณราชไมตรีและขุนศรีวิศาลวาจา เป็นทูต ได้เดินทางไปถึงกรุงปารีส และได้เข้าเฝ้าพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ซึ่งครั้งนี้มีเจ้าอาวาสวัดเดอล็องเป็นล่าม และในพ.ศ.2230 ได้มีกำหนดสภาพนอกอาณาเขต (พระบริหารเทพธานี, 2521 : 370) ได้กล่าวว่า สัญญากับฝรั่งเศสครั้งลาลูแบร์เป็นราชทูต คดีต่างในระหว่างฝรั่งเศสและชาวต่างประเทศ ซึ่งทำการของบริษัทหัวน้ำใหญ่ของบริษัทจะเป็นผู้พิจารณาและตัดสินคดี

นอกจากนี้บาทหลวง เดอซัวซี (พลาคีชัย สิทธิชัยกิจ,2547) ได้เขียนบันทึกไว้ในหนังสือ “การเดินทางไปกรุงสยาม” และหนังสือที่พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 สนใจเป็นอย่างมาก และที่เป็นที่นิยมในหมู่นักอ่านเป็นอย่างมากว่า “ ข้าราชการสยามหลายคนพูดภาษาโปรตุเกสได้ เพราะเป็นภาษากลางที่ใช้กันทั่วไปในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถึงอินเดีย ” ได้สะท้อนถึงการใช้ภาษาในยุคสมเด็จพระนารายณ์ได้ว่า ภาษาโปรตุเกสเป็นภาษาทางการ และมีข้าราชการสยามสามารถพูดได้หลายคน (วิบูล วิจิตรวาทการ,มปป) และที่สำคัญบาทหลวงเดอซัวซีได้ทำหน้าที่เป็นล่ามครั้งที่ฝ่ายไทยส่งราชทูตคือ โกษาปาน มาเฝ้าพระเจ้าหลุยส์ที่ 14

บุคคลที่มีความสำคัญในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ที่ทำหน้าที่ด้านการต่างประเทศ และเป็นล่ามให้กับประเทศไทย คือ เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ (พลาคีชัย สิทธิชัยกิจ,2547) เดิมชื่อคอนสแตนติน เชรากี เป็นชาวกรีก เป็นลูกเรือรับจ้างของอังกฤษที่เดินทางมาค้าขายทางด่านตะวันออกเฉียง ต่อมาได้เปลี่ยนเป็น คอนสแตนติน ฟอลคอน ได้มาค้าขายสินค้าอังกฤษถึงกรุงศรีอยุธยา เมื่อพ.ศ.2218 ต่อมาได้ลาออกจากบริษัทค้าขายของอังกฤษ และสมัครเข้ารับราชการอยู่กับเจ้าพระยาโกษาธิบดี (ขุนเหล็ก) ในกรมพระคลังสินค้า เนื่องจากเป็นผู้ที่เคยทำงานกับอังกฤษและรู้การค้าขายกับชาวต่างชาติเป็นอย่างดี จึงมีความชอบและเป็นที่ยอมรับในด้านการค้ากับชาวต่างประเทศ เจ้าพระยาโกษาธิบดี (ขุนเหล็ก) จึงกราบทูลสมเด็จพระนารายณ์ ทรงโปรดให้เป็นหลวงวิชาเยนทร์ และมีบรรดาศักดิ์ต่อมาจนเป็นเจ้าพระยาวิชาเยนทร์เป็นบุคคล ที่มีบทบาทสำคัญในเรื่องการค้าขายกับต่างประเทศ และการเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ ทำให้มีการส่งคณะราชทูตเดินทางไปยังฝรั่งเศส และประเทศอื่นๆ แต่ในขณะเดียวกัน เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ ได้ทำให้ข้าราชการนั้นแตกแยกออกเป็น 2 ฝ่าย ด้วยเหตุที่ว่าเจ้าพระยาวิชาเยนทร์นั้น เดิมนับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ แล้วกลับเข้ามาเข้ารับนิกายโรมันคาทอลิกตามฝรั่งเศสมาก่อนประมาณ 1 ปี จึงเป็นเหตุให้ข้าราชการแตกออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายของเจ้าพระยาวิชาเยนทร์เป็นพวกที่ชอบฝรั่งเศส กับฝ่ายของพระเพทราชาที่เกลียดชังฝรั่งเศส

โดยที่รัฐบาลฝรั่งเศส สั่งให้ลาอูแบร์ราชทูตเข้ามาเจรจาขอบางกอกและมะริดก่อน เมื่อไม่ตกลงกันก็จะสั่งกำลังทหารเข้ายึด และพยายามยึดไว้รอกำลังหนุนให้ได้ภายใน 18 เดือน อนึ่ง เพื่อให้การเจรจาเป็นไปได้ราบรื่น พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 จึงพระราชทานตราแซนด์ มิเชล มายังวิชาเยนทร์ ถ้าวิชาเยนทร์ตกลงร่วมมือด้วย ก็จะได้รับสิทธิแปลงสัญชาติเป็นฝรั่งเศส และเป็นอัครมหาเสนาบดีของเมืองไทยอยู่ตาม ส่วนบุตรชายวิชาเยนทร์ได้รับบรรดาศักดิ์ เป็นเกานต์จะมีสิทธิ

เป็นทนาย และที่ดินซึ่งรัฐบาลฝรั่งเศสจัดให้ เรือนนี้ออกเดินทางมาตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2229 พร้อมด้วยคณะทูตของลาตูแบร์และคณะบาทหลวง มีสังฆราช เดอ ลีบอนน์ บาทหลวงดาซาร์ด และคณะทูตของไทยชุดท่าน โกษาปานกลับมาด้วย แผนการนี้บังเอิญมีอันเป็นเสียก่อน และเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ไม่เล่นด้วยกับแผนการของฝรั่งเศส ซึ่งเมื่อกลับฝ่ายโกษาปานเดินทางกลับมาพร้อมกัน ในระยะนี้ที่รู้ภาษาฝรั่งเศสมากขึ้น จึงมีความระแคะระคายกลอุบายของฝรั่งเศสพอสมควร เหตุดังนี้ในปลายแผ่นดินท่านจึงมิได้สนิทสนมกับวิชาเยนทร์ แต่กลับไปเป็นฝ่ายสมเด็จพระเพทราชา

บทบาทของล่ามในสมัยอยุธยาเมื่อเปรียบเทียบกับล่าม ของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ยังต้องมีการพัฒนาให้มีคุณภาพอีกมาก ซึ่งมีสาเหตุที่จะต้องมีการพัฒนาดังต่อไปนี้

1. ถ้าเปรียบเทียบบทบาทของล่ามในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จะพบว่าสมเด็จพระนเรศวรมหาราชได้มีบทลงโทษของล่าม ไว้ว่าถ้าขุนนางไทยคนใดเป็นล่ามและแปลผิดโทษถึงตาย แม้ว่าจะไม่ทราบขุนนางไทยในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็นคนไทยโดยกำเนิดหรือไม่ หรือเป็นชาวต่างประเทศชาติที่เข้ามาทำการค้าขายกับคนไทย และไม่ได้เดินทางกลับประเทศเพราะการเดินทางที่ไกล จึงตัดสินใจแต่งงานกับหญิงไทยและเข้ารับราชการ แต่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชไม่ได้สนใจว่าจะเป็นคนไทยแท้หรือเปล่า ได้สนใจแค่เพียงว่าถ้าเป็นล่ามแล้วถ้าแปลผิดจะต้องมีโทษถึงตาย แสดงให้เห็นว่าหลังจากที่ล่ามทำงานไปแล้วจะต้องมีการตรวจสอบว่าได้ทำหน้าที่ได้ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งในปัจจุบันกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวยังไม่มีการตรวจสอบการทำงานของล่าม

2. บทบาทของล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เมื่อเปรียบเทียบกับล่ามในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชจะพบว่า ล่ามในสมัยเด็จพระนารายณ์มหาราชส่วนใหญ่จะเป็นคนต่างประเทศเกือบตลอดรัชสมัย โดยเฉพาะเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ ที่เป็นคนกรีกเข้ามาทำการค้ากับประเทศ ต่อมาได้เข้ารับราชการในประเทศไทย จนเป็นที่พอพระทัยในสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และที่สำคัญเป็นบุคคลที่มีความสามารถรู้ภาษาไทยอย่างแตกฉาน รวมถึงภาษาต่างประเทศ โดยทำหน้าที่เป็นล่ามมาโดยตลอด แสดงถึงความมานะพยายามที่จะเรียนรู้ภาษาอื่น เพื่อการทำงานที่มีความต้องการการเจริญเติบโตในหน้าที่การทำงาน มีความแตกต่างกับล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ที่ยังไม่มีความสนใจที่จะศึกษาทางด้านภาษาอื่นๆ เพิ่มเติม

เพราะถ้าจะใช้ตำแหน่งล่ามอย่างจริงจัง เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอย่างน้อย 2 ภาษาไม่รวมภาษาไทย

3. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว จะต้องมีการหาความรู้เพิ่มเติมในประเทศที่ตนเป็นเจ้าของภาษา แม้ว่าจะไม่เดินทางไปในประเทศนั้นก็ตาม เช่น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาญี่ปุ่น จะต้องรู้เรื่องของประเทศญี่ปุ่นเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม วัฒนธรรม อาชญากรรมในประเทศญี่ปุ่น เพื่อประกอบในการทำงาน ถ้าเทียบกับบาทหลวง เดอซัวซี ผู้ที่เป็นล่ามให้กับประเทศไทย ครั้นส่งท่านโกษาปาน เฝ้าพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ซึ่งบาทหลวง เดอซัวซีสามารถเรียนรู้ภาษาไทยก่อนที่ท่านโกษาปานจะเดินทางไป โดยเข้ามาอยู่ในเมืองไทยเพียงไม่กี่เดือน และสามารถศึกษาวัฒนธรรม สังคมไทย ได้อย่างดี ทำให้สามารถล่ามได้อย่างมีประสิทธิภาพ แตกต่างกับเจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ที่ยังไม่มีการหาความรู้ในประเทศต่างๆ เพื่อนำมาประกอบในการทำงาน

4. ถ้าที่จะเปรียบเทียบ ความสามารถในการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลกับท่านโกษาปานแล้ว ความแตกต่างอยู่ที่โกษาปานท่านสามารถรู้เรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสได้ ซึ่งในสมัยการเรียนภาษาเป็นเรื่องยาก และที่สำคัญสามารถรู้ถึงแผนการที่เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ได้คบคิดกับรัฐบาลฝรั่งเศส ในการขอบางกอกและมะริด ซึ่งนอกจากหน้าที่ของท่านโกษาปานในการเป็นราชทูตแล้ว ยังทำหน้าที่นอกเหนือจากที่ได้มีหน้าที่อยู่แล้ว แสดงให้เห็นถึงความรักชาติ เมื่อมีสิ่งที่จะเป็นภัยต่อประเทศชาติได้ ก็จะต้องหาทางแก้ ซึ่งในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวยังไม่ถึงหน้าที่อย่างอื่นที่จะต้องมี อย่างเช่น ภาพยนตร์เรื่อง THE INTERPRETER (พรพิมล ลิมเจริญ, 2548) นางเอกซิลเวีย บรัม รับบทโดย นิโคล คิดแมน เป็นล่ามของสหประชาชาติประจำอยู่สำนักงานใหญ่ในนิวยอร์ก เธอพูดได้หลายภาษารวมทั้งภาษาหูของชนเผ่าในประเทศมาโดบา ซึ่งเป็นประเทศสมมติในแอฟริกา บังเอิญซิลเวียเกิดแอบไปได้ยินเสียงสนทนาวางแผนการสังหาร ดร.ซวานี่ ประมุขของมาดอบาซึ่งจะมากล่าวปราศรัยในที่ประชุมสมัชชาใหญ่กลาง และซิลเวียได้แจ้งให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ

นั่นคือสิ่งที่ล่ามจะต้องมีอยู่ในตัวของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ตลอดถึงการรับรู้ว่ามีสิ่งใดที่เป็นภัยต่อประเทศชาติจะต้องมีการรายงานต่อผู้ที่รับผิดชอบต่อไป เพื่อทำการตรวจสอบ อย่าคิดว่าจะต้องมีปัจจัยทางด้านค่าตอบแทนก่อนถึงจะทำงานได้ ฉะนั้นจะต้องแสดงให้เห็นบุคคลอื่นว่า นอกจากหน้าที่การงานแล้ว ในส่วนงานด้านอื่นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสามารถทำได้

สมัยกรุงธนบุรี

หลังจากที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้กอบกู้เอกราชกลับคืนมาได้ ในเวลานั้น ประเทศร้างเพราะการศึก (อนุช นาวิกมูล, 2546) คนชาติยุโรปชาติอื่น ภาษาอื่นหากันหนีไปหมด คงมีอยู่แต่พวกลูกหลานโปรตุเกส คนเหล่านี้ยังอยู่ในสยามเป็นอันมาก ด้วยสาเหตุก่อนอยุธยาจะเสียกรุงแก่พม่าประเทศโปรตุเกสมีเรื่องภายในประเทศ เช่น เปลี่ยนพระเจ้าแผ่นดิน เกิดแผ่นดินไหว คนโปรตุเกสไม่มีที่พึ่ง จึงอยู่ในเมืองไทยและได้แต่งงานกับคนไทย แต่ก็ยังคงนับถือศาสนาโรมันคาทอลิก จึงทำให้ลูกหลานชาวโปรตุเกส รัฐบาลทหารบ้าง เป็นล่ามบ้าง เป็นหมอ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่จะเป็นล่ามยังไม่ใช่คนไทย

ในปี พ.ศ. 2317 (วิบูล วิจิตรวาทการ, มปป.: 121-122) พระเจ้ากรุงธนบุรีสั่งให้พระสงฆ์ไทยมองเซนญอร์เลอบอง และพระศาสนาอิสลาม มาได้เถียงกันเรื่องศาสนา โดยที่พระองค์ทรงประทับอยู่เป็นประธาน และทรงรับสั่งโต้เถียงอยู่ด้วยเมื่อพระไทยในพุทธศาสนากล่าวว่าการฆ่าสัตว์ตัดชีวิตนั้นบาป ทางอิสลามและมองเซนญอร์เลอบองก็เถียงกันว่า ไม่เป็นความจริง ว่าการฆ่าสัตว์นั้นไม่บาปเลย สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ทางฝั่งอยู่ก็แสดงความไม่พอใจพระทัย เมื่อการโต้เถียงสุดสิ้นลงแล้ว จึงทรงประกาศในวันรุ่งขึ้น

“ ด้วยพวกเขารีดและพวกที่ถือศาสนาหมัดเป็นคนที่อยู่นอกพระพุทธศาสนา เป็นคนที่ไม่มีความหมาย และไม่ประพฤติตามพระพุทธรูปจะ ถ้าพวกไทยซึ่งเป็นคนพื้นเมืองนี้ตั้งแต่กำเนิดไม่นับถือและไม่ประพฤติตามพระพุทธศาสนา ถึงกับล้มชาติกำเนิดของตัวเอง ถ้าไทยไปประพฤติและปฏิบัติตามลัทธิของพวกเขารีด และพวกหมัด ก็ตกอยู่ในฐานะความผิดอย่างร้ายกาจ เพราะฉะนั้นเป็นอันเห็นได้เที่ยงแท้ว่า ถ้าคนพวกนี้ตายไป ก็ต้องตกนรกอเวจี ถ้าจะปล่อยให้พวกนี้ทำตามชอบใจ ถ้าไม่เห็นขั้วไว้ ถ้าไม่ห้ามไว้แล้ว พวกนี้ก็จะทำวุ่นวายขึ้นทีละน้อยโดยไม่รู้ตัว จนที่สุดพระพุทธศาสนาก็เสื่อมทรามลงไป เพราะเหตุฉะนั้น จึงห้ามขาดมิให้ไทยและมอญ ไม่ว่า

ผู้ชายหรือผู้หญิง เด็กหรือผู้ใหญ่ได้ไปเข้าพิธีของพวกมเหหมัด หรือพวกเข้ารีตถ้าผู้ใดมีใจดีแข็งเจตนาไม่ดีมีดมัวไปด้วยกิเลสต่างๆ จะฝ่าฝืนต่อประกาศอันนี้ ขึ้นไปเข้าพิธีของพวกมเหหมัดและพวกเข้ารีต แม้แต่อย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของสังฆราช หรือบาทหลวงมิชชันนารี หรือบุคคลที่เป็นคริสเตียนหรือมเหหมัดจะต้องคอยห้ามปราม มิให้คนเหล่านั้นเข้าไปในพิธีของพวกคริสเตียนและพวกมเหหมัด ให้เจ้าพนักงานจับกุมคนไทยและมอญที่เข้าพิธีเข้ารีต และมเหหมัด ดังว่ามานี้ และให้ผู้พิพากษาชำระ แลให้พิพากษา วางโทษถึงประหารชีวิต ถ้าแม้สังฆราชก็ดี มัชชันนารีคนใดก็ดี ไม่เกรงกลัวต่อประกาศพระราชโองการนี้ ขึ้นชักชวนคนไทย หรือมอญไม่ว่าผู้ชาย หรือผู้หญิง เด็กหรือผู้ใหญ่ ให้เข้าไปในพิธีของพวกเข้ารีต และพวกมเหหมัด แม้แต่พิธีใดๆ ก็ตาม ก็ให้พนักงานจับกุมสังฆราช หรือบาทหลวงมิชชันนารี หรือบุคคลที่เข้ารีต หรือเป็นมเหหมัดนั้นๆ ไว้ และให้วางโทษถึงประหารชีวิต ให้พนักงานจับกุมคนไทย หรือมอญ ซึ่งให้ไปเข้าพิธีของพวกเข้ารีต และพวกมเหหมัดนั้น วางโทษถึงประหารชีวิตเหมือนกับ ประกาศพระราชโองการนี้ ได้ส่งให้ไว้แก่ล้าม เพื่อให้ปฏิบัติตามพระราชโองการนี้ จงทุกประการ ”

ปลายแผ่นดินสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี (คีตกุทธิ์ ปราโมช,2547) โปรดเกล้าฯให้ส่งคณะทูตไทยออกไปเจริญทางพระราชไมตรีกับพระเจ้ากรุงปักกิ่ง ในคณะทูตนี้มีหลวงนายฤทธิ์ ผู้ซึ่งไปเป็นหลายชายสมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกเป็นอุปทูต และขุนทองสื้อ (เริก) เป็นล่ามจีนไปในคณะทูต เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯปราบดาภิเษกเสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติแล้วคณะทูตนี้ได้กลับมาเมืองไทย และได้โปรดเกล้าฯ สถาปนาพระยศหลวงนายฤทธิ์ขึ้นเป็นสมเด็จพระเจ้าหลานเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงนรินทรนคร แต่ราษฎรทั่วไปเรียกกันว่า “เจ้าปักกิ่ง” ส่วนขุนทองสื้อ (เริก) โปรดเกล้าฯ ได้รับราชการในกรมท่าซ้ายต่อไป ท่านได้รับรับราชการมาด้วยความสามารถ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ มีพระราชประสงค์จะให้รับราชการมีตำแหน่งใหญ่โตต่อไป จึงโปรดเกล้าฯ ให้ตัดเปียเสียไว้ผมอย่างไทย แล้วทรงพระกรุณาชุบเลี้ยงเลื่อนบรรดาศักดิ์ขึ้นไปตามลำดับจนได้พระยาไกรโกษา

อย่างไรก็ตามการทำหน้าที่ของล่ามแปลในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้เกิดข้อผิดพลาดเป็นอย่างมาก โดยที่สมเด็จพระเจ้าตากสินได้ทรงขอร้องให้ประเทศจีนช่วยเหลือประเทศไทย (ประยูรธ สิริพันธ์, 2520) คือ

1. ไทยจะสร้างพระนครใหม่ขอให้จีนอย่างเก็บค่าธรรมเนียม จังกอบ เรือสินค้าไทย 3 ครั้ง ครั้งละ 3 ลำ ไทยจะแต่งสำเภาบรรทุกข้าวสารและฝางไปจำหน่ายที่กวางตุ้งลำหนึ่ง หนิงโป่ลำหนึ่ง และเอ๋หมิงลำหนึ่ง แล้วจะขอซื้ออิฐหิน อันมิใช่เป็นของต้องห้ามกลับมา ในข้อนี้ล่ามแปลได้แปลถูกต้องและทางประเทศได้รับตอบว่า อนุญาตให้ไม่ได้

2. ขอว่าจึงต้นหนจีนนำเรือสำเภาไทย 2 ลำไปบรรทุกทองแดงญี่ปุ่น ในข้อนี้ล่ามแปลได้แปลผิดและทำให้เกิดความขัดแย้งเกิดขึ้น ระหว่างประเทศไทยและประเทศจีน โดยล่ามแปลได้แปลว่า ไทยประสงค์จะให้ร้านค้าจีนเป็นตัวแทนค้าขายกับญี่ปุ่น และไทยประสงค์จะซื้อทองแดงจากจีน จีนจึงตอบปฏิเสธ โดยเฉพาะทองแดงนั้นจีนบอกว่า มีกฎหมายห้ามส่งออกนอกประเทศ จึงขออนุญาตให้ไม่ได้ ในการแปลผิดครั้งนี้ ผู้วิจัยคิดว่า บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นล่ามแปล ยังไม่มีความเข้าใจภาษาไทยเป็นอย่างดี แม้ว่าจะอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาหลายปี อาจจะยังไม่สามารถที่จะเข้าใจภาษาไทยได้ดีกว่าคนไทยที่เกิดในประเทศไทย สะท้อนให้เห็นว่าในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช การคัดเลือกบุคลากรยังไม่มีดีพอ ที่จะหาบุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นล่ามแปล

นอกจากนี้ในสมัยกรุงธนบุรีส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องการทำสงคราม ล่ามจะต้องมีความรู้ทางด้านสงคราม จะมีความแตกต่างกับปัจจุบันที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ได้มีเจ้าหน้าที่ล่ามแปลให้ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว แต่ในปัจจุบันสงครามด้านก่อการร้ายได้เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปล ยังไม่ได้มีความเตรียมพร้อมที่จะเป็นล่ามในด้านสงคราม โดยเฉพาะด้านก่อการร้าย (Michael Francis, 1991) Michael ได้กล่าวว่า ในการแปลของล่ามนั้นที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย ล่ามจะต้องมีจิตวิทยาในการทำงาน ในการพูด โดยเฉพาะ การช่วยเหลือเหยื่อที่ถูกการทำร้ายไม่ว่าการวางระเบิด สิ่งที่มีความสำคัญคือ การช่วยเหลือเหยื่อให้ได้รับความปลอดภัยให้ได้มากที่สุด ซึ่งล่ามแปลทางวิทยุมักจะกล่าวในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง โดยปกติล่ามใช้การคาดคะเน เป็นตัวกำหนดในการล่าม โดยเฉพาะการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เมื่อเกิดเหตุการณ์อย่างเช่นการก่อการร้าย ซึ่งล่ามแปลจะมีการตัดแปลงจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นให้เหมาะสม Michael ได้บอกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ในรัชกาลที่ 1 บทบาทของล่าม ได้มีให้เห็นเช่นกัน ดังเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ เขียนเล่าไว้ในพงศาวดารรัตนโกสินทร์ (วิบูล วิจิตรวาทการ, มปป) ว่า

“ลุลูกศักราช 1150 ปีวอก สัมฤทธิศก มีกำปั่นฝรั่งเสด็จเข้ามาถึงพระนครลำหนึ่ง ฝรั่งซึ่งเป็นนายกำปั่นพี่น้องสองคน และน้องชายนั้นเป็นคนมวยฝีมือ เทียวพนันชกมวยชนะเป็นหลายเมืองแล้ว ครั้นเข้ามาถึงพระนคร จึงบอกให้ล่ามกราบเรียนพระยาพระคลังว่าจะขอชกมวยพนันกับคนมวยในพระนครนี้ พระยาพระคลังจึงถวายบังคมทูลพระกรุณา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงเห็นชอบด้วย จึงดำรัสให้พระยาพระคลังบอกแก่ฝรั่ง รับพนันชกมวยกันวางเดิมพันเป็นเงินห้าสิบบ้าง ผลการแข่งขันทางฝ่ายไทยเป็นฝ่ายชนะอย่างไม่มีเงื่อนไข เจ้าพระยาทิพากรวงศ์ท่านเล่าต่อไปว่า

“พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงดำรัสสั่งพระราชทานหมอนวดหมอยา ให้ลงไปรักษาพยาบาล ฝรั่งทั้งสองคนหายป่วยแล้ว ก็บอกล่ามให้ไปกราบเรียนพระยาพระคลังให้ช่วยกราบถวายบังคมลา แล้วถอยกำปั่นเลื่อนลงไปจากพระนคร ออกจากปากน้ำเมืองสมุทรปราการ ตกถึงท้องทะเลใหญ่แล้วก็ใช้ไป”

จนถึงสมัยพระพุทธเลิศหล้านภาลัย หรือสมัยรัชกาลที่ 2 (ครองราชย์ พ.ศ.2352 ถึง 2367 รวม 15 ปี) ได้มีการเปลี่ยนแปลงบุคคลที่จะทำหน้าที่ล่าม คือ พวกโปรตุเกสบ้าง อังกฤษบ้าง อินเดียชั่งกงอังกฤษบ้าง เข้ามาเมืองไทย มีกำปั่นเป็นคนอังกฤษก็หลายคน เวลาฝ่ายไทยเอาพนักงานแขกไปประสานงาน พวกทูต ลูกค้า และกำปั่นมักไม่ค่อยชอบใจ ร้องว่าพุดจาและใช้หนังสือกันยากนัก อยากได้ล่ามและเจ้าพนักงานที่มีภาษาคล้อยตัวจริงๆ

เสนาบดีการต่างประเทศปรึกษากับที่ปรึกษาราชการแผ่นดินแล้ว จึงนำความขึ้นกราบบังคมทูลรัชกาลที่ 2 เพื่อหาหรืออีกครั้ง จากนั้นรัชกาลที่ 2 และเสนาบดีการต่างประเทศก็เลือกสรรคนเชื้อสายยุโรป มาอยู่ในกรมล่ามอีกพวกหนึ่ง เรียกว่า ล่ามฝรั่ง ให้ล่ามฝรั่งนี้ขึ้นสังกัดกรมท่ากลางและให้มีหัวหน้า หรือเจ้าท่ายุโรปขึ้น

หัวหน้าล่ามฝรั่งที่เลือกได้มีนามว่า นายโยเซฟ (นายเอนก นาวิกมูล,2546) เป็นล่ามคนแรกของประเทศไทย เป็นคนเกิดในกรุงเทพมหานคร แต่มีเชื้อสายเป็นชาวโปรตุเกส มีความรู้ทางภาษาละติน กับโปรตุเกสเป็นหลัก ส่วนภาษาอังกฤษนั้นพอรู้บ้าง เมื่อได้ตัวโยเซฟแล้ว ในปีมะโรง โทศก จุลศักราช 1182 หรือพุทธศักราช 2363 รัชกาลที่ 2 ก็ทรงพระราชทานบรรดาศักดิ์ และราชทินนามว่า “หลวงสุรสาคร” สรุปได้ว่าในรัชกาลที่ 2 เราเริ่มมีล่ามภาษาฝรั่งทำงานให้รัฐบาลสยามโดยตรงแล้วไม่ต้อง ใช้จีนต่อจีนหรือแขกต่อแขกต่อไป ถ่ายทอดภาษาให้ฝ่ายฝรั่งอีกที

ในจดหมายเหตุเรื่องเซอร์ เชมส์บรุค ทูตอังกฤษเข้ามาขอแก้หนังสือสัญญาเมื่อปลาย พ.ศ. 2393 หรือปลายรัชกาลที่ 3 จะพบว่าในนั้นกล่าวถึงโยเซฟตอนหนึ่งว่าเมื่อฝ่ายไทยร่างสัญญาถวายรัชกาลที่ 3 และรัชกาลที่ 3 ทรงโปรดเกล้าฯให้แก้ไขตามสมควรแล้ว

“ในทันใดนั้นหมอยอนฝรั่ง (จอห์น เทเลอร์ โจนส์ มิชชันนารีหรืออเมริกัน – อเนก) แปลคำไทยเป็นคำอังกฤษแล้วให้พานิช เขียนฉบับที่ 1 ที่ 3 นายโยเซฟเขียนฉบับที่ 2 ที่ 4 เป็นอังกฤษอังกฤษขึ้นกระดาษตัวดีแล้ว ได้ให้โยเซฟฝรั่งกับหมื่นพิพิธอักษร นายเวรกรมท่า ทาน” โยเซฟฝรั่งดูอักษรอังกฤษ หมื่นพิพิธอักษร อ่านฉบับไทยไปจนจบ ครั้นจบแล้วได้ถามโยเซฟฝรั่งว่าเนื้อความถูกต้อง กับฉบับไทยแล้วหรือ โยเซฟฝรั่งว่าถูกต้องดีแล้ว ได้ให้พระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้ากรมขุนอิศเรศรังสรรค์ ทูลกระหม่อมพระ เสดมีย่นย้ม ทานสอบทั้งสี่ฉบับอีก ก็ว่าถูกต้องไม่ผิดดีแล้วๆ โยเซฟฝรั่งเอาอักษรอังกฤษพับผนึก ปิดตราบัวผันประจำผนึก กำกับกับอักษรไทยเข้าดูถ้วนเหลืออง มีสายรุศปากดูง ไล่พานยกาไหล่ทอง ปากประดับพลอย ส่งไปให้ เซอร์ เชมส์บรุคที่ตึกหน้าวัดประยุวงศ์

คำว่าโยเซฟฝรั่งในจดหมายเหตุข้างท้ายสุด ระบุไว้ว่าเป็นชาวลันคาหรือชาวเนเธอร์แลนด์ เป็นล่ามของจมีนไวยวรรณาด ส่วนโยเซฟเฉยๆ ไม่ระว่าหมายถึงใคร แต่น่าจะเป็นคนเดียวกัน (นายเอนก นาวิกมูล,2546)

หัวหน้าล่ามฝรั่งคนที่ 2 คือ โรเบิร์ต ฮันเตอร์ (เอนก นาวิกมูล,2546) ในสมัยรัชกาลที่ 4 ปีฉลู จ.ศ.1215 หรือ พ.ศ.2396 ตำแหน่งหลวงสุรสาคร วางลงเพราะหลวงสุรสาคร โยเซฟถึงแก่กรรม รัชกาลที่ 4 จึงทรงแต่งตั้งให้ โรเบิร์ต ฮันเตอร์ ลูกครึ่งอังกฤษกับสยาม เป็นหลวงสุรสาครแทนในประกาศรัชกาลที่ 4 ทรงกล่าวถึงฮันเตอร์เพียงเล็กน้อย ว่าฮันเตอร์รับราชการอยู่ 3 ปี

ลาออกไป อันเตอร์ผู้พ่อเป็นพ่อค้าชาวยุโรปคนแรกที่เข้ามาตั้งห้างถาวรในบางกอก (หน้าวัดประยุรวงศ์) อันเตอร์แต่งงานกับสาวสวยคนหนึ่ง ของกุฎีจีน(ใกล้วัดประยูร) ผู้มีนามว่า แอนเจลินา ทรัพย์มีเชื้อสายมาจาก พ่อลคน เสนาบดีใหญ่ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ในขณะที่อันเตอร์ผู้สามีนับถือนิกายโปรเตสแตนท์

โรเบิร์ต อันเตอร์ ได้รับการศึกษาในประเทศอังกฤษแล้วกลับมาอยู่เมืองไทย ได้ทำงานเป็นล่ามให้อัครมหาเสนาบดี ไทย (ช่วง บุญนาค) ในสมัยรัชกาลที่ 4 อยู่ 3 ปี อันเตอร์ได้ลาออกราชการ เมื่อโรเบิร์ต อันเตอร์ ลาออกในราว จ.ศ.1218 หรือ พ.ศ. 2399 ตำแหน่งเจ้าทำยุโรปที่ว่างลง ขณะนั้นไทยเริ่มทำสัญญากับประเทศทางยุโรป อเมริกามากขึ้น เสนาบดีกรุงสยามจึงปรึกษาร่วมกันว่า (อเนก นาวิกมูล,2546)

“ตำแหน่งขุนนางพนักงานเจ้าทำยุโรปควรจะต้องหาคนที่สมควรแก่รงานนั้น ให้ถ้วนถี่ตั้งขึ้นไว้แต่ครั้งจะจัดแจงเอาแต่คน ที่เป็นเชื้อสายบุตรหลานเหลนคนยุโรปที่เกิดในกรุงสยามเป็นคนขึ้นในพระราชอาณาจักรนี้มาแต่เดิมดังหลวงสุรัสว โยเซฟนั้นเห็นจะไม่ได้

ด้วยการงานที่จะต้องพูดเจรจาด้วยยุโรปนั้นหลายภาษา และจะต้องรู้กฎหมายขนบธรรมเนียมเมืองต่างๆ ในยุโรปให้มากกว่าแต่ก่อน เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องหาคนที่เป็นคนชาวยุโรปแท้ กว้างขวางรู้จักคนยุโรปต่างๆ เป็นอันมาก แลเป็นคนเที่ยงธรรมซื่อสัตย์ต่อการชอบแลผิดทั้งปวง ไม่ถือเขาถือเราว่าเป็นคนประเทศตัวเอง แลคนประเทศอื่น แลซึ่งจะเป็นที่ชอบใจแก่กงสุลทุกประเทศบันดาอยู่ในกรุงเทพฯนี้ แลมีกิริยาควรเป็นที่ชอบใจของผู้ครองแผ่นดินฝ่ายสยาม มาแต่งตั้งให้เป็นเจ้าทำ

แลให้มีบัตรศักดิ์ อำนาจ แลเบี้ยหวัดเจริญขึ้นกว่าที่หลวงสุรัสวศรคนเก่าสมควรกาลบัดนี้ กล่าวโดยสรุป ก็คือต้องหาชาวยุโรปแท้ๆ ที่รู้กฎหมายและขนบธรรมเนียมอย่างกว้างมาเป็นเจ้าทำยุโรปคนต่อไป และเจ้าทำคนนั้นต้องเป็นคนดี เป็นที่ชอบใจของทุกฝ่าย รวมทั้งพระมหากษัตริย์ไทยด้วย

ในที่สุด ในปีมะมา พ.ศ.2402 รัชกาลที่ 4 จึงทรงตั้ง **ยอน บุษ อิศเกอร์** เป็นเจ้าทำยุโรป ได้ว่ากล่าวการล่ามพนักงานสำหรับแขกเมือง แลลูกค้ามาแต่ยุโรปขึ้นกรมท่ากลาง อำนาจหน้าที่คือ ให้มีอำนาจบังคับบัญชาเรือลูกค้าที่ไปมาค้าขายต่างประเทศ แลเรือสำเภาตามกฏหมายท้องน้ำและ ได้ว่าการอย่างหลวงสุรสาครทำทุกประการ

ในรัชกาลที่ 4 ได้มีล่ามที่เป็นคนไทยเกิดขึ้น ดังเช่น การสนทนาระหว่างแอนนาและ เจ้าพระยาศรสุริยวงศ์ ได้มีการใช้ล่ามที่เป็นคนไทย (วิบูล วิจิตรวาทการ, มปป : 214)

กัปตันบุชได้รับราชการเป็นที่วางพระราชหฤทัยของรัชกาลที่ 4 เรื่อยมาจนถึงสมัย รัชกาลที่ 5 พ.ศ.2411 กัปตันบุชได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้ตามเสด็จไปสิงคโปร์ และชวาคราว พ.ศ. 2413 ถึงปีรุ่งขึ้นคือ พ.ศ.2414 ก็ได้ตามเสด็จพม่ากับอินเดียอีกหนหนึ่ง ต่อมาพ.ศ.2422 รัชกาลที่ 5 ทรงพระราชดำริจะเสด็จประพาสยุโรป ก็ได้ทรงปรึกษาเรื่องการเดินทางกลับกัปตันบุช แต่เนื่องจากจังหวะเวลาไม่เหมาะสม ที่สุดจึงมิได้ไปยุโรป จนถึงพ.ศ.2440 รัชกาลที่ 5 ได้เสด็จซึ่ง ในขณะนั้นกัปตันบุชไม่ได้ตามเสด็จเพราะชรา กัปตันบุชรับราชการจนถึงเมื่อใดไม่ทราบ แต่ต้องไม่เกิน พ.ศ.2437 เพราะในพ.ศ.นั้นเจ้าทำยุโรปไม่ใช่กัปตันบุช เป็นนาย J.R.Vil ชาวเยอรมัน (นันทนา ตันติเวสอ้างใน อเนก นาวิกมูล, 2546)

นอกจากนี้จากหลักฐานในช่วงรัชกาลที่ 1- รัชกาลที่ 4 (ศรัณยา เลิศศาสตรวัฒนา, 2539 : 13) พบว่าในสมัยนี้ศาลจะมีลักษณะแยกออกไปตามอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณา โดยแต่ละศาล จะสังกัดกรมต่างๆ โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีชาวต่างประเทศดังนี้ คือ

พระราชกำหนดเกล้า จุลศักราช 1116 ข้อ 31 วางหลักเกณฑ์เรื่องอำนาจศาลในการพิจารณาคดี โดยกำหนดว่าศาลใด มีอำนาจในการพิจารณาตีประเภทใด และศาลนั้นอยู่ในสังกัดใด ดังนี้ “...แลกรมวังนั้นไปหัดนั่งสารสามคน ขุนอินอาญาได้พิจารณาเนื้อความอาญาวังแลขุนพรมสุภา ได้พิจารณาเนื้อความนครบาลวัง แลขุนเทพสุภาได้พิจารณาเนื้อความแพ่งวัง ถ้าจำเลยเป็นสมในขุนสาร 3 สารนี้ได้พิจารณา แลกรมพระคลังราชการนั้น ขุนพิณใจราชปหลัดนั่งสารได้พิจารณาเนื้อความฝำหรั่งอังกฤษวิสันดาจีนญวนญี่ปุ่นแขกปรเทศมลายู แลกรมนา ขุนโกษนคอนราชปหลัดนั่งสาร ได้พิจารณาเนื้อความแพ่งอาชานา ...” หมายถึง “ ในกรมวังให้ปหลัดนั่งศาล 3 คน ขุนอินชญา พิจารณาเนื้อความอาญา ขุนพรมสุภาพิจารณาคดีกลักฟันแทนกันไม่ถึงตาย จำเลยเป็น

ไพร่สมฝ่ายในให้ขุนศาลทั้ง 3 ร่วมกันพิจารณา ในกรมพระคลัง ขุนพิณใจใจ ราชปลัดนั่งพิจารณา เนื้อความที่เกี่ยวพันกับชาวต่างชาติ กรมมา ขุนโกษากรราชปลัด นั่งพิจารณาความแพ่งอาชญา

กล่าวได้ว่าในรัชกาลที่ 1-4 มีการพิจารณาคดีเกี่ยวกับชาวต่างประเทศโดยเฉพาะ และมีศาลต่างประเทศ โดยมีขุนพิณใจใจราช ปลัดตุลาการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับชาวต่างประเทศ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส ฮอลันดา จีน ญี่ปุ่น แวก มลายู จนกระทั่งถึง สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เริ่มมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงกฎหมายและศาลครั้งใหญ่ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายนานาประเทศและในส่วนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอำนาจศาล ในการพิจารณาคดี มีการเปลี่ยนแปลงอัน จะเห็นได้จากพระราชปรารภของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตอนหนึ่งที่ว่า (ศรีนยา เลิศศาสตราจารย์, 2539 : 15)

“... ทรงพระราชดำริเห็นว่า การอย่างธรรมเนียมพิจารณาตัดสินความมากมายหลายศาล หลายกระทรวง และผู้มีอำนาจต่างๆ ทั้งปวง บังคับบัญชาว่ากล่าวเอาเอง แทบจะทุกกระทรวง พนักงานสืบสนปะปนกับราชการอื่นๆ นั้นเป็นเครื่องกีดกันให้ความยุติธรรมเกิดยาก จำเป็นจะต้องจัดรวมเข้าให้เป็นแห่งเดียวกันแล้วจัดให้ผู้พิพากษา/พิจารณา มีหน้าที่พนักงานแต่ที่จะทะนุบำรุงรักษายุติธรรมอยู่ฝ่ายเดียว มิให้เกี่ยวในราชการอื่นๆ ได้จัดเหตุที่เป็นช่องของการที่ไม่เป็นธรรมแลเพิ่มเติมเปิดช่องโอกาสของการที่จะให้เจริญในทางยุติธรรมทุกอย่างที่คิดเห็นได้...” ทำให้มีการประกาศกระทรวงยุติธรรมลงวันที่ 25 มีนาคม ร.ศ.110 ตั้งกระทรวงยุติธรรมมีเสนาบดีเป็นประธานเพื่อจะได้บังคับและแก้ไขข้อขัดข้องในคดี และรับผิดชอบให้การพิจารณาพิพากษาเป็นไปโดยสะดวกและยุติธรรม

โดยที่ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ร.ศ.112 ได้มีคดีพระยอดเมืองขวาง ถูกฟ้องเป็นจำเลยในข้อหาร่วมกันทำร้ายนายทหารฝรั่งเศสกับคณะถึงแก่ความตายและบาดเจ็บ ซึ่งที่จริงแล้วพระยอดเมืองขวางได้ทำการต่อสู้ป้องกันดินแดนของไทย ทางฝ่ายไทยพยายามชี้แจง ฝรั่งเศสไม่ยอม ขณะนั้นฝรั่งเศสเป็นมหาอำนาจล่าอาณานิคม และกำลังยึดครองจันทบุรี พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลรับตั้งเป็นการพิเศษเพื่อนำพระยอดเมืองขวางขึ้นศาลตามคำเรียกร้อง ของฝรั่งเศสโดยเร็ว ในเรื่องของลำนนั้นฝ่ายไทย จัดลำนเพื่ออำนวยความสะดวก ให้ผู้แทนฝรั่งเศส โดยมีเจ้าพนักงานในกระทรวงการต่างประเทศรับเป็นลำนของศาล และมีสเตอร์มอแรนด์เป็นลำนให้พระยอดเมืองขวาง ศาล

พิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง รัฐบาลฝรั่งเศสไม่ยอมอีก ให้ตั้งศาลผสม (Mixed Court) พิจารณาคดีใหม่แทนที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์ ฎีกาต่อไป ศาลผสมกันนี้ประกอบด้วย องค์คณะผู้พิพากษาชาวฝรั่งเศส 2 นาย ฝ่ายไทย 2 นาย และอธิบดีศาลหรือหัวหน้าคณะเป็นชาวฝรั่งเศสอีก 1 นาย มีข้อบังคับสำหรับกระบวนการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวกับล่าม ดังนี้

“3 ผู้พิพากษาก็ดี พยานก็ดี และผู้ต้องหาที่ดี บรรดาผู้ที่พูดภาษาไม่เหมือนกันนั้น อธิบดีศาลจะได้ให้มีล่ามใช้ ล่ามนั้นอธิบดีศาลจะให้สาบานว่า จะแปลความซึ่งกล่าวกันในระหว่างผู้ซึ่งพูดต่างภาษานั้นโดยสัตย์โดยจริงที่ได้กล่าวกัน” กระบวนการพิจารณาในศาลผสมกันทำเป็นภาษาฝรั่งเศส มีคนฝรั่งเศสและคนไทย รวม 2 คน เป็นล่าม สำหรับผู้พิพากษานั้นอยู่บนบัลลังก์ พร้อมด้วยผู้พิพากษาทำหน้าที่แปลเป็นภาษาไทยในการพิจารณาประจำวันทุกวัน การพิจารณาคดีนี้มีขึ้นที่สถานทูตฝรั่งเศสในที่สุดพระยอคเมื่องขวางต้องได้รับโทษจำคุกถึง 20 ปี โดยเสี่ยงไม่เป็นเอกฉันท์องค์คณะผู้พิพากษา

แต่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช 2477 ประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยในการมีล่ามตั้งแต่ขั้นสอบสวนไว้โดยชัดแจ้ง ในส่วนคดีอาญาคงมีเพียงพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความมีโทษสำหรับใช้ไปพลางก่อน ร.ศ.115 มาตรา 15 บัญญัติให้นำวิธีพิจารณาสืบพยานตามพระราชบัญญัติลักษณะพยาน ร.ศ.113 มาบังคับใช้ แต่ก็ไม่มีบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยไม่รู้ไม่เข้าใจในภาษาไทยไว้โดยตรง คงมีเพียงกำหนดให้ศาลต้องเป็นธุระหาล่ามมาแปล เพราะคำพยานต้องถามเป็นภาษาไทย และจดเป็นภาษาไทย เป็นเรื่องอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาคดีของศาลเท่านั้น ศาลมีหน้าที่หาเจ้าพนักงานล่ามมาสาบานว่าจะแปลโดยสุจริต แล้วล่ามถามพยานเสร็จแล้วแปลคำพยานให้ศาลต่อเนื่องกัน สำหรับคู่ความที่ไม่รู้ภาษาที่พยานกำลังเบิกความ จะมีล่ามผู้กำกับของแต่ละฝ่ายไว้กรองและทักท้วงการแปลของเจ้าพนักงานล่ามก็ได้ หากส่วนที่ขัดแย้งเป็นข้อสำคัญในคดีอาญาที่มีอัตราโทษสูง ศาลก็หาผู้รู้ภาษาที่ศาลเห็นสมควรเป็นที่เชื่อฟังมาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง (ธีรวัฒน์ ไตรวารี, 2539)

แม้กระทั่งในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นภาวะของสงคราม บทบาทของล่ามก็ยังมี ความสำคัญในการติดต่อระหว่างประเทศ โดยเฉพาะขบวนการเสรีไทย ที่ทำหน้าที่ในการต่อต้านญี่ปุ่นที่เข้ามาบุกในประเทศไทย ดังเช่น เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2486 (ทศ พันธุมเสน และจินตนา ยศสุนทร ,2542 :23) นายจำกัศ พลังกูร กับนายหลีสุย เส็ง (ไพศาล ตระกูลลี) ล่ามภาษาจีน เดินทางไปประเทศจีนที่จุงกิง เพื่อเจรจากับผู้แทนสัมพันธมิตรที่จุงกิง

แม้แต่ประเทศมหาอำนาจ อย่างประเทศสหรัฐอเมริกาและอดีตสหภาพโซเวียต ในช่วงสงครามเย็นยังได้กล่าวถึงบุคคลที่เป็นล่าม และได้มีการแปลผิด (อชยา โกมลกาญจน, 2538:23) คือ กรณีประธานาธิบดีอเมริกาคือ จอห์น เอฟ. เคนเนดี ให้คำว่า อย่า “miscalculate” เจตนาของคนอเมริกัน ล่ามรัสเซียแปลว่า “คนรัสเซียคิดเลขไม่เป็น” รัสเซียบอกว่าในที่สุดรัสเซียเหนืออเมริกา (outlast) ล่ามแปลว่ารัสเซียจะฝังกอเมริกาให้ได้ ซึ่งฟังดูเป็นการข่มขู่มากกว่าที่ผู้พูดเองตั้งใจ ในลักษณะนี้เป็นการล่ามเพื่อการข่มขู่ เพราะทั้งอเมริกาและรัสเซียเป็นประเทศที่ต้องการเป็นใหญ่ฉะนั้นการล่ามอาจจะมีการเตรียมตัวกับผู้พูดก่อน เพื่อเป็นการข่มขู่อีกฝ่ายหนึ่ง

จนกระทั่งสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เป็นยุคหลังจากที่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่ๆ เรียกว่า พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดหาล่ามให้กับผู้ต้องหาและจำเลยนี้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญามาตรา 13 นี้

“มาตรา 13 การสอบสวน ใต้วงมูลฟ้อง หรือพิจารณาให้ใช้ภาษาไทย แต่ถ้ามีการจำเป็นต้องแปลภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย ก็ให้ใช้ล่ามแปล เมื่อมีล่ามแปลคำให้การ คำพยานหรืออื่นๆ ล่ามต้องแปลให้ถูกต้อง ต้องสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะทำหน้าที่โดยสุจริตใจ จะไม่เพิ่มเติมหรือตัดทอนสิ่งที่แปล ให้ล่ามลงลายมือชื่อคำแปลนั้น ”

ทำให้บทบาทล่ามได้มีมากขึ้น และแต่ละประเทศได้ให้ความสำคัญกับบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นล่ามมากขึ้น เช่น ในประเทศออสเตรเลียจะมีล่ามชุมชน (Community Interpreter) (สุธดา ค่านสุวรรณ, 2546:59) มาทำหน้าที่นี้โดยเฉพาะ และผู้ว่าจ้างก็จะจ้างที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญทางด้านนี้โดยตรง เพราะฉะนั้นที่ประเทศออสเตรเลียจะแตกต่างจากที่อื่นๆ เพราะล่ามในชุมชนที่ประเทศออสเตรเลียจะถูกฝึกฝนมาแล้วอย่างเข้มงวด ทั้งทางหลักจรรยาและศีลธรรม รวมถึงองค์การสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญของล่าม

โดยที่คุณสมบัติของล่ามในองค์การสหประชาชาติ จะต้องมีความคล่องแคล่วในภาษาอย่างน้อย 3 ภาษา แต่ส่วนมากจะได้ภาษา 5-6 ภาษา และจะต้องมี “good ear” หรือหูต้องดีแบบที่นักดนตรีมีกันและล่ามก็ไม่ได้แปลว่าจะพูดคล่องทุกภาษา มีล่ามคนหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์กับ นิวออร์ก ไทมส์ บอกว่าเธอมี “passive language” นั่นก็คือฟังรู้เรื่องดีแต่ให้พูดไม่สามารถพูดได้

อย่างเช่น เธอทำหน้าที่แปลภาษาสเปนเป็นภาษาฝรั่งเศส จนปัจจุบันนี้เธอไม่สามารถพูดภาษาสเปนได้ ภาษาสเปนจึงเป็น passive language ซึ่งถ้าในองค์กรสหประชาชาติต้องเข้มแข็งเด็ดเดี่ยว ทำงานคนเดียวในตู้หรือจะเรียกว่าห้องเก็บเสียงเป็นงานแบบห้ามพลาด เป็นงานที่เครียด สมมติว่ามีผู้นำสักคนประกาศจะทิ้งระเบิด ณ ที่นั้น ล่ามคงต้องแปลไปตามนั้น แม้มันจะค้านกับความเชื่อในสันติภาพในใจเราก็ดำ (พรพิมล ลิมเจริญ,2548)

สรุปได้ว่าบทบาทล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เมื่อเปรียบเทียบกับล่ามในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (ช่วงรัชกาลที่ 1-4) เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะมีความเด่นชัดมากกว่า เพราะในช่วงรัชกาลที่ 1-4 นั้นล่ามจะให้ชาวต่างประเทศที่เข้ามารับราชการในประเทศไทย เป็นผู้ทำหน้าที่เป็นล่าม สาเหตุที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวมีความเด่นชัด ในหน้าที่การทำงานเพราะการทำหน้าที่ล่ามนั้น สมควรที่ให้คนของประเทศนั้นทำหน้าที่เป็นล่าม เพื่อให้เกิดความเสมอภาค และสามารถรักษาสีทิวของประเทศชาติได้ สาเหตุมาจากในสมัยนั้นคนไทยยังไม่ได้มีการส่งบุคคลที่มีความสามารถไปศึกษาต่อต่างประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจุบันที่มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีมากขึ้น การพัฒนาด้านบุคลากรของคนไทยได้มีการลดลง โดยเฉพาะด้านภาษา ยังไม่สามารถที่จะหาบุคลากรที่ดีเข้ามาช่วยเหลือประเทศชาติ อย่างในสมัยรัชกาลที่ 1-4 การแปลเอกสารนั้น ถ้าเป็นภาษาอังกฤษจะส่งให้บุคคลที่มีความรู้ด้านภาษาปอร์ตุเกส มีนามว่า โจเซ เปอริอาดาเป็นผู้แปลจากภาษาปอร์ตุเกสมาเป็นภาษาไทย (อเนก นาวิกมูล,2546) เห็นได้ว่าความลำบากนั้นมีมาก เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจุบันที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวมีเจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่ไม่พึ่งชาวต่างประเทศ

จนกระทั่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการติดต่อและรับวัฒนธรรมของชาวตะวันตก และได้มีการจัดทำและรวบรวมกฎหมายไทย โดยได้รับอิทธิพลจากชาวตะวันตก และในการริเริ่มจัดทำประมวลกฎหมายนี้มีจุดมุ่งหมายให้ ประเทศไทยได้รับเอกราชทางศาล เพื่อให้ชาวตะวันตกยอมรับในกฎหมายไทยและยอมรับศาลไทย ได้มีการจัดทำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วเสร็จและประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2478 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เรียกว่า พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาพ.ศ. 2477 ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดล่ามให้กับผู้ต้องหาและจำเลยนี้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญามาตรา 13 ทำให้บทบาทของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญ เพื่อทำหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษาให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ในส่วนของการบวนการยุติธรรมล่ามแปลมีความสำคัญมาก ตั้งแต่ชั้นสอบสวน ไปยังชั้นศาลการใช้ล่ามได้มีความสำคัญมากขึ้น ประกอบกับกฎหมายได้ระบุไว้ว่าถ้าผู้ต้องหาและจำเลยไม่สามารถเข้าใจภาษาไทยได้จะต้องจัดหาล่าม ซึ่งล่ามในกระบวนการยุติธรรมการจัดหาล่ามมีอุปสรรคเป็นอย่างมาก เช่น ล่ามในศาล (Court Interpreting) (สุขดา ค้านสุวรรณ,2546) จะต้องมีความรู้ด้านกฎหมาย ในปัจจุบันที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับรองให้งานล่ามในศาลเป็นวิชาชีพชึ่งเรียบร้อยแล้ว และที่ประเทศญี่ปุ่นก็ให้ความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ โดยที่ศาลที่โยโกฮามายังเคยจ้างคนเขมรที่แต่งงานกับคนญี่ปุ่นและพูดภาษาไทยได้มาเป็นล่าม แต่ต่อมาทางศาลได้รู้ว่าเธอแปลผิด ทำให้ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากมาย

นอกจากนี้ล่ามในชั้นศาลจะไม่ค่อยมีบุคคลใดต้องการทำ เพราะเครียด ต้องทำตัวเป็นเครื่องจักรเครื่องยนต์เปลอย่างเดียวน เป็นภาระที่หนักสำหรับผู้แปล สำหรับในประเทศไทยยังไม่มีล่ามประเภทนี้ ส่วนใหญ่จะหาคนที่พูดภาษาต่างๆ ได้มาช่วยแปล ซึ่งที่แท้จริงแล้วไม่ถูกต้องเพราะจะทำให้เกิดความผิดพลาดได้ง่าย หรือบางครั้งเจอทก่แก้ปัญหาด้วยวิธีการจัดหาล่ามเอง (สุขดา ค้านสุวรรณ,2546)

เมื่อล่ามมีความสำคัญ สถาบันระดับอุดมศึกษาจึงมีการเปิดการเรียนการสอนทางด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อรองรับอาชีพล่าม ซึ่งในอดีตนั้นสมัยศรีอยุธยา (พระมหาบริหาร เทพธานี,2512:549-550) คนไทยเรียนรู้ภาษาโปรตุเกสถึงราชการสมเด็จพระนารายณ์มหาราช หลังจากนั้น คนไทยเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศส และวิชาที่บาทหลวงฝรั่งเศสตั้งโรงเรียน เมื่อเด็กไทยมีความรู้ที่ดี ได้โปรดฯให้ส่งไปเรียนที่ฝรั่งเศส เป็นนักเรียนหลวง 12 คน ต่อมาเกิดการปฏิวัติใน พ.ศ.2231 การเรียนภาษายุโรปเป็นอันหยุด มาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ในรัชกาลที่ 3 ได้มีการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษ ในรัชกาลที่ 4 ครั้นยังทรงผนวช ทรงอ่านตำราภาษาอังกฤษ ได้เช่นตำราภาษาไทย

ถึงรัชกาลที่ 5 โปรดฯให้เลือกหม่อมเจ้า หม่อมราชวงศ์ที่ยังเยาว์วัยไปเรียนหนังสืออังกฤษที่โรงเรียน แอฟเฟิล ณ เกาะสิงคโปร์ ประมาณ 20 คน เมื่อเสด็จกลับจากประเทศอินเดีย ทรงได้ครูอังกฤษมาได้คนหนึ่ง ชื่อฟรานซิส จอร์จ แสต เดอร์สัน ได้ให้หม่อมราชวงศ์เหล่านั้น กลับมาเรียนที่กรุงเทพฯ โดยที่โรงเรียนที่โปรดเกล้าฯ ตั้งขึ้นในการสอนภาษาอังกฤษ ตั้งที่ตึกพระคลัง ถึง พ.ศ. 2417 ครูลากลับไปประเทศอังกฤษ จนกระทั่งในปีพ.ศ.2422 จึงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนขึ้นใหม่ที่

พระราชวัง นันทอุทยาน อยู่หลังกรมอุทการเรือฝั่งธนบุรี และพ.ศ.2424 โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนนายทหารมหาดเล็กขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็ก แล้วเลื่อนมาสอนที่พระตำหนักสวนกุหลาบ ภายในท้ายพระบรมมหาราชวังด้านตะวันออก เมื่อโรงเรียนนั้นมีนักเรียนมากขึ้น จึงเปลี่ยนเป็นโรงเรียนพลเรือน สอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ นับว่าเป็นโรงเรียนสามัญโรงเรียนแรก ในสมัยรัตนโกสินทร์

ถึงพ.ศ. 2429 จึงจัดโรงเรียนขึ้นตามวัดในพระนคร 17 โรงเรียนตามหัวเมือง 13 โรงเรียน เป็นโรงเรียนชนิดนั่งกับพื้นศาลา วัด มีพนักงานทำด้วยกระบอกไม้ไผ่ทั้งลำ ตีตะปุดติดกับเสา ระเบียบทั้งรอบในรอบนอก ในปีพ.ศ.2430 โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมศึกษาธิการ ให้มีหน้าที่ควบคุมการศึกษา การศึกษาเจริญมาจน พ.ศ.2458 รัชกาลที่ 6 โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้น และในปัจจุบันสถาบันระดับอุดมศึกษาต่างๆ ได้มีการเปิดหลักสูตรทางด้านภาษาต่างประเทศหลายหลักสูตร (ภาคผนวก)

จะพบว่าสถาบันต่างๆ ได้เปิดสอนทางด้านภาษาต่างประเทศนั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดทางด้านภาษาต่างประเทศมากที่สุด และที่สำคัญเป็นสถาบันเดียวที่สามารถเปิดภาษาที่องค์กรสหประชาชาติ ได้ประกาศให้เป็นภาษาทางการได้ครบ คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาสเปน ภาษาจีน ภาษารัสเซีย ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอาหรับ (จินตนา ยศสุนทร, 2540) แต่ในทางกลับกันจำนวนนักศึกษายังไม่สนใจทางด้านภาษาเท่าที่ควร จากประสบการณ์ผู้วิจัยได้เรียนภาษารัสเซีย มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีนักศึกษาที่เรียนภาษารัสเซียไม่เกิน 5 คน บางวิชามีผู้เรียนเพียง 1 คน จะแตกต่างกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีผู้สนใจเรียนทางด้านภาษารัสเซียมากกว่า เพราะมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการสอบเข้ามหาวิทยาลัยประจำปี ปีละไม่เกิน 10 คนและในปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เปิดสาขาวิชารัสเซียศึกษา และจะรับปีละไม่เกิน 80 คน เพื่อออกมารับรองการทำงาน ไม่ว่าจะป็นงานด้านการต่างประเทศ มัคคุเทศก์ ล่าม เป็นต้น แต่สิ่งอื่นใดบุคคลที่จะมีความเข้าใจในอาชีพล่ามนี้จะต้องมีความรักและความชอบ ถึงจะทำหน้าที่ล่ามได้อย่างดีที่สุด

ในขณะที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันการศึกษาแห่งเดียวในประเทศไทยที่เปิดด้านการล่ามโดยตรง โดยที่ไม่มีการแฝงอยู่ในการแปล สะท้อนให้เห็นว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความพร้อมที่จะผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ด้านการล่ามโดยตรง ออกมารับใช้สังคม แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะรองรับการทำงานในปัจจุบันที่งานล่าม ที่มีเพิ่มมากขึ้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของล่าม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุทธิพิช อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จบการศึกษาที่ประเทศสวีเดนได้บอกว่าประเทศสวีเดน บุคคลที่เป็นล่ามมีความสำคัญมาก เพราะมีชาวต่างประเทศต้องการเข้าไปอยู่ในประเทศสวีเดนเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะปัญหาใดก็ตาม หรือสาเหตุใดก็ตามที่ต้องการเข้าไปอยู่ในประเทศสวีเดน เมื่อเข้าไปอยู่ในประเทศสวีเดนได้ให้สิทธิทุกคนที่เข้าไปอยู่ในประเทศสวีเดนแม้ว่าจะไม่สามารถพูดภาษาสวีเดนได้ก็ตาม เพราะฉะนั้นเมื่อมีคนเข้าไปอยู่ในประเทศสวีเดนเป็นจำนวนมากหลากหลายสัญชาติ เมื่อเกิดปัญหาและไม่สามารถเข้าใจภาษาสวีเดนจำเป็นที่จะต้องล่ามโดยที่บุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นล่าม ก็จะเป็นบุคคลที่มาจากประเทศต่างๆ และสามารถเข้าใจดีในภาษาที่ตนถนัดและภาษาสวีเดน ฉะนั้นบุคคลที่เป็นล่ามจึงมีความสำคัญ เข้ามาทำหน้าที่ในการแปล โดยที่ล่ามเกิดขึ้นได้มาจากการให้สิทธิกับประชาชนในการใช้ภาษาที่ตนถนัด จึงการกล่าวว่าในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวียเป็นกลุ่มประเทศที่มีสิทธิเสรีภาพที่ดีกว่ากลุ่มประเทศอื่นๆ

ในทางกลับกันผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุทธิพิช ได้บอกบางประเทศก็ไม่ได้ให้สิทธิในการใช้ภาษา ดังเช่น อดีตสหภาพโซเวียตได้บังคับหลายประเทศให้ใช้ภาษารัสเซีย เช่น การรวมยูเครนมาเป็นรัสเซีย (เปรมชัย พริ้งสุลกะ, 2546) โดยวิธีการกำจัดฐานอำนาจทั้งหลายและกำจัดคนยูเครนซึ่งต้องสงสัยว่าเป็นพวกชาตินิยมท้องถิ่น (ที่เรียกกันว่า พวกชาตินิยมกระดุมพี) และห้ามใช้ภาษายูเครนทั่วสถานและที่อื่นๆ เป็นการปฏิบัติที่สำคัญสุดในสายตาของสตาลิน รวมถึงในโปแลนด์ที่มีการบังคับใช้ภาษารัสเซีย ห้ามใช้ภาษาโปแลนด์ โดยที่ลัทธิคอมมิวนิสต์จะต้องปกครองโลก ภาษาที่ใช้กันแตกต่างกันทุกที่จะต้องหายไป มีภาษาสากลใช้พูดกันทั่วโลกอยู่ภาษาเดียว โดยที่สตาลินเล็งเห็นว่าจะต้องหยุดยั้งความคิดแบบสากลอันเลือนรางนี้เสีย ภาษาในอนาคตจะต้องเป็นภาษารัสเซีย (เปรมชัย พริ้งสุลกะ, 2546: 270) ดังนั้นเป็นการพิสูจน์ด้วยหลักการของมาร์คซิส ว่าภาษานั้นเป็นรากฐานอันแน่นแฟ้นของสังคมมิใช่เป็น โครงร่างชั้นสูงสุดไม่เป็นการเปล่าประโยชน์เสียเลยที่นำผลร้ายทางภาษาออกเปิดเผย

กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับบทบาทล่ามในแนวคิดของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุทธิพิช คือ ล่ามเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ เพราะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการแปลภาษา โดยที่บทบาทของล่ามมีความสำคัญเพราะประชากรบนโลกนี้ไม่สามารถที่จะสื่อสารทุกภาษาได้ ฉะนั้นเมื่อไม่สามารถ

สื่อสารภาษาได้ทุกภาษา จะต้องมีล่ามเพื่อทำหน้าที่ในการเป็นผู้สื่อสารแทนหรือเรียกว่าล่าม เพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้งสองฝ่าย และเป็นการสิทธิกับทุกคนในการที่จะใช้ภาษาในการสื่อสาร ซึ่ง จะเกี่ยวกับเรื่องสิทธิของบุคคลที่จะสามารถเลือกใช้ภาษาได้

อาจารย์ประจำวิชาภาษารัสเซีย ภาควิชาภาษาตะวันตก มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้กล่าวถึงอาชีพล่ามในประเทศไทยว่า อาชีพล่ามในเมืองไทยยังไม่ได้เป็นที่แพร่หลายในสังคมไทย มากนัก เพราะหน่วยงานราชการยังไม่เห็นความสำคัญกับอาชีพล่าม รวมถึงบุคคลที่ทำหน้าที่เป็น ล่าม ยังมีคุณสมบัติที่ยังไม่สามารถเป็นล่ามได้ เช่น ล่ามของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เป็นได้เพียงผู้แปล เพราะถ้าเป็นล่ามจะมีการผ่านการอบรม รวมถึงเทคนิคที่ใช้ในการล่าม เพราะ การล่ามในแต่ละครั้งไม่เหมือนกัน และที่สำคัญล่ามของตำรวจท่องเที่ยวมีจำนวนเพียงพอกับ นักท่องเที่ยวหรือไม่

อาจารย์ประจำวิชาภาษารัสเซีย ได้เล่าจากประสบการณ์ที่เคยไปทำหน้าที่เป็นล่าม ให้กับ ตำรวจท่องเที่ยว คดีชาวรัสเซียปล้นแบงก์กรุงศรีอยุธยา สาขาพัทยา บอกว่าการล่ามในส่วนของ กระบวนการยุติธรรมจะต้องมีความอดทน สามารถทนกับความเครียดได้ และที่สำคัญจะต้องมี ความรู้ทางด้านกฎหมายเป็นอย่างดี เพราะการล่ามในส่วนของกระบวนการยุติธรรมเป็นงานที่ยาก ที่สุด และค่าตอบแทนที่ได้ยังไม่สมกับงาน ได้บอกว่าในตัวของตัวเองก็ยังเป็นแค่ผู้แปล ยังไม่ใช่ล่าม เพราะถ้าเป็นล่าม จะต้องมีความรับผิดชอบ มีความคิดที่ฉับไว สามารถแก้ปัญหาเฉพาะได้ รวมถึงสามารถรับความกดดันได้ทุกขณะ

นอกจากนี้อาจารย์ประจำวิชาภาษารัสเซีย ได้บอกถึงการเป็นล่ามในชั้นศาล ศาลยังไม่ให้ ความสำคัญเท่าที่ควร รวมถึงค่าตอบแทนจากอาจารย์ประจำวิชาภาษารัสเซีย บอกว่าไปล่ามศาล ครั้งหนึ่งจะได้ค่าตอบแทนไม่เกิน 300 บาท ซึ่งในความเป็นจริงตัวเองจะต้องจ่ายเงินมากกว่า ค่าตอบแทนที่ได้ เช่น ได้ 300 บาท จะต้องจ่ายค่ารถแท็กซี่ครั้งละ 240 บาท ถ้าไปกลับ 480 บาท ฉะนั้นจะต้องจ่ายเอง 180 บาท แต่ถ้าเป็นทนายจ้างจะต้องได้ค่าตอบแทนที่มากกว่านี้เพราะ สามารถเรียกค่าตอบแทนที่ดีได้ นอกจากนี้อาชีพล่ามนั้นสถานภาพจะสูงกว่ามัคคุเทศก์ ซึ่งใน ประเทศไทยบางคนเข้าใจว่ามัคคุเทศก์คือล่าม แต่ในความเป็นจริงนั้นไม่ใช่ เพราะมัคคุเทศก์ทำ หน้าที่ในการถ่ายทอดประวัติศาสตร์ ในสถานที่ท่องเที่ยวให้กับชาวต่างประเทศอย่างเข้าใจและ ถูกต้อง และที่สำคัญมัคคุเทศก์เมืองไทยก็ไม่สามารถถ่ายทอดได้ถูกต้อง

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศรัสเซียบุคคลที่เป็นมัคคุเทศก์ จะถ่ายทอดเรื่องราวได้ถูกต้อง และเหมือนกับหนังสือที่เขียน

เพราะฉะนั้นมัคคุเทศก์ยังไม่ใช่ล่าม มัคคุเทศก์เป็นผู้ถ่ายทอดทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยว ให้กับนักท่องเที่ยวหรือชาวต่างประเทศเข้าใจ และมัคคุเทศก์สูงกว่าไกด์แต่ไม่ถึงล่าม เพราะไกด์ในตามเป็นจริงคือ ผู้พานักท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆเท่านั้น แต่ไม่มีสิทธิที่เล่าเรื่องราวทางด้านประวัติศาสตร์ หรือแหล่งท่องเที่ยวได้ ในประเทศไทย ล่าม มัคคุเทศก์ไกด์ บุคคลทั่วไปการเข้าใจเป็นอาชีพเดียวกัน อาจจะมาจากสาเหตุที่บางภาษาไม่สามารถหาบุคคลทำหน้าที่ได้ จึงอาจจะใช้บุคคลที่สามารถสื่อสารทางด้านภาษาได้ ซึ่งในบางครั้งอาจจะเป็นมัคคุเทศก์ก็อาจจะเป็นไปได้

โดยภาพรวมบทบาทล่ามในประเทศไทย ยังจะต้องมีการพัฒนาอีกมาก โดยที่หน่วยงานราชการจะต้องมีการสนับสนุนบุคคลที่มีความสนใจทางด้านภาษาอย่างจริงจัง นอกจากหน่วยงานราชการแล้วตัวบุคคลจะต้องมีความสนใจทางด้านภาษาอย่างจริงจัง ไม่ใช่ตามกระแสเช่นภาพยนตร์เกาหลีเข้ามาในเมืองไทย ทำให้คนสนใจเรียนภาษาเกาหลีมากขึ้นเพราะตามกระแสสังคม ซึ่งไม่ได้ช่วยให้การพัฒนาทางด้านภาษาได้เลย อาจารย์ประจำวิชาภาษารัสเซีย ได้เล่าให้ฟังว่า บุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นล่ามในประเทศรัสเซียนั้นการศึกษาขั้นต่ำ คือ ระดับปริญญาโท และในประเทศรัสเซียการหาล่ามนั้นไม่มีปัญหามากนัก เหมือนเมืองไทยที่มองว่าประเทศรัสเซียมีปัญหาแต่ความเป็นจริงความพร้อมทางด้านบุคลากรทางด้านล่าม หรือทางด้านภาษาที่ประเทศรัสเซียจะไม่ค่อยประสบปัญหา เพราะรัฐบาลให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง รวมถึงมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้มีการเปิดสอนภาษาต่างๆอย่างมากมาย แม้แต่ภาษาไทย ประเทศรัสเซียก็เปิดสอน และเปิดสอนมากกว่า ประเทศไทยที่เปิดสอนภาษารัสเซีย โดยได้มีหลักสูตร การล่ามจากภาษารัสเซียมาเป็นภาษาไทย จากจุดนี้ทำให้ประเทศรัสเซีย ประสบปัญหาทางด้านขาดบุคลากรทางด้านภาษาน้อยมากคุณฉันทน์ ได้เสนอแนะว่า การพัฒนาบุคลากรทางด้านภาษา ดังนี้

1. หน่วยงานราชการ เช่น คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน จะต้องมีความตั้งใจในการพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจัง ไม่เลือกว่าจะต้องไปเรียนที่ประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย เท่านั้นเพราะจะต้องเข้าใจว่าสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น จะต้องมียุคคลจบมาจากทุกประเทศ และที่สำคัญคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนไม่เห็นความสำคัญในการจบจากประเทศอื่นๆถ้ามีการพัฒนาที่จะไปตามกระแสทางสังคมเพื่อช่วยขณะเท่านั้น และเมื่อต้องการส่งไปใน

ประเทศที่ไม่ใช่สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย ก็จะให้ไปเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษ เช่น จะส่งไปเรียนที่ประเทศรัสเซีย ให้ไปเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ ซึ่งความจริงนั้นไม่ใช่ ไปเรียนประเทศไหนควรจะเรียนภาษานั้นเพื่อกลับทำหน้าที่ถ่ายทอดเกี่ยวกับประเทศนั้นๆ

2. หน่วยงานราชการไทย ยังนิยมบุคคลที่จบการศึกษาแล้วได้เกียรตินิยมอันดับ 1 เกียรตินิยมอันดับ 2 และให้ทุนไปเรียนต่อต่างประเทศ ซึ่งในความเป็นจริงจะต้องไม่มีการกำหนดคุณสมบัติโดยเฉพาะบุคคลที่ได้เกียรตินิยม เพราะบางครั้งบุคคลที่ได้เกียรตินิยมก็ไม่สามารถเรียนได้ โดยเฉพาะในประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ฉะนั้นจะต้องให้กับบุคคลที่มีความสนใจจริง ๆ และมีพื้นฐานทางด้านภาษาเป็นอย่างดี โดยเฉพาะประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษ จะต้องมีความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาที่จะไปศึกษาต่อเป็นอย่างดี

3. ล่ามในส่วนของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว จะต้องมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น เพื่อที่จะได้ใช้คำว่า ล่ามได้อย่างสมบูรณ์ จะต้องมีการอบรมเทคนิคของการล่ามที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมมาเป็นอย่างดี รวมถึงจะต้องมีความรู้ทางด้านกฎหมาย ภาษาที่เกี่ยวข้องทางด้านกฎหมายเป็นอย่างดี จะทำให้ล่ามของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคม

กล่าวโดยสรุปในแนวความคิดของ อาจารย์ประจำวิชาภาษารัสเซีย ถึงบทบาทล่ามในปัจจุบันของประเทศไทยยังต้องมีการพัฒนาอีกมาก ในการพัฒนาบุคลากรทางด้านล่ามแปล โดยที่หน่วยงานภาครัฐจะต้องเข้ามาช่วยในการพัฒนาอาชีพล่าม เพราะในต่างประเทศอาชีพล่ามเป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับ และมีคุณสมบัติเฉพาะที่บุคคลอื่นๆไม่สามารถทำได้ โดยให้ค่าตอบแทนที่สูงและอยู่ในสถานภาพที่สูง ซึ่งในปัจจุบันภาครัฐยังไม่ให้ความสนใจมากนักเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางด้านภาษา ในทางตรงกันข้ามภาคเอกชนให้ความสนใจมากกว่า ทำให้บุคลากรที่เก่งไม่สนใจที่จะทำงานในภาครัฐ อาจารย์ประจำวิชาภาษารัสเซีย ได้กล่าวสรุปว่าการพัฒนาบุคลากรทางด้านภาษา ภาครัฐจะต้องมีสนับสนุนอย่างเต็มที่ และในขณะเดียวกันบุคคลที่จะสนใจทางด้านภาษาจะต้องมีความสนใจทางด้านภาษาอย่างจริงจัง จะทำให้อาชีพล่ามมีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับของสังคม ฉะนั้นล่ามในสังคมไทยยังอยู่ในสถานภาพที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆที่มีการพัฒนาอย่างจริงจัง และได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก

น.ส.ประกาย สุพรม เจ้าพนักงานธุรการ 5 กระทรวงแรงงาน ได้บอกว่าคุณคนที่ทำหน้าที่เป็นล่าม จะต้องมีความรู้รอบตัวทางด้านภาษาที่ดี นอกจากภาษาที่ดีแล้ว จะต้องมีความรู้รอบตัวเป็นอย่างดี เช่น วัฒนธรรมของประเทศที่ตนจะแปล ขนบธรรมเนียมประเพณี อุปนิสัยประจำชาติของประเทศต่างๆ รวมถึงเหตุการณ์ต่างของประเทศต่างๆ ที่เราจะแปล โดยส่วนตัวแล้ว น.ส.ประกาย สุพรม เห็นว่าล่ามในปัจจุบัน ยังไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร แม้ในส่วนของกระทรวงแรงงาน ตำแหน่งล่ามยังไม่มี ซึ่งเมื่อเปรียบองค์ระดับชาติ จะต้องมียาตำแหน่งล่าม เพราะกระทรวงแรงงานจะต้องมีการติดต่อกับประเทศต่างๆ ในส่วนของแรงงานไทย อาชีพการทำงานของประเทศต่างๆ เมื่อมีการติดต่อกับประเทศต่างๆ จะต้องมีการสื่อสารที่เรียกว่าล่าม เพราะจะสามารถทำให้รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ โดยที่บางครั้งตัวเราเองสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ ก็ไม่จำเป็นที่จะพูดก็ได้ โดยให้มีล่ามเพื่อเป็นการรับรองคำพูด และป้องกันคำพูดของเราว่าถูกต้อง

น.ส.ประกาย สุพรม ได้บอกว่าคุณคนที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ไม่ให้ความสำคัญกับตำแหน่งล่ามมากนัก โดยคิดว่าตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์สามารถทำได้ ซึ่งในความเป็นจริงไม่สามารถทำได้เสมอ และที่สำคัญสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ไม่ได้ให้ความสำคัญทางด้านการศึกษาบุคคลทั่วไปไปศึกษาต่อต่างประเทศ อย่างอิสระโดยคิดว่าการศึกษาต่อต่างประเทศจะต้องเรียนที่ อเมริกา ออสเตรเลีย อังกฤษเท่านั้น ที่ทุกคนยอมรับ แต่ในความจริงจะต้องมีคนที่ยังในหลายๆ ประเทศ เพราะจะทำให้เราสามารถมีผู้สื่อสารทางด้านภาษาได้หลายภาษาและจะสามารถทำให้ประเทศพัฒนาได้เป็นอย่างดี

ในส่วนของหน่วยงานราชการไทย ที่มีตำแหน่งล่าม จะมีแต่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวเท่านั้นที่มีล่าม โดยได้เห็นจากผลงาน หรือหนังสือพิมพ์เมื่อมีการจับชาวต่างประเทศและมีการใช้ล่าม จะพบแต่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลตำรวจท่องเที่ยวเท่านั้นที่ทำหน้าที่ล่าม และเจ้าหน้าที่ล่ามของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เป็นหน่วยงานเดียวที่มีล่าม และมีล่ามแปลที่มีคุณภาพ แต่ควรที่จะมีล่ามมากกว่านี้ เพราะเมืองไทยเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว การรองรับในส่วนของผู้ที่เดินทางด้านล่ามกับนักท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญ และที่สำคัญจะต้องมีค่าตอบแทนที่ดี เพื่อเป็นการดึงดูด

ให้บุคคลควรทั่วไปสนใจอาชีพล่ามแปลมาก โดยที่น.ส.ประกาย สุพรม ได้ให้ข้อเสนอแนะบุคคลที่จะทำหน้าที่ล่ามในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ดังนี้

1. จะต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถทางด้านภาษาเป็นอย่างดี
2. จะต้องมีความไหวพริบที่รวดเร็ว กล้าตัดสินใจ โดยเฉพาะผู้หญิงอย่าใจอ่อนกับบุคคลที่เราจะแปล เพราะผู้หญิงบางครั้งจะใจอ่อน และจะทำให้งานเสียได้จะต้องนึกเสมอว่างานล่ามมีหน้าที่ในการแปลเท่านั้นจะต้องไม่มีการเสริมแต่งในการแปลทั้งสิ้น และจะต้องไม่มีการเสนอแนะใดๆทั้งสิ้น
3. จะต้องมีความบุคลิกที่น่านับถือ ตั้งแต่สระ ไม่อ้วน ไม่ผอมเกินไป เพราะเป็นสิ่งแรกที่เมื่อผู้พบเห็นพบและสามารถสร้างความน่าเชื่อถือได้หรือไม่
4. จะต้องเป็นบุคคลที่พูดแล้วสามารถรักษาคำพูดได้เป็นอย่างดี รับผิดชอบคำพูดที่แปลออกไปนั้นถูกต้อง รวมถึงห้ามอวดรู้เป็นอันขาด
5. จะต้องมีการพัฒนาทางด้านภาษาอย่างต่อเนื่องๆ รวมถึงการหาความรู้ด้านต่างประกอบเป็นสิ่งที่สำคัญในการเป็นล่าม
6. จะต้องมีความอดทนกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามจะต้องทำงานร่วมกับตำรวจ ฉะนั้นจะต้องมีความอดทน สามารถรับเหตุการณ์ทุกอย่างได้ดีสามารถปรับตัวเข้ากับตำรวจได้เป็นอย่างดี

น.ส.ประกาย สุพรม ได้กล่าวสรุปบทบาทล่ามในปัจจุบันไว้ว่า สถานภาพในปัจจุบันสังคมไทยได้ยอมรับล่ามของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวจากผลงานที่ผ่านมา โดยที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว มีการบุคลากรล่ามอย่างต่อเนื่องจะทำให้กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวเป็นหน่วยงานเดียวของประเทศไทยที่มีล่ามที่มีคุณภาพ เพราะกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวเป็นหน่วยงานเดียวที่มีล่ามหลายภาษา

นายอภิชาติ ศิริอุดมเลิศ อดีตเจ้าหน้าที่สถานกงสุลใหญ่อุซเบกิสถานประจำประเทศไทย ได้กล่าวถึงบทบาทของล่ามว่า ล่ามมีความสำคัญเพราะล่ามเป็นตัวกลางที่ทำหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษา เพราะภาษามีความสำคัญเป็นอันดับแรก ถ้าบุคคลไม่สามารถเข้าใจภาษาได้ ผลที่ตามคือไม่สามารถที่จะกระทำการอื่นได้ เพราะฉะนั้นล่ามคือบุคคลที่ทำหน้าที่ในการเป็นผู้แปลภาษาให้กับบุคคลอื่น และเป็นการสิทธิของบุคคลที่จะสามารถเลือกใช้ภาษาที่ตนเองมีความถนัดได้

ในส่วนของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ได้มีการจัดหาบุคลากรที่ทำหน้าที่ในส่วนของการล่าม นั้น ถือได้ว่ามีความสำคัญมาก เพราะนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยมีจำนวนมาก และมีการใช้ภาษาหลากหลาย สิ่งที่สำคัญคือการสื่อสาร เพราะถ้าสื่อสารไม่ได้ไม่สามารถที่จะเข้าใจได้ว่า นักท่องเที่ยวต้องการอะไร มีความต้องการที่จะให้ตำรวจช่วยเหลือด้านไหน และที่สำคัญแม้ว่าตำรวจจะพูดภาษาต่างประเทศได้ ที่ไม่ใช่ภาษาไทยบางครั้งก็จะต้องใช้ล่ามช่วย เพราะในส่วนของการบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เป็นงานเกี่ยวกับงานด้านบริการ การอธิบายบางคนไม่สามารถที่อธิบายได้ดี ฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการมีล่ามเพื่อทำหน้าที่ในการสื่อสาร โดยที่คุณสมบัติของล่ามควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ในการแปลนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องทำตัวเป็นกลาง คือ ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยที่ในการแปลนั้นจะต้องไม่มีการเสริมแต่งใดๆ ในการแปล เพราะในปัจจุบันบุคคลที่เป็นล่าม นอกจากของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวแล้ว บุคคลที่เป็นล่ามจะมักใช้ความรู้สึกส่วนตัวเข้าใจการทำงาน ซึ่งในความเป็นจริงทำไม่ได้ โดยเฉพาะในการสอบปากคำ การเป็นล่ามในชั้นศาล มีความสำคัญมาก เพราะถ้ามีการเสริมแต่งในการแปล จะทำให้รูปคดีเสียได้ และทำให้เกิดปัญหามากมาย เสียเวลาหรือบางครั้งอาจจะต้องการแปลใหม่ จะส่งผลกระทบต่อปริมาณที่มีจำนวนจำกัด

2. ในส่วนของการล่ามแปลในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว จะต้องยอมรับอย่างหนึ่งว่า ถ้าเมื่อมีปัญหาที่จะต้องใช้ล่าม บางครั้งนักท่องเที่ยว หรือชาวต่างประเทศ อาจจะไม่ต้องการล่ามในส่วนของการบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เพราะบางครั้งนักท่องเที่ยว หรือชาวต่างประเทศ คิดว่าบุคคลที่ทำงานร่วมกับตำรวจ ไม่ได้เจาะจงที่จะเป็นที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว อาจจะมีทัศนคติ และอาจจะมีผลประโยชน์ร่วมกัน ในการล่ามอาจจะไม่เป็นกลาง เพราะฉะนั้นบางครั้งนักท่องเที่ยว หรือชาวต่างประเทศ เมื่อมีปัญหาโดยเฉพาะสิ่งที่เกี่ยวข้องคดีทางอาญา จะมีการจัดหา

ล่ามเอง หรือติดต่อสถานทูตของประเทศตน เพื่อให้ล่ามที่ไม่ใช่ของตำรวจ เป็นการรักษาสติ
 ของตน ฉะนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว จะต้องมีความเข้าใจในส่วนนี้

3. ในการล่าม เจ้าหน้าที่ล่ามแปลไม่มีอำนาจใดๆ ทั้งสิ้นรวมถึงการตัดสินใจแทน จะต้อง
 เข้าใจว่าหน้าที่ล่าม คือผู้แปลเท่านั้น เพราะถ้าตัดสินใจแทน จะทำให้เสียหายได้โดยเฉพาะในส่วน
 ของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจใดๆทั้งสิ้น
 ตำรวจหรือนักท่องเที่ยวพูดอะไรมา จะต้องแปลตามที่นักท่องเที่ยวหรือตำรวจพูดเท่านั้น เพราะ
 เจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวหน้าที่คือ ล่ามเท่านั้น จะแตกต่างกับหน่วยงาน
 ราชการอื่นๆ ที่ใช้ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ที่ทำงานทางด้านภาษา แต่จะมีการติดต่อกับ
 หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ เมื่อมีตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ไม่จำเป็นที่จะ
 ทำงานด้านล่ามอย่างเดียว อาจจะทำงานด้านอื่นด้วย จึงมีสิทธิในการตัดสินใจ โดยเฉพาะถ้าเป็น
 งานที่ตนเองรับผิดชอบ เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวจะต้อง
 เข้าใจในตำแหน่งของตนเองว่า เป็นล่าม ในการทำงานมีหน้าที่แค่ผู้แปลเท่านั้น

กล่าวโดยสรุปในแนวความคิดของนายอภิชาติ ศิริอุดมเลิศ ถึงบทบาทล่ามแปล คือ ล่าม
 จะมีหน้าที่ในการทำงานที่เป็นเพียงผู้แปลเท่านั้น จะต้องทำตัวเป็นกลางโดยที่จะไม่เข้าข้างฝ่ายใด
 ฝ่ายหนึ่ง โดยเฉพาะในส่วนของผู้ล่ามแปลของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ที่จะทำตัว
 เป็นกลางให้มากที่สุด เพราะบางครั้งนักท่องเที่ยวจะคิดว่าล่ามเข้าข้างตำรวจ และที่สำคัญห้าม
 เสริมแต่งใดๆก็ตามในการแปลเป็นอันขาด ถือเป็นจรรยาบรรณของบุคคลที่จะเป็นล่าม จะต้อง
 เข้าใจว่าเราไม่มีหน้าที่ใดๆ ทั้งสิ้นนอกจากเป็นผู้แปลที่ดีเท่านั้น โดยจะต้องยอมรับในสถานภาพ
 ของเราถึงบทบาทของล่าม แม้ว่ามันจะขัดแย้งกับความรู้สึกของมนุษย์ทั่วไป

นอกจากนี้ นายอภิชาติ ศิริอุดมเลิศ ได้เสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องมีความ
 รอบคอบในการแปลเป็นอย่างมาก และจะต้องมีการพัฒนาทางด้านภาษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ
 การแปลที่เกี่ยวกับความมั่นคงระหว่างประเทศ ที่ในประเทศไทยยังไม่ให้ความสำคัญมากนัก
 เพราะถ้าแปลผิดจะทำให้กระทบกระเทือนกับประเทศได้ สิ่งที่สำคัญที่สุดในปัจจุบันบุคลากรที่เก่ง
 มักจะไม่อยู่ในหน่วยงานราชการ เพราะค่าตอบแทนที่น้อย กับความน่าเบื่อทางด้านระบบอุปถัมภ์
 จะทำให้การทำงานเสียหายได้ ฉะนั้นจะต้องมีสิ่งที่มีแรงดึงดูดให้ล่ามแปลทำงานอยู่กับกองบังคับ
 การตำรวจท่องเที่ยวมากที่สุดเท่าที่จะนานได้ เพราะเป็นงานล่าม เป็นงานที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือ

ผู้คนจะต้องมีบุคคลที่รักงานนี้อย่างจริงจัง และเข้าใจในบทบาทของล่าม ว่ามีหน้าที่อย่างไรในการทำงานจะทำให้หน่วยงานมีบุคลากรที่มีคุณภาพ

จากความคิดเห็นของผู้เสนอแนะทั้ง 4 ท่าน สะท้อนให้ถึงบทบาทล่ามแปลในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว อาชีพล่ามแปลมีความสำคัญต่อสังคมในปัจจุบัน ในการช่วยเหลือทางด้านภาษาให้กับนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวรวมถึงบุคคลอื่นที่ไม่เข้าใจในภาษาของนักท่องเที่ยว เพราะในปัจจุบันอาชีพล่ามเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมมากขึ้น และมีความจำเป็นที่จะต้องมีย่าม ภาษาที่ใช้ในปัจจุบันมีหลายภาษา ซึ่งบุคคลทั่วไปไม่สามารถที่จะสื่อสารได้ทุกภาษา ฉะนั้นจะต้องมีอาชีพล่ามเพื่อทำหน้าที่ในการเป็นผู้แปลภาษาให้บุคคลอื่นเข้าใจ ย่ามจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในฐานะทูตทางการสื่อสาร และมีความสำคัญต่อสังคมในปัจจุบันในฐานะผู้สื่อสารทางด้านภาษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญ

ผู้ให้ข่าวสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ล้ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน 10 คน โดยผู้ให้ข่าวสำคัญ จะต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน ไม่น้อยกว่า 5 ปี ได้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข่าวสำคัญในภาพรวมทั้ง 10 คน

ส่วนที่ 2 บทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข่าวสำคัญ และได้แบ่งออกเป็น

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข่าว แยกออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลประวัติชีวิตของผู้ให้ข่าวสำคัญและข้อมูลการทำงาน

2.2 ข้อมูลปัญหาการวิจัย ได้แยกออกเป็น 5 ประเด็น คือ

2.2.1 บทบาทล้ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว

2.2.2 บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

2.2.3 บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง

2.2.4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล้ามแปล

2.2.5 แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข่าวสำคัญในภาพรวมทั้ง 10 คน

1. เพศ

ผู้ให้ข่าวสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเพศหญิงจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60 เพศชายจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40

ตารางที่ 10 : เพศของผู้ให้ข่าวสำคัญ

เพศ	จำนวนผู้ให้ข่าวสำคัญ	ร้อยละ
หญิง	6	60
ชาย	4	40
รวม	10	100

2. อายุ

ผู้ให้ข่าวสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ มีผู้ให้ข่าวสำคัญอยู่ในช่วงอายุ 30-39 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ช่วงอายุ 40-49 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 คน

ตารางที่ 11 : อายุของผู้ให้ข่าวสำคัญ

อายุ	จำนวนผู้ให้ข่าวสำคัญ	ร้อยละ
30 – 39 ปี	8	80
40 – 49 ปี	1	10
50 ปีขึ้นไป	1	10
รวม	10	100

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

ผู้ให้ข่าวสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ประสบการณ์ในการทำงาน 5-7 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ประสบการณ์ในการทำงาน 8-10 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30 และประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 12 : ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวนผู้ให้ข่าวสำคัญ	ร้อยละ
5 - 7 ปี	6	60
8 - 10 ปี	3	30
11 ปีขึ้นไป	1	10
รวม	10	100

4. รายได้ในการทำงานของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ผู้ให้ข่าวสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ รายได้ของผู้ให้ข่าวมีรายได้ 7,500 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60 คน รายได้ 7,501 - 9,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และรายได้ 9,001 – 11,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 13 : รายได้ในการทำงานของผู้ให้ข่าวสำคัญ

รายได้ในการทำงาน	จำนวนผู้ให้ข่าวสำคัญ	ร้อยละ
7,500 บาท	6	60
7,501 – 9,000 บาท	2	20
9,001 – 11,000 บาท	2	20
รวม	10	100

5. ระดับการศึกษาของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ผู้ให้ข่าวสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปกศ.) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 14 : ระดับการศึกษาของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ระดับการศึกษา	จำนวนผู้ให้ข่าวสำคัญ	ร้อยละ
ปริญญาตรี	8	80
ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง	1	10
มัธยมศึกษาปีที่ 6 และ ประกาศนียบัตรทางด้านภาษา	1	10
รวม	10	100

6. สถานภาพสมรสของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ผู้ให้ข่าวสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ สำหรับสถานภาพสมรส โสด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 และสมรส จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 15 : สถานภาพสมรส

สถานภาพ	จำนวนผู้ให้ข่าวสำคัญ	ร้อยละ
โสด	7	70
แต่งงาน	2	20
รวม	10	100

7. ภาษาของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ผู้ให้ข่าวสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ เกี่ยวกับภาษาของผู้ให้ข่าวสำคัญ ภาษาอังกฤษจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ภาษาฝรั่งเศสจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ภาษาญี่ปุ่นจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 คิดเป็นร้อยละ 20 และภาษาจีนจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 16 : ภาษาของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ภาษา	จำนวนผู้ให้ข่าวสำคัญ	ร้อยละ
อังกฤษ	5	50
ฝรั่งเศส	2	20
ญี่ปุ่น	2	20
จีน	1	10
รวม	10	100

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 : บทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 1 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิ (นามสมมติ)

ตารางที่ 17 : ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิ

เพศ	หญิง
อายุ	30 ปี
ประสบการณ์	5 ปี
รายได้	7,500 บาท
สถานภาพ	โสด
การศึกษา	ปริญญาตรี
ภาษา	ฝรั่งเศส

ข้อมูลทั่วไป

ด้านครอบครัว

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิมีอายุ 30 ปี เป็นคนระยอง ซึ่งเป็นคนระยองโดยกำเนิด เป็นบุตรคนที่ 3 ของครอบครัว โดยมีพี่ชาย 1 คน และพี่สาว 1 คน พ่อแม่ของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิทำงานเกี่ยวกับประมง โดยที่พี่ชายและพี่สาวได้ช่วยพ่อแม่ทำงานด้านประมง สำหรับเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิไม่ได้ช่วยงานที่บ้านมากนัก เพราะเป็นบุคคลเดียวของบ้านที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

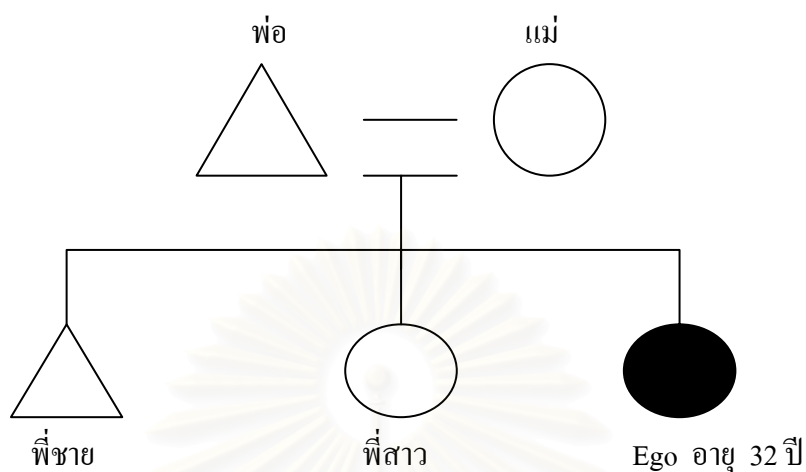
เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิมีความสนใจทางด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาฝรั่งเศสนั้นสนใจเป็นพิเศษตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยที่ทางบ้านให้การสนับสนุนในการเรียนภาษาฝรั่งเศสมาโดยตลอด โดยที่ไม่ได้มีการบังคับว่าจะต้องเรียนภาษาไหนเป็นพิเศษ

หลังจากที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้จับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่จังหวัดระยอง ได้สอบเข้ามหาวิทยาลัยเหมือนเด็กมัธยมตอนปลายทุกคน ที่หวังจะเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งผลสอบออกมาว่าไม่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐได้ จึงได้ปรึกษากับพ่อแม่ว่าจะเรียนที่ไหนดี หลังจากที่ได้ปรึกษาเรียบร้อยแล้ว ได้ตัดสินใจศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเปิด บวกกับฐานะทางบ้านที่ไม่สามารถเรียนมหาวิทยาลัยเอกชนได้ จึงได้เข้ากรุงเทพฯ เพื่อทำการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยได้เลือกเรียนในคณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส ซึ่งเป็นภาษาที่ตนเองชอบ

เมื่อได้เข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงแล้ว ได้ตั้งใจเรียนเพราะมหาวิทยาลัยรามคำแหง จะต้องใช้ความอดทนในการเรียน ไม่มีการบังคับเข้าเรียน และที่สำคัญในวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาที่นักศึกษารามคำแหง เลือกเรียนน้อย และบัณฑิตที่จบออกมา มีไม่มากนัก อุปสรรคในการเรียนก็มีมาก คือ ไม่มีคะแนนเก็บ รุ่นพี่ไม่มี ไม่มีข้อสอบเก่า ที่เหมือนวิชาอื่นที่มีสรุปขายหน้ามหาวิทยาลัย และไม่มีติวเตอร์ จึงทำให้ต้องเข้าเรียนเป็นประจำเพื่อทำให้มีความเข้าใจในภาษาฝรั่งเศสยิ่งขึ้น และจะต้องตั้งใจเรียนให้มาก เพราะไม่มีคะแนนเก็บ ในระหว่างที่เรียนได้สนใจภาษาอังกฤษอีกภาษาหนึ่ง ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิ ได้เลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาโท หรือวิชาที่มีความสนใจรองจากภาษาฝรั่งเศส ด้วยความมานะพยายามที่สนใจเรียนทางด้านภาษา ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิก็สามารถจบคณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส วิชาโท ภาษาอังกฤษ ในระยะ 4 ปีเต็ม ตามกำหนดโครงสร้างการเรียนระดับปริญญาตรี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ได้อะแกรมครอบครัว

ชีวิตการทำงาน

หลังจากที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้จบจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงแล้ว ได้เป็นอาจารย์สอนหนังสือในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นบ้านของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิ ในอัตราลูกจ้างชั่วคราว โดยได้สอนในวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งยังไม่ได้ใช้วิชาความรู้ทางด้านภาษาฝรั่งเศสที่ตนเองถนัด โดยได้เป็นอาจารย์สอนหนังสืออยู่ 2 ปี ได้ขอลาออก หลังจากที่ได้ออกจากการทำงานเป็นอาจารย์ ได้มีคนชักชวนให้มาเป็นเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ซึ่งขณะนั้นตำแหน่งล่ามแปลภาษาฝรั่งเศสกำลังขาด เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิจึงตัดสินใจมาเป็นเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ให้กับกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ทำให้ต้องเข้ามากรุงเทพฯ อีกครั้ง แต่ครั้งนี้มาทำงานที่กรุงเทพฯ ซึ่งมาทำงานที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เป็นระยะเวลา 5 ปี และได้รับเงินเดือน 7,500 บาท ต่อเดือน

การทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิ ครั้งแรกเมื่อเข้ามาอยู่ที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ได้ประจำที่ศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยว (1155) ซึ่งการทำงานนั้นจะเข้า 2 วันหยุด 2 วัน ในแต่ละวันนั้น จะทำงาน 12 ชั่วโมง โดยที่ใน 2 วันที่เข้าทำงานจะเข้าทำงานในตอนเช้า ตั้งแต่ 08.00-20.00 น. 1 วัน และวันต่อมาจะเข้าทำงานตั้งแต่ 20.00-08.00 น. โดยจะไม่มีวันหยุดราชการ แต่สามารถที่จะแลกเปลี่ยนวันทำงานกับเพื่อนที่ทำงานด้วยกันได้ ในการทำงานนั้นจะใช้ทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศสในการทำงาน หลังจากทำงานไปได้ระยะหนึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้หางานทำเพิ่มขึ้น เพราะมีเวลาเหลือที่สามารถทำงานที่อื่นๆ และสามารถที่จะแลกเปลี่ยนเวลาทำงาน ซึ่งถ้าตัวเองไปทำงานที่อื่นในตอนกลางวัน แล้วกลับมาทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยวใน

ตอนกลางคืนได้ บวกกับเงินเดือนที่น้อย และมีภาระในค่าใช้จ่าย ไม่ว่าค่าหอพัก ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า จึงทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะละลิตัดสินใจที่หางานที่อื่นทำด้วย แต่ในการหางานที่อื่นทำนั้นจะต้องไม่ทำให้องค์กรนั้นเสียหาย ทั้ง 2 แห่ง

เมื่อได้ทำงานที่ศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยว (1155) ได้ประมาณ 3 ปี เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะละลิต่อออกจากศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยว(1155) มาอยู่หน่วยรับแจ้งความ ซึ่งเป็นหน่วยที่จะต้องเจอนักท่องเที่ยวโดยตรง ไม่เหมือนศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยว(1155) ที่จะรับปัญหาทางโทรศัพท์ และเมื่อมาอยู่หน่วยรับแจ้งความ จะต้องแก้ปัญหาที่รวดเร็ว และจะต้องมีความรอบคอบ เพราะเป็นการล่ามที่เห็นตัวบุคคล ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะละลิต่ออยู่ในส่วนนี้ 1 ปี แล้วก็ได้ออกไปอยู่ที่ศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยว (1155) อีกครั้ง ซึ่งเวลาการทำงานก็จะเหมือนศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยว (1155) ซึ่งไม่กระทบกับงานที่อื่น ที่ได้ทำงานอื่นด้วย โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะละลิต่อทำงาน ที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวเป็นระยะเวลา 5 ปี และได้รับเงินเดือน 7,500 บาท ต่อเดือน

ข้อมูลปัญหาวิจัย

บทบาทล่ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว

ปัจจุบันเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะละลิต่อทำงานอยู่ที่ ศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยวมีเบอร์โทรศัพท์รับแจ้งเหตุคือ 1155 พบว่าปัญหาที่นักท่องเที่ยวที่มีปัญหามากที่สุดที่ติดต่อมาที่ 1155 คือ ประเทศอิสราเอล ซึ่งสาเหตุมาจากประเทศอิสราเอลนักท่องเที่ยวชาวอิสราเอลนั้นมักจะเอาแต่ใจ ไม่ยอมใครและมีเรื่องการคดโกงเกิดขึ้นบ่อย หรือกล่าวได้ว่าไม่ยอมเสียเปรียบให้ใคร โดยได้ยกตัวอย่างที่ประสบปัญหาเจอมาดังนี้

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะละลิต่อบอกว่านักท่องเที่ยวชาวอิสราเอล ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ซื้อสินค้ามือสองบริเวณพื้นที่พิศพลาซ่า นักท่องเที่ยวรู้ว่า สินค้าชิ้นนี้เป็นมือสอง เมื่อซื้อไปแล้วและได้ใช้ไปแล้ว ต้องการเงินคืน โดยใช้ข้ออ้าง สินค้าชิ้นนี้เป็นสินค้าปลอม มีสภาพที่ใช้ไม่ได้ แต่ให้ทางร้านทดลองสามารถใช้งานได้ เมื่อนักท่องเที่ยวมีปัญหาจะติดต่อมาที่ 1155 เมื่อเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะละลิต่อได้รับเรื่อง ก็จะอธิบายให้นักท่องเที่ยวฟังว่า สินค้าไม่สามารถคืนเงินได้ เพราะคุณรู้ว่าสินค้าชิ้นนี้เป็นสินค้ามือสอง และคุณเต็มใจที่ซื้อสินค้าชิ้นนั้น แต่อาจจะเปลี่ยนสินค้าให้ใหม่ได้ โดย

คุณจะต้องกลับไปติดต่อที่ร้าน ซึ่งถ้าคุณไม่ยอม คุณก็ต้องไปฟ้องศาลแพ่ง เพราะเป็นคดีแพ่ง ไม่ใช่คดีอาญา หรือติดต่อสถานีตำรวจท่องเที่ยว ที่เกิดเหตุเพื่อช่วยเคลียร์ปัญหาของคุณ เมื่อพูดอย่างนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ จะยอมรับได้ เพราะไม่ต้องการมีเรื่องราวมาก ในการที่จะเข้าไปปัญหา นั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิ ได้บอกว่าจะต้องเข้าใจในเรื่องที่นักท่องเที่ยวสื่อสารมาว่า นักท่องเที่ยว ต้องการอะไร ต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง ดังตัวอย่างที่ยกมา เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปล มะลิประสบปัญหาเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ

การทำงานด้านบริการด้านการแปลพบว่าการติดต่อเข้ามาเป็น อันดับที่ 1 คือ พนักงานขับรถแท็กซี่ที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ ได้ติดต่อมาที่ 1155 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ล่ามแปลช่วยเหลือในด้านภาษาในการสื่อสารว่า นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปไหน โดยในแต่ละวันจะมีการช่วยเหลือด้านนี้มาก ไม่ต่ำกว่า 20 ราย และไม่ทราบว่าเป็นชาติอะไร เพราะส่วนใหญ่พูดภาษาอังกฤษ

อันดับที่ 2 คือ นักท่องเที่ยวทรัพย์สินสูญหาย จะติดต่อเข้ามาที่ 1155 เพื่อขอคำแนะนำว่าเมื่อทรัพย์สินสูญหายแล้วจะทำอย่างไร โดยที่เราจะต้องสอบถามนักท่องเที่ยวว่าต้องการ ดำเนินคดีหรือไม่ ส่วนใหญ่ไม่ต้องการดำเนินคดีแต่ต้องการใบแจ้งความเพื่อนำไปติดต่อบริษัท ประกันของประเทศนักท่องเที่ยว เพื่อขอเงินที่ได้ประกันทรัพย์สินในการเดินทาง เราก็จะแนะนำให้ไปที่ตำรวจท่องเที่ยวฝ่ายรับแจ้งเรื่อง วันหนึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิรับเรื่องลักษณะนี้ประมาณ 10 เรื่อง สำหรับประเทศที่สอบถามมากที่สุด คือ อิสราเอล อังกฤษ อเมริกา ออสเตรเลีย โดยให้ เหตุผลว่า ผู้คนอาจมองประโยชน์ส่วนตัวเป็นใหญ่ แม้บางที่ทรัพย์สินนั้นอาจจะไม่หาย แต่ ต้องการใบแจ้งความเพื่อนำเงินประกันคืน โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิมีหน้าที่ในการแนะนำ เท่านั้น ไม่มีอำนาจในการตรวจสอบว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่

อันดับ 3 คือ เป็นล่ามให้สถานีตำรวจต่างๆ ทางโทรศัพท์ ซึ่งจะมีน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นทรัพย์สินสูญหาย ซึ่งการทำงานในแต่ละครั้งอาจจะไม่มีก็ได้ แต่โดยทั่วไปการทำงานในแต่ละครั้งไม่ต่ำกว่า 3 เรื่อง ส่วนใหญ่จะใช้ภาษาอังกฤษ

อันดับ 4 เป็นเรื่องน่าเบื่อที่สุด คือ สายก่อกวน เพราะ 1155 เป็นเบอร์โทรฟรี ทำให้บุคคลภายนอกโทรเข้ามา ก่อกวนบ่อยมาก และวันหนึ่งไม่ต่ำกว่า 1,000 สาย ตลอดการทำงานไม่ต่ำกว่า 12 ชั่วโมง ที่จะต้องทำงานในการรับเรื่องที่ 1155 ศูนย์รับแจ้งเหตุทางโทรศัพท์

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิ ได้สรุปถึงบทบาทงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว บุคคลที่ทำหน้าที่ในการงานแปล นั้นจะต้องมีความเชี่ยวชาญทางด้านภาษา โดยเฉพาะในส่วนของศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยว 1155 จะต้องมีความอดทน ห้ามใช้อารมณ์ เพราะเปรียบเสมือนด่านแรกของการทำงาน ที่ต้องให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ ที่สำคัญจะต้องมีความอดทนในส่วนการก่อกวนทางโทรศัพท์ เพราะบุคคลส่วนใหญ่ เมื่ออยู่ 1155 จะทนไม่ได้ เพราะสายก่อกวนเยอะมาก จะทำให้เป็นโรคจิต すぐหงุดหงิดได้ง่าย รวมถึงวันหนึ่งจะต้องรับเรื่องไม่ต่ำกว่า 30 เรื่อง ฉะนั้นในงานบริการในส่วนที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิรับผิดชอบ เป็นบุคคลที่เสียสละให้กับงานได้ และเข้าใจในงานบริการได้ดี โดยเฉพาะไม่มีอำนาจด้านอื่นๆ มีหน้าที่ในการบริการงานแปลเท่านั้น

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิ ได้พูดถึงบทบาทของล่ามแปลในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยว่า เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยได้แค่เพียง ในการสื่อสารทางด้านภาษาเท่านั้น โดยให้สิทธินักท่องเที่ยวในการใช้ภาษาที่ตนเองถนัด เช่นถ้านักท่องเที่ยวพูดภาษาฝรั่งเศส ก็ต้องมีล่ามแปลที่สามารถสื่อสารภาษาฝรั่งเศสได้ดี เราไม่มีสิทธิคุ้มครองหรือช่วยเหลือใดๆ แก่ตัวผู้ต้องหาและจำเลย เพราะเราไม่มีอำนาจใดๆ เราเป็นเพียงเจ้าหน้าที่ล่ามแปลเท่านั้น นอกนั้นให้ไปปฏิบัติตามกฎหมาย ตัวอย่างที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิจะต้องทำหน้าที่ในการคุ้มครองทางด้านภาษาให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวที่น่าประทับใจ แต่เรื่องที่น่าประทับใจที่ได้ช่วยเหลือในด้านภาษานั้น นักท่องเที่ยวเป็นผู้เสียหาย และเป็นผู้หญิง แต่การใช้ภาษาครั้งนี้ใช้ภาษาอังกฤษ ด้วยสาเหตุวันทำงานวันนั้น ล่ามแปลทางด้านภาษาอังกฤษมีน้อย เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิต้องช่วยเจ้าหน้าที่ล่ามแปลคนอื่น โดยที่จะต้องไปเป็นล่ามสถานีอื่นๆ โดยไม่ขอบอกชื่อสถานีตำรวจ

เรื่องราวมีอยู่ว่า นักท่องเที่ยวผู้หญิงชาวอังกฤษ ซึ่งมีแฟนอยู่แล้วและมาเที่ยวด้วยกัน เป็นชาวอังกฤษเหมือนกัน ได้พบเจอผู้ชายไทยคนหนึ่ง ได้ชวนนักท่องเที่ยวผู้หญิงชาวอังกฤษไปที่บ้านและแฟนของนักท่องเที่ยวได้ตามไปด้วย เมื่อไปถึงบ้านผู้ชายชาวไทย ผู้ชายชาวไทยได้เปิด

หนังสือ และ ได้มีการข่มขืนนักท่องเที่ยวผู้หญิงชาวอังกฤษ ซึ่งสาเหตุนั้นในการข่มขืนนั้นไม่บอกแน่ชัด โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้บอกว่า ผู้ชายชาวไทยได้เข้ามาคุย และขอยุติคดีด้วยการชดใช้เงิน ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวผู้หญิงชาวอังกฤษยอมความ ซึ่งทางตำรวจให้เหตุผลผู้ชายชาวไทยเป็นเพื่อนกับผู้หญิงชาวอังกฤษ และทั้งสองต้องการยุติคดี ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิไม่สามารถรับได้ เพราะว่าไม่รู้ว่า เป็นเพื่อนกันจริงหรือเปล่า และที่สำคัญทางตำรวจไม่ดำเนินคดีได้อย่างไร และสิ่งสำคัญที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิจะต้องไปเป็นล่ามในตอนกลางคืน ซึ่งมีความน่ากลัวมาก ความปลอดภัยของล่ามไม่มี เมื่อเป็นหน้าที่ก็จะต้องไปทำ และกว่าเรื่องราวจะเสร็จสิ้นเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 4 ชั่วโมง ที่สำคัญศาลไม่ได้รับจะต้องใช้เงินของตัวเอง ซึ่งเงินเดือนก็น้อยอยู่แล้วเพราะตำรวจถือว่า เป็นหน้าที่ของล่าม และที่สำคัญหน่วยงานอื่นมองว่างานล่ามได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้สรุปว่า ในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา และจำเลย นั้น บทบาทของล่ามแปล จะมีเพียงการคุ้มครองทางด้านภาษาเท่านั้น โดยทำหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษาให้กับผู้ต้องหาและจำเลย เท่านั้นเพื่อให้สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยในการใช้ภาษาที่ตนเองถนัด และล่ามแปลมีหน้าที่ในการแปลเท่านั้น และได้เสนอว่า ตำรวจ ศาล ควรที่จะให้ความสำคัญกับบุคคลที่เป็นล่ามมากกว่านี้ โดยที่กฎหมายควรที่จะบัญญัติถึงการยอมรับบุคคลที่เป็นล่าม และคุ้มครองบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นล่าม นอกจากการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย เพราะว่าเมื่อทำหน้าที่ล่ามแล้วบางครั้งจะต้องเป็นพยานในชั้นศาล กรณีที่มีการสอบปากคำ แต่กรณีที่ได้ยกตัวอย่างมานั้นไม่ต้องขึ้น เพราะทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงกันได้ ฉะนั้นควรมีกฎหมายมารองรับอาชีพ

บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้กล่าวถึง กรณีการไกล่เกลี่ย เพื่อหาข้อยุติไม่ให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมนั้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะไม่มีสิทธิในการไกล่เกลี่ย หรือตัดสินว่าจะทำอย่างไร เพราะว่าเราไม่มีอำนาจในการตัดสิน เราไม่รู้เรื่องกฎหมายดีพอ และที่สำคัญเราไม่ใช่เจ้าหน้าที่ตำรวจ เราเป็นเพียงเจ้าหน้าที่ล่ามแปล เพราะฉะนั้นเราจะมีหน้าที่เพียงในการสื่อสารทางด้านภาษาเท่านั้นซึ่งก่อนที่จะทำการไกล่เกลี่ยนั้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิจะบอกกับนักท่องเที่ยวก่อน เพื่อเป็นการทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว

ตัวอย่างที่จะต้องมีการไกล่เกลี่ย ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสโดยตรง มีเรื่องราว นักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสได้จองที่พักผ่านเอเจนต์ ต้องการเข้ามาพักที่โรงแรมในกรุงเทพฯ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิไม่บอกชื่อโรงแรม เพราะจะกระทบชื่อเสียง โดยที่นักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสต้องการพัก 6 คืน เมื่อได้เข้าไปพักที่โรงแรม แล้วได้พักเพียง 2 คืน เพราะโรงแรมมีความสกปรกมาก นักท่องเที่ยวไม่สามารถรับได้ จึงต้องการคืนเงิน โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้แนะนำให้ติดต่อกลับที่เอเจนต์ที่นักท่องเที่ยวได้จองไว้ ถ้ามีปัญหาให้ติดต่อมาที่ 1155 เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิจะเป็นล่ามให้ แต่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ขึ้นอยู่กับความพอใจของนักท่องเที่ยวกับเอเจนต์ที่ติดต่อ ถ้าไม่สามารถตกลงได้ให้แจ้งความกันสถานีตำรวจ เมื่อนักท่องเที่ยวได้กลับไปติดต่อเอเจนต์ ทางเอเจนต์ยอมคืนเงินให้ จำนวน 5,000 บาท จาก 6,500 บาท สาเหตุที่คืนจำนวน 5,000 บาท เพราะนักท่องเที่ยวได้พักแล้ว 2 คืน และทางนักท่องเที่ยวก็ยอมรับข้อตกลงนี้ ทำให้ทั้งสองฝ่ายตกลงกันได้ โดยการไกล่เกลี่ยครั้งนี้ใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 5 ชั่วโมง

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้สรุปการไกล่เกลี่ยว่า การไกล่เกลี่ยนั้นจะเกิดขึ้นได้ จะต้องเป็นการยอมรับทั้งสองฝ่ายว่าต้องการการไกล่เกลี่ย โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ตัดสิน หรือบางครั้งสามารถตกลงกับทางร้าน ก็ไม่จำเป็นที่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ตัดสิน แต่ล่ามไม่มีอำนาจในการตัดสิน มีหน้าที่ในการแปลเท่านั้น เขาพูดอะไรมาเราก็แปลไปตามนั้น แต่การไกล่เกลี่ยนั้น ล่ามเหมือน ผู้ที่มีปัญหาเสียเอง เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิจึงได้บอกว่า การไกล่เกลี่ยนั้นล่ามเปรียบเหมือนผู้เสียหาย ที่ต้องดูแลและแก้ปัญหาให้จบ เพราะฉะนั้นล่ามในการไกล่เกลี่ยเหมือนผู้เสียหายเสียเอง แต่นักท่องเที่ยวไม่สามารถสื่อสารภาษาไทย ล่ามสื่อสารให้แทน เป็นการถ่ายทอดให้ล่าม

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคที่พบ ในการทำงานดังนี้

1. อุปสรรคของการเป็นล่ามแปลนั้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้บอกว่า เพศบางครั้งก็ยังเป็นอุปสรรคอยู่ คือ การทำงานของผู้หญิงในตอนกลางคืน แล้วถ้ามีเหตุการณ์ที่จะต้องใช้ล่ามแปล โดยเฉพาะภาษาที่มีจำนวนน้อย และจะต้องออกไปในสถานที่อื่น ดังตัวอย่างที่ได้ยกมา จะ

เป็นอันตรายต่อการทำงาน เพราะฉะนั้นการทำงานกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวจะต้องมีอัตราส่วน เพศชายและเพศหญิงในอัตราส่วนที่พอเหมาะ โดยเมื่อมีเหตุการณ์ที่จะต้องใช้ล่ามและต้องออกไปสถานที่อื่น สมควรให้เพศชายออกไป นอกจากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว ผู้หญิงถูกข่มขืน อย่างนี้จะต้องใช้ผู้หญิง เพราะจะทำให้นักท่องเที่ยวผู้หญิงไว้ใจและเข้าใจในความเป็นผู้หญิง

2. การตัดสินใจ เพศหญิงการตัดสินใจยังช้าอยู่ กับเหตุการณ์ที่จะต้องใช้ความรวดเร็ว เพราะเพศหญิงเป็นเพศที่มีละเอียด รอบคอบ มากกว่าเพศชาย จึงทำให้บางครั้งอาจจะล่าช้า และความอดทนบางครั้งอาจจะน้อยกว่า แต่ไม่ใช่จะทุกคน เพราะว่าการตัดสินใจของงานล่ามแปลเป็นงานที่รวดเร็ว และจะต้องถูกต้อง เพราะฉะนั้นเพศหญิงที่จะทำงานด้านนี้จะต้อง ตัดสินใจรวดเร็ว อย่าใช้อารมณ์ของความเป็นหญิงมาทำงาน เพราะจะทำให้งานเสีย

3. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้เสนอควรมีกฎหมายมารองรับงานล่ามแปล ถึงความปลอดภัยของล่าม หลังจากที่ทำหน้าที่เป็นล่ามเรียบร้อยแล้ว โดยเฉพาะในการแปลให้กับบุคคลที่มีอิทธิพลทางสังคม มีอำนาจทางกฎหมาย หลังจากแปลเรียบร้อยแล้ว ความปลอดภัยของล่ามไม่มีกฎหมายออกมารองรับ ซึ่งสามารถที่จะถูกขู่ หรือมาได้ ถ้าไม่แปลให้กับฝ่ายที่มีอิทธิพล ล่ามในปัจจุบันจึงหวงเรื่องความปลอดภัยมาก โดยเฉพาะการทำงานนอกสถานที่

4. ในการจัดหาเจ้าหน้าที่ล่ามแปล เข้ามาทำงานนั้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้บอกว่ากระทรวงยุติธรรมควรเข้ามามีบทบาทในการสรรหาบุคคลเข้ามาทำงาน เพราะจะทำให้ได้บุคคลที่ดี เพราะในปัจจุบันจะใช้ระบบอุปถัมภ์ และเมื่อใช้ระบบอุปถัมภ์บุคคลที่เข้ามา也不能ทำงานทางด้านภาษาได้ จึงให้ไปทำงานด้านธุรการ จึงทำให้ขาดบุคลากรทางด้านภาษา และไม่เพียงพอกับการรองรับนักท่องเที่ยว

5. เจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่เข้าใจบทบาทของล่าม ว่ามีบทบาทอะไร โดยทั่วไปจะคิดว่าล่ามมีหน้าที่ในการแปลเท่านั้น ไม่ต้องมีความรับผิดชอบอะไร แต่ในความเป็นจริงไม่ใช่ล่ามคือคนที่จะต้องรับผิดชอบทุกอย่าง ถ้าแปลผิดล่ามจะต้องรับผิดชอบคนแรก ฉะนั้นล่ามเปรียบเสมือนผู้ที่บุคคลอื่นโยนความผิดให้ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เข้าใจบทบาทของล่าม ความสำคัญจึงลดน้อยลง ความสำคัญจะมีก็ต่อเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศ จะต้องใช้ล่าม ล่ามจึงมีความสำคัญ

6. ความเป็นลูกจ้างสัญญาปีต่อปี ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมีความเบื่อ ที่จะต้องมาลุ่นว่า บริษัทไหนประมูลได้ จะลดเงินเดือนหรือเปล่า ซึ่งมองดูแล้ว ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับอาชีพล่าม เหมือนล่ามเป็นบุคคลส่วนเกิน ผู้บริหารต้องการเพียงนำเงินงบประมาณในแต่ละปีมาเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งในความเป็นจริงกับอาชีพล่ามนั้นไม่สมควร จะทำให้บุคคลที่เข้ามาทำงานไม่มีความจริงใจเพราะเห็นว่าเป็นสัญญาปีต่อปี จะออกเมื่อไรก็ได้

จากที่กล่าวมาเป็นปัญหาที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิจะต้องประสบปัญหา โดยเฉพาะข้อที่ 6 เป็นสิ่งที่น่าเบื่อที่สุด และคิดว่าคงไม่สามารถแก้ได้ เพราะคนเราเมื่อเห็นเงินก็ต้องการเงินทุกคน โดยที่ไม่เห็นบุคคลอื่นว่าจะลำบากแค่ไหน แต่อย่างไรก็ตามนั่นคือหน้าที่ที่เราจะต้องทำแม้ว่าจะมีปัญหาอะไรก็ตาม

แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้เสนอเกี่ยวกับงานล่ามแปลดังนี้

1. บุคคลที่จะทำงานล่ามแปลไม่จำเป็นที่จะต้องจบระดับปริญญาตรี สิ่งสำคัญที่ที่มีมากกว่าปริญญาตรีคือภาษา เพราะงานล่ามแปลจะต้องใช้ภาษาเป็นหลัก และจะต้องมีความรู้รอบตัวที่ดี นอกจากการศึกษาแล้วจะต้องมีประสบการณ์ในการทำงาน เพราะถ้ามีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อนจะช่วยให้การเรียนรู้ได้ง่าย และมีการตัดสินใจได้รวดเร็ว แต่ถ้าไม่มีประสบการณ์ เช่นบัณฑิตที่จบมาใหม่ ก็สามารถทำงานได้โดยให้ฝึกล่ามแปลกับเหตุการณ์จริงๆ จะทำให้เข้าใจในตัวงานได้ทันที

2. บุคคลที่จะทำงานเป็นล่ามแปล ไม่จำเป็นที่จบทางด้านภาษาศาสตร์ จบในสาขาใดก็ได้ แต่ต้องมีความรู้ทางด้านภาษาเป็นอย่างดี

3. สำหรับค่าตอบแทนในการทำงาน เจ้าหน้าที่ล่ามแปลบอกว่า สมควรที่จะได้รับไม่น้อยกว่า 10,000 บาท เพราะงานล่ามแปลเป็นงานเฉพาะ และที่สำคัญสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ค่าครองชีพที่เพิ่มมากขึ้น ฉะนั้นควรได้ค่าตอบแทนที่ดีกว่านี้ ซึ่งทำให้สะท้อนว่าเจ้าหน้าที่ล่ามแปล จะต้องหางานอื่นเพิ่ม ผลที่ได้คือ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลไม่สามารถทำงานได้

อย่างเต็มที่ ในกรณีที่เป็นภาษาที่หายาก แล้วเมื่อถึงสถานการณ์ที่จะต้องใช้ กลับไม่สามารถมาทำงานเพราะจะต้องไปทำงานที่อื่น เมื่อค่าตอบแทนน้อยการหาบุคคลเข้ามาทำงานจึงไม่เป็นที่สนใจเท่าที่ควร

4. ในการจัดหาเจ้าหน้าที่ล่ามแปล เข้ามาทำงานนั้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้บอกว่ากระทรวงยุติธรรมควรเข้ามามีบทบาทในการสรรหาบุคคลเข้ามาทำงาน เพราะจะทำให้ได้บุคคลที่ดี เพราะในปัจจุบันจะใช้ระบบอุปถัมภ์ และเมื่อใช้ระบบอุปถัมภ์บุคคลที่เข้ามาก็ไม่สามารถทำงานทางด้านภาษาได้ จึงให้ไปทำงานด้านธุรการ จึงทำให้ขาดบุคลากรทางด้านภาษา และไม่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว

5. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิเสนอว่าควร มีองค์กรที่มีลักษณะเป็นสถาบันวิชาชีพ เพราะในปัจจุบันสังคมไทยยังไม่ยอมรับอาชีพล่าม เพราะทุกคนคิดว่าบุคคลใดที่สามารถพูดภาษาต่างประเทศได้ สามารถที่จะเป็นล่ามได้ จะต้องเป็นบุคคลที่จบจากต่างประเทศจะสามารถพูดภาษาและเป็นล่ามได้ แต่ในความเป็นจริงนั้นจะเห็นได้ว่าล่ามแปลมีบทบาทที่เด่นชัดในหลายๆ ด้านจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตัว ความสามารถพิเศษ ที่อาชีพอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบ และก็มีให้เห็นมากที่จบมาจากต่างประเทศแล้วภาษาก็ไม่ดีเท่าที่ควร และไม่สามารถเป็นล่ามแปลได้ จึงเป็นข้อที่ทุกคนในปัจจุบันยังตั้งคำถามว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้น

6. กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวควรจะยกฐานะอาชีพล่ามแปล ให้องค์กรอื่น ไม่ว่าจะหน่วยงานราชการอื่นได้ทราบ ว่ากองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว มีตำแหน่งล่าม ที่ไม่แฝงในตำแหน่งอื่นๆ เช่น เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ซึ่งจะทำให้เป็นหน่วยงานเดียวในประเทศไทย ที่มีตำแหน่งล่ามแปลเหมือนกับต่างประเทศที่มีตำแหน่งล่ามแปล เพราะในปัจจุบันสังคมภายนอกยังมองอาชีพล่ามแปล เป็นงาน Part – Time ไม่ใช่งานประจำอยู่ จึงควรยกระดับอาชีพล่ามแปลให้สูงขึ้น

7. กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวควรจะให้มีการอบรม ความรู้เกี่ยวกับงานด้านยุติธรรมกับล่าม รวมถึงการอบรมภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับกฎหมาย เพราะในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ล่ามแปลค้นคว้าด้วยตนเอง โดยเฉพาะภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ การเรียนรู้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ จะใช้วิธีการศึกษาคำศัพท์จากภาษาอังกฤษ แล้วมาแปลเป็นภาษาที่ตนเองจะต้องใช้ในการล่าม รวมถึงอุปกรณ์ในการทำงาน เช่น พจนานุกรมที่เกี่ยวกับกฎหมาย จึงคิดว่ากองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวควรจะให้มีการอบรมทางด้านภาษาที่เกี่ยวกับกฎหมาย

จากทั้งหมดที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิได้กล่าวมา และได้บอกตอนท้ายว่าสาเหตุที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมะลิเลือกทำงานล่ามแปล เพราะรักงานแปล ไม่ต้องวุ่นวายกับงานเอกสาร เหมือนพนักงานเอกชน หรือหน่วยงานราชการที่ต้องดูแลด้านเอกสาร แต่จะให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลทำงานด้านเอกสารก็สามารถทำได้ แต่ไม่ชอบเหมือนงานล่ามแปล เพราะงานล่ามแปลเป็นงานที่ทำทายความสามารถ โดยที่ล่ามแปลไม่ได้เป็นผู้ก่อเรื่องขึ้นมาเอง ซึ่งไม่เหมือนกับงานอื่นที่เราเป็นผู้ก่อเรื่องขึ้นมาเองได้ และงานล่ามแปลเป็นที่จบเป็นเรื่องเรื่องไป ไม่มีการต่อเนื่อง และที่สำคัญเป็นงานที่มีเกียรติ ความภูมิใจจะอยู่เมื่อเราได้ช่วยนักท่องเที่ยวได้อย่างเรียบร้อย ซึ่งเงินบางครั้งไม่สามารถซื้อได้ รวมถึงความผูกพันที่ได้ทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่อยู่กันเหมือนพี่น้อง จึงทำให้เลือกงานอาชีพล่ามแปล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 2 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณา (นามสมมติ)

ตารางที่ 18 : ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณา

เพศ	หญิง
อายุ	30 ปี
ประสบการณ์	5 ปี
รายได้	7,500 บาท
สถานภาพ	โสด
การศึกษา	ปริญญาตรี
ภาษา	อังกฤษ

ข้อมูลทั่วไป

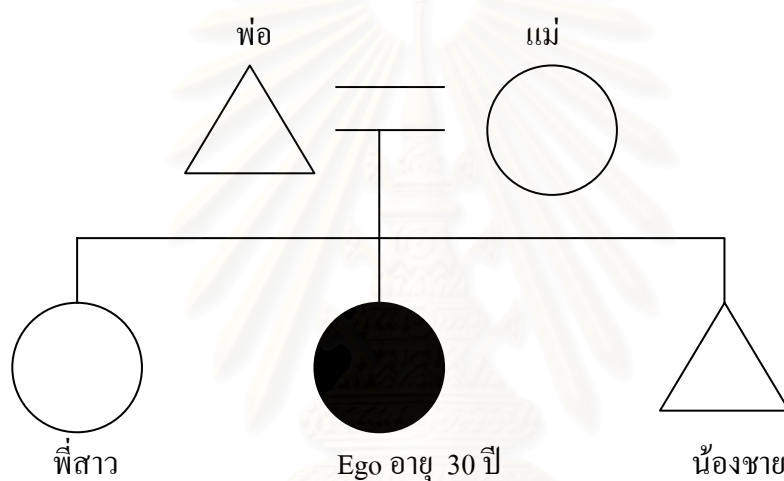
ด้านครอบครัว

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณา เป็นคนกรุงเทพฯโดยกำเนิด เป็นบุตรคนที่ 2 มีพี่สาว 1 คน น้องชาย 1 คน คุณพ่อรับราชการทหาร คุณแม่เป็นพยาบาลโรงพยาบาลเอกชน ปัจจุบันอายุ 30 ปี มีความสนใจทางด้านภาษาอังกฤษ ตอนเข้าเรียนอยู่มัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งในขณะที่เรียนอยู่มัธยมศึกษาตอนปลายนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณา ได้เลือกเรียนสายวิทย์ - คณิต ซึ่งเป็นสายที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่เลือก คือ จะเลือกตามเพื่อน หรืออาจารย์จะแนะนำว่าใครที่เรียนสายวิทย์ - คณิต จะเป็นที่เก่ง สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้หลายคณะ คือ สามารถสอบข้ามสายได้ คือ สามารถสอบสายศิลป์ภาษาได้ ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณา จึงตัดสินใจเรียนสายวิทย์ - คณิต หลังจากได้เริ่มเรียนไป สิ่งที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณาพบคือ ไม่ใช่สิ่งที่ตนเองชอบ เพราะตัวเองไม่ถนัดทางด้านคำนวณ แต่ตัวเองถนัดทางด้านภาษาอังกฤษมากกว่า ซึ่งผลสอบแต่ละครั้งทางด้านภาษาอังกฤษจะได้คะแนนที่ 1 ของห้อง หรือบางครั้งก็จะผ่านคนเดียวของห้อง แต่ก็ยังไม่ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณาสนใจภาษาอังกฤษมากนัก

เมื่อจบมัธยมศึกษาตอนปลายเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณา ได้สอบเข้ามหาวิทยาลัยแต่ไม่ได้เลือกคณะทางด้านอักษรศาสตร์ หรือศิลปศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ จึงทำให้ไม่สามารถสอบ

เข้ามหาวิทยาลัยของรัฐได้ เมื่อสอบเข้าไม่ได้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณ ได้คิดว่าตัวเองชอบสิ่งไหน และได้ตอบตัวเองว่าชอบภาษาอังกฤษ จึงตัดสินใจสอบเข้ามหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งในสมัยนั้นคือ สถาบันราชภัฏ และสามารถสอบเข้าได้ที่สถาบันราชภัฏพระนคร ในสาขาภาษาอังกฤษ ด้วยความสามารถค้นพบในสิ่งที่ตนเองถนัด ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณ สามารถจบในระยะเวลา 4 ปี ด้วยเกียรตินิยม อันดับ 1

ไต่ถามครอบครัว

ชีวิตการทำงาน

หลังจากที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณ ได้สมัครและได้เข้าทำงานในบริษัทเอกชน ซึ่งบริษัทรับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิตรายการวิทยุ และได้ทำงานอยู่ที่นั่นเป็นเวลา 3 ปี ด้วยปัญหาทางเศรษฐกิจทำให้บริษัทต้องปิดกิจการตนเอง เมื่อเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณไม่ได้ทำงานที่บริษัทดังกล่าวแล้ว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณ ได้หางานใหม่ซึ่งได้พบในหนังสือพิมพ์สมัครงาน ได้ประกาศรับสมัครเจ้าหน้าที่ล่ามแปล โดยจะทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว จึงทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมาสมัครงาน และสามารถสอบเข้าเป็นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลในภาษาอังกฤษได้

ชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณจะเข้าทำงาน 2 วัน หยุด 2 วัน โดยที่ 1 วันทำงานตั้งแต่ 08.00-20.00 น. และอีก 1 วัน ทำงานตั้งแต่ 20.00-08.00 น.ของวันใหม่ โดย

หมุนเวียนไปเรื่อย ซึ่งการทำงานจะมีการหมุนเวียนผลัดกันเป็นชุดๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปล
 สุวรรณฯ ไม่ได้ทำงานที่อื่นด้วย แต่จะรับจ้างเวรให้กับเพื่อนที่ทำงานที่อื่น ซึ่งในการจ้างเข้าเวรนั้น
 ส่วนใหญ่จะเป็นกลางวัน ตั้งแต่ 08.00-20.00 น. ในอัตรา 400 บาทต่อ 1 วัน ซึ่งเป็นการหารายได้
 อีกทางหนึ่ง เพราะเงินเดือนนั้นยังน้อยมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลรับจ้างเข้าเวรให้เพื่อนๆ ที่มี
 งานอื่นทำในตอนกลางวัน โดยเจ้าหน้าที่ล่ามแปลได้ทำงานในส่วนของ ศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจ
 ท้องเที่ยว 1155 ปัจจุบันได้รับเงินเดือน 7,500 บาท กับประสบการณ์การทำงาน 5 ปี

ข้อมูลปัญหาวิจัย

บทบาทล่ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท้องเที่ยว

ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณฯจะรับผิดชอบในด้านงานบริการ โดยตรง
 เพราะเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณฯจะอยู่ในส่วนของศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท้องเที่ยว 1155 ซึ่งถ้า
 กล่าวตรงคือ เป็นด่านแรกของการทำงาน เพราะเมื่อนักท่องเที่ยวมีปัญหา จะโทรศัพท์มาที่ 1155
 ลักษณะที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องตอบปัญหาหรือคำปรึกษา ที่นักท่องเที่ยวสอบถามมีดังนี้

1. ให้คำแนะนำเอกสาร ทรัพย์สินสูญหาย โดยที่นักท่องเที่ยวต้องใบแจ้งความเพียงอย่าง
 เดียว เพื่อกลับไปติดต่อบริษัทประกันที่ได้ประกันทรัพย์สินก่อนเดินทางมาประเทศไทย สำหรับ
 ทรัพย์สินสูญหายส่วนใหญ่ ได้แก่ กล้องถ่ายรูป กระเป๋า นาฬิกา เงินสด เป็นต้น ทรัพย์สินที่
 หายจะต้องไม่ใช่ทรัพย์สินที่มีค่าหรือมูลค่าสูง สำหรับเอกสารสูญหายส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือ
 เดินทาง ตั๋วเครื่องบิน เช็คเดินทาง เป็นต้น นักท่องเที่ยวต้องการใบแจ้งความเพื่อติดต่อหน่วยอื่นที่
 เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือเดินทางสูญหายต้องการใบแจ้งความเพื่อติดต่อสถานทูตเพื่อทำหนังสือ
 เดินทางใหม่ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะนำไปติดต่อที่ตำรวจท้องเที่ยวในส่วนที่มีอำนาจออกใบแจ้ง
 ความหรือสถานีตำรวจท้องเที่ยวที่เกิดเหตุ แต่ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะติดต่อที่ตำรวจท้องเที่ยวมาก
 สถานีตำรวจท้องเที่ยวที่เกิดเหตุ เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจตามสถานีตำรวจไม่สามารถสื่อสาร
 ภาษาต่างประเทศ และไม่มีเจ้าหน้าที่ล่ามแปล จึงตัดสินใจมาที่ตำรวจท้องเที่ยวและที่สำคัญใบแจ้ง
 ความที่ตำรวจท้องเที่ยวมีใบสำเนาภาษาอังกฤษรวมถึง ใบแจ้งความภาษาไทยที่สามารถนำไปติดต่อ
 บริษัทประกันประเทศของนักท่องเที่ยว แต่ถ้าแจ้งที่สถานีตำรวจท้องเที่ยวที่เกิดเหตุจะได้แต่ใบแจ้ง
 ความภาษาไทยจะต้องนำไปแจ้งความไปศูนย์แปลภาษา จากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศถึงจะ
 ติดต่อบริษัทประกันได้

2. ให้คำแนะนำกรณีนักท่องเที่ยวถูกลักทรัพย์ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะถูกลักทรัพย์ในระหว่างท่องเที่ยว ในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะที่ตลาดนัดจตุจักร ประตูน้ำ มาบุญครอง สีลม ลักษณะถูกลักทรัพย์นักท่องเที่ยวจะถูกกรีดกระเป๋า เมื่อนักท่องเที่ยวติดต่อมาที่ 1155 เพื่อขอคำปรึกษา ถ้านักท่องเที่ยวไม่ต้องการดำเนินคดีให้ติดต่อตำรวจท่องเที่ยวในส่วนที่มีอำนาจออกไปแจ้งความหรือสถานีตำรวจท้องที่ที่เกิดเหตุ เหมือนข้อ 1 แต่ถ้าต้องการดำเนินคดีจะต้องแจ้งที่สถานีตำรวจท้องที่ที่เกิดเหตุ เพราะในปัจจุบันตำรวจท่องเที่ยวไม่มีอำนาจในการสอบสวน ฉะนั้นถ้าต้องการดำเนินคดีจะต้องแจ้งสถานีตำรวจท้องที่ที่เกิดเหตุอย่างเดียว

3. ประสานงานกับหน่วยราชการ เช่น นักท่องเที่ยวป่วยในห้องพักและต้องนำตัวส่งโรงพยาบาล 1155 จะติดต่อให้ศูนย์นเรนทรช่วยเหลือนักท่องเที่ยวนำตัวส่งโรงพยาบาล หรือนักท่องเที่ยวลี้ภัยสันไต้หวันแท็กซี่ 1155 จะประสานงานให้จส.100 ร่วมด้วยช่วยกัน ช่วยประชาสัมพันธ์ นักท่องเที่ยวลี้ภัยสันไต้หวันรถแท็กซี่

4. แนะนำการต่อวีซ่า การหนังสือเดินทางให้กับนักท่องเที่ยว

5. แนะนำกรณีนักท่องเที่ยวมีปัญหาบริการต่างๆ เช่น นักท่องเที่ยวซื้อของที่ตลาดนัดจตุจักร นักท่องเที่ยวต้องการเงินคืน แต่ทางร้านชาวไทยไม่ต้องการเงินคืน เจ้าหน้าที่ล่ามแปลแนะนำให้ติดต่อกับสถานีตำรวจท้องที่ที่เกิดขึ้น อย่างเหตุการณ์ข้างต้น ให้ติดต่อสถานีตำรวจบางซื่อ

6. ช่วยสื่อสารกับคนขับรถแท็กซี่ กรณีคนขับรถแท็กซี่ไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ จะสื่อสารทางด้านนักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปไหน เช่น นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปโรงแรมที่พัก ไปสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในกรุงเทพฯ เป็นต้น

7. ช่วยเหลือฉุกเฉิน-รับแจ้งอุบัติเหตุกรณีนักท่องเที่ยวมีปัญหา เช่น นักท่องเที่ยวเสียชีวิตจะส่งตำรวจท่องเที่ยวออกไปที่เกิดเหตุและประสานงานหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

8. ร้องเรียนไกด์เถื่อน ที่อยู่บริเวณหน้าวัดพระแก้ว ถนนข้าวสาร เพื่อหลอกลวงนักท่องเที่ยวไปซื้อจิวเวลรี่ ด้ดสูท ในราคาที่สูง เจ้าหน้าที่ล่ามแปล จะรับเรื่องและส่งให้ตำรวจท่องเที่ยวเพื่อตรวจสอบสถานที่บริเวณดังกล่าวมีไกด์เถื่อนหรือไม่

9. แนะนำนักท่องเที่ยวที่มีปัญหาถูกหลอกซื้อจิวเวลรี่ - สุธ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะให้ติดต่อ ตำรวจท่องเที่ยวในส่วนที่รับผิดชอบ ซึ่งจะมีแผนกรับร้องเรียนเรื่องนี้โดยตรง

10. รับแจ้งจากรายการวิทยุต่างๆ ว่ามีพลเมืองพบนักท่องเที่ยวมีปัญหา เช่น นอนอยู่บน ถนน นักท่องเที่ยวหลงทาง เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะรับเรื่องและส่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องไปตรวจสอบและให้การช่วยเหลือ

ทั้งหมดนั้นคืองานหลักของงานล่ามในส่วนของ ศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยว 1155 ที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลต้องรับผิดชอบ รวมถึงอื่นๆที่นักท่องเที่ยวต้องการที่ไม่กล่าวมาเป็นงานที่ตำรวจท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องรับผิดชอบ เพราะนั่นคืองานบริการ ฉะนั้นงานบริการใน ส่วนของงานล่ามกล่าวสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวต้องการอะไร เราจะต้องตอบสนองได้ แม้ว่าจะไม่ เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่จะต้องทำให้เต็มที่ เพราะคืองานบริการ

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

บทบาทของล่ามแปลในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย เจ้าหน้าที่ล่ามแปล สุวรรณชาติมีประสบการณ์ ได้ช่วยเหลือตำรวจในการเป็นล่ามที่นักท่องเที่ยวตกเป็นผู้ต้องหา ใน คดี ชาวอียิปต์ไม่จ่ายค่าตอบแทนกับแรงงานคนไทย ซึ่งทางแรงงานไทยได้ไปร้องเรียนที่กรม จัดหางาน กระทรวงแรงงาน ว่านายจ้างชาวอียิปต์ไม่จ่ายค่าตอบแทน ซึ่งทางกรมจัดหางานได้ไป ตรวจสอบแล้วพบว่า นายจ้างชาวอียิปต์ไม่จ่ายจริง และได้ส่งให้ทางตำรวจดำเนินคดี เมื่อมีการ สอบสวนนายจ้างชาวอียิปต์ สิ่งที่เป็นปัญหาคือ นายจ้างชาวอียิปต์มีความชำนาญทางภาษาอาหรับ มากกว่าภาษาอังกฤษ แม้ว่าจะพูดภาษาอังกฤษจะพูดได้ในระดับดีก็ตาม แต่พูดภาษาอังกฤษเป็น คนอาหรับ ทำให้การฟังเรื่องราวยาก ในการสอบสวนนั้น ใช้เวลา 3 ชั่วโมง ถือว่านานมาก เพราะสอบสวนเพียง 1 คน กับการใช้เวลา 3 ชั่วโมง ถือได้ว่านานและเครียด

เมื่อมีการสอบสวนล่ามไม่มีสิทธิในการคุ้มครองผู้ต้องหา ล่ามทำหน้าที่ในการแปลเท่านั้น แต่ยังต้องรับอารมณ์ผู้ต้องหา ตำรวจ ว่าต้องการอะไร ล่ามแปลตามที่ตำรวจ ผู้ต้องหาพูด หรือมี บุคคลใดต้องการรู้เรื่อง ล่ามต้องแปลให้ทุกคนที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาได้ จากเหตุการณ์ที่กล่าว มาล่ามจะต้องรับบทในการแปลให้กับผู้ต้องหา ตำรวจ ซึ่งถือว่าหนักมาก เพราะจะต้องเข้าใจใน ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะศัพท์กฎหมายที่จะต้องรู้ เป็นปัญหามากในการสอบสวน

เจ้าหน้าที่ล่อมแปลสุวรรณมาได้กล่าวว่า การสอบสวนล่อมต้องแสดงละครถึง 3 ตัว คือ ตัวละครล่อมที่จะต้องแปลไม่มีการเสริมแต่งใดๆทั้งสิ้น ตัวละครผู้ต้องหา ผู้ต้องหาต้องการอะไร พุดอะไร ต้องพุดตามผู้ต้องหา ตัวละครตำรวจ ตำรวจถามอะไร ต้องการรู้อะไรจะต้องแปลตามตำรวจพุด

กล่าวโดยสรุปได้ว่า บทบาทของล่อมในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย ล่อมไม่มีอำนาจในการคุ้มครองใดๆทั้งสิ้น แต่ล่อมมีหน้าที่ในการสวมบทบาทของผู้ต้องหา รวมถึง บทบาทของตำรวจ และตัวเราเองที่จะต้องเป็นล่อม แม้ว่าตัวเราเป็นล่อมก็ไม่ใช่ตัวเรา เพราะตัวเราไม่สามารถทำอะไรได้นอกจากการนึกแปลที่ดี ฉะนั้นล่อมไม่มีอำนาจคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย แต่ล่อมเป็นทุกอย่างที่ผู้ต้องหาต้องการ รวมถึงตำรวจ นั่นคืองานล่อมที่จะต้องทำงานในส่วนของการแปลให้กับผู้ต้องหา

บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง

การไกล่เกลี่ยในส่วน of เจ้าหน้าที่ล่อมแปลนั้น เจ้าหน้าที่ล่อมแปลสุวรรณบอกว่า เป็นเรื่องที่น่าเบื่อมาก ในส่วนของศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท้องที่ 1155 เพราะการไกล่เกลี่ยทางโทรศัพท์เป็นเรื่องยากมาก เพราะเราไม่เห็นตัวนักท่งที่ขยว่าเป็นจริงหรือไม่ เช่น กรณีการซื้อของที่พันธุทิพย์พลาซ่า นักท่งที่ขยรู้ว่าสินค้าที่ซื้อเป็นสินค้ามือสอง ไม่สามารถคืนเงินได้แต่สามารถเปลี่ยนสินค้าให้ใหม่ได้ นักท่งที่ขยที่มีปัญหาหมักจะเป็นนักท่งที่ขยแถบอาหรับ อินเดีย อิสราเอลมีปัญหามากที่สุด ทางเราก็จะอธิบายว่าคุณต้องดำเนินคดีคุณต้องฟ้องศาลเพราะคดีของคุณเป็นเรื่องเกี่ยวกับคดีแพ่ง จะต้องฟ้องศาล หลังจากทีอธิบายเรียบร้อยนักท่งที่ขยส่วนใหญ่จะรับขอตกลงที่ได้เสนอ หรือขอแลกเปลี่ยนที่ได้มีการไกล่เกลี่ยกับทางร้าน อย่างกรณีทีกล่าวมาก็จะเปลี่ยนสินค้าให้ใหม่

การไกล่เกลี่ยที่มีปัญหาที่ล่อมแปล ของเจ้าหน้าที่ล่อมแปลศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท้องที่ขยคือ เจ้าหน้าที่เทศกิจจับนักท่งที่ขยที่ขยขยขย หรือกั้นบุหรืบนพื้น จนนักท่งที่ขยร้องเรียนหาว่า เจ้าหน้าที่เทศกิจจับแต่นักท่งที่ขย ไม่จับคนไทย และขยอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อนักท่งที่ขยโทรศัพท์มาที่ 1155 และอธิบายถึงปัญหาดังกล่าว เจ้าหน้าที่ล่อมแปลสุวรรณบอกว่าเราจะต้องอธิบายกฎหมายให้ฟังว่า คุณจะมาอ้างคนไทยไม่ได้ เพราะถ้าคุณทำผิดคุณจะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย แต่กรณีการอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นไม่ใช่ เพราะบุคคลที่จับเรื่องเกี่ยวกับขย หรือกั้นบุหรืบนั้น เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจ รับผิดชอบโดยกรุงเทพมหานคร

โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่เทศกิจจับนักการทูตที่ทิ้งก้นบูรี และเจ้าหน้าที่เทศกิจไม่ทราบว่ามีกฎหมายห้ามจับนักการทูต อย่างเช่น เจ้าหน้าที่เทศกิจจับนักการทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย แต่ทางเจ้าหน้าที่การทูตบอกว่าเป็นทูต ทางเจ้าหน้าที่เทศกิจไม่เชื่อ และไม่เชื่อว่ามีกฎหมายห้ามจับนักการทูต ทำให้เจ้าหน้าที่สถานทูตติดต่อกับตำรวจท่องเที่ยว เพื่อให้เจรจากับเจ้าหน้าที่เทศกิจ สุดท้ายเจ้าหน้าที่เทศกิจเข้าใจ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณบอกว่า ล่ามแปลมีหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษาเท่านั้น ในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีปัญหา และต้องการใกล้เคียง ล่ามแปลไม่มีอำนาจในการตัดสินใจใดเท่านั้น เพราะเรามีหน้าที่เป็นแค่เพียงเจ้าหน้าที่ล่ามแปล หน้าที่ตัดสินใจเป็นหน้าที่ของตำรวจเท่านั้น ฉะนั้นบทบาทของล่ามในการใกล้เคียง คือผู้ที่พูดแทนนักท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวต้องการอะไรล่ามแปลให้ เพราะล่ามสามารถสื่อสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล คือ ระบบการจัดจ้างพนักงานยังไม่มี ความเด่นชัดเจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องต่อสัญญาทุกๆปี ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ ที่ปีหนึ่งจะต้องมาเซ็นต์สัญญาใหม่ ซึ่งทำให้เสียสิทธิไม่ว่า ค่าตอบแทน ค่ารักษาพยาบาล โบนัส เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ไม่สามารถได้เพราะสัญญาปีต่อปี เปรียบคือลูกจ้างชั่วคราว แต่ความรับผิดชอบของงานมากกว่าฐานะของลูกจ้างชั่วคราว

แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณได้เสนอแนะ เกี่ยวกับบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นล่ามแปล โดยที่ไม่ได้เน้นที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวดังนี้

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับ บุคคลที่มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ ไม่เฉพาะภาษาอังกฤษ เพราะในปัจจุบันมีการสื่อสารกันหลายภาษา และจะต้องมีการติดต่อกับต่างประเทศอยู่ตลอดเวลา ควรจะสนับสนุนบุคคลที่มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อทำหน้าที่ในการเป็นล่ามแปล

2. รายได้ในแต่ละเดือนโดยเฉพาะที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ควรจะไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท กับบุคคลที่ใช้ภาษาในการทำงาน เพราะมีบางคนได้ใช้ตำแหน่งล่ามแปล แต่ทำงานด้านธุรการ รับเงินเดือนเท่ากัน ไม่ยุติธรรมกับบุคคลที่ใช้ภาษาเพราะจะต้องรับผิดชอบคำพูด เป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งบุคคลที่ทำหน้าที่ในการเป็นล่ามแปลไม่จำเป็นที่จะต้องจบปริญญาตรี แต่ถ้ามีความสามารถทางด้านภาษาดีพอ สมควรที่จะได้รับเงินเดือนเท่ากับบุคคลที่จบปริญญาตรี และมีความสามารถทางด้านภาษา โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณภาให้เหตุผลว่า บางคนไม่ได้จบปริญญาตรีแต่ทักษะภาษาดีกว่าบุคคลที่จบปริญญาตรี

3. บุคคลที่จะทำงานเป็นล่ามแปล ควรจะมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยไม่จำเป็นต้องเป็นล่ามมาก่อน เพราะจะช่วยให้มีทัศนคติที่ดี แต่ถ้าไม่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน เช่น บัณฑิตที่จบใหม่ก็จะต้องให้เขาฝึกทันที ที่เขาทำงาน เพื่อให้เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว แต่จะต้องมีใจรักในการทำงานด้วย

4. กระทรวงยุติธรรมควรเข้ามามีส่วนสำคัญในการสรรหา บุคคลที่จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นล่ามแปล เพราะจะทำให้ล่ามแปลมีคุณสมบัติที่ดี และมีคุณภาพ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณภาได้ให้เหตุผลว่า กระทรวงยุติธรรมดูแลด้านกฎหมาย ฉะนั้นจะสามารถรับรองอาชีพล่ามแปลได้อย่างดี และทำให้บุคคลภายนอกดูแล้วน่าเชื่อถือ เพราะการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม

5. กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ควรอบรมความรู้ด้านกฎหมาย ให้กับเจ้าหน้าที่ล่ามแปล เพราะในปัจจุบันล่ามแปลศึกษาเอง และจะทำให้ไม่เข้าใจกฎหมายที่ถูกต้อง

6. ในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ล่ามแปล กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ามาทำหน้าที่ล่ามแปล ยังไม่มาตรฐานที่ดี ยังเป็นระบบอุปถัมภ์ และส่วนใหญ่จะเป็นทำหน้าที่ด้านธุรการ ทำให้ขาดบุคลากรที่ดี

7. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ไม่มีการพัฒนาด้านภาษาของตนเอง อยู่ตลอดเวลา เพราะถ้าจะใช้คำว่า ล่ามแปล จะต้องมีการพัฒนาทางด้านภาษาอยู่เสมอ โดยเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณภาให้เหตุผลว่า ในปัจจุบันอาชญากรรมเกิดขึ้นมากมาย และรูปแบบเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีเกิดขึ้นมากมาย ฉะนั้นล่ามแปลควรที่จะศึกษารูปแบบ

อาชญากรรมด้วย และคำศัพท์ที่เกิดขึ้นมากมาย โดยเฉพาะศัพท์ทางด้านเทคนิค ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี ซึ่งในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ล่ามแปลไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร

8. บุคคลที่จะทำหน้าที่ล่ามแปลไม่ว่าเพศหญิง เพศชาย ถ้าคิดจะเป็นล่ามแปลจะต้องสามารถทำงานในการแปลได้ทุกเรื่อง แม้ว่าเรื่องนั้นจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้หญิง เช่น กรณีนักท่องเที่ยวถูกข่มขืน เจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่เป็นเพศชายสามารถล่ามได้ ถ้ารู้ว่าควรจะทำอย่างไรให้เป็นที่น่าเชื่อถือ เพราะฉะนั้นถ้าเป็นล่ามแปล ไม่ว่าเพศชาย เพศหญิง จะต้องทำได้ทุกอย่าง

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลได้เสนอข้อคิดเห็นที่น่าสนใจ ไว้ข้อหนึ่งว่า ในปัจจุบันความมั่นคงระหว่างประเทศ เป็นเรื่องที่ทุกคนสนใจ โดยเฉพาะเหตุการณ์ภาคใต้ ที่มีกลุ่มก่อความไม่สงบ ฉะนั้นล่ามแปลควรที่จะให้ความสำคัญ เพราะเราจะไม่รู้ว่า ในอนาคตบุคคลใดจะต้องเป็นล่ามแปล ที่เกี่ยวข้องความมั่นคงของประเทศ ซึ่งจะผลถึงการรักษาผลประโยชน์ของประเทศ เพราะฉะนั้นหน่วยงานของภาครัฐจะต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะ ทหาร ตำรวจ ในการที่สรรหามูลค่าที่จะทำหน้าที่เป็นล่ามแปล เพราะในปัจจุบันหน่วยงานส่วนใหญ่จะสรรหาล่ามแปล เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ล่ามเท่านั้น โดยที่ไม่ได้มีการฝึกฝนบุคคลของตนให้มีความชำนาญทางด้านล่าม แม้แต่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ที่เป็นหน่วยงานเดียวในปัจจุบันที่มีล่ามแปล แต่ไม่สามารถที่บรรจุเป็นงานประจำ หรือลูกจ้างประจำได้ ทำให้เกิดผลเสีย ทางด้านการรักษาผลประโยชน์ ความเข้าใจในระบบการทำงาน ซึ่งถ้าเป็นบุคคลภายนอกมาล่ามให้จะไม่เข้าใจระบบการทำงาน และทำให้เกิดผลเสียในภายหลัง ซึ่งเมืองไทยเราไม่ได้มองในจุดนี้

ที่สำคัญที่สุดกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ควรยกระดับล่ามแปลให้เป็นที่ยอมรับของสังคม จะทำให้หน่วยงานอื่นเห็นคุณค่าของอาชีพล่ามแปล และจะทำให้กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เป็นหน่วยงานแรกของประเทศไทยที่มีตำแหน่งล่าม โดยไม่ต้องใช้ตำแหน่งอื่นมาแฝงอยู่ เช่น ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ที่หน่วยงานราชการอื่นจะใช้กัน ซึ่งสถานภาพเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณบอกว่า ล่าม จะสูงกว่าเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ และล่ามก็จะสูงกว่ามัคคุเทศก์ หรือไกด์ ซึ่งในปัจจุบันบุคคลภายนอกจะเข้าใจว่า ล่ามหรือมัคคุเทศก์ แต่ในความเป็นจริง ล่ามมีเกียรติที่สูงกว่ามัคคุเทศก์ ล่ามสามารถเป็นมัคคุเทศก์ แต่มัคคุเทศก์ไม่สามารถเป็นล่าม จะเป็นได้นอกจากมีความสามารถของตนเอง ที่เป็นล่ามได้ ไม่ใช่เฉพาะภาษาเท่านั้น

สุดท้ายเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุวรรณาให้เหตุผล ของการเลือกทำงานเป็นล่ามแปล ให้กับกอง บังคับการตำรวจท่องเที่ยวว่า เป็นงานที่ทำหาย ไม่น่าเบื่อ ทำให้เราเป็นผู้ใหญ่ สามารถตัดสินใจ ได้อย่างเป็นระบบ และที่สำคัญเราเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยประเทศ ให้นักท่องเที่ยวประทับใจ แม้ว่าเราจะเป็นบุคคลที่ปิดทองหลังพระ และเป็นความภูมิใจที่ไม่สามารถหาได้ ซึ่งเปรียบเป็นทูต ทางด้านภาษาก็ว่าได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 3 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมย (นามสมมติ)

ตารางที่ 19 : ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมย

เพศ	หญิง
อายุ	32 ปี
ประสบการณ์	5 ปี
รายได้	7,500 บาท
สถานภาพ	โสด
การศึกษา	ปริญญาตรี
ภาษา	จีน

ข้อมูลทั่วไป

ด้านครอบครัว

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยเป็นคนลำพูน มีน้องชาย 1 คน พ่อแม่ของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นคนชาวเขาที่พูดภาษาจีนโดยกำเนิด จึงไม่น่าแปลกที่ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยสามารถพูดภาษาจีนได้ดี เพราะตั้งแต่เล็กจนถึงปัจจุบันขณะนี้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยอายุ 32 ปี ซึ่งเกือบ 30 กว่าปีจะใช้ภาษาจีนเป็นภาษาหลัก โดยเฉพาะเวลาที่อยู่กับครอบครัวจะพูดแต่ภาษาจีน และได้รับวัฒนธรรมที่เป็นของคนจีนมาโดยตรง ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยไม่ได้เรียนภาษาจีนจากสถาบันใดเลยโดยเฉพาะทางด้านการพูด แต่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้บอกว่า ในตัวของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยในเรื่องการพูดไม่มีปัญหา แต่ถ้าเป็นเรื่องทางด้านไวยากรณ์จะมีปัญหา เพราะทางภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ในภาษาจีนมีความยาก แต่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้เรียนมาบ้างในตอนที่แม่เมื่อโตแล้วก็ไปหาสถาบันอื่นเพื่อเสริมทางด้านไวยากรณ์ การเขียนเพื่อให้ตัวเราสามารถรู้ภาษาจีนได้เป็นอย่างดี เมื่อทางด้านภาษาจีนไม่มีปัญหา แต่ภาษาไทยก็มีความสำคัญฉะนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยจำเป็นที่จะต้องเรียนภาษาไทย เพราะเกิดที่เมืองไทย โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้ศึกษาระดับอนุบาลถึงอุดมศึกษา ที่ภาคเหนือมาโดยตลอด

ชีวิตการทำงาน

หลังจากที่จบระดับปริญญาตรีแล้ว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้ตัดสินใจ สมัครงานแต่เป็นการไปทำงานที่ต่างประเทศ โดยเจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้ตัดสินใจเลือกไปประเทศไต้หวัน สิ่งที่น่าสนใจเลือกไปทำงานต่างประเทศเพราะต้องการประสบการณ์ และต้องการเงินจำนวนมาก แต่ไปในฐานะแรงงาน ซึ่งไม่ได้ใช้วุฒิระดับปริญญาตรีสมัครไปทำงาน เมื่อสามารถสอบไปทำงานต่างประเทศได้แล้ว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลได้ไปทำงานที่ประเทศไต้หวันเป็นเวลา 1 ปี สำหรับการปรับตัวไม่มีปัญหา มาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องภาษา อาหาร การใช้ชีวิตความเป็นอยู่มีความคล้ายประเทศไทยมาก หลังจากทำงานประเทศไต้หวันครบ 1 ปีแล้วเจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้กลับมาเมืองไทย และหางานทำแต่การหางานนั้นยากมาก เพราะไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน แม้ว่าจะไปทำงานในต่างประเทศมา โดยเหตุผลที่ไม่สามารถหางานได้นั้นเพราะระบบเมืองไทยเป็นระบบอุปถัมภ์จะรับแต่เด็กของตนเอง ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยหางานทำยาก และสิ่งที่แปลกสำหรับเมืองไทย บุคคลที่สามารถพูดภาษาต่างประเทศได้ดี จะไม่สามารถทำงานในหน่วยงานดีๆ ได้ เช่นหน่วยงานราชการ

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้บอกว่า มีแต่ระบบลูกท่านหลานเธอเข้าไปเอาตำแหน่งแต่ไม่สามารถทำงานในตำแหน่งนั้นได้ โดยเฉพาะในตำแหน่งทางด้านภาษาจะกำหนดเฉพาะบุคคลที่จบมาทางด้านภาษาโดยตรง และจะพบบ่อยคือหน่วยงานราชการ ซึ่งในความเป็นจริงนั้นไม่ใช่ แม้ว่าจะจบทางด้านภาษาโดยตรง แต่เมื่อถึงเวลาที่จะพูดอาจจะพูดได้ไม่ได้ดี หรือเขียนได้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นจะต้องเปิดโอกาสให้กับบุคคลอื่นๆ ได้สอบด้วย เป็นการเปิดสิทธิเสรีภาพอย่างจริงจัง หลังจากทำงานทำได้ระยะหนึ่ง เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้เห็นประกาศรับสมัครงานทางหนังสือพิมพ์ ถึงความจำเป็นของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวที่ต้องการบุคลากรทางด้านภาษาเพื่อทำหน้าที่ในตำแหน่งล่ามแปล เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยจึงตัดสินใจมาสมัครสอบ และสมัครสอบในตำแหน่งล่ามแปลภาษาจีน และสามารถสอบผ่านเข้ามาทำหน้าที่ตำแหน่งล่ามแปลภาษาจีน รับผิดชอบหน้าที่การงานในส่วน ของศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยว 1155 ได้ผ่านการทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยวเป็นระยะเวลา 5 ปี รับเงินเดือน 7,500 บาทในปัจจุบัน

ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลคอกเหมยทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยว จะรับเข้าเวรให้กับรุ่นพี่ รุ่นน้อง หรือเพื่อน ที่ทำงาน 2 แห่ง โดยวันดังกล่าวไม่สามารถเข้าทำงานในวันที่เข้าเวรแทน เป็นการหารายได้เสริม เพราะเงินเดือนที่ได้รับนั้นน้อยมาก บวกกับภาระที่จะต้องรับผิดชอบ ไม่ว่า ค่าเช่าหอพัก ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าใช้จ่ายประจำวัน ทำให้จะต้องหารายได้เสริมเพื่อความอยู่รอดของชีวิตมนุษย์

ข้อมูลปัญหาวิจัย

บทบาทล่ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลคอกเหมยได้อธิบายถึงบทบาทของล่ามแปล ในการบริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยวว่า โดยตามปกติแล้วถ้าดูจากคำว่า ล่าม ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษคือ INTERPRETER จะพบว่าคำว่า ล่าม จะหมายถึง การถ่ายทอดทางภาษาโดยที่มีบุคคลคนหนึ่งเข้ามาทำหน้าที่ในการถ่ายทอดภาษา ให้กับบุคคลอื่นที่ไม่เข้าใจในภาษานั้นๆ โดยการพูดเท่านั้นแม้ว่าจะมีเอกสารให้อ่านก็ตาม แต่จะใช้การพูดเท่านั้นหรือบางครั้งบุคคลที่เราแปลให้มีความรู้ทางด้านภาษาเป็นอย่างดี แต่ต้องการล่ามเพื่อความแน่ใจในคำพูด รวมถึงการป้องกันคำพูดของตนเอง ถ้ากล่าวให้ง่ายคือ ถ้าพูดผิดให้ล่ามมารับผิดชอบคนเดียว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลคอกเหมยได้บอกว่านั้นคือความหมาย แต่สำหรับประเทศไทยไม่ใช่ โดยเฉพาะในส่วนของกระบวนการยุติธรรม ถ้าบุคคลไหนสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ จะคิดก่อนเสมอว่า สามารถแปล พูด เขียน ได้โดยอัตโนมัติ ซึ่งในความเป็นจริงนั้นไม่ใช่ บางคนอาจพูดเก่ง แต่เขียนไม่ดี หรือเขียนดี แต่พูดไม่เก่ง ก็เป็นไปได้

สำหรับหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบในการทำงานมีดังนี้

1. แปลเอกสารจากภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีนมาเป็นภาษาไทย และภาษาไทยเป็นภาษาจีน ตั้งแต่หนังสือร้องเรียน ใบแจ้งความ แผ่นพับที่เตือนนักท่องเที่ยวถึงภัยอันตรายที่อาจจะถูกหลอกได้ จดหมายต่างๆ คำปราศรัย เป็นต้น แต่ที่บ่อยมากคือ การแปลใบแจ้งความ กรณีทรัพย์สินนักท่องเที่ยวสูญหาย จะต้องแปลจากภาษาจีนมาเป็นภาษาไทย จะต้องคว่าทรัพย์สินนักท่องเที่ยวหายที่ไหน หายอย่างไร ต้องการอะไร แต่ส่วนใหญ่ต้องการใบแจ้งความ เพื่อ

กลับไปติดต่อบริษัทที่ได้ประกันทรัพย์สินระหว่างเดินทาง เพื่อขอเงินคืนในส่วนที่ทรัพย์สินสูญหาย ในส่วนนี้ถือได้ว่าไม่มีปัญหามากนัก เป็นงานที่ว่าจะง่ายที่สุดก็ว่าได้

2. รับเรื่องราวร้องทุกข์ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว สอบถามเส้นทาง ให้ข้อมูลการท่องเที่ยว กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ ในส่วนนี้จะประจำที่ศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยว 1155 เป็นส่วนที่น่าเบื่อที่สุด เพราะจะต้องรับแรงกดดันให้ได้ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร นักท่องเที่ยว และที่สำคัญที่สุด สายก่อกวนที่มีมากขึ้นทุกวัน ซึ่งทำให้เกิดความเครียด เพราะนอกจากงานที่มากแล้ว จะต้องมารับอารมณ์ของสายก่อกวน

สำหรับงานในส่วนของ 1155 ส่วนใหญ่จะเป็นการสอบถามเส้นทาง ที่พนักงานขับรถแท็กซี่ไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ เมื่อมาอยู่ในส่วนของ 1155 จะต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษระดับพื้นฐานที่สามารถสื่อสารได้ เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะใช้ภาษาอังกฤษ จะมีใช้ภาษาจีนน้อยมาก ฉะนั้นจะต้องได้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ล่าม แปลทางด้านภาษาอังกฤษ นอกเสียจากเป็นเรื่องราวที่มีปัญหามาก จะให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาอังกฤษรับผิดชอบ

สำหรับนักท่องเที่ยวชาว อเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย จะติดต่อมาที่ 1155 มากที่สุด โดยส่วนใหญ่จะสอบถามข้อมูลการท่องเที่ยว ทรัพย์สินสูญหายจะต้องทำอะไร หรือ พนักงานขับรถแท็กซี่ไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ เป็นสิ่งที่ประสบพบเจอมากที่สุด

3. ถ้าสถานีตำรวจอื่นๆ มีความจำเป็นต้องการล่าม ได้ทำหน้าที่มาถึงกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวเพื่อขอสนับสนุนล่ามแปล เจ้าหน้าที่ล่ามแปลก็ต้องไป โดยเฉพาะที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษจะมีปัญหามากเพราะไม่มีบุคลากรรองรับไว้เป็นจำนวนมาก เมื่อต้องไปสถานีตำรวจต่างๆ เพื่อในการสอบปากคำจะต้องไปเพราะในปัจจุบันกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวไม่มีอำนาจในการสอบสวน เมื่อมีการสอบสวนจะให้สถานีตำรวจที่เกิดเหตุเป็นผู้สอบสวน จึงเป็นหน้าที่ที่ล่ามจะต้องทำ

เจ้าหน้าที่ล่ำเปลดอกเหมยได้บอกว่า การไปเป็นล่ำตามสถานีตำรวจอื่นๆ หรือหน่วยงานอื่นๆ เป็นที่น่าเบื่อมาก เพราะเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจล่ำ บางครั้งไม่ดูแลเลย ไม่ว่าค่าพาหนะ อาหาร เป็นต้น รวมถึงการใช้เวลาที่นานมากในการทำงาน เหตุการณ์ที่ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ำเปลดอกเหมยเบื่อมากในการเป็นล่ำให้หน่วยงานอื่น คือ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ DSI ได้ขอผ่านมาที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เพื่อสนับสนุนล่ำเปลดอกเหมยทางด้านภาษาจีน เป็นคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ที่มีผลประโยชน์เป็นอย่างมาก ในการลักลอบทำสินค้าปลอม เจ้าหน้าที่ล่ำเปลดอกเหมยไม่ชอบบอกสินค้าที่ได้ปลอม แต่สิ่งที่ทำให้เกิดความไม่ประทับใจ เพราะว่าหน่วยงานที่นายกรัฐมนตรีประสาธน์พันธ์ยังไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับอาชีพล่ำ ถ้าเป็นหน่วยงานระดับชาติ จะต้องมียล่ำประจำหน่วยงาน ไม่มีการขอจากหน่วยงานอื่น เพราะล่ำของหน่วยงานจะมีความเข้าใจในระบบการทำงานดีกว่าบุคคลภายนอก เมื่อจะต้องล่ำจะต้องปรับตัวให้เข้ากับเจ้าหน้าที่ในหน่วย DSI และมีความน่าเบื่อมาก ที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายสอบสวนถามคำถามซ้ำซาก ทำให้ผู้ต้องหาเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากจะตอบ และที่สำคัญผู้ต้องหาบางครั้งไม่ตอบ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสอบสวนก็จะให้ล่ำบังคับให้พูดให้ได้ ซึ่งมันเป็นไปได้ แต่ความโหดร้ายอยู่ที่จะต้องสอบปากคำถึง 9 คน โดยสอบปากคำตั้งแต่ 08.00-22.00 น. กับค่าตอบแทนที่ได้ 1,000 บาท ที่หน่วยงานระดับชาติให้เป็นที่คุ้มหรือไม่ นั้นเจ้าหน้าที่ล่ำเปลดอกเหมยไม่ขอกล่าว การสอบสวนที่ใช้เวลานานมีผลต่อตัวเราด้วยคือ ต้องกลับบ้านในยามวิกาล ซึ่งเป็นอันตรายสำหรับ ซึ่งหน่วยงานไม่ได้ให้ความสนใจ เพราะถือว่าหน้าที่ล่ำหมดแล้ว หรือกล่าวสั้นๆ ความสำคัญของล่ำสิ้นสุดลง ก็หมดความหมายไปตามวาระ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นคืองานล่ำ ที่จะต้องรับผิดชอบ เราจะไม่สนใจว่าค่าตอบแทนมากน้อยเพียงใด แต่เราจะต้องสนใจว่า ตัวเราทำหน้าที่ได้ดีหรือไม่ เพราะงานล่ำเป็นงานที่บุคคลภายนอกมองเป็นคนที่มีเกียรติ ฉะนั้นบุคคลที่ทำหน้าที่ล่ำจะต้องมีความรับผิดชอบ อดทน และพร้อมที่แก้ปัญหาเฉพาะได้เป็นอย่างดี นั่นคืองานด้านบริการด้านการแปลของล่ำ กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้กล่าวว่า ในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยนั้น เราไม่มีสิทธิที่คุ้มครอง เป็นเรื่องของกฎหมาย เรามีหน้าที่ในการเป็นล่าม เมื่อตำรวจต้องการ ศาลต้องการล่าม จะติดต่อล่าม ล่ามถึงไปและไปทำหน้าที่ในการแปลเท่านั้น ซึ่งกฎหมายได้ให้สิทธินักท่องเที่ยวหรือชาวต่างประเทศสามารถเลือกภาษาของตนเองได้ ฉะนั้นในเรื่องนี้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้บอกว่า ถ้าเข้าใจว่าล่ามคืออะไร ก็จะเข้าใจในหน้าที่ของล่าม ฉะนั้นถ้าเป็นการดีที่สุดคือทำหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมายดีที่สุด จะทำให้ไม่เดือดร้อน

ตัวอย่างที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมย ทำหน้าที่แปลให้กับผู้ต้องหา คือ นักท่องเที่ยวชาวจีนได้เข้าไปเขตหวงห้าม โดยไม่ได้รับอนุญาต (ตาม พ.ร.บ.การทำอากาศยานฯ) ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวจีนคนนี้มีพฤติกรรมคือ เข้าไปเดินขอเงินผู้โดยสาร และนักท่องเที่ยวชาวจีนคนนี้ได้เป็นผู้โดยสาร อีกทั้งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องใดๆ ในทำอากาศยานฯ และที่สำคัญนักท่องเที่ยวชาวจีนคนนี้เคยกระทำความผิดมาแล้วในฐานะ ก่อความเดือดร้อนรำคาญและมีประวัติเคยกระทำผิด (พ.ร.บ.การทำฯ) ไม่ว่าจะผิดมาก็ครั้ง ล่ามก็มีหน้าที่ในฐานะผู้แปลที่ตำรวจถาม และแปลตามที่ผู้ต้องหาพูดมาเท่านั้น

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้บอกว่า กลุ่มมิจจาซีพีที่มากทำการลักทรัพย์นักท่องเที่ยวที่เขตท่าอากาศยานกรุงเทพมีจำนวนมาก จะเป็นกลุ่มชาวจีนที่เดินทางมาจากเมืองกวางไส (GUANGXI) ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีจำนวนมาก และจะต้องไปทำหน้าที่ในการแปลบ่อยมาก โดยเฉพาะในปัจจุบันกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวไม่มีอำนาจในการสอบสวน การทำงานของล่ามมีความยากลำบากมากขึ้น คือ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวจับผู้ต้องหาได้ ก็จะส่งสถานีตำรวจท้องที่ ซึ่งบางครั้งล่ามจะต้องไปแปล ที่สถานีตำรวจ เช่นผู้กระทำผิดถูกจับในท่าอากาศยานกรุงเทพ จะต้องไปเป็นล่ามที่ สถานีตำรวจดอนเมือง (ส่วนแยก) เป็นสิ่งที่มีความยากลำบาก ไม่ว่าจะการเดินทาง รวมถึงภาษาที่จะใช้ในการแปลกับผู้ต้องหา

จากเหตุการณ์ที่ได้กล่าวมา ล่ามมีหน้าที่ในการแปลเท่านั้น ไม่มีอำนาจในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย ล่ามมีหน้าที่ในการแปลภาษาของผู้ต้องหาที่ใช้ภาษาที่ตนเองถนัด เท่านั้นไม่อำนาจและหน้าที่อื่นๆ ที่บุคคลภายนอกมองว่าล่ามมีหน้าที่ ล่ามคือผู้แปลที่ดีเท่านั้น

บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง

ในเรื่องของการไถ่เก๋ยนั้น เจ้าหน้าทีล่ามแปลดอกเหมยได้บอกว่า เหมือนกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย คือล่ามไม่มีอำนาจใดทั้งสิ้น เป็นแค่ผู้แปลทางด้านภาษาเท่านั้น และล่ามไม่ได้เป็นผู้ก่อเรื่อง การไถ่เก๋ยจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อทั้งสองฝ่ายมีความตกลงที่ต้องการการไถ่เก๋ย หรือถ้าตำรวจเห็นว่าไถ่เก๋ยได้ก็จะให้ไถ่เก๋ย ล่ามไม่มีสิทธิในการให้ไถ่เก๋ย แต่เมื่อมีการไถ่เก๋ยเกิดขึ้น ถ้าตำรวจสามารถพูดภาษาต่างประเทศได้ ก็ไม่จำเป็นต้องใช้ล่าม ถ้าพูดไม่ได้ก็ให้ล่ามพูด เมื่อตำรวจพูดไม่ได้ล่ามไม่มีอำนาจใดทั้งสิ้น ฉะนั้นล่ามจะต้องรับความรู้สึก ทั้งตำรวจ ผู้ต้องการขอไถ่เก๋ย ทั้งหมดเหมือนกับล่ามเป็นผู้กระทำเสียเอง และที่สำคัญคำพูดที่จะเปลี่ยนนั้นจะต้องเป็นคำพูดที่น่าเชื่อถือ ถูกต้องสามารถทำให้ปฏิบัติได้ โดยไม่มีการเสนอแนะใดทั้งสิ้น เขาให้เราพูดอะไรก็พูดตามนั้น

ตัวอย่างการไถ่เก๋ยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้ทำหน้าที่ ในการใช้ภาษาจีนในการไถ่เก๋ย และเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นบ่อยและมีปัญหามากที่สุดคือ การไถ่เก๋ยเกี่ยวกับเรื่องนักท่องเที่ยวถูกลอกชื่ออัญมณีในคุณภาพที่ต่ำ และมีราคาที่สูง สำหรับวิธีการหลอกนั้น จะใช้คนขับรถตุ๊กตุ๊กเข้ามาทำความสนิทสนมกับนักท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวมีปัญหาโดยเฉพาะต้องการไปชมวัดต่างๆในกรุงเทพฯ เมื่อนักขับรถตุ๊กตุ๊กเห็นนักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปชมวัดต่างๆในกรุงเทพฯ ก็จะบอกว่าไปกับคนขับรถตุ๊กตุ๊ก และจะคิดค่าโดยสารเพียง 20 บาท นักท่องเที่ยวเห็นว่าค่าโดยสารถูกก็จะไป แต่คนขับรถตุ๊กตุ๊กจะพาไปวัดอื่นๆที่ไม่ใช่วัดที่นักท่องเที่ยวต้องไป สุดท้ายก็จะไปที่ร้านอัญมณี เมื่อไปถึงร้านอัญมณี เจ้าของร้านก็จะบอกกับนักท่องเที่ยวว่า วันนี้เป็นวันของรัฐบาลมีการลดราคาอัญมณีถ้าซื้อวันนี้ไม่ต้องเสียภาษี และสามารถนำกลับขายได้ในราคาที่สูง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่หลงเชื่อ ดังกรณีที่นักท่องเที่ยวชาวสิงคโปร์ ซึ่งพูดภาษาจีน ได้หลงชื่ออัญมณีเป็นเงิน 167,000 บาท เมื่อนักท่องเที่ยวซื้อกลับไปแล้วเห็นว่าถูกลอกมาติดต่อกับตำรวจท่องเที่ยวเพื่อขอเงินคืน

เมื่อมาที่ตำรวจท่องเที่ยว ล่ามไม่มีอำนาจในการตัดสินใจเพราะการตัดสินใจเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับทางร้านสามารถยอมรับได้หรือไม่ โดยที่ทางตำรวจท่องเที่ยวจะติดต่อกลับไปที่ร้านเพื่อให้เจ้าของร้านมาตกลงกับนักท่องเที่ยว ล่ามมีหน้าที่แปลตามที่ตำรวจพูด นักท่องเที่ยวพูดเจ้าของร้านพูดเท่านั้น ไม่มีอำนาจอื่นๆ อย่างกรณีที่ยกตัวอย่างมา ร้านคืนเงินให้นักท่องเที่ยว

จำนวน 133,600 บาท โดยให้สาเหตุว่าซื้อไปแล้วอาจจะนำไปใช้แล้ว ไม่สามารถคืนได้เต็มราคา นักท่องเที่ยวยอมรับได้ นักท่องเที่ยวรับเงินคืนในจำนวนดังกล่าว

เจ้าหน้าที่ล่อมแปลดอกเหมยบอกว่ากรณีดังกล่าวที่ยกมา เพราะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นบ่อย ที่สำคัญการไต่ถ้อยคำดังกล่าวล่อมไม่อำนาจใดๆทั้งสิ้น แต่บุคคลภายนอกรวมถึงนักท่องเที่ยวมักมองว่า ล่อมมีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ว่าจะเป็นทางตำรวจ หรือทางร้านค้า เจ้าหน้าที่ล่อมแปลดอกเหมยจึงสรุปว่า การไต่ถ้อยคำล่อมคือผู้ที่เป็นแพะรับบาปให้กับตำรวจและนักท่องเที่ยว

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่อมแปล

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่อมแปลดอกเหมย นั้นมีหลายปัญหาแต่ที่มีปัญหามากที่สุดคือ

1. ระบบการจ้างพนักงานที่จะต้องดูตลอดเวลาว่า เมื่อจบประมาณหมจะมีการผลิตอย่างไร บริษัทไหนได้ และจะมีการรับพนักงานเพิ่มขึ้นหรือลดลง
2. จากข้อ 1 ทำให้ขวัญและกำลังใจในการทำงานลดน้อยลง ซึ่งผู้บริหารมองเพียงว่าล่อมเป็นเพียงลูกจ้าง ไม่จำเป็นที่จะต้องบรรจุเป็นพนักงานประจำ เพราะสัญญาปีต่อปี ในการของบประมาณนั้นสามารถขอได้เพิ่มขึ้น และไม่ต้องเสียสวัสดิการด้านอื่นๆ ให้กับพนักงาน ซึ่งดูแลผู้บริหารนำอาชีพล่อมมาเป็นผลประโยชน์ของตัวเองมากกว่าส่วนร่วม
3. การทำงานระบบราชการมีความล่าช้า การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีส่วนสำคัญที่อาจจะทำให้ระบบการทำงานล่าช้า ผลที่ตามมาล่อมจะต้องรับผิดชอบเพราะถือว่าล่อมเป็นบุคคลแรกที่ทำหน้าที่ในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว
4. การทำงานนอกสถานที่ ไม่ว่าจะผู้บริหารในตำรวจท่องเที่ยวหรือตำรวจสถานีตำรวจต่างๆ ไม่ค่อยสนใจหรือดูแลล่อมอย่างคิ๊ง มองล่อมเป็นส่วนเกิน จะมีความสำคัญก็ต่อเมื่อไม่สามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้

5. อุปสรรคในการติดตามเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว ไปตรวจความเรียบร้อย โดยเฉพาะในภาษาจีนจะมีการตรวจตัวร์ของประเทศจีน ตรวจมัคคุเทศก์ที่ชอบหลอกนักท่องเที่ยว ชาวจีนมาเที่ยวในประเทศไทย บางครั้งจะต้องติดตามไปสถานที่ต่างๆ ที่มีความยากลำบาก เช่น จะต้องนั่งมอเตอร์ไซด์กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ความปลอดภัยไม่มี ฉะนั้นกฎหมายยังไม่มีการคุ้มครองความปลอดภัยอาชีพล่าม ยังเป็นปัญหาที่ล่ามจะต้องรับภาระอยู่ในขณะที่ทำงาน

จากที่กล่าวมาเป็นอุปสรรคที่เกิดขึ้นบ่อย และเจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้บอกว่า ไม่สามารถที่จะแก้ไขได้เป็นอันขาด เพราะคนไทยยังคิดที่ศักดิ์นา ระบบอุปถัมภ์ และที่สำคัญคือ การช่วยเหลือประเทศชาติ จะเป็นข้ออ้างที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยประสบพบเจอมากที่สุด ฉะนั้นจากปัญหาดังกล่าว เมื่อทำหน้าที่ล่ามก็ต้องรับสภาพได้ จะทำให้ตัวเองทำงานอย่างมีความสุข

แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้เสนอว่าการปรับปรุงที่ดีที่สุด ผู้นำจะต้องมีความเข้าใจในการบริการการทำงาน นั่นคือสิ่งที่น่าปรับปรุงมากที่สุด เพราะผู้นำมีส่วนที่ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างไปในทางที่ดีหรือทางที่ไม่ดี การปรับปรุงจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีผู้นำที่ดี แนวทางที่เสนอคือ การปรับปรุงผู้นำให้มีความคิดที่กว้าง ยอมรับความเป็นจริง เอาใจใส่ลูกน้อง จะทำระบบการทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ทั้งหมดที่กล่าวมาเจ้าหน้าที่ล่ามแปลดอกเหมยได้บอกว่า บุคคลที่จะทำหน้าที่ในการเป็นล่ามในส่วนของการบริการยุทธธรรมไม่ว่าจะเป็นการสอบสวน การเป็นล่ามในชั้นศาล จะต้องมีความอดทนที่สุด มีความกล้าพูด และสามารถรับผิชอบคำแปลของเราได้ โดยเฉพาะล่ามในชั้นศาลจะมีการจดบันทึกทุกคำพูดหลังจากที่ล่ามได้แปล นั่นคือความยาก และที่สำคัญจะต้องถามตัวเองว่ามีความรักในอาชีพนี้มากแค่ไหน ถ้ารักสามารถทำงานได้อย่างดี งานล่ามไม่เหมือนงานอาชีพอื่นๆที่สามารถเห็นผลงานได้ง่าย งานล่ามคืองานที่ปิดทองหลังพระ เพราะฉะนั้นล่ามคือผู้ที่เป็นทุกสิ่งทุกอย่างในตัวของผู้ที่เราจะแปล ถ้าเราเข้าใจนั่นคืออาชีพล่ามที่ปรากฏในสังคมที่สังคม

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 4 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปาราวดี (นามสมมติ)

ตารางที่ 20 : ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปาราวดี

เพศ	หญิง
อายุ	32 ปี
ประสบการณ์	6 ปี
รายได้	7,500 บาท
สถานภาพ	โสด
การศึกษา	ปริญญาตรี
ภาษา	ญี่ปุ่น

ข้อมูลทั่วไป

ด้านครอบครัว

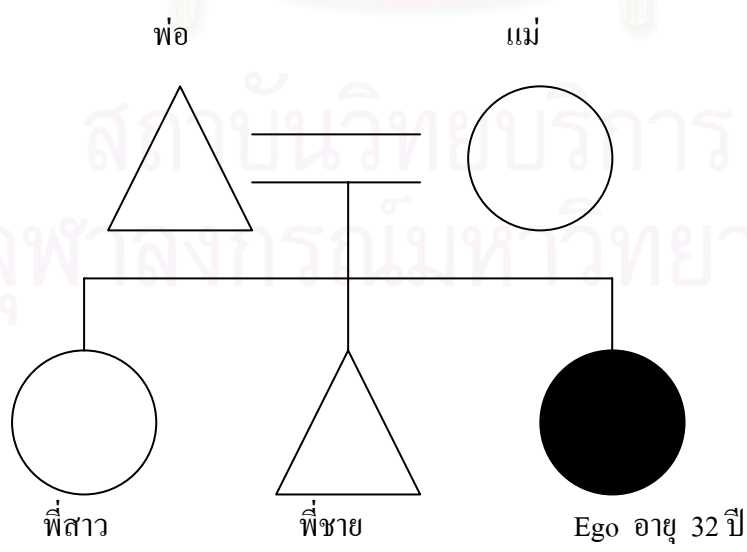
เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปาราวดี อายุ 32 ปี เป็นคนกรุงเทพฯ เป็นบุตรที่ 3 ของครอบครัว มีพี่สาว 1 คน และพี่ชาย 1 คน ปัจจุบันคุณแม่พ่อคุณแม่ไม่ได้ประกอบอาชีพเพราะอายุมาก ด้วยชีวิตของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปาราวดีไม่ได้มีความสนใจทางด้านภาษาต่างประเทศมาก่อนเลย โดยที่การศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปาราวดีได้เลือกศึกษาทางด้านคหกรรม เน้นหนักที่การทำอาหารเป็นหลัก ซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกับงานล่ามแปล โดยที่ในขณะที่เรียนในระดับอุดมศึกษานั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปาราวดีได้บอกว่าในขณะนั้นชอบที่ทำอาหาร มีความชอบด้านคหกรรมเป็นการส่วนตัวอยู่แล้ว และคิดว่ายังไงเมื่อจบในระดับอุดมศึกษาแล้ว จะสามารถหางานตามที่ได้เรียนมา เพราะการศึกษาในด้านอาหารนั้นเจ้าตัวบอกว่า ยังไงอาหารก็เป็นปัจจัยสี่ที่ทุกคนจะต้องมี และดูทำทีแล้วไม่น่าจะหางานยาก จึงตัดสินใจเรียน

แต่เมื่อเรียนจบแล้ว การทำงานกลับไม่เป็นอย่างที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปาราวดีได้บอกกล่าว เพราะการที่จะงานด้านอาหาร หรือคหกรรมอื่นๆ จะต้องมีประสบการณ์เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะงานโรงแรม เพราะบางคนไม่ได้จบระดับปริญญาตรีแต่มีความสามารถ บวกพรสวรรค์จึงทำให้การหางานยาก จึงทำให้ไม่สามารถหางานได้อย่างที่ตัวเองต้องการ และในขณะนั้นได้มีการ

ประกาศรับเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือตำรวจท่องเที่ยว เพื่อทำหน้าที่ในการเป็นล่าม ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราวดีได้ตัดสินใจมาสมัครสอบ เพราะไม่จำเป็นที่จะต้องจบมาทางด้านภาษาโดยตรง จบสาขาใดก็ได้ แต่ต้องมีความสามารถทางด้านภาษา ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราวดีบอกว่า ในขณะที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราวดียังไม่มีความสามารถทางด้านภาษาดีพอ แต่ต้องมาสอบ เพราะความต้องการทำงาน เพราะที่บ้านของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราวดีไม่ได้มีฐานะที่ร่ำรวย ซึ่งต้องการทำงานเพื่อนำเงินมาช่วยที่บ้าน ทำให้ตัดสินใจสอบ และสามารถสอบได้ โดยในช่วงแรกได้ทำหน้าที่ล่ามแปลทางด้านภาษาอังกฤษซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีแบ่งแยก ทางด้านภาษาทุกคนจะต้องมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐาน

ต่อมาเจ้าหน้าที่ล่ามแปลได้ทำงานเป็นระยะเวลาหนึ่ง ได้ตัดสินใจเรียนภาษาเพิ่มเติม และได้ตัดสินใจเรียนภาษาญี่ปุ่น เพราะเห็นว่านักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นมีจำนวนมาก และที่สำคัญฐานเศรษฐกิจของชาวญี่ปุ่นดีที่สุดในเอเชีย ถือว่าเป็นอันดับหนึ่งของเอเชีย จึงตัดสินใจเรียนภาษาญี่ปุ่น จนสามารถที่ฟัง พูด อ่าน เขียนได้ และต่อมาทางตำรวจท่องเที่ยวได้มีการแบ่งภาษาเพื่อทำหน้าที่ในการรับผิดชอบเป็นประเทศ และได้มีการกำหนดภาษาญี่ปุ่น ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราวดีสามารถสอบเป็นล่ามแปลภาษาญี่ปุ่นได้ นอกจากนี้สามารถสอบเป็นล่ามแปลภาษาญี่ปุ่นที่ตำรวจท่องเที่ยวได้แล้ว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสามารถสอบเป็นมัคคุเทศก์ทางด้านภาษาญี่ปุ่นได้อีกด้วย

ไดอะแกรมครอบครัว

ชีวิตการทำงาน

หลังจากที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราวดีได้ทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยวแล้ว เมื่อประสบการณ์ได้ประมาณ 1 ปีเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราวดี ได้หางานเสริมเพราะรายได้ที่ตำรวจท่องเที่ยวไม่เพียงพอ ทำให้ต้องหางานอื่นเพิ่ม ซึ่งเหมือนกับรุ่นพี่เก่าที่ทำงาน 2 แห่ง ใช้เวลากลางวันทำงานที่อื่น ส่วนตอนกลางคืนมาทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยว ซึ่งการทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยวไม่ได้ทำงานทุกวัน เราจะเข้าเวรเหมือนเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเราจะต้องอยู่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะเข้าเวร 2 วันหยุด 2 วัน 1 วันเข้าตอนกลางวัน อีก 1 วันเข้ากลางคืน และจะพัก 2 วันเป็นอย่างนี้ไปเรื่อยๆ จึงตัดสินใจหางานเพิ่มประกอบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ไม่ได้ทำอะไร แต่ขอแค่รับผิดชอบในการที่จะแลกเวรเข้าให้เรียบร้อย เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าใจดีว่า เงินเดือนไม่เพียงพอ ไม่มีสวัสดิการใดๆ การหางานอื่นๆ จึงเป็นเรื่องสำคัญ และเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสามารถหางานได้ โดยที่ได้งานโรงแรม ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ แต่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราวดี ทำงานได้ประมาณ 2 ปี เพราะว่ามีภาระที่จะต้องดูแลพ่อแม่ ทำให้ไม่มีเวลาทำงานเต็มที และเมื่อออกจากโรงแรม เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสามารถสอบเข้าทำงานที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในตำแหน่งลูกจ้างทางการให้ข้อมูลการท่องเที่ยว และก็ยังทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยวเหมือนเดิม

การทำงานที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และที่ตำรวจท่องเที่ยวของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราวดีทำให้เห็นงานการท่องเที่ยวอย่างดี โดยปัจจุบันได้ทำงานที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลการท่องเที่ยว และที่ตำรวจท่องเที่ยวในตำแหน่งล่ามแปลภาษาญี่ปุ่น โดยได้รับเงินเดือนที่ตำรวจท่องเที่ยว 7,500 บาท กับประสบการณ์การทำงาน 6 ปี

ข้อมูลปัญหาวิจัย

บทบาทล่ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราวดีได้บอกว่า งานบริการที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องทำงานกับตำรวจท่องเที่ยวนั้น คือ งานบริการที่นักท่องเที่ยวต้องการอะไร เราจะต้องสามารถทำได้ เพราะล่ามคือผู้สื่อสารภาษา ไม่ว่าจะเป็น งานรับแจ้งเอกสาร ทรรศน์สัญญาณ ซึ่งจะต้องสามารถอ่านข้อความภาษาต่างประเทศได้ ซึ่งจะต้องแปลจากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย ในจุดยังไม่

มีปัญหาที่มาก เพราะนักท่องเที่ยวยุโรปมา เจ้าหน้าที่ล่ามแปลก็มีหน้าที่แปลตามทีมนักท่องเที่ยวยุโรปมา เพียงแต่จะต้องรู้คำศัพท์และจะต้องมีความสามารถในการเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ของแต่ละภาษาให้ดี แต่หลักในการแปลนั้นจะแปลในลักษณะสรุปในส่วนที่สำคัญ เช่น ถ้านักท่องเที่ยวที่พูดภาษาสเปนมา เมื่อแปลจะแปลว่า มีทรัพย์สินอะไรบ้าง เก็บไว้ที่ไหน หายเมื่อไร ครั้งสุดท้ายเห็นที่ไหน มีประกันหรือไม่ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการแปลที่เอาแต่ใจความสำคัญ แม้นักท่องเที่ยวจะเขียนมายาวก็ตาม แต่จะต้องสรุปใจความออกมาให้ได้โดยที่จะเอาแต่ส่วนสำคัญ

แต่การแปลที่เป็นล่ามแบบปากเปล่า นั้นปัญหางานบริการที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องทำกับตำรวจท่องเที่ยวหรือบางครั้งเป็นล่ามแปลให้สถานีตำรวจต่างๆ นั้นจะเป็นแปลแบบสด ซึ่งบางครั้งจะไม่ว่างเป็นเรื่องราวอะไร แม้ว่าบางครั้งเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น ลักทรัพย์ ชกต๋อย จะใช้การแปลแบบเดียวกันนั้นไม่เสมอไป เพราะบางครั้งเราจะต้องดูว่านักท่องเที่ยวนั้นมีการศึกษามากน้อยเพียงใด ถ้ามีการศึกษาน้อยจะต้องใช้คำพูดที่ฟังง่าย ไม่ยุ่งยากโดยเฉพาะคำศัพท์ที่ใช้กันนั้นจะต้องไม่มีการใช้คำศัพท์ทางเทคนิคหรือคำศัพท์ทางกฎหมาย ซึ่งเราจะต้องคิดว่านักท่องเที่ยวนั้นจะใช้ภาษาที่เขานัก บางครั้งเขาก็ไม่รู้เหมือนกันเหมือนกับคนไทยบางครั้งเราก็ไม่รู้คำศัพท์ทางกฎหมาย เพราะฉะนั้นเมื่อเจอนักท่องเที่ยวเจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องมีไหวพริบที่ไว และสามารถแก้ปัญหาได้ทันที โดยที่ไม่ต้องบอกเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในทางตรงกันข้ามนักท่องเที่ยวยุโรปหรือชาวต่างประเทศที่มีความรู้การอธิบายที่ใช้คำง่ายก็ใช้ไม่ได้เพราะ นักท่องเที่ยวหรือชาวต่างประเทศต้องการทดสอบความรู้ของล่ามว่ามีความรู้ความสามารถมากน้อยเพียงใด หรือบางครั้งนักท่องเที่ยวยุโรปหรือชาวต่างประเทศรู้ภาษาไทยดี ก็ไม่พูดภาษาไทยต้องการล่ามแปล เพื่อการป้องกันคำพูดของนักท่องเที่ยวยุโรปและชาวต่างประเทศ ได้บอกว่าบางครั้งนักท่องเที่ยวยุโรปที่เป็นชาวญี่ปุ่นที่มีความรู้จะทดสอบเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราชญ์ว่า มีความรู้ความสามารถดีเพียงใด ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราชญ์ดีได้บอกว่า เราสามารถพูดได้แค่ไหนก็พูดออกมา เพราะถ้ายิ่งกลัวจะทำให้เราหมดความศรัทธาโดยที่เราถือว่าเราทำหน้าที่ให้เต็มความสามารถ นักท่องเที่ยวจะพอใจหรือไม่เราไม่ต้องสนใจ เพราะเราได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ จากประสบการณ์ที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราชญ์ดีได้ประสบมานั้นบางครั้ง นักท่องเที่ยวถึงขั้นถามสถาบันการศึกษาที่คุณจบมา แม้ว่าจะจบในประเทศไทยก็ตาม นักท่องเที่ยวก็จะถามว่า คุณจบที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์หรือเปล่า ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราชญ์ดีบอกว่าไม่ได้จบแต่ฉันสามารถที่เป็นล่ามแปลได้ และจะแสดงให้เห็น สุดท้ายเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราชญ์ดีสามารถแสดงความสามารถให้นักท่องเที่ยวได้เห็น

จากที่กล่าวมานั้นคืองานหลักของล่าม ที่เหมือนกับเจ้าหน้าที่ล่ามคนอื่น แต่งานบริการ ที่มากกว่านั้นที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปาราวดีได้บอกว่า มีความสำคัญมากคือ การติดตามทรัพย์สิน คินให้นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะบุคคลสำคัญ เช่น เจ้าหน้าที่องค์การสหประชาชาติชาวฝรั่งเศส ลืม กระเป๋าเอกสารไว้บนรถแท็กซี่ ในกระเป๋าเอกสารมีทรัพย์สินสำคัญคือ หนังสือเดินทางที่ออกโดย องค์การสหประชาชาติ เป็นหนังสือเดินทางที่มีค่ามากกว่าหนังสือเดินทางที่ออกโดยรัฐบาล ฝรั่งเศส เพราะหนังสือเดินทางที่ออกโดยองค์การสหประชาชาติเป็นหนังสือเดินทางที่สามารถ เดินทางไปทุกประเทศได้โดยอัตโนมัติ ด้วยสาเหตุเป็นเจ้าหน้าที่องค์การสหประชาชาติทำงาน ให้กับทั่วโลก ความสำคัญจึงมีมาก แม้ว่าในกระเป๋าเอกสารจะมีทรัพย์สินอื่นๆ ไม่ว่าเครื่องเล่นซีดี แบบพกพา เงินสดจำนวนหนึ่ง แต่ที่ต้องการคือ หนังสือเดินทาง

แม้ว่าตัวเราจะเป็นล่ามภาษาญี่ปุ่นแต่ถ้านักท่องเที่ยวชาติอื่นๆมีปัญหา ล่ามในแต่ละภาษาก็ ต้องช่วยเหลือเพราะนั่นคือหน้าที่ อย่างกรณีนี้ทางเจ้าหน้าที่ศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท่องเที่ยว 1155 ได้ประสานไปที่บริษัทรถแท็กซี่ ร่วมด้วยช่วยกัน จส.100 เพื่อประกาศให้คนขับรถแท็กซี่นำ ทรัพย์สินนักท่องเที่ยวมาคืนที่ตำรวจท่องเที่ยว ประกอบกับเจ้าหน้าที่องค์การสหประชาชาติชาวนี เป็นคนรอบคอบ ได้จดเลขทะเบียนรถไว้หมดทำให้สามารถตามทรัพย์สินคืนมาได้ แม้ว่าจะมี ทรัพย์สินเงินสดบางส่วนสูญหาย แต่เจ้าหน้าที่องค์การสหประชาชาติไม่ต้องการดำเนินคดี แต่ ต้องการหนังสือเดินทางเท่านั้น เมื่อได้หนังสือเดินทางแล้วทางเจ้าหน้าที่องค์การสหประชาชาติได้ ขอบคุณทางตำรวจท่องเที่ยวที่ได้ช่วยติดตามทรัพย์สินคืนมาได้

งานบริการด้านการแปลของล่ามตำรวจท่องเที่ยว มีมากกว่าที่จะกล่าวเพราะในแต่ละเรื่องเรา ไม่สามารถกำหนดได้ว่านักท่องเที่ยวต้องการอะไร หรือกรณีนักท่องเที่ยวทรัพย์สินสูญหาย ไม่มี เงินต้องรอเงินทางบ้านโอนมา จะต้องพักที่ตำรวจท่องเที่ยว ล่ามก็ต้องบริการนักท่องเที่ยว ตั้งแต่ที่ นอน อาหาร กล่าวง่ายว่า นักท่องเที่ยวต้องการอะไร ล่ามต้องทำให้ได้ ด้วยสาเหตุล่ามและตำรวจ ท่อเที่ยว ไม่ต้องการให้ถูกรังเรียน เพราะถ้าถูกรังเรียน จะเป็นเรื่องใหญ่และมีปัญหาตามมา เพราะผู้บริหารได้ประชาสัมพันธ์ให้ชาวต่างประเทศ รวมถึงเจ้าหน้าที่ระดับสูงของประเทศนั้น ทราบถึงหน้าที่ของตำรวจท่องเที่ยว ทำให้เหมือนเป็นล่ามโซ่ที่จะต้องติดตัวไปตลอด

จากตัวอย่างต่อไปนี้ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว และล่ามดูแลชาวต่างชาติตลอดเวลาที่อยู่ในประเทศไทย และพักที่ตำรวจท่องเที่ยว สามักรรยาชาวเวียดนาม ต้องการลี้ภัยไปประเทศที่ 3 ซึ่งการขอจะต้องมาติดต่อกับสำนักงานองค์การสหประชาชาติที่กรุงเทพฯ การเดินทางจะต้องออกค่าใช้จ่ายเองจนกว่าทางองค์การสหประชาชาติจะอนุมัติให้ลี้ภัยได้ จึงจะออกค่าใช้จ่ายได้ เมื่อสามักรรยาชาวเวียดนามได้สอบสัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่องค์การสหประชาชาติแล้ว จะต้องรอการประกาศผลประมาณ 20 วันจึงจะรู้ผล สามักรรยาชาวเวียดนามไม่มีเงิน ทางสถานทูตไม่ดูแลเพราะถือว่าต้องการลี้ภัยไปประเทศที่ 3 จะต้องรับผิดชอบเองทางตำรวจท่องเที่ยวจึงให้สามักรรยาชาวเวียดนามพักที่ตำรวจท่องเที่ยวตลอด 20 วัน เมื่อประกาศผลเรียบร้อยแล้วสามารถลี้ภัยได้ ทางองค์การสหประชาชาติออกเงินให้ สามักรรยาชาวเวียดนามได้ไปจากที่ตำรวจท่องเที่ยว

กล่าวโดยสรุปงานบริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ งานที่รับผิดชอบบุคคลที่อยู่ในประเทศไทยที่ไม่สามารถพูดภาษาไทย หรือคนไทยที่มี 2 สัญชาติ จะไม่รวมเฉพาะนักท่องเที่ยว ความรับผิดชอบกล่าวได้ว่า ถ้าบุคคลใดไม่สามารถสื่อสารภาษาไทย ล่ามของตำรวจท่องเที่ยวจะต้องทำหน้าที่ในงานบริการ เพื่อสื่อสารภาษาให้กับบุคคลอื่นที่ไม่สามารถสื่อสารได้

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย นั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราชญ์ได้กล่าวว่าเราไม่มีอำนาจในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยใดๆ เรามีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลเท่านั้น แม้ว่าเราจะไม่ได้เป็นผู้ทำผิด แต่ถือว่าเราเป็นผู้เห็นเหตุการณ์ทั้งหมด เพราะผู้ต้องหาและจำเลยจะพูดให้เราฟัง และเราก็จะแปล สำหรับเหตุการณ์ที่จะต้องแปลให้กับผู้ต้องหาที่มีความประทับใจมาก เพราะใช้เวลานานมาก และมีความรู้สึกไม่ชอบ โดยปกตินักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นจะมีปัญหาส่วนใหญ่จะถูกหลอกให้เล่นไฟ (แบล็คแจ็ค) แต่เรื่องที่ต้องไปนี้ไม่ใช่นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น แต่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไนจีเรีย ครั้งที่ไปเป็นล่ามทางตำรวจท่องเที่ยวยังไม่มีแบ่งล่ามออกเป็นภาษาต่างๆ ฉะนั้นถ้าล่ามขาดก็ต้องสามารถช่วยเหลือกันได้ อย่างกรณีที่นักท่องเที่ยวชาวไนจีเรียรายนี้ ได้ปลอมบัตรเครดิต ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวไนจีเรียได้ไปไปกดเงินที่ตู้เอทีเอ็มของธนาคารทหารไทย ไม่ขอบอกสาขา เมื่อกดไม่ได้ ได้บอกทางเจ้าหน้าที่ของธนาคาร ว่าบัตรของตนเองไม่มีปัญหา แต่ทำไมกดไม่ได้

ทางธนาคารทหารไทยได้ตรวจสอบ พบว่าเป็นบัตรเครดิตปลอมจึงได้แจ้งตำรวจจับ เมื่อจับแล้วทางสถานีตำรวจท้องที่ที่เกิดเหตุได้ติดต่อมาที่ตำรวจท้องที่เกี่ยว เพื่อขอสนับสนุนล่าม แปล เมื่อไปถึงสถานีตำรวจเป็นเวลา 12.00 น. ยังไม่มีการสอบสวน กว่าจะเริ่มเป็นเวลา 13.00 น. เท่านั้นไม่พอหลังจากที่สอบสวนไปแล้ว ซึ่งเสร็จสิ้นที่เวลา 16.00 น. ทางตำรวจท้องที่ที่เกิดเหตุบอกว่าต้องมีการสอบสวนใหม่ทั้งหมด เพราะมีการเปลี่ยนเวอร์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจพนักงานคน ละชุดจะต้องมีการสอบสวน ทำให้ต้องมีการสอบสวนใหม่ ทำให้ทั้งล่าม และผู้ต้องหาโกรธมาก โดยเฉพาะผู้ต้องหา โกรธมากในการเสียเวลาที่มีการสอบสวนไปแล้ว ซึ่งทางผู้ต้องหาบอกว่า กฎหมายเมืองไทยเป็นอย่างนี้หรือ ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราชญ์ไม่สามารถตอบได้เพราะตัวเราคือ เรา ถ้าพูดมากกว่าอาจจะมีผลต่อตัวเราได้ ในที่สุดก็ต้องมีการสอบสวนใหม่ และเสร็จสิ้นที่เวลา 20.00 น. ใช้เวลานานทั้งหมด 7 ชั่วโมงกับการทำหน้าที่ล่าม ซึ่งเท่ากับการทำงานทั้งวัน แต่ครั้งนี้ สอบสวนผู้ต้องหาเพียงคนเดียว ใช้เวลานานมาก ที่สำคัญที่สุดไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆทั้งสิ้นแม้ ค่าพาหนะ เพราะทางเจ้าหน้าที่ถือว่า เป็นหน้าที่ของล่ามที่จะต้องบริการ บุคคลภายนอกมองว่า ล่ามเงินเดือนสูง ซึ่งไม่รู้ว่าเป็นเงินเดือนที่จริงเท่าไร ประกอบเป็นงานที่อยู่ในสายงานเดียว ในงาน ของตำรวจจึงถือว่าเป็นงานบริการ ค่าตอบแทนจึงไม่ได้รับ

กล่าวโดยสรุปถึงคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหาและจำเลย ล่ามคุ้มครองไม่ได้ ล่ามมีหน้าที่ในการ แปลเท่านั้น แม้จะใช้เวลานานเท่าไร ก็ต้องมีความอดทน และต้องรับสถานภาพของผู้ต้องหา ตำรวจ บุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ต้องหา นั่นคือล่าม กฎหมายคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลยแต่ ล่ามไม่มีกฎหมายคุ้มครอง แต่มีกฎหมายจะต้องมีล่ามเป็นการให้สิทธิผู้ต้องหาใช้ภาษา ฉะนั้นการ คุ้มครองสิทธิผู้ต้องหาและจำเลยคือการให้สิทธิใช้ภาษาที่ตนเองถนัด โดยมีล่ามแปลให้แต่ล่ามไม่ สิทธิในการคุ้มครองผู้ต้องหา และจำเลยไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง

ในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง นั้นในส่วน of ล่ามแปลเราไม่มีสิทธิ อะไรทั้งนั้นในการไกล่เกลี่ย การไกล่เกลี่ยจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อไม่สามารถตกลงกัน แต่ไม่ต้องการ เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยที่นักทอ่งเกี่ยวข้องไม่สามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน ไม่อยาก เสียเวลา แม้แต่ความผิดอาญาก็สามารถไกล่เกลี่ยได้ ดังเหตุการณ์ต่อไปนี้

โดยปกตินักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นจะถูกหลอกมากที่สุด เพราะชาวญี่ปุ่นเป็นคนเชื่อคนง่าย ประกอบกับประเทศญี่ปุ่นการหลอกหลวงมีน้อยมาก เพราะกฎหมายประเทศญี่ปุ่นมีบทลงโทษที่แน่นอน และศักดิ์สิทธิ์ เรื่องราวมีว่า นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นถูกเพื่อนชาวตุรกีประมาณ 2 คน ชวนไปดื่มเหล้าบริเวณถนนข้าวสาร ในระหว่างที่ดื่มเหล้าชาวตุรกีได้ใส่ยานอนหลับไว้ในเครื่องดื่มเมื่อนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นดื่มเหล้าเข้าไปก็หลับ เมื่อตื่นมารู้ว่าถูกหลอกและทรัพย์สินสูญหายไปหมด หลังจากนั้นได้มาแจ้งที่ตำรวจท่องเที่ยว ถ้าตำรวจท่องเที่ยวก็ใกล้เคียงแม้จะจับตัวชาวตุรกีมาไม่ได้ ทางตำรวจอธิบายผ่านล่าม และล่ามแปลกับนักท่องเที่ยวว่า คุณจำสถานที่ได้แน่นอนหรือไม่ จำรูปพรรณของชาวตุรกีได้หรือไม่ คุณแน่ใจว่าคุณถูกมอมยา ไม่ได้ดื่มเหล้า หรือมีหลักฐานอะไรที่ชี้ชัดว่าชาวตุรกีหลอกคุณ คุณต้องเข้าใจว่าคุณไปกับคนแปลกเป็นเรื่องที่ปกติแล้วการหลอกหลวงเกิดขึ้นได้ง่ายเหมือนกับประเทศคุณ เมื่อนักท่องเที่ยวฟังก็เข้าใจถือเป็นคราวเคราะห์ร้ายของตัวเองนักท่องเที่ยวเองที่เชื่อคนง่าย

ซึ่งไม่ต่างอะไรกับกรณีสาวอุซเบกิสถานถูกยึดหนังสือเดินทาง โดยหัวหน้าคูมการทำงานของหญิงสาวอุซเบกิสถาน ซึ่งถ้าจับหัวหน้ามาได้แล้วหัวหน้ายอมคืนหนังสือเดินทางก็จบ เพราะสาวอุซเบกิสถานไม่อยากจะกลับประเทศ เพราะกลับไปแล้วไม่มีเงินใช้ และที่สำคัญไม่อยากจะเรื่องราวทางคดีอาญา เพราะฉะนั้นการใกล้เคียงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นคดีรุนแรงหรือไม่ และที่สำคัญจะต้องไม่เป็นข่าวที่ให้ประชาชนทั้งประเทศรับรู้ สามารถเกิดขึ้นได้ เป็นการยินยอมกันทั้งสองฝ่ายว่าต้องการใกล้เคียง แต่ล่ามไม่มีอำนาจที่ให้ใกล้เคียงอำนาจเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ตัดสินใจ ล่ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลเท่านั้น

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล สิ่งที่เป็นปัญหามากสำหรับล่ามในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว คือ ผู้บริหารยังบริหารในด้านการจัดจ้างพนักงานไม่ดีพอยังไม่ให้ความสำคัญกับพนักงาน รวมถึงค่าสวัสดิการ ค่าตอบแทน ยังเป็นในลักษณะลูกจ้างชั่วคราวสัญญาปีต่อปี ถ้าหากเปรียบเทียบกับความรับผิดชอบแล้วไม่เหมาะสมกับตำแหน่งล่าม

แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน

ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราชญ์ ที่ต้องการให้กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลง มีดังนี้

1. บุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นล่ามแปลจะต้องมีความรับผิดชอบ มีความอดทน และสามารถทนสภาพการทำงาน ไม่ว่าจะงานล่ามแปลจะเป็นชนิดไหนก็ตาม

2. บุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นล่ามแปล ทางด้านวุฒิการศึกษามีส่วนสำคัญ อย่างน้อยจะต้องจบระดับปริญญาตรี เพราะในการเรียนระดับปริญญาตรีจะมีวิชาอื่นๆ เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา ปรัชญา วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น จะทำให้สามารถนำวิชาต่างๆมาช่วยในการทำงานได้ เช่น ในวิชาจิตวิทยากับการทำงานล่ามแปล เราจะต้องรู้ถึงนิสัยของบุคคลที่จะแปลให้ ซึ่งถ้าได้เรียนจะสามารถนำมาใช้ได้

3. รายได้ของล่ามแปลในปัจจุบันควรที่อยู่ในระดับ 10,000 บาทขึ้นไป เพราะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันมีค่าครองชีพที่มากขึ้น และถ้าเป็นการล่ามตามหน่วยงานอื่น ที่เป็นครั้งคราว อย่างน้อยวันละ 1,000 บาทเป็นอย่างต่ำ เพราะงานล่ามแปลเป็นงานที่เครียด และบางครั้งเป็นงานที่ต่อเนื่อง เช่น การล่ามให้กับผู้บริหาร จะต้องมีการติดตามไปในทุกที่ จนกว่างานจะสิ้นสุด และไม่สามารถที่จะกำหนดได้ว่าเสร็จสิ้นเมื่อไร

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราชญ์ได้กล่าวสรุปว่า สถานภาพของล่ามเมืองไทย ยังไม่มีเข้าใจถึงว่าทำไมจะต้องมีล่าม การล่ามนั้นมีประโยชน์อย่างไรเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราชญ์ได้กล่าวไว้ในประเทศญี่ปุ่นนั้นถ้ามีการติดต่อกับประเทศไทย จะมีการติดต่อให้คนไทยที่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้มาเป็นล่าม และในขณะเดียวกันก็จะให้คนญี่ปุ่นที่พูดภาษาไทยได้ติดตามมาด้วย เพื่อทำหน้าที่ในการสังเกตว่าคนไทยสามารถแปลคำพูดของคนญี่ปุ่น และคนไทยได้ถูกต้องหรือเปล่า โดยสาเหตุที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นอย่างนี้เพราะว่า ต้องการรักษามลประโยชน์ของประเทศตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราชญ์ได้บอกว่า สิ่งที่ประเทศญี่ปุ่นทำพฤติกรรมเช่นนี้ มีสาเหตุที่สำคัญคือ เมื่อถ้ามล่ามคนไทยแปลผิดจะให้ล่ามคนไทยเป็นคนรับผิดชอบทันที ซึ่งเสมือนป้องกันล่ามของประเทศตนเองแปลผิด นอกจากนี้เพื่อรักษาสีทิวทัศน์ว่าเมื่อบุคคลที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาอื่นๆได้นอกจากภาษาญี่ปุ่น จะต้องมีล่าม เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปราชญ์ได้กล่าวไว้ว่า ล่ามแปลจริงๆ คือ

ผู้ที่ทำหน้าที่ในการรักษาคำพูดของคนที่เราแปล ไปให้อีกคนหนึ่ง โดยที่ล่ามไม่มีหน้าที่อื่นๆ นอกจากการแปลคำพูดเท่านั้น

ในตอนท้ายเจ้าหน้าที่ล่ามแปลปาราวดีได้บอกว่า สาเหตุที่ทำงานเป็นล่ามแปล เพราะงานในปัจจุบันนั้นหายาก ปริญญาตรีนี้มีคนจบมาเยอะการคัดเลือกจะต้องมีการคัดเลือกที่เข้มข้น นอกจากนี้ระบบอุปถัมภ์ยังอยู่ในประเทศไทย ทำให้การหางานยาก เพราะฉะนั้นการทำงานเป็นล่ามก็เพราะเพื่อหาเงินมาดำรงชีวิต ดีกว่าการตกงาน แม้ว่าจะอยู่ในฐานะลูกจ้างก็ตาม ซึ่งถ้าเราไม่บอกใครว่าอยู่ในสถานภาพใด สังคมก็ยอมรับ เพราะเมื่อบอกว่าเป็นล่าม บุคคลภายนอกจะดูแล้วดี เก่ง เพราะฉะนั้นถ้าได้งานที่ดีกว่า เจ้าหน้าที่ล่ามแปลปาราวดีก็หาใหม่ แต่ที่ทำงานอยู่เพราะยังไม่มีโอกาสที่ได้งานที่ดี และไม่ต้องการที่จะตกงาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 5 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษา (นามสมมติ)

ตารางที่ 21 : ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษา

เพศ	หญิง
อายุ	32 ปี
ประสบการณ์	8 ปี
รายได้	8,500 บาท
สถานภาพ	โสด
การศึกษา	ปริญญาตรี
ภาษา	อังกฤษ

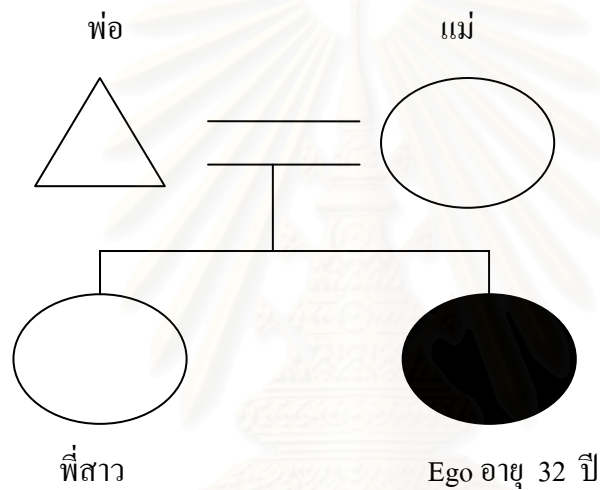
ข้อมูลทั่วไป

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษา อายุ 32 ปี เป็นคนกรุงเทพฯ มีพี่สาว 1 คน คุณพ่อคุณแม่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว โดยที่เจ้าหน้าที่ภาษามอบอกว่าในสมัยเรียนตั้งแต่ประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษานั้น ตัวของเจ้าหน้าที่ภาษายังไม่ได้สนใจการเรียนภาษาอังกฤษมากนัก หรือมีความสนใจในการทำงานเกี่ยวกับอาชีพที่ใช้ภาษา โดยปกติแล้วบุคคลที่จะใช้ภาษานั้นก็จะมีนักการทูต มัคคุเทศก์ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายการต่างประเทศ แต่ล่ามนั้นยังแทบจะยังไม่รู้จักว่า ล่ามนั้นมีหน้าที่อะไรบ้าง แต่เมื่อเรียนจบระดับอุดมศึกษาแล้ว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาได้หางานทำ และได้เห็นประกาศในหนังสือพิมพ์ที่ต้องการบุคคลที่สามารถพูดภาษาต่างประเทศ เพื่อทำหน้าที่เป็นล่ามแปลให้กับตำรวจท่องเที่ยว จึงทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาสนใจ เพราะในขณะนั้นยังไม่สามารถหางานอื่นๆ ได้ เมื่อมาสมัครสอบก็สามารถเข้าทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยวได้

โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาเป็นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาอังกฤษ ซึ่งเจ้าตัวบอกว่าตัวเองไม่ได้จบทางด้านอักษรศาสตร์ หรือศิลปศาสตร์ทางด้านภาษามาโดยตรง แต่สามารถสอบได้นั้นเพราะถ้าเราสนใจหรือตั้งใจอะไรสามารถทำได้ทุกอย่าง และเมื่อเข้ามาทำงานทำให้รู้ตัวเองว่าเป็นงานที่สนุก ได้รับรู้ถึงชีวิตของตำรวจ การทำงานร่วมกับตำรวจแม้ว่าเราจะอยู่ในฐานะลูกจ้างแต่เมื่อได้ทำงานร่วมกันก็ไม่มีปัญหาอะไรกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และทำให้ตัวเราเองรู้สึกโตขึ้นมีความ

รับผิดชอบมากขึ้น รู้ว่างานระดับชาตินั้นทำงานกันอย่างไร ทำให้เข้าใจระบบการทำงาน ที่บางครั้งบุคคลภายนอกไม่เข้าใจ นอกจากทำให้ตัวเองมีการพัฒนาทางด้านภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องเพราะที่ตำรวจท่องเที่ยวการใช้ภาษาเป็นเรื่องสำคัญ โดยที่เจ้าตัวไม่คิดว่าตัวเองจะสามารถทำหน้าที่ตรงนี้ได้เพราะเป็นงานที่จะต้องมีความรับผิดชอบเป็นอย่างมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยวเป็นระยะเวลา 8 ปี และรับเงินเดือนที่ 8,500 บาท ในตำแหน่งล่ามภาษาอังกฤษ

ไต่ถามครอบครัว

ชีวิตการทำงาน

ชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาจะเข้าทำงาน 2 วัน หยุด 2 วัน โดยที่ 1 วันทำงานตั้งแต่ 08.00-20.00 น. และอีก 1 วันทำงานตั้งแต่ 20.00 -08.00 น.ของวันใหม่ โดยหมุนเวียนไปเรื่อย ซึ่งการทำงานจะมีการหมุนเวียนผลัดกันเป็นชุดๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาไม่ได้ทำงานที่อื่นด้วย ทำให้สามารถที่จะรับจ้างเวรให้กับเพื่อนที่ทำงานที่อื่น นอกจากแผนกของตนเอง เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาก็จะรับจ้างเวร ในแผนกอื่นซึ่งมีระบบการทำงานเหมือนกัน โดยปกติเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาจะอยู่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้านักท่องเที่ยวมีปัญหาจะติดตามไปกับตำรวจ เพื่อทำหน้าที่ในการเป็นแล้ว เมื่อรับจ้างเวรแล้วเจ้าหน้าที่ภาษามอบอกว่าจะต้องไม่กระทบแผนกตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกลางวัน ตั้งแต่ 08.00-20.00 น. ในอัตรา 400 บาทต่อ 1 วัน

หรือบางครั้งก็จะเข้าเวรตอนกลางคืนให้กับเพื่อนๆ ที่ไม่สามารถเข้าได้ ด้วยสาเหตุที่สามารถเข้าเวรแทนคนอื่นได้นั้น เพราะเจ้าหน้าที่ล้ามแปลกสุมายังโศดและไม่ได้มีภาระหน้าที่มากนัก จึงสามารถรับจ้างการเวรของเพื่อนๆ ได้ ซึ่งเป็นการหารายได้อีกทางหนึ่ง เพราะเงินเดือนนั้นยังน้อยมาก

ข้อมูลปัญหาวิจัย

บทบาทล้ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว

ในการบริการงานแปลเจ้าหน้าที่ล้ามแปลกสุมา นั้นงานของเจ้าหน้าที่ล้ามแปลกสุมาที่เกี่ยวกับงานบริการ จะติดตามเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว ไปยังสถานที่ต่างๆ เพื่อให้คำแนะนำกับนักท่องเที่ยวในการเที่ยวอย่างไรให้ปลอดภัย และจะต้องประจำที่บูรหน้าวันพระแก้ว เพื่อให้คำแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพฯ รวมถึงถึงนักท่องเที่ยวมีปัญหาอะไรสามารถติดต่อตำรวจท่องเที่ยวหน้าวัดพระแก้ว เพื่อขอความช่วยเหลือได้ ในส่วนนี้จะเน้นในส่วนของ บริการนักท่องเที่ยวสอบถามเส้นทางต่างๆ หรือช่วยเหลือนักท่องเที่ยวกรณีต่างๆ ในแต่ละวันจะมีนักท่องเที่ยวสอบถามไม่ต่ำกว่า 500 ราย และแจกใบเดือนนักท่องเที่ยว ในแต่ละวันไม่ต่ำกว่า 500 ฉบับ

นอกจากนี้ยังเป็นล่ามให้พนักงานสอบสวนท้องที่ เพราะในปัจจุบันตำรวจท่องเที่ยวไม่มีอำนาจในการสอบสวน เพราะนั่นถ้ามีการสอบสวนและต้องใช้ล่าม ได้ทำหนังสือมาที่ตำรวจท่องเที่ยวเพื่อขอสนับสนุนล่ามแปลก็จะไปเป็นล่าม ซึ่งในส่วนนี้จะกำหนดไม่ได้ว่าแต่ละวันมีหรือเปล่า บางวันก็มีบางวันไม่มี แล้วแต่ในแต่ละวัน ยังรวมถึงถึงนักท่องเที่ยวหลงทางก็จะต้องช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในการสื่อสารให้รู้ว่านักท่องเที่ยวพักอยู่ที่ไหน ต้องการไปที่ไหน เมื่อรู้แล้วจะส่งนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่ต้องการ การส่งนักท่องเที่ยวจะไปกับตำรวจท่องเที่ยว ล่ามมีไม่อำนาจในการส่งนักท่องเที่ยว

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นคืองานบริการงานแปลที่เจ้าหน้าที่ล้ามแปลกสุมา รับผิดชอบซึ่งงานบริการงานแปลส่วนของล่าม คือ การช่วยเหลือทางด้านภาษาให้กับนักท่องเที่ยว ตำรวจท่องเที่ยวรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวหรือชาวต่างประเทศ นั่นคืองานบริการของล่ามในส่วนของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว

แต่ในขณะเดียวกัน งานบริการที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนนั้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องมีความใจเย็น โดยที่เจ้าหน้าที่กุสุมาได้บอกว่า บางครั้งนักท่องเที่ยวใช้อารมณ์ เอาแต่ใจ และไม่มีเวลามากพอที่จะอยู่ในประเทศไทย เราจะต้องมีอารมณ์ที่เย็นไม่ใช้อารมณ์ของตนเอง จะต้องอธิบายให้นักท่องเที่ยวฟังถึงกระบวนการยุติธรรมของไทยให้นักท่องเที่ยวฟัง แต่ถ้าไม่ฟังบางครั้งเราก็อาจจะต้องปล่อยให้นักท่องเที่ยวอยู่ลำพัง เมื่ออารมณ์ดีแล้วค่อยพูดคุยกันใหม่ ซึ่งเหมือนกับคนไทยเมื่อมีอารมณ์ที่รุนแรงจะพูดคุยกันไม่ค่อยรู้เรื่อง จะต้องให้อารมณ์ดีก่อนแล้วค่อยพูดคุยกัน และที่สำคัญ บางครั้งงานบริการเราอย่าบริการนักท่องเที่ยวมากเกินไป หรือการตามใจซึ่งเป็นนิสัยของคนไทยที่ใช้กับนักท่องเที่ยว เพราะเมื่อเกิดปัญหาแล้วจะมีปัญหามาก จะต้องพอเหมาะพอควร เช่น ถ้านักท่องเที่ยวมาพบเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว และมาหลายคนหรือหลายกลุ่ม แต่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ล่ามแปล มีไม่เพียงพอที่จะรองรับได้ นักท่องเที่ยวโวยวายว่าทำงานช้า เราก็ต้องให้นักท่องเที่ยวรอ เพราะกำลังไม่พอ ซึ่งมันเป็นไปได้ที่จะหากำลังที่เพียงพอมารองรับ นักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวก็ต้องเข้าใจถ้านักท่องเที่ยวต้องการพบตำรวจท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวก็ต้องสามารถรอได้ ซึ่งงานบริการงานเปลี่ยนนั้นจะต้องมีความเข้าใจในระบบการทำงาน จะทำให้เข้าใจในระบบการทำงาน และไม่เกิดการผิดพลาด

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นคืองานบริการงานแปลที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลกุสุมา รับผิดชอบซึ่งงานบริการงานแปลส่วนของล่าม คือ การช่วยเหลือทางด้านภาษาให้กับนักท่องเที่ยว ตำรวจท่องเที่ยวรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวหรือชาวต่างประเทศ นั่นคืองานบริการของล่ามในส่วนของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

ในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย นั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลกุสุมาได้บอกว่า โดยธรรมดาเจ้าหน้าที่ล่ามแปลไม่มีสิทธิในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย กฎหมายยังไม่มี การรองรับถึงล่ามในการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหาและจำเลย เพราะฉะนั้นล่ามแปลมีหน้าที่ในการแปลภาษาเท่านั้นและจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อไม่มีการสื่อสารทางด้านภาษาได้เท่านั้น ซึ่งจะเป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่สามารถสื่อสารภาษาไทย ให้จัดหาล่าม โดยที่ล่ามแปลมีหน้าที่ในการแปลคำพูดของผู้ต้องหาให้พนักงานสอบสวนฟังเท่านั้น เพราะฉะนั้นในการคุ้มครองล่ามแปลไม่มีสิทธิในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย ล่ามแปลมีหน้าที่ในการเป็นล่ามเพื่อทำหน้าที่

ในการสื่อสารภาษาเท่านั้น ถ้าเปรียบเทียบเสมือนเราเป็นพยานผู้เห็นเหตุการณ์กับเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งหมด แต่เพียงเราทำหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษาเท่านั้น

เหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาจะต้องเป็นล่ามให้กับผู้ต้องหา ส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับชาวฟิลิปปินส์ที่หลอกลวงนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นไปเล่นไฟ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับผู้ต้องหามาแล้วกฎหมายได้มีกฎว่าจะต้องมีล่ามในฐานะผู้แปล และให้สิทธิผู้ต้องหาในการเลือกใช้ภาษา เมื่อมีการสอบสวนผู้ต้องหาไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยก็ต้องใช้ล่าม อย่างผู้ต้องหาชาวฟิลิปปินส์ที่ยกตัวอย่างมา ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยก็ต้องมีล่าม เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาต้องทำหน้าที่ล่ามแปล โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาจะต้องแปลตามที่ตำรวจพูด ตามตัวอย่างต่อไปนี้

ผู้ต้องหา มีสิทธิในการให้การหรือไม่ก็ได้ **และคำให้การของผู้ต้องหา** ให้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาของศาล **และผู้ต้องหา** มีสิทธิพบและปรึกษาผู้ที่จะเป็นทนายตามลำพัง มีสิทธิได้รับการเยี่ยมตามสมควร มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลทันทีเมื่อเจ็บป่วย และมีสิทธิให้ผู้ที่จะเป็นทนายหรือผู้ที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน

จากข้อความข้างต้นล่ามจะต้องแปลให้ผู้ต้องหาฟัง ถือได้ว่าเป็นเรื่องยากมาก โดยเฉพาะภาษาที่จะใช้จะต้องมีความถูกต้อง รวมถึงคำศัพท์ที่จะใช้จะต้องถูกต้องตามศัพท์กฎหมาย แม้ว่าคุณจะมีระดับปริญญาเอก จากมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ก็ไม่อาจที่จะทำได้ เพราะการล่ามคือพรสวรรค์ของแต่ละคน ในการถ่ายทอดให้บุคคลอื่นเข้าใจ นั่นคือเบื้องต้นในการสอบสวนผู้ต้องหา หลังจากการสอบสวนถึงเรื่องราวแต่ละเรื่องให้ผู้ต้องหาคิด ล่ามไม่สามารถจำได้ว่าในแต่ละครั้งจะเหมือนกันหรือเปล่า เพราะพนักงานสอบสวนไม่เหมือนกันในแต่ละคน หลักการถามก็ไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นไม่สามารถบอกได้ว่า จะถามอะไรแต่ละล่ามรู้อย่างเดียวว่า จะต้องแปลรวดเร็ว และถูกต้อง รับรู้เรื่องราวได้อย่างรวดเร็ว นั่นคือคุณสมบัติของการล่ามการสอบสวน เมื่อสอบสวนเสร็จแล้ว ล่ามจะต้องอ่านข้อความที่ได้สอบสวนทั้งหมดให้ผู้ต้องหาฟัง ถือได้ว่าเสร็จสิ้นการสอบสวนและสิ้นสุดการเป็นล่ามให้ผู้ต้องหา ในการสอบสวนแต่ละครั้งไม่ต่ำกว่า 3 ชั่วโมงเป็นอย่างต่ำ

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษา ได้สรุปว่าการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลยนั้น ล่ามแปลไม่อำนาจในการคุ้มครองล่ามแปลมีหน้าที่ในการแปลทางด้านภาษาเท่านั้น และจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อไม่สามารถสื่อสารทางด้านภาษาได้เท่านั้น ถ้าผู้ต้องหาและจำเลยสามารถสื่อสารทางด้านภาษาไทยได้ บางครั้งก็ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ล่ามก็ได้ เพราะฉะนั้นล่ามคือผู้สื่อสารทางด้านภาษาเท่านั้น

บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทความขัดแย้ง

ในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทความขัดแย้งนั้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษา ได้บอกว่าการไกล่เกลี่ยนั้นจะเกิดขึ้นได้เป็นการยินยอมของทั้งสองฝ่าย คือ นักท่องเที่ยวกับอีกฝ่ายหนึ่งที่มีปัญหาาร่วมกัน และไม่ต้องการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เพราะนักท่องเที่ยวไม่เวลามากพอที่จะอยู่ในประเทศไทย และที่สำคัญเมื่อเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม สิ่งแรกคือ จะต้องหาทนายความซึ่งมีค่าใช้จ่ายมาก จึงทำให้นักท่องเที่ยวต้องการการไกล่เกลี่ย เพราะฉะนั้นการไกล่เกลี่ยเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาบอกว่า เป็นความต้องการของนักท่องเที่ยวเอง โดยที่เจ้าหน้าที่ตำรวจและล่ามแปล ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง และในการไกล่เกลี่ยนั้น จะใช้ล่ามแปลก็ต่อเมื่อไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้จริงๆ จึงจะเรียกล่ามแปลเข้าไปช่วยแปล เพราะบางครั้งถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถสื่อสารภาษาได้เจ้าหน้าที่ตำรวจก็จะทำหน้าที่เอง โดยไม่ต้องเรียกล่ามแปล แต่โดยส่วนใหญ่แล้วจะเรียกล่ามแปล เมื่อมีความจำเป็นต้องการใช้ภาษาต่างประเทศ

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาบอกว่า การไกล่เกลี่ยนั้นแยกได้ 2 ประเภทคือ

1. คดีแพ่ง จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อทั้งสองฝ่ายต้องการการไกล่เกลี่ย โดยล่ามมีหน้าที่ในการสื่อสารภาษาเท่านั้น โดยมีการติดต่อมาที่ตำรวจท่องเที่ยว ต้องการให้เจ้าหน้าที่ไปช่วยตัดสินเพื่อหาข้อยุติ โดยที่ล่ามแปลไม่มีอำนาจในการตัดสินใจใดๆทั้งสิ้น มีหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษาเท่านั้น และจะใช้ก็ต่อเมื่อมีการใช้ภาษา โดยที่ไม่สามารถสื่อสารทางด้านภาษา จำเป็นจะต้องมีล่ามแปล ล่ามแปลจึงมีบทบาทในการไกล่เกลี่ย ในคดีทางแพ่ง ได้แก่ การซื้อสินค้าในราคาที่แพง หลอกหลวงซื้อจิวเวลรี่ เป็นต้น ยกตัวอย่างเช่น นักท่องเที่ยวชาวอเมริกา มีแฟนสาวเป็นไทย ได้ขโมยสินค้าเป็นกระเป๋าราคา 199 บาท ที่ร้านขายของบริเวณท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ทางร้านต้องการดำเนินคดี แต่นักท่องเที่ยวต้องการไกล่เกลี่ย เมื่อมีการไกล่เกลี่ยล่ามไม่มีอำนาจในการไกล่เกลี่ย การไกล่เกลี่ยเป็นอำนาจของตำรวจ และคนทั้งสองฝ่าย ล่ามมีหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษาเท่านั้น อย่างกรณีที่ยกตัวอย่างมา ทางตำรวจจะถามนักท่องเที่ยวว่ามีเงิน

ชดใช้ค่าเสียหายหรือเปล่า นักท่องเที่ยวบอกว่ามีเงิน 1,000 บาท ได้หรือไม่ในการชดใช้ที่ได้ขโมยกระเป๋าเมื่อบอกตำรวจว่านักท่องเที่ยวมีเงิน 1,000 บาท ทางร้านยอมได้หรือไม่ ทางร้านยอมรับได้ นักท่องเที่ยวจ่ายเงิน 1,000 บาทให้กับทางร้าน ถือว่าทั้งสองฝ่ายยอมรับได้ จึงไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

2. คดีอาญา โดยที่คดีอาญาจะมีการไต่ถามไต่สวน เหมือนกับคดีแพ่ง ที่ทั้งสองฝ่ายต้องการไต่ถามไต่สวน ไม่ต้องการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และในคดีอาญาจะต้องมีการกระทำความผิดรุนแรงที่ไม่สามารถยินยอมได้ตามกฎหมายไทย เช่น ฆ่าคนตาย ปล้นทรัพย์ ทำร้ายร่างกายขั้นรุนแรง เป็นต้น โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาได้อธิบายว่า ในส่วนของคดีอาญานักท่องเที่ยวส่วนมากต้องการใบแจ้งความมากกว่า เพราะถ้าได้ใบแจ้งความสามารถที่จะนำไปติดต่อที่ประเทศของนักท่องเที่ยวเพื่อขอเงินประกันคืนได้ เช่น ทรัพย์สินสูญหาย ได้แก่ กล้องถ่ายรูป กระเป๋าเงิน ซึ่งถ้าตามกฎหมายจะต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม แต่นักท่องเที่ยวไม่ต้องการ ต้องการเพียงใบแจ้งความเพื่อนำไปติดต่อบริษัทประกัน จึงทำให้ต้องออกใบแจ้งความให้กับนักท่องเที่ยวยกตัวอย่างที่นักท่องเที่ยวมีปัญหา และเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาทำหน้าที่ในการไต่ถามไต่สวน

นักท่องเที่ยวชาวอังกฤษและเพื่อนรวม 3 คน คิมเหล้าบริเวณย่านพัฒนาพงศ์ เมื่อคิมไปแล้วเกินมีเสียงและชกต่อยกับ คนไทย โดยนักท่องเที่ยวได้นักท่องเที่ยวชาวอังกฤษได้ชกต่อยคนไทย ซึ่งเป็นความผิดอาญาในฐานะทำร้ายผู้อื่น แต่นักท่องเที่ยวไม่สามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน ในการดำเนินคดีอาญา จึงต้องมีการไต่ถามไต่สวน แต่การไต่ถามไต่สวนนั้นเป็นอำนาจของตำรวจว่าสามารถมีการไต่ถามไต่สวนได้หรือไม่ อย่างกรณีที่กำลังกล่าวมา นักท่องเที่ยวไม่สามารถอยู่ในประเทศไทยได้นาน สามารถที่จะไต่ถามไต่สวนได้ และบาดแผลที่คนไทยถูกทำร้ายบาดแผลไม่มากนัก ทางตำรวจให้ล่ามถามว่ายอมเสียค่ารักษาพยาบาลให้คนไทยหรือเปล่า นักท่องเที่ยวยอมเสียค่ารักษาพยาบาลให้ทั้งหมด ถือเป็นคดีอาญา แต่กว่าจะยุติใช้เวลานานถึง 5 ชั่วโมง เพราะจะต้องรอนักท่องเที่ยวมีสติที่ดีก่อน รวมถึงคนไทย เพราะทั้งสองฝ่ายคิมเหล้า จะต้องให้อาการที่ไม่มีเหล้าอยู่ในตัวน้อยลงก่อนถึงจะไต่ถามไต่สวนได้

เพราะฉะนั้นการไต่ถามไต่สวนนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาสรุปว่า การไต่ถามไต่สวนได้นั้นจะต้องเป็นการยินยอมกันทั้งสองฝ่าย ว่าไม่ต้องการที่จะเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การไต่ถามไต่สวนใหญ่ที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวไม่ต้องการเสียเวลา ต้องการให้จบและสามารถยอมรับทั้งสองฝ่าย และล่ามแปลจะมีบทบาทก็ต่อเมื่อ ไม่สามารถที่จะสื่อสารทางด้านภาษาได้

โดยที่ติดต่อมาทางตำรวจท่องเที่ยว แต่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลไม่มีอำนาจที่จะไปโดยตามลำพัง จะต้อง มีตำรวจไปด้วยเสมอ เพราะการตัดสินใจเป็นของตำรวจ เพื่อให้ตำรวจทราบปัญหาที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นล่ามแปลจะมีบทบาทที่ต่อเมื่อไม่สามารถสื่อสารภาษาได้เท่านั้น แต่ถ้าตำรวจสามารถ สื่อสารภาษาได้ ก็ไม่จำเป็น สรุปได้ว่าล่ามแปลในการไกล่เกลี่ยจะมีบทบาทที่ต่อเมื่อ ต้องการ บุคคลที่สามารถสื่อสารทางด้านภาษาได้ มาทำหน้าที่ในการเป็นล่ามแปลให้กับบุคคลที่ไม่สามารถ ฟังภาษาได้เท่านั้น ไม่มีอำนาจในการไกล่เกลี่ยใดๆทั้งสิ้น รวมถึงการเสนอแนะใดๆทั้งสิ้น ใน ส่วนนี้จะเป็นหน้าที่ของตำรวจเพื่อหาข้อยุติ ที่สำคัญจะต้องยอมรับทุกสิ่งทุกอย่างที่ทั้งสองฝ่าย ต้องการ แต่ล่ามไม่มีอำนาจใดๆทั้งสิ้นมีหน้าที่ในการแปลเท่านั้น และจะสละเวลาหรือเป็นผู้ เสียสละได้ นั่นคือผู้ที่ทำหน้าที่ล่ามในการไกล่เกลี่ย ฉะนั้นการเสียสละถือเป็นเรื่องสำคัญของล่าม ที่จะต้องทำหน้าที่ในการสื่อสารในกรณีที่มีการไกล่เกลี่ย

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษา คือ เงินเดือนที่มาจาก การ จัดจ้างพนักงานที่มีการประมูลบริษัทเพื่อรับผิดชอบการดูแลพนักงาน เมื่อมีการประมูลก็ต้องมีการ หักค่าหัวคิว ในการสรรหาบุคลากร เพราะฉะนั้นควรที่จะมีระบบการจัดจ้างพนักงานให้ดีกว่านี้ โดยเฉพาะฐานะของล่ามในฐานะลูกจ้างชั่วคราว ล่ามไม่เหมาะสมที่จะเป็นลูกจ้างชั่วคราว

แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาได้เสนอแนะ เกี่ยวกับการทำงานของล่ามแปล ดังนี้

1. ล่ามแปลจะต้องเป็นบุคคลที่จะต้องรักษาคุณค่าของตนเองได้ เพราะเมื่อแปลแล้วไม่ สามารถแก้ไขได้ เพราะฉะนั้นถ้าผิดล่ามจะต้องรับผิดชอบเป็นคนแรก
2. ล่ามแปลจะต้องมีอารมณ์ที่เย็น สามารถรับรู้ความรู้สึกของคนที่เราทำหน้าที่ในการเป็น ล่ามให้ เช่นนักท่องเที่ยวมีอารมณ์ร้อน ล่ามแปลจะต้องมีอารมณ์ที่เย็น ปลอดภัยนักท่องเที่ยว หรือนักท่องเที่ยวเสียใจล่ามจะต้องไม่แสดงความสนุกสนานออกมาให้เห็น เพราะถือเป็นการเสีย มารยาท

3. ล่ามแปลจะต้องมีความสามารถทางด้านภาษาเป็นอย่างดี โดยที่ไม่จำเป็นจะต้องจบมาทางด้านภาษาโดยตรง นอกจากภาษาที่ดีแล้วจะต้องมีความรู้รอบตัว ทันโลกทันเหตุการณ์ สามารถยอมรับสภาพการทำงานได้

4. การเป็นล่ามแปลนั้น ไม่ว่าเพศชาย เพศหญิงจะต้องทำได้เหมือนกันหมด เพราะในปัจจุบันการยอมรับเพศหญิงทางสังคมมีมากขึ้น

5. สำหรับประสบการณ์นั้นไม่มีความจำเป็นเพราะสามารถที่จะเรียนรู้งานได้ แต่จะต้องมีใจรักในงานนั้นด้วย

6. รายได้นั้นสมควรที่อยู่ในระดับ 10,000 บาทต่อเดือน เพื่อรองรับกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และเป็นเหมือนแรงจูงใจการทำงาน และสามารถดึงดูดบุคคลให้เข้าทำงานได้ เพราะในปัจจุบันเงินเดือนยังไม่สามารถที่จะดึงดูดได้ รวมถึงบางครั้งการทำงานที่จะต้องทำงานในตอนกลางคืน นอกจากเงินเดือนไม่มีค่าล่วงเวลาบวกกับความรับผิดชอบมีมาก ทำให้คนไทยยังไม่เห็นความรับผิดชอบของล่ามอย่างดี จึงทำให้บุคคลภายนอกไม่เห็นความสำคัญ ทำให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาไม่เข้ามาทำงานในส่วนของการบริการ เกิดภาวะของสมองไหลได้

7. จากข้อ 6 ทำให้บุคคลภายนอกเห็นว่าเงินเดือนไม่ได้รับความสนใจ บุคคลที่เข้ามาจึงทำหน้าที่ด้านธุรการมีจำนวนมาก ทำให้เกิดภาวะขาดแคลนล่ามแปล เพราะคิดว่าการรับผิดชอบมีมาก เงินเดือนเท่ากัน ทำงานด้านธุรการดีผิดยังสามารถแก้ไขได้ แต่ล่ามไม่สามารถแก้ไขได้ และจะต้องรับผิดชอบคนเดียว ไม่มีใครช่วยรับผิดชอบ ไม่เหมือนกับโจรที่บางครั้งทำผิดเป็นกลุ่มต้องรับผิดชอบทุกคน แต่ล่ามทำงานร่วมกับตำรวจ เวลาผิดล่ามจะรับผิดชอบคนเดียว และที่สำคัญยังไม่มีกฎหมายรับรองการคุ้มครองของล่ามอีกด้วย

8. การศึกษานั้นไม่จำเป็นที่จะต้องจบปริญญาตรี เพราะบางภาษานั้นหายาก และถ้ามากำหนดทางด้านการศึกษาจะทำให้ไม่มีบุคลากรทางด้านภาษา ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลยังไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ทางด้านภาษาอย่างจริงจัง

9. สำหรับการเปลี่ยนแปลงนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาได้กล่าวว่า คงยังไม่มี การเปลี่ยนแปลงอะไรมากนัก เพราะหน่วยงานให้ความสำคัญในระดับหนึ่งแต่ยังไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ

จากที่กล่าวมานั้นคือ ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาและเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาได้บอกตอนท้ายว่า สาเหตุที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาได้เลือกทำงานที่นี่เพราะ ภูมิใจที่ ทำหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านภาษา แม้ว่าเงินเดือนน้อยแต่เป็นเกียรติกับตัวเองที่สามารถสื่อสารทางด้านภาษาได้ ทำให้ตัวเองมีการพัฒนาทางด้านความคิด สามารถแก้ไขปัญหาได้ แม้เงินจะไม่สามารถซื้อได้ และที่สำคัญได้ทำงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยว ทำให้เข้าใจชีวิตของตำรวจ ไม่ว่าจะหน่วยงานในจะมีทั้งคนดีและคนไม่ดี ทำให้เห็นภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่เป็นจริงในสังคม ไม่มีการ เล่นละคร เหมือนกับรายการทางโทรทัศน์ และที่สำคัญอาชีพล่ามแปลเป็นอาชีพที่จบสิ้นเดี๋ยวนั้น ไม่มีภาระงานค้างค้ำเหมือนกับงานเอกสาร แม้จะมีเรื่องราวที่ต่อเนื่องแต่ก็ไม่เท่ากับงานเอกสาร จึงทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลเลือกทำงานที่เกี่ยวกับล่าม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 6 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดี (นามสมมติ)

ตารางที่ 22 : ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดี

เพศ	หญิง
อายุ	35 ปี
ประสบการณ์	8 ปี
รายได้	9,000 บาท
สถานภาพ	แต่งงาน
การศึกษา	ปริญญาตรี
ภาษา	อังกฤษ

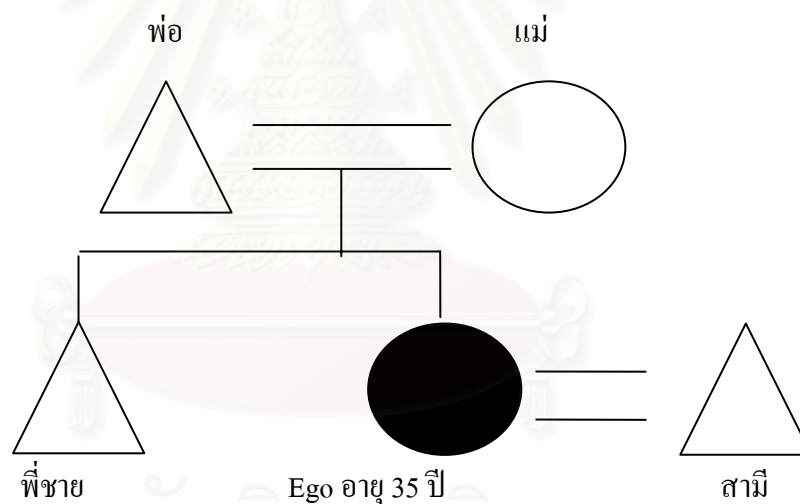
ข้อมูลทั่วไป

ด้านครอบครัว

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดี เป็นคนกรุงเทพฯ ปัจจุบันอายุ 35 ปี เป็นบุตรคนที่ 2 ของครอบครัว โดยมีพี่ชาย 1 คน พ่อแม่ของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดี รับราชการ ปัจจุบันเกษียณอายุ และได้ทำสวนที่จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันเจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดี สมรสแล้ว สำหรับความสนใจทางด้านภาษาอังกฤษนั้นมีมาตั้งแต่เด็ก ทำให้คะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษมีผลคะแนนที่ดี เมื่อเข้าสู่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ตัดสินใจเรียนสายศิลป์ภาษาเน้นหนักที่ภาษาอังกฤษ เมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้สมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัย เป็นความหวังของทุกคนของเด็กมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความต้องการในการเรียนระดับอุดมศึกษา เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดีได้บอกว่าในสมัยก่อนการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมีความเครียดมาก และยากกว่าในสมัยปัจจุบันที่มีการสอบได้ง่ายกว่า มีการใช้เกรดเฉลี่ยเข้าช่วยในการสอบเข้าซึ่งแตกต่างกับสมัยก่อน ที่ใช้คะแนนสอบอย่างเดียว แม้ว่าเกรดเฉลี่ยจะสูงบางคนก็ไม่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ จะขึ้นอยู่กับความตั้งใจในการอ่านหนังสือ มันทำข้อสอบเก่าๆ จึงไม่ใช่เรื่องง่าย และสะท้อนให้เห็นถึงความมานะความพยายามของเด็กสมัยก่อนที่มีมากกว่าสมัยปัจจุบัน

ด้วยความมานะพยายามทำให้ลีลาวดีสามารถสอบเข้าคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และเมื่อเข้าไปเรียนในคณะอักษรศาสตร์แล้ว ได้เลือกเรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิชาที่ตนเองชอบ แต่กว่าที่จะได้เรียนในวิชาภาษาอังกฤษนี้จะต้องมีคะแนนที่ดี เพราะว่าเป็นวิชาที่ทุกคนต้องการที่จะศึกษา จะกล่าวได้ว่าถ้าสามารถจบทางด้านภาษาอังกฤษได้มีภาษีที่ดีและมีระดับมากกว่าสาขาอื่นๆ ตลอดระยะเวลาที่ภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอะไรมาก แต่วิชาบางวิชานั้นยากเช่น วิชาการแปล เป็นวิชาที่ยากมาก เพราะบุคคลที่แปลได้ดี จะต้องมีพรสวรรค์และมีความรู้เป็นอย่างดี เพราะถ้าความรู้รอบตัวไม่ดีจะทำให้ความหมายของงานแปลนั้นผิดได้ แต่อย่างไรก็ตามสามารถจบการศึกษา ระดับปริญญาตรีได้สำเร็จ โดยได้รับวุฒิต่างด้านอักษรศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัยศิลปากรมาได้

ไต่ถามกรรมครอบครัว

ชีวิตการทำงาน

เมื่อเจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดีได้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดีได้สมัครงานเหมือนกับบุคคลอื่นๆ ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีก็ต้องสมัครงาน ซึ่งในระยะแรกเจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดีได้ทำงานทางด้านการขายบ้าน เจ้าหน้าที่บอกว่าเป็นงานที่ไม่ตรงกับสาขาที่ตนเองจบมา แต่อย่างไรก็ตามเราก็ต้องทำงาน จะรองานไม่ได้แม้ว่าในสมัยก่อนจะหางานได้ง่ายกว่าสมัยนี้ก็ตาม แต่การรอคอยเพื่อให้ได้งานที่ตนเองชอบเป็นไปได้ เพราะเราต้องการเงินและเข้าใจดีว่า จบสาขาที่ตนเองชอบบางครั้งก็ไม่สามารถที่จะทำงานที่ตนเองจบมาได้

เมื่อทำงานได้ประมาณ 5 ปี เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลิลาวดีได้เห็นประกาศในหนังสือพิมพ์สมัคร ของบริษัทแห่งหนึ่งถึงความต้องการเจ้าหน้าที่ในการช่วยเหลือทางด้านภาษาต่างประเทศ ในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว แต่ไม่ได้บอกว่าเป็นล่ามและทำงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยว

เมื่อเจ้าหน้าที่ล่ามแปลลิลาวดีได้เห็นประกาศรับสมัครงานนี้จึงมีความสนใจ ได้ไปสมัครงานกับบริษัทดังกล่าว เมื่อถึงการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สัมภาษณ์ได้ถามว่า สามารถทำงานกับแรงกดดันได้หรือเปล่า ทำงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวได้หรือเปล่า สามารถทำงานเกี่ยวกับด้านคอมพิวเตอร์ได้หรือเปล่า จึงทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสงสัยว่าเป็นงานอะไร เจ้าหน้าที่ทางด้านบริษัทได้อธิบายให้ฟังว่า เป็นงานช่วยเหลือตำรวจท่องเที่ยวในการเป็นล่าม ช่วยเหลือตำรวจท่องเที่ยวในการสื่อสารทางด้านภาษา และอาจจะต้องเป็นล่ามในการสอบปากคำบ้าง เมื่อเจ้าหน้าที่ล่ามแปลลิลาวดีทราบรายละเอียด เจ้าหน้าที่ทางบริษัทได้ถามว่าสามารถทำได้หรือเปล่า เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลิลาวดีได้ตอบว่าสามารถทำได้ เพราะเจ้าหน้าที่ล่ามแปลลิลาวดีต้องการเปลี่ยนงานและหาประสบการณ์ โดยเฉพาะยังไม่ได้ใช้วิชาที่เรียนมาอย่างจริงจัง เมื่อสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้วเจ้าหน้าที่ล่ามแปลลิลาวดีสามารถสอบเข้ามาทำงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวได้ ในตำแหน่งล่ามแปลภาษาอังกฤษ รับเงินเดือน 9,000 บาท ทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยวมาทั้งหมด 8 ปี

ข้อมูลปัญหาวิจัย

บทบาทล่ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลิลาวดี ได้กล่าวถึงบทบาทล่ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ในปัจจุบันนี้งานบริการบทบาทล่ามแปลลดลงเพราะว่า ในปัจจุบันตำรวจท่องเที่ยวไม่มีอำนาจในการสอบสวน ทำให้บทบาทล่ามลดน้อยลงเป็นประชาสัมพันธ์ แม้ว่าจะสามารถรับแจ้งความได้ แต่การรับแจ้งความนั้นจะต้องการเพียงใบแจ้งความเพื่อติดต่อบริษัทประกันของนักท่องเที่ยว เท่านั้น นอกจากนั้นถ้านักท่องเที่ยวมีการกระทำความผิดหรือคนไทยก่อเหตุกับนักท่องเที่ยว จะให้สถานีตำรวจที่ที่เกิดเหตุเป็นผู้สอบสวน ถ้าไม่สามารถหาล่ามได้ส่วนใหญ่ก็จะติดต่อบริษัทตำรวจท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนล่ามแปล แต่จะต้องทำหนังสือล่ามแปลถึงจะไปทำงานในส่วนนี้ โดยทั่วไปแล้ว 80% จะเป็นล่ามของตำรวจท่องเที่ยว เพราะเป็นหน่วยงานเดียวที่ในปัจจุบันมีล่ามในกระบวนการยุติธรรมในชั้นการสอบสวน ถ้าหากจากที่อื่นจะไม่ค่อย

ยอมรับและไม่สามารถที่จะรู้ว่ามีความชำนาญในการเป็นล่ามมากนักน้อยเพียงใด และที่สำคัญ ค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายนั้นจะต้องสูงกว่าการที่ติดต่อขอล่ามแปลจากตำรวจท่องเที่ยว

งานบริการงานล่ามแปลในปัจจุบันจะเน้นหนักถึงงานบริการด้านต่างๆ เช่น แนะนำ สถานที่ท่องเที่ยว เป็นล่ามในกรณีสถานี่ต่างๆต้องการล่าม นักท่องเที่ยวมีปัญหาเกี่ยวกับคนไทยหรือบุคคลอื่นและต้องการตำรวจท่องเที่ยวให้การช่วยเหลือ เมื่อมีการช่วยเหลือและมีการสื่อสารทางด้านภาษาล่ามจึงเข้าไปมีบทบาท

สำหรับประสบการณ์ในงานด้านบริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว นั้น ส่วนใหญ่จะตอบจดหมายที่ทางนักท่องเที่ยวได้สอบถามมาทาง เว็บไซต์ของตำรวจท่องเที่ยว โดยตอบทางจดหมาย ส่วนใหญ่จะถามเรื่องทรัพย์สินที่สูญหายตำรวจท่องเที่ยวสามารถติดตามคืนได้หรือยัง ซึ่งในสมัยก่อนตำรวจท่องเที่ยวมีอำนาจในการสอบสวน ถ้าพบทรัพย์สินทางตำรวจก็จะส่งจดหมายไปหานักท่องเที่ยว ว่าสามารถตามทรัพย์สินที่สูญหายมาได้แล้ว ทางตำรวจท่องเที่ยวได้เก็บไว้ถ้าต้องการมารับให้ทำหนังสือมอบฉันทะ เพื่อแสดงว่าเป็นทรัพย์สินของตน หรือติดต่อผ่านสถานทูตของตนเองว่า ถ้าจะรับทรัพย์สินคืนจะสามารถทำได้อย่างไร หรือถ้าไม่สะดวกสามารถสอบถามกลับมาได้ว่าสามารถรับทรัพย์สินคืนได้อย่างไร

นอกจากนี้ก็ยังมีส่วนเรื่องเรียนที่นักท่องเที่ยวถูกหลอก ต้องการให้ตำรวจท่องเที่ยวตรวจสอบกลุ่มที่เป็นมิจฉาชีพ รวมถึงการแปลเอกสารต่างๆ ในราชการจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เช่น ใบเตือนภัยในการท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งงานลักษณะนี้จะเน้นที่งานเขียน จะต้องมีความรู้ทางด้านภาษาเป็นอย่างดี ส่วนใหญ่จะเป็นภาษาอังกฤษ ทางเป็นภาษาอื่น ก็จะต้องให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่เป็นเจ้าของภาษารับผิดชอบ

สำหรับงานบริการที่มีความประทับใจในการทำงาน คือ การเป็นล่ามให้กับเจ้าหน้าที่ต่างประเทศที่มาดูงานที่ตำรวจท่องเที่ยว ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ที่มาดูงานจะเป็นระดับ เจ้าหน้าที่สถานทูตต่างๆ ตำรวจสากล ตำรวจในประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่จะเป็นประเทศ อเมริกา ออสเตรเลีย อังกฤษ อินโดนีเซีย พม่า เป็นต้น ถึงมาตรการความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวที่ตำรวจท่องเที่ยวรับผิดชอบ เป็นสิ่งที่มีความประทับใจมาก เพราะตัวเราคือตัวแทนของผู้บริหารในการแปลคำพูดของผู้บริหารให้เจ้าหน้าที่ต่างประเทศ และที่สำคัญเป็นเจ้าหน้าที่ระดับสูงของแต่ละประเทศ นั่นคือสิ่งที่ภาคภูมิใจ โดยที่เราจะต้องมีความรู้ทางด้านภาษาเป็นอย่างดี รวมถึงความรู้ใน

สถานที่ทำงาน ความรับผิดชอบของตำรวจท่องเที่ยว ล้วนแล้วแต่จะต้องมีความรู้และจะต้องสามารถถ่ายทอดให้ได้ นั่นคือหน้าที่ในการเป็นล่ามในส่วนองงานแปล

เมื่อมีสิ่งทีประทับใจก็ต้องมีสิ่งที่ไม่ประทับใจ คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ให้แปลข้อความเพียงประโยคเดียว ที่บ่งบอกถึงสถานที่เกิดเหตุ เมื่อแปลเสร็จแล้วต้องเสร็จชื่อในฐานะผู้แปลเพียงประโยคเดียวก็ต้องเสร็จ หลังจากเสร็จเรียบร้อยได้มีหมายศาลมาให้ไปศาลในฐานะพยานที่เป็นผู้แปล ทำให้รู้สึกแย่ว่า การแปลในกระบวนการยุติธรรมนั้นมีความลำบากมีความอันตรายเพียงการแปลจากเอกสารเพียงประโยคเดียวจะต้องขึ้นศาลในฐานะผู้แปล เหตุการณ์นี้จึงเป็นบทเรียนถ้าจะแปลเอกสารจะต้องถามว่าขึ้นศาลหรือเปล่า ถ้าขึ้นศาลจะไม่รับนอกเสียจากเป็นงานที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ งานแปลในกระบวนการยุติธรรมจึงมีความแตกต่างกับงานแปลอื่นๆ ที่จะต้องรับผิดชอบตลอดชีวิตที่มีการแปลและมีเสร็จชื่อในฐานะผู้แปล โดยเฉพาะเกี่ยวกับคดีอาญา

กล่าวโดยสรุปได้ว่างานบริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ งานที่ช่วยเหลือตำรวจท่องเที่ยวในการช่วยเหลือทางด้านภาษาต่างประเทศ แม้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวจะพูดภาษาต่างประเทศได้ แต่ล่ามจะช่วยให้ตรวจสอบว่าถูกต้องหรือเปล่า ฉะนั้นงานบริการคืองานช่วยเหลือทางด้านภาษาต่างประเทศ

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลืลาวติได้การถึงการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย ว่าการทำงานของล่ามนั้นมีความเครียดอยู่แล้ว ถ้าจะให้มีการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยจะมากเกินไป แม้ว่าล่ามจะทำงานก็ต่อเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถสื่อสารทางด้านภาษาได้ และกฎหมายได้บัญญัติให้ผู้ต้องหาและจำเลยสามารถใช้ภาษาที่ตนเองถนัดได้ แต่เพียงจะต้องมีล่ามแปลเข้ามาทำหน้าที่ในการแปลเป็นภาษาไทยเท่านั้น เพราะฉะนั้นในการคุ้มครองนั้นเป็นเรื่องของกฎหมาย ตัวของล่ามไม่มีอำนาจที่จะคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย มันไม่ใช่เรื่องเดียวกัน

สำหรับตัวอย่างในการล่ามผู้ต้องหา ส่วนใหญ่จะต้องล่ามเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทน หนังสือเดินทางอันถูกต้อง (หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย) ส่วนใหญ่จะเป็นชาวพม่า แต่ครั้งทีไปเป็นล่ามชาวพม่าสามารถพูดภาษาอังกฤษได้บ้าง เลยไม่มีปัญหา บุคคลต่างด้าวส่วนใหญ่ยอมรับเพราะได้หลบหนี

เข้าเมืองเพื่อต้องการทำงานในเมืองไทย ค่าตอบแทนที่เมืองไทยมีจำนวนมากกว่าที่ประเทศพม่าจึงทำให้ตัดสินใจหลบหนีเข้ามาในประเทศไทยเพื่อทำงาน แต่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดีได้กล่าวว่า การล่ามให้กับผู้ต้องหาหรือจำเลย สมควรที่จะหาบุคคลที่สามารถสื่อสารภาษาของผู้ต้องหา เช่น พม่า เขมร ลาว ควรจะมีล่ามภาษาพม่า เขมร ลาว แต่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวยังไม่มีบุคลากรทางด้านภาษาดังกล่าว หรือหน่วยงานอื่นไม่ให้ความสำคัญกับภาษาประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้เป็นปัญหาเจ้าหน้าที่ล่ามกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวรับผิดชอบ ซึ่งบางครั้งเหมือนบังคับผู้ต้องหาแม้ว่าผู้ต้องหาผิดอยู่แล้ว สมควรที่จะได้ใช้สิทธิในการใช้ภาษา

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดี ได้กล่าวถึงล่ามในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย สรุปได้ว่า ผู้ต้องหา จำเลยจะทำอะไรก็ตาม ล่ามก็ต้องทำตาม เพราะล่ามคือผู้แปลภาษาแต่ไม่มีสิทธิอำนาจใดๆทั้งสิ้น แต่ผู้ต้องหาสิทธิในการเลือกใช้ภาษา ฉะนั้นในการล่ามให้กับผู้ต้องหา คือผู้ต้องหาเสียเอง

บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดี ในอธิบายถึงการไกล่เกลี่ยว่า การไกล่เกลี่ยนั้นเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้นจะให้มีการไกล่เกลี่ยหรือไม่ ถ้ามีการไกล่เกลี่ยถ้าคู่กรณีกับนักท่องเที่ยวสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ ก็ไม่จำเป็นที่จะมีล่าม แต่ถ้าไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ก็ใช้ล่าม โดยที่ล่ามเข้าไปทำหน้าที่ในการเป็นผู้แปลทางด้านภาษาเท่านั้น ไม่มีสิทธิในการเสนอแนะสิ่งใดๆทั้งสิ้น แม้ทั้งกฎหมาย แม้ว่า คุณจะเรียนกฎหมายมา เป็นทนายความแต่เมื่อทำหน้าที่ล่ามคุณจะต้องเป็นผู้แปลที่ดี

เหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลีลาวดีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย โดยเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นบ่อย ซึ่งคนไทยไม่ค่อยจะรู้ คือ คู่สามีภรรยา โดยที่สามีเป็นชาวต่างชาติ ภรรยาเป็นคนไทย ในปัจจุบันถ้าเราเห็นบุคคลไหนแต่งงานกับชาวต่างชาติ จะรู้สึกว่ามีแต่ในความเป็นจริงไม่ใช่ มีเรื่องราว คือสามีเป็นชาวอเมริกามีภรรยาเป็นคนไทย ได้โอนเงินให้ภรรยาเพื่อเช่าห้องพัก ซึ่งทั้งสองติดต่อกันโดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต และได้เคยพบกันเมื่อพบกันมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน ต่อมาจึงแต่งงานกัน หลังจากนั้นสามีได้เดินทางกลับไปอเมริกาเพื่อทำงาน ระหว่างอยู่ที่อเมริกาได้โอนเงินผ่านบัญชีภรรยาคนไทยสำหรับค่าเช่าห้องพักที่คอนโดมิเนียม นอกจากการโอนเงินค่าเช่าห้องพักแล้ว สามีอเมริกาได้โอนเงินให้ใช้จ่ายในแต่ละเดือน เมื่อสามีได้เดินทางมาที่ประเทศไทย พบว่าภรรยาของ

ตนเองได้อาเงินที่โอนให้ ไปให้ผู้ชายคนอื่น ทำให้สามีภรรยาทะเลาะกัน ทางฝ่ายสามีต้องการหย่าและต้องการเงินคืน เมื่อมีการไกล่เกลี่ยลามีหน้าที่แค่ผู้แปล ทางตำรวจเป็นผู้ตัดสินว่าสมควรจะดำเนินคดี หรือยุติคดี แต่การไกล่เกลี่ยครั้งนี้ทางภรรยายินดีชดใช้เงินทั้งหมดให้กับสามีของตนเอง ซึ่งการไกล่เกลี่ยนั้นจะต้องเข้าใจอารมณ์ของคนทั้งสามฝ่าย คือ ฝ่ายคู่กรณี นักท่องเที่ยว และตำรวจ โดยแต่ละฝ่ายมีความเห็นที่แตกต่างกันไป คือ ฝ่ายคู่กรณีต้องการในการสิ่งที่ตนต้องการ ตำรวจจะต้องไกล่เกลี่ยให้เสร็จสิ้นและเป็นธรรมทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ตัดสินใจว่า จะสมควรทำอย่างไร สำหรับลามีหน้าที่ในการสื่อสารภาษาเท่านั้น

จะนั่นลามีจะต้องรับอารมณ์สามฝ่าย แต่ละฝ่ายพูดอะไรมาก็ต้องแปลทั้งสามฝ่าย เพราะฉะนั้นถ้ามีการไกล่เกลี่ยเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ลามีแปลลามีบอกว่า แม้ว่าทั้งตำรวจและลามีแปลจะไม่ชอบ อย่างกรณีที่ยกตัวอย่างมา จะพบปัญหาหากที่ผู้หญิงแต่งงานกับชาวต่างชาติ เพื่อหวังเงินของชาวต่างชาติ และเมื่อเกิดปัญหาจะให้ทางตำรวจท่องเที่ยวแก้ปัญหาหรือ ให้ตำรวจท้องที่ที่เกิดเหตุแก้ปัญหา

ตัวอย่างต่อไปนี้ เป็นเหตุการณ์คล้ายกันกับเหตุการณ์สามีภรรยา แต่เป็นผู้ชายที่หลอกนักท่องเที่ยวโดนขอพบเพศเดียวกัน คือ ผู้ชายคนไทยได้พบนักท่องเที่ยวมีความชอบเพศเดียวกันที่ห้างแห่งหนึ่งบริเวณสีลม ไม่ชอบบอกสถานที่เพราะอาจจะกระทบกระเทือนห้างได้ เมื่อพบเจอแล้วทั้งสองได้ตกลงกันจะไปเที่ยวที่ภาคใต้ เป็นเวลา 5 วัน โดยที่ฝ่ายผู้ชายได้เรียกค่าตอบแทน 2,000 บาท ในการไปเที่ยวด้วย นักท่องเที่ยวตกลงที่จะจ่ายให้ เมื่อกลับมาจากเที่ยวแล้ว นักท่องเที่ยวไม่จ่ายเงินตามที่ตกลง ทางผู้ชายไทยได้มาแจ้งความเพื่อขอเงินที่ตกลงกันไว้ นักท่องเที่ยวไม่ยอมจ่าย โดยให้เหตุผลว่า ในการเดินทางนั้นนักท่องเที่ยวออกค่าใช้จ่ายให้หมด ตลอดเวลา 5 วัน ซึ่งมากกว่า 2,000 บาท จึงไม่ยอมจ่าย ถ้าฝ่ายผู้ชายไทยต้องการเงิน เมื่อทางเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถสื่อสารได้ ก็ให้ลามีสื่อสาร ทางฝ่ายผู้ชายไทยต้องการเงิน เจ้าหน้าที่ลามีแปลลามีได้ถามทางนักท่องเที่ยวว่าคุณจะจ่ายไหม นักท่องเที่ยวไม่จ่าย ทางฝ่ายผู้ชายไทยได้ถามกับตำรวจว่า ถ้าอย่างนั้นขอคารรถกลับบ้านได้ไหม ตำรวจจึงให้ลามีถามนักท่องเที่ยว ทางนักท่องเที่ยวตกลงยอมจ่ายค่ารถให้กลับผู้ชายไทย จำนวน 500 บาท และเรื่องราวยุติไม่ต้องดำเนินคดี

จากเหตุการณ์ทั้งสอง การไกล่เกลี่ย ลามีจะต้องมีไหวพริบในการสามารถรับรู้เรื่องราวให้รวดเร็วจะต้องสามารถช่วยตำรวจคิดด้วยในกรณีที่มีปัญหานั้นแก้ยาก ฉะนั้นการไกล่เกลี่ยในงาน

ล่านั้นจะหมายถึง การชิงไหวชิงพริบในเรื่องราวให้รวดเร็วที่สุด โดยที่ล่อมไม่มีอำนาจในการตัดสินใจทั้งสิ้น เพียงแต่ล่อมเป็นผู้แปลแต่จะต้องรับรู้เรื่องราวให้รวดเร็วที่สุด

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่อมแปล

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน เจ้าหน้าที่ล่อมแปลลีลาวดีได้บอกว่า ปัญหาในการทำงานมีทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะในการทำงาน แต่ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานในส่วนของล่อมอาจจะไม่เหมือนงานประเภท โดยที่มีปัญหาดังนี้

1. ปัญหาของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ล่อมไม่ได้เป็นผู้ก่อปัญหา นักท่องเที่ยวก่อปัญหาเอง หรือคนไทยก่อปัญหาเอง แต่ล่อมจะต้องเข้าไปทำหน้าที่ในการแปลภาษาแต่ไม่ใช่เฉพาะการแปลเท่านั้น แต่จะต้องเป็นตัวเหมือนผู้ก่อปัญหา และผู้เสียหาย เสียเอง ล่อมจะต้องเข้าใจในการทำงานเป็นอย่างดีแต่ส่วนใหญ่ล่อมจะเบื่อ โดยเฉพาะคนไทยก่อปัญหาให้กับนักท่องเที่ยว เวลาที่ไม่มีปัญหาพูดภาษาต่างประเทศ แต่เมื่อมีปัญหาพูดภาษาต่างประเทศไม่ได้ ให้ล่อมพูด ซึ่งล่อมเหมือนผู้รับการถ่ายทอดความผิดที่ไม่ได้ก่อไว้

2. การไกล่เกลี่ย ที่มีผู้มีความรู้ ไม่ว่าจะ ข้าราชการ อาจารย์ นักวิชาการ มีเพื่อนเป็นนักท่องเที่ยวเมื่อมีปัญหาที่จะไกล่เกลี่ย ขอเสนอแนะให้ทำ แต่ตัวผู้เสนอแนะไม่ทำ จะอ้างเหตุผลอื่น ว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง ทำให้ล่อมต้องรับผิดชอบ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีความรู้อาชีพที่ดีในสังคม โดยเฉพาะอาจารย์ จะขอแนะแต่ไม่สามารถทำได้

3. ระบบการจัดจ้างพนักงานของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว มีการเปลี่ยนแปลงทุกปี ซึ่งมองดูแล้วล่อมไม่มีความสำคัญ จึงทำแค่เป็นลูกจ้างชั่วคราวสัญญาปีต่อปี แต่ความรับผิดชอบของงานมีมาก เป็นสิ่งที่มีปัญหามากที่สุด

ทั้งหมดคือปัญหาที่สำคัญและมีอุปสรรคในการทำงาน ที่ทำให้เจ้าหน้าที่ล่อมแปลออกจากหน่วยงานได้อย่างรวดเร็ว และไม่ทำงานที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวต่างๆ ทำให้บุคลากรไม่มีคุณภาพ

แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน

แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน ที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลลิลาติได้เสนอทั้งเจ้าหน้าที่ล่าม และกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ล่ามแปลควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. จะต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี โดยที่ล่ามจะต้องมีความรู้ภาษาอย่างต่ำที่สุด 2 ภาษา ไม่นับภาษาไทย
2. ควรจะมีประสบการณ์ในการทำงานไม่ว่าจะเป็นงานด้านไหน จะช่วยสามารถให้ตัดสินใจได้ดี
3. ล่ามที่ดีจะต้องไม่มีการแต่งเติมคำพูดใดๆทั้งสิ้น แม้แต่งงานแปลโดยเฉพาะในส่วนของกระบวนการยุติธรรมเพราะถ้าแต่งเติมจะทำให้รูปคดีเสียได้
4. ล่ามไม่มีสิทธิในการเสนอแนะใดๆ เว้นแต่ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถให้การเสนอแนะได้ และไม่สามารถตัดสินใจได้เพราะล่ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลเท่านั้น
5. ล่ามควรจะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เพราะมีความละเอียดอ่อนมากกว่าเพศชาย
6. เงินเดือนของล่ามควรที่จะอยู่ในระดับ 15,000 บาท เพราะเป็นวิชาชีพที่คนทั่วไปไม่สามารถทำได้

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นคืองานของล่าม ล่ามจะต้องไม่คำนึงถึงปัญหาว่ามีอะไร ไม่ต้องมีคำนึงว่ารูปคดีมาอย่างไร แม้ว่าคดีปัญหาจะเป็นเรื่องเดิม แต่การล่ามแต่ละครั้งไม่เหมือนกัน สิ่งสำคัญคือความกล้าพูด ตัดสินใจอย่างรวดเร็ว และรับรองคำพูดของตัวเองได้ ภาษาที่ดี บุคลิกภาพนั้นคืองานล่าม ที่ล่ามจะต้องทำและจะต้องทำให้ดีที่สุดเพราะเราคือผู้ถ่ายทอดภาษาหรือผู้แปลภาษาเท่านั้น

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 7 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์ (นามสมมติ)

ตารางที่ 23 : ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์

เพศ	ชาย
อายุ	39 ปี
ประสบการณ์	7 ปี
รายได้	7,500 บาท
สถานภาพ	แต่งงาน
การศึกษา	ประกาศนียบัตร การศึกษาชั้นสูง
ภาษา	ญี่ปุ่น

ข้อมูลทั่วไป

ด้านครอบครัว

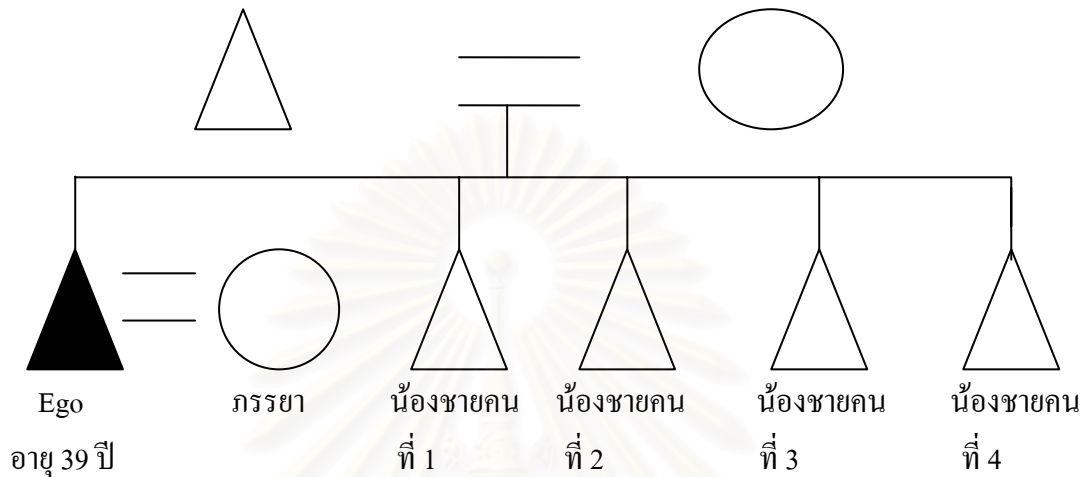
เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์มีอายุ 39 ปี เป็นลูกชายคนโตของครอบครัว และเป็นคนกัญจนบุรี ซึ่งเป็นคนกัญจนบุรีโดยกำเนิด มีความถนัดทางด้านภาษาญี่ปุ่น แม้ว่าจะไม่เรียนทางด้านภาษาญี่ปุ่นมาโดยตรง และไม่ได้จบระดับปริญญาตรี โดยเหตุที่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้คล่อง ด้วยการไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นเวลาเกือบ 10 ปี โดยหลังจากที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ล่ามแปลสุรพันธ์ได้ตัดสินใจไปทำงานที่ญี่ปุ่น โดยไปทำงานในโรงงานที่ญี่ปุ่น ซึ่งฐานะทางด้านครอบครัวของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้วยความคิดเหมือนกับคนอื่นใน สมัยก่อนว่าไปทำงานที่ต่างประเทศจะได้เงินเดือนที่ดีกว่า และสามารถสร้างตัวเอง ได้จึงตัดสินใจไปทำงานที่ญี่ปุ่น เพราะเห็นว่าประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ฐานเศรษฐกิจแข็งแกร่งที่สุดในเอเชีย ประกอบทางด้านสนับสนุน โดยเห็นว่าเป็นลูกผู้ชายสามารถไปทำงานที่ญี่ปุ่นได้ ซึ่งครอบครัวของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์เป็นผู้ชายทั้งหมด เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์มีพี่น้องทั้งหมด 5 คนโดยเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์เป็นคนโต

หลังจากที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์ได้ตัดสินใจไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่น อย่างแรกที่มีปัญหาเป็นอย่างมากสำหรับเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์คือ ภาษา การที่จะสื่อสารให้คนอื่นเข้าใจนั้นอย่างแรกจะต้องมีภาษาที่ดี และอยู่ที่ญี่ปุ่นการใช้ภาษาก็จะต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาทางการ จะไม่มีการใช้ภาษาไทย เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์จึงตัดสินใจเรียนภาษาญี่ปุ่นก่อนเป็นเวลา 3 เดือน แต่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์ไม่สามารถเรียนได้จบ เพราะในเวลานั้นคิดว่าเรียนยากมาก จึงตัดสินใจไม่เรียนภาษาญี่ปุ่นต่อ เมื่อไม่ได้เรียนภาษาญี่ปุ่นต่อเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์คิดว่าเราจะสามารถพูดได้อย่างไร เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์จึงคิดว่า ธรรมชาติของคนเราจะสามารถพูดภาษาให้ดีได้นั้น จะต้องฟังให้ได้ก่อน ประกอบกับสถานะเป็นคนญี่ปุ่นหมด จึงทำให้เรียนรู้ได้เร็ว จึงทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์หันมาเรียนแบบธรรมชาติ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยที่จะถามคนญี่ปุ่นว่าสิ่งตนไม่รู้เรียกว่าอะไร ในภาษาญี่ปุ่น แล้วก็ทำการพูดสำเนียงของคนญี่ปุ่น แล้วไปฝึกฝน และพยายามดูภาพยนตร์ ฟังวิทยุบ่อยๆ จะทำให้เรียนรู้ภาษาได้เร็วขึ้น

ผลที่ได้ก็คือ สามารถพูดสามารถญี่ปุ่นได้และสามารถสื่อสารได้ แต่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์บอกว่า ตัวเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์ไม่สามารถเขียนได้ ซึ่งก็ไม่ต่างกับคนไทยที่พูดภาษาไทยได้แต่เขียนไม่ได้ โดยเมื่อต้องการอ่านสิ่งที่คนญี่ปุ่นเขียน และต้องการรู้ว่าเขียนอะไร ก็ จะถามว่าสิ่งที่เขียนนั้นคืออะไร ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์ต้องใช้ความสามารถทางด้านความจำ ในการจำสิ่งที่ต้องการรู้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์บอกว่าเป็นความสามารถเฉพาะบุคคลใน ขณะที่ทำงานเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์ได้พบกับหญิงไทย ที่ไปทำงานที่ญี่ปุ่นเหมือนกัน ได้ตัดสินใจแต่งงานและมีบุตรจึงตัดสินใจกลับประเทศไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไดอะแกรมครอบครัว

ชีวิตการทำงาน

เมื่อกลับมาเมืองไทย เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์ได้หางานทำงาน และได้มีคนเข้ามาแนะนำให้มาทำงาน ที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ในตำแหน่งล่ามแปล ซึ่งภาษาญี่ปุ่นยังเป็นที่ต้องการกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์มาสมัครงานที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว และสามารถสอบเข้ามาได้ ในตำแหน่งล่ามแปลภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเป็นภาษาอื่นๆที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษที่ไม่จำเป็นต้องจบระดับปริญญาตรี เมื่อสามารถทำงานที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์หาอื่นทำงานอีกที่หนึ่ง เพราะเงินเดือนที่กองบังคับการตำรวจเที่ยวน้อย และการขึ้นเงินเดือนยากประกอบกับมีครอบครัวจึงทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์ต้องทำงาน 2 แห่ง เพื่อครอบครัว โดยที่ภรรยาไม่ได้ทำงาน

โดยที่ในตอนกลางวันเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์ทำงาน จะทำงานที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว 2 วัน หยุด 2 วัน ใน 2 วันจะเข้าทำงานตอนกลางวัน 1 วัน และ 1 วันจะทำงานในตอนกลางคืน แต่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์จะทำแต่ตอนกลางวัน โดยจะแลกเปลี่ยนกับเพื่อนๆ เพื่อในตอนกลางคืนไปทำงานที่อื่น คือ โรงแรม

ระยะเวลาการทำงานของเจ้าหน้าที่สุรพันธุ์ที่กองบังคับการตำรวจเป็นเวลา 7 ปี โดยได้เงินเดือน 7,500 บาท ต่อเดือน และมีหน้าที่รับผิดชอบในการเป็นล่ามแปลในภาษาญี่ปุ่น โดยในครั้งแรกจะติดตามตำรวจท่องเที่ยวไปตรวจพื้นที่ต่างๆ ที่สำคัญในกรุงเทพฯ หรือเมื่อมีปัญหา ก็จะติดตามตำรวจไปเพื่อไปไกล่เกลี่ย หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์ได้มาทำหน้าที่ในการเป็นล่ามแปลในส่วนรับแจ้งความมาจนปัจจุบัน

ข้อมูลปัญหาวิจัย

บทบาทล่ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว

ในด้านงานบริการนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์ส่วนใหญ่จะให้บริการงานแปลด้านการรับแจ้งความเอกสาร ทรรศน์สินสุญหาย ในกรณีที่นักท่องเที่ยวต้องการใบแจ้งความกลับประเทศเพื่อติดต่อบริษัทประกัน โดยที่นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์จะพบมากที่สุด เพราะนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นเดินทางเข้ามาในประเทศไทย เป็นจำนวนมาก ฉะนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์จะใช้ภาษาญี่ปุ่นมากกว่า โดยที่ภาษาอังกฤษนั้นบางครั้งแทบไม่ได้ใช้เลย ด้วยสาเหตุที่นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นมีจำนวนมาก นอกจากงานแจ้งความ บางครั้งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์จะไปเป็นล่ามแปลในการสอบสวนบางครั้ง

สำหรับงานบริการงานแปลที่พบบ่อยคือ การแจ้งความส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะมาแจ้งความเกี่ยวกับทรรศน์สินสุญหาย เพื่อต้องการใบแจ้งความนำไปติดต่อบริษัทของประเทศตนเพื่อขอรับเงินคืน ในกรณีที่ทรรศน์สินสุญหาย แต่นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นมีปัญหาตรงที่ ชอบโกหกว่าทรรศน์สินสุญหาย บางครั้งไม่ได้หายแต่ต้องการใบแจ้งความเพื่อต้องการเงินคืน กับบริษัทที่ตนได้ทำประกันไว้ก่อนเดินทางมาเที่ยวที่เมืองไทย สิ่งที่สามารถจับได้ว่าทรรศน์สินนั้นไม่ได้หายจริงคือทรรศน์สินนั้นมีราคาแพงมาก เช่น คอมพิวเตอร์แบบพกพา แล็ปท็อป ทอง นาฬิกาที่มีราคาแพง เป็นต้น ซึ่งนักท่องเที่ยวจะหลอกว่า ลืมไว้บนรถแท็กซี่ ระหว่างเดินที่ถนนข้าวได้มีขโมยมาปล้นไป หรือลืมไว้ที่ร้านอาหาร ซึ่งมันเป็นไปได้ ที่ทรรศน์สินมีราคาแพงจะไม่ติดตัว เพราะสัญชาตญาณของมนุษย์ทรรศน์สินที่แพงจะติดตัวตลอดเวลา เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธุ์ได้ขู่นักท่องเที่ยวว่านักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นถูกจับมาเยอะแล้วนะ โทษลักษณะนี้ ถ้าไม่ยอมถูกจับก็ไม่ต้องแจ้งความ แต่ถ้าแจ้งความตำรวจจะไปตรวจค้นที่ห้องพัก และบทลงโทษหนักมาก คุณไม่อาจที่จะเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยได้อีก นักท่องเที่ยวเกิดความกลัว บางคนก็ไม่แจ้งความ แต่ก็มีนักท่องเที่ยวบางคน

แจ้ง และทางเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวไปตรวจค้นก็มีทรัพย์สินดังกล่าวที่แจ้ง จึงนำมาดำเนินคดี และติดคุกในประเทศไทย

ขั้นตอนการทำงานในงานด้านบริการงานแปลมีหลักว่าจะต้อง ทำความเข้าใจในเรื่องที่เกิดขึ้น และที่สำคัญจะต้องอธิบายให้ครบถ้วนในคำพูดที่สื่อสารออกมา แม้ว่าจะไม่ครบถ้วน 100 % ก็ตาม แต่สิ่งที่สำคัญในการแปลออกมานั้น จะต้องมีความถูกต้อง สามารถรับผิดชอบในคำพูด หรือการแปลเอกสารนั้น โดยที่จะต้องไม่เสียเวลา เราจะต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสิ่งที่สำคัญที่คนไทยไม่ค่อยนึกถึงคือ การล่ามที่เป็นการล่ามถ่ายทอดนั้น ภาษาที่ใช้จะต้องมีความเข้าใจง่าย ไม่ต้องเป็นวิชาการมาก เพราะบางครั้งใช้คำศัพท์ที่เป็นวิชาการมากเกินไป อาจเกิดผลเสียได้ เพราะเราจะต้องเข้าใจว่าบางครั้งนักท่องเที่ยวก็ไม่ใช่จะมีการศึกษาที่สูงเหมือนกัน หรือมีการศึกษาที่ดีก็ไม่ใช่จะรู้คำศัพท์ทางด้านวิชาการเสมอไป เหมือนกับคนไทย สำหรับเวลาที่ใช้นั้นไม่เกิน 5 นาทีในการแปลเอกสารเพื่อออกไปแจ้งความให้นักท่องเที่ยว ที่ต้องการใบแจ้งความเพื่อติดต่อบริษัทประกัน

นอกจากนี้งานแปลในส่วนการบริการจะต้องเข้าใจบทบาทของงานบริการ เราไม่มีสิทธิที่เรียกร้องอะไรได้ เราจะต้องช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ อย่าคิดมาก เมื่อเกิดปัญหา เสมอว่านานครั้งจะเกิดขึ้น โดยเฉพาะผู้หญิงจะมักชอบคิดมาก ฉะนั้นจะต้องเข้าใจในงานบริการ ฉะนั้นจะต้องถามตัวเองว่า เข้าใจงานบริการดีหรือไม่ ถ้าเข้าใจสามารถที่จะทำงานได้ แม้ว่ารายได้จะน้อยก็ตาม เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องเข้าใจในงานบริการ ซึ่งในปัจจุบันรายได้เป็นปัญหาที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปล เห็นว่ายังน้อยมากสำหรับงานบริการ

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสรุปได้กล่าวไว้ว่า เจ้าหน้าที่ล่ามแปล ไม่มีอำนาจในการคุ้มครองสิทธิอะไร มีแต่หน้าที่ในการแปลไม่ว่าจะเป็นเอกสารหรือคำพูด ออกมาเป็นภาษาไทยให้ถูกต้อง ซึ่งเป็นการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในด้านภาษาเพราะกฎหมายไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาทางราชการ ฉะนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะมีหน้าที่ในฐานะผู้แปลภาษาเท่านั้น เป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยที่สามารถใช้ภาษาที่ตนเองถนัดได้ ซึ่งในคุ้มครองทางด้านภาษาของนักท่องเที่ยวนั้น สิ่งที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งของเจ้าหน้าที่

ล่ามแปล จะต้องมีความรู้ทางด้านภาษาเป็นอย่างดี เพราะภาษาเป็นสิ่งแรกที่จะใช้ และจะต้องสามารถทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจในการพูดของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล

สำหรับเหตุการณ์นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นตกเป็นผู้ต้องหาและจำเลยนั้น ไม่ค่อยมีส่วนใหญ่จะเป็นผู้เสียหายมากกว่าเป็นผู้ต้องหา สำหรับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เป็นผู้เสียหายส่วนใหญ่จะถูกหลอกให้เล่นไพ่หรือเรียกว่า แบล็คแจ็ก ซึ่งทางมองคุณแล้วกฎหมายเมืองไทยห้ามมีการเล่นการพนันจะมีโทษ กรณีนักท่องเที่ยวผิดอยู่แล้ว แต่ต่างกันที่ถูกหลอกให้เล่น เมื่อเปรียบเทียบกับที่ญี่ปุ่นจะมีสถานที่เล่นการพนันถูกกฎหมาย ลักษณะการหลอกหลอวงของกลุ่มมิจาชิฟนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นชาวฟิลิปปินส์มีลักษณะหน้าตาคล้ายคนไทย จนบุคคลภายนอกมองว่า เป็นคนไทยกลุ่มฟิลิปปินส์ กลุ่มนี้จะเลือกนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นเพราะนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น หลอกง่ายเชื่อคนง่าย โดยเฉพาะถ้าบุคคลใดสามารถทำให้นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นสนิมสนมได้แล้ว นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นจะหลงเชื่อ สำหรับเทคนิคที่ใช้หลอกดวงนั้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์ได้ยกตัวอย่างอธิบายถึงการหลอกดวงว่ามีวิธีการดังต่อไปนี้

นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นจะเดินเที่ยว ตามสถานที่สำคัญ เช่น มาบุญครอง สุขุมวิท หรือ บริเวณใกล้รถไฟฟ้าบีทีเอส กลุ่มมิจาชิฟจะใช้ผู้ที่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้ดี เข้ามาตีสนิทหรือบางคนผู้ที่เข้ามาตีสนิทสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี ดังเช่น นักศึกษาชายญี่ปุ่นเจอผู้หญิงคนหนึ่งสามารถพูดภาษาอังกฤษดี โดยพบที่สถานีรถไฟฟ้าแห่งหนึ่ง เข้ามาทักทายพูดคุย ได้บอกชื่อเอ็มมี (นามสมมติ) และได้ให้เบอร์โทรศัพท์กับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นรายนี้ ซึ่งนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นรายนี้ได้หลงเชื่อในความดีสนิทของผู้หญิงจึงได้มีการนัดพบกันในรุ่งขึ้น เมื่อถึงวันต่อมาได้นัดพบกันที่บริเวณสยามเซ็นเตอร์ จากนั้นได้ชวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นไปเที่ยวบ้านโดยนั่งรถแท็กซี่ประมาณ 20 นาทีถึงบ้าน เมื่อถึงบ้านได้มีการพูดคุยกันโดยการโน้มน้าวให้มีการเล่นไพ่โดยที่จะสอนให้ไม่แพ้ เมื่อเริ่มเล่นนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นเป็นฝ่ายชนะโดยตลอดจนถึงเกมสุดท้ายนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นมีเงินพอ ไม่สามารถเปิดไฟได้กลุ่มดังกล่าวได้บอกนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นว่าให้นำบัตรเครดิตไปซื้อทองรูปพรรณมูลค่า 100,000 เยน แต่ยังไม่พอจึงให้นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นกลับบ้านพักไปก่อน กลุ่มคนดังกล่าวรับปากว่าจะหาเงินเพิ่มให้ในการเล่นครั้งต่อไป และจะติดต่อกลับมาใหม่เมื่อนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นกลับมาที่พักกลุ่มดังกล่าวก็ไม่ได้ติดต่อกลับมา จึงรู้ว่าถูกหลอก

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสรุปพันธได้กล่าวว่า แม้ว่าจะจับกลุ่มมีจนาชีพได้ แต่น้ำหนักรูปคดีก็ไม่เพียงพอที่จะดำเนินคดี เพราะนักท่งเที่ยวไม่สามารถจำที่พักที่แน่นอนได้ เนื่องจากกลุ่มมีจนาชีพได้ใช้เส้นทางที่กว่นไปมา กว่าจะถึงที่เล่นก็ไม่สามาถจำเส้นทางได้ และที่สำคัญไม่พยานหลักฐานในการเล่น หรือบุคคลที่เห็นในการเล่น ทำให้บางครั้งศาลยกฟ้องได้

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ล่ามกับผู้ต้องหาและจำเลยนั้น บทบาทล่ามไม่มีอะไรมาก เพราะเราคือล่าม ไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องหา ผู้เสียหาย จำเลย ล่ามจะไม่ได้สนใจที่รูปคดี แต่ล่ามจะสนใจที่เราจะสามารถสื่อสารกับผู้ต้องหา ผู้เสียหาย จำเลย ได้อย่างไร ฉะนั้นในส่วนของการคุมครองผู้ต้องหาและจำเลย ในส่วนนี้นักท่งเที่ยวญี่ปุ่นไม่ค่อยมีมากนัก ส่วนใหญ่เป็นผู้เสียหายมากกว่า กล่าวสรุปในเรื่องนี้ล่ามไม่ได้ดูที่รูปคดีหรือการคุมครองผู้ต้องหาและจำเลย แต่ล่ามคือผู้ที่ต้องพูดคุยกับผู้ต้องหาให้รู้เรื่องว่ามีเรื่องเป็นมาอย่างไร แม้จะเป็นเรื่องที่พบบ่อยแต่การพูดแต่ละครั้งนั้นไม่เหมือนกัน ฉะนั้นล่ามจะต้องเน้นที่ภาษา ความเข้าใจ ไหวพริบในการรับรู้เรื่องราวให้เร็วที่สุด จึงจะทำหน้าที่ในการแปลให้ผู้ต้องหา จำเลยได้

บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง

ในการไกล่เกลี่ยเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง ไม่ว่าจะเป็ปัญหาทางด้านจิวเวอร์รี่ การซื้อสินค้าในราคาที่สูงเกินไป การถูกหลอกหลวงให้ไปตัดสูท เป็นต้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลไม่มีอำนาจในการตัดสินสิ่งต่างๆ การตัดสินใจเป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการไกล่เกลี่ยนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมีหน้าที่ในการเป็นล่ามแปลทางด้านภาษาเท่านั้น โดยในการไกล่เกลี่ยนั้นทั้งสองฝ่ายต้องการยุติเพื่อไม่ให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะรับผิดชอบในการแปลคำพูดให้นักท่งเที่ยวเข้าใจเท่านั้น อย่างตัวอย่างต่อไปนี้

นักท่งเที่ยวชาวญี่ปุ่นได้ไปซื้อทัวร์กับบริษัททัวร์แห่งหนึ่ง นักท่งเที่ยวชาวญี่ปุ่นต้องการเดินทางไปกรุงเทพฯ - เชียงใหม่ - เชียงราย- สุโขทัย- กรุงเทพฯ เป็นเวลา 9 วัน ซึ่งนักท่งเที่ยวชาวญี่ปุ่นเดินทางไปกับเพื่อน 2 คน ทางบริษัททัวร์ได้บอกค่าเดินทางทั้งหมด 27,800 บาท ระหว่างเดินทางไปนักท่งเที่ยวชาวญี่ปุ่นได้ตรวจสอบราคาที่เสียในการเดินทาง ซึ่งได้ตรวจสอบพบว่าอยู่ที่ 7,000 -8,000 บาท เมื่อนักท่งเที่ยวชาวญี่ปุ่นได้กลับมาที่กรุงเทพฯ ได้มาติดต่อที่ตำรวจท่งเที่ยวเพื่อขอเงินคืนในส่วนที่จ่ายเกิน ทางตำรวจท่งเที่ยวได้เรียกร้านมาพูดคุยกันเพื่อการไกล่เกลี่ย ล่ามทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวทั้งหมดที่นักท่งเที่ยวชาวญี่ปุ่นต้องการ เพราะทาง

ตำรวจ เจ้าของร้านไม่สามารถสื่อสารภาษาได้ แต่ล่ามมีหน้าที่ในการแปลเท่านั้น ตำรวจพูดอะไร เจ้าหน้าที่ทางร้านต้องการถามนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นอะไร หรือนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นพูดอะไร ล่ามแปลตามที่พูด ล่ามไม่มีอำนาจในการตัดสินใจว่าสมควรเป็นอย่างไร สำหรับเรื่องนี้ ทางร้านจ่ายเงินคืน จำนวน 10,000 บาท เพราะถือว่านักท่องเที่ยวได้เดินทางไปเที่ยวแล้ว อย่างน้อยจะมีค่าใช้จ่ายไปบางส่วน ไม่สามารถคืนเงินได้ครบ

การไกล่เกลี่ยนั้น เราจะต้องเข้าใจทั้งสองฝ่าย เพราะเราจะต้องอธิบายให้ตำรวจฟังแล้ว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องฟังบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวที่มีปัญหา เช่น บริษัท เจ้าของร้าน คนขายของ ซึ่งเมื่อฟังเรียบร้อยแล้ว จะต้องแปลให้นักท่องเที่ยวฟัง ในการไกล่เกลี่ยเจ้าหน้าที่ จะต้องไม่เสนอคำแนะนำใดๆ ให้กับนักท่องเที่ยวเพราะถ้าเสนอคำแนะนำใดๆ เมื่อมีปัญหาในภายหลังเจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องรับผิดชอบเป็นคนแรก และสิ่งที่สำคัญถ้าแนะนำไป จะทำให้นักท่องเที่ยวคิดว่ามีส่วนได้ส่วนเสียกับอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องแสดงความน่าเชื่อถือให้นักท่องเที่ยวมั่นใจ

การทำให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจในตัวล่ามแปล ในการไกล่เกลี่ยนั้นสิ่งที่สำคัญ คือน้ำเสียงของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ลูกค้าเชื่อถือ ไม่คร่ำครึเกินไป หรืออ่อนโยนเกินไป สิ่งนี้จะต้องมีการฝึกฝนเป็นอย่างดี และเจ้าหน้าที่ล่ามแปลแต่ละบุคคลจะต้องรู้ตัวเอง เพราะน้ำเสียงของแต่ละคนไม่เหมือนกัน สิ่งต่อมาเจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องหาเทคนิคในการใช้คำพูดให้นักท่องเที่ยวเชื่อถือ เพราะว่าการไกล่เกลี่ยนั้นล่ามแปลเป็นผู้สื่อสารทางด้านภาษาเท่านั้น ฉะนั้นกว่าจะแปลไปเป็นอีกภาษาหนึ่งบางครั้งจะใช้เวลานาน คำพูดอาจจะขาดหายไป และถ้าซ้ำจะทำให้นักท่องเที่ยวไม่เชื่อถือในคำพูด เพราะฉะนั้นคำพูดที่จะพูดจะต้องมั่นใจ มีความถูกต้องรวดเร็ว ไม่ยืดเยื้อ โดยที่จะต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาอย่างรวดเร็ว ซึ่งในจุดนี้จะต้องมีไหวพริบดี และจะต้องสามารถรู้ว่ นักท่องเที่ยวพูดจริงหรือพูดเท็จ รวมทั้งอีกฝ่ายหนึ่ง โกหกหรือเปล่า หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโกหก พฤติกรรมนี้บางครั้งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องมีไหวพริบที่รวดเร็ว เพราะฉะนั้นงานเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยนั้น ล่ามเปรียบเสมือนผู้เสียหายเอง เพียงแต่พูดแทนนักท่องเที่ยว เหมือนกับตัวเรามีปัญหาบางครั้งอาจจะอธิบายได้ไม่ดี ต้องมีบุคคลอื่นช่วยอธิบายเช่นญาติ คนสนิท เพื่อน ช่วยอธิบายให้บุคคลอื่นฟัง ฉะนั้นการไกล่เกลี่ยล่ามคือผู้อธิบายให้ตำรวจหรือบุคคลที่ต้องการไกล่เกลี่ย ให้เข้าใจในเรื่องที่คนอื่นไม่เข้าใจ

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์ได้บอกว่า น่าจะมีเรื่องเดียวที่มีปัญหามากที่สุดคือ ระบบการจ้างพนักงานล่ามแปล ที่ไม่มีความเป็นระเบียบ และมีความไม่เป็นธรรมที่กีดเงินเดือนพนักงานล่ามแปล และที่สำคัญบุคคลที่ทำงานมานานแล้วไม่สามารถบรรจุเป็นพนักงานประจำได้ ถ้าเป็นลักษณะบุคคลที่ทำงานมานานแล้วถ้าออกไป บุคคลใดจะมาแทนที่ เพราะในปัจจุบันในการรับสมัครพนักงาน ใช้ระบบอุปถัมภ์มาก ทำให้เกิดระบบการทำงานที่เสียหาย ฉะนั้นระบบการจ้างพนักงานเป็นปัญหามากที่สุดที่ไม่สามารถแก้ไขได้

แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์ ได้เสนอเกี่ยวกับบุคคลที่จะทำหน้าที่ในการเป็นล่ามไว้ว่า

1. งานล่ามเป็นงานที่บุคคลทั่วไปเข้าใจว่าบุคคลที่จะทำงานเป็นล่ามได้นั้นจะต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาเป็นอย่างดี นอกจากภาษาแล้วกิจกรรมารยาทของล่ามจะต้องเป็นบุคคลที่มีมารยาทที่ดี และน่านับถือในสายตาบุคคลอื่น รวมถึงบุคลิกภาพจะต้องมีความกระฉับกระเฉง มีความคล่องตัวอยู่เสมอในการทำงาน
2. การตัดสินใจจะต้องเป็นตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว เพราะในเวลาที่ล่ามนั้นเราจะต้องรีบพูดเพราะถ้าพูดช้าจะทำให้ลืมคำพูดของนักท่องเที่ยวได้ ฉะนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว
3. จะต้องไม่แสดงพฤติกรรมของการเป็นผู้รู้มากให้กับนักท่องเที่ยว หรือบุคคลอื่นเห็น เพราะจะทำให้เกิดผลเสียกับเจ้าหน้าที่ล่ามแปล เพราะถ้าทำเป็นผู้รู้มากแล้วแปลผิดจะทำให้เกิดผลเสียและที่สำคัญสุดล่ามจะต้องรับผิดชอบในคำพูดนั้นๆ
4. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องเป็นคนที่มีความรู้รอบตัวเป็นอย่างดี มีการหาความรู้ใหม่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในส่วน of เจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว จะต้องมี

ความรู้ด้านอาชญากรรมที่เกิดขึ้นรูปแบบใหม่อยู่ตลอดเวลา ซึ่งกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวควรจะมีการอบรมให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปล รวมถึงกระบวนยุติธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาให้ทันล่ามแปล

5. สำหรับเงินเดือนของล่ามแปลในปัจจุบัน นั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์ได้เสนอ ควรจะตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป เพราะเป็นวิชาชีพอาชีพ และจะต้องใช้ความสามารถอย่างมาก นอกจากการใช้ภาษา ประกอบสภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

6. ในด้านวุฒิการศึกษา เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์ได้เสนอว่า ไม่จำเป็นที่จะต้องมียุติการศึกษาศึกษา เพราะในปัจจุบันนี้ภาษาต่างประเทศมีมากมาย จำเป็นที่ต้องใช้บุคคลที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านภาษาเป็นอย่างมาก การมากำหนดวุฒิทางการศึกษาเป็นเรื่องยาก เพราะเน้นที่การทำงาน ไม่ได้เน้นที่วุฒิการศึกษา เช่นภาษาอาหรับ ภาษาในกลุ่มสแกนดิเนเวีย ในประเทศไทยยังไม่สามารถบุคคลได้ดีเท่าที่ควร แต่ถ้าจะยกระดับอาชีพล่ามก็จำเป็นต้องมียุติการศึกษาก็ไม่ใช่ส่วนสำคัญเท่าไร เพราะยังกำหนดจะยังทำให้หาบุคคลยาก

7. อุปสรรคการทำงานในเรื่องของเพศนั้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์ได้กล่าวว่า สิ่งสำคัญคือความคล่องตัวของล่ามแปล เพราะฉะนั้นเพศชายจะได้เปรียบกว่า เช่นกรณีเหตุการณ์สีนามิ การจะหาล่ามแปลลงไปที่เกิดเหตุ จะต้องมีความพร้อมและความคล่องตัว และจะต้องรับสภาพในการทำงานได้ โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์เสนอว่าผู้หญิงที่จะทำงาน จะต้องอย่าคิดมาก อย่าเอานิสัยที่เป็นผู้หญิงมาใช้ในการทำงาน เพราะจะทำให้เครียดง่าย งานล่ามแปลเป็นงานที่เครียด เพราะฉะนั้นในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน จะพบว่าเพื่อนผู้หญิงจะมีเครียดมากกว่า ซึ่งโดยนิสัยแล้วผู้หญิงจะเป็นเพศที่ชอบช่วยเหลือบุคคลอื่น และจะมีน้ำใจมาก ฉะนั้นในการทำงานจะนำนิสัยตัวนั้นมาใช้ในบางเรื่องไม่ได้ เราจะต้องเข้าใจว่า เราไม่สามารถช่วยนักท่องเที่ยวได้ตลอดยิ่งช่วยมาก ยิ่งทำให้นักท่องเที่ยวได้ใจ เราจะต้องนึกถึงว่า เวลาที่เราไปประเทศเขา เขาช่วยเหลือเราได้เหมือนเมืองไทยหรือเปล่า

8. ประสบการณ์มีส่วนช่วยการทำงานของล่ามแปลให้มีความคล่องตัวขึ้น เพราะฉะนั้นบุคคลที่จะมาทำงานเป็นล่ามแปล ควรมีประสบการณ์มาก่อน ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องทางด้านภาษาหรืองานล่าม งานแปล เพราะประสบการณ์มีส่วนช่วยให้คิดได้อย่างเป็นระบบ และประสบการณ์จะสะท้อนถึงคุณวุฒิ ของบุคคลที่จะทำงาน

9. วิทยุมีส่วนสำคัญในการเป็นล่ามมาก ซึ่งคนไทยจะลืมนึกในส่วนนี้ เพราะบุคคลที่จะทำงานเป็นล่ามแปลจะต้องมีอายุที่พอเหมาะ คือตั้งแต่ 28 - 45 ปี เพราะถ้าตำแหน่งกว่านี้ยังดูเป็นเด็ก เพราะการทำงานบางครั้งจะต้องเจอบุคคลที่มีอายุมากกว่า การยอมรับจะไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลที่เราจะเป็นล่ามให้ และถ้ามากกว่า 45 ปี ความคล่องตัวจะมีน้อยกว่า เพราะอายุมากขึ้น เมื่ออายุมากขึ้นเขาในทำนองผู้ใหญ่สอนเด็ก ฉะนั้นวิทยุมีส่วนสำคัญที่จะทำล่ามแปลเป็นที่น่าเคารพในสายตาบุคคลอื่น

10. ผู้ใหญ่ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล หรือผู้บริหารในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ยังไม่ให้ความสำคัญกับล่ามแปลมากเท่าที่ควร

จากทั้งหมดที่กล่าวมาเจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์ได้สรุปว่า บุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นล่ามแปลจะต้องมีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ ภาษา ความรู้รอบตัวเป็นอย่างดี ถึงจะทำหน้าที่เป็นล่ามแปลได้ดี และสิ่งที่สำคัญในการทำงานทุกอย่างคือ จะต้องใจรัก ถ้ามีใจรักจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสิ่งสำคัญรองลงมา หน่วยงานจะต้องให้ความสำคัญกับบุคลากร เพื่อการทำงาน ถ้าหน่วยงานยังไม่ให้ความสำคัญ การทำงานหรือบุคคลที่จะมาทำงานเป็นล่ามแปล จะได้บุคคลที่ไม่มีคุณภาพ จะมีการเปลี่ยนแปลงล่ามแปลตลอดเวลา ซึ่งจะทำให้เสียเวลาในการฝึกสอน ซึ่งจะสะท้อนถึงหน่วยงานไม่มีความพร้อมในการทำงาน อย่างเช่นเหตุการณ์สึนามิ ที่ประเทศไทยไม่มีบุคคลที่มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ ไว้ในการรองรับเมื่อเหตุการณ์

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลสุรพันธ์ได้บอกสาเหตุที่เลือกงานล่ามแปล เพราะว่า เป็นงานที่ทำหาย มีการพัฒนาทางด้านสติปัญญา เพราะเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์จะการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันไป แม้จะเป็นเรื่องเดียวกัน และสิ่งที่ประทับใจที่สุดในการทำงานเป็นล่ามแปล คือ การทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว แม้ว่าฐานะของเราจะอยู่ในฐานะของลูกจ้างก็ตาม แต่เราอยู่ด้วยกันเหมือนพี่น้อง เมื่อถึงเวลาที่มีเหตุการณ์ทุกคนจะช่วยกันให้จบสิ้นอย่างเรียบร้อย เพราะทุกคนจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน แม้ว่าเงินเดือนจะน้อย และที่สำคัญคือ ความประทับใจในการได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เป็นสิ่งที่ประทับใจ ซึ่งมีเงินจำนวนมากก็ไม่สามารถซื้อได้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 8 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลวเรเดซ (นามสมมติ)

ตารางที่ 24 : ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลวเรเดซ

เพศ	ชาย
อายุ	39 ปี
ประสบการณ์	7 ปี
รายได้	7,500 บาท
สถานภาพ	โสด
การศึกษา	ประกาศนียบัตร ทางด้านภาษา
ภาษา	ฝรั่งเศส

ข้อมูลทั่วไป

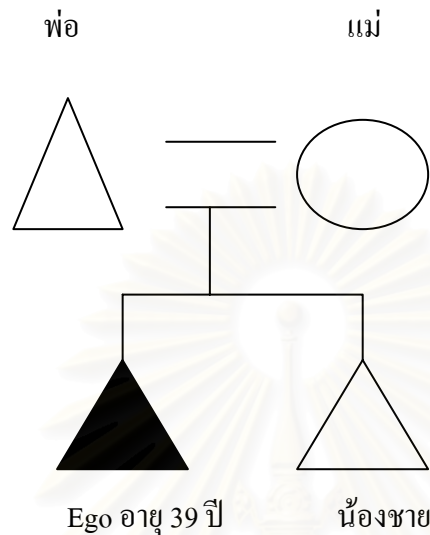
ด้านครอบครัว

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลวเรเดซ เป็นคนกรุงเทพฯ มีน้องชาย 1 คน โดยเจ้าตัวเป็นคนโต คุณพ่อได้เสียชีวิตแล้ว ปัจจุบันมีแต่คุณแม่ ซึ่งคุณแม่ไม่ได้ประกอบอาชีพการงานใดๆทั้งสิ้น ชีวิตตั้งแต่วัยเด็กจนถึงปัจจุบัน ปัจจุบันอายุ 39ปี เจ้าหน้าที่วเรเดซถือได้ว่าได้รับการศึกษา และประสบการณ์ชีวิตที่เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ ถือได้ว่าเป็นชีวิตที่ดี เพราะหลังจากที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลวเรเดซได้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ตามคุณแม่ไปต่างประเทศ ด้วยสาเหตุคุณแม่ไปเป็นทูตทหารที่ประเทศเบลเยียม โดยที่ความตั้งใจครั้งแรกมีความตั้งใจที่จะไปศึกษาทางการทหารของประเทศเบลเยียม ที่มีชื่อเสียงระดับโลก เมื่อไปถึงที่นั่นความตั้งใจได้เปลี่ยนไป เพราะมีความรู้สึกไม่ชอบทางการทหาร ได้บอกว่าการศึกษาที่ประเทศเบลเยียมมีความโหดมากกว่าประเทศไทย ถึง 10 เท่า ไม่ใช่จะประเทศเบลเยียมเท่านั้น ประเทศในแถบยุโรปส่วนใหญ่ระบบการเรียนจะมีความยากมากกว่าในประเทศอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย เพราะในปีแรกถ้าคุณไม่สามารถสอบผ่านทางด้านภาษาได้ในปีแรกของการเรียนในแต่ละระดับ ไม่ว่าจะเป็นการฟัง พูด อ่าน เขียน จะไม่สามารถเรียนต่อได้ จึงทำให้เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนที่ไปเรียนต่อ

ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนทุน นักเรียนของทหาร จะมีปัญหาทางด้านภาษาเป็นหลัก จึงไม่เป็นที่นิยมของนักเรียนไทยที่จะศึกษาในประเทศที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก หลังจากที่เจ้าหน้าที่ล่อมแปลวาระคดีสนใจที่ไม่ศึกษาต่อทางด้านทหาร ได้ศึกษาต่อทางด้านภาษาฝรั่งเศส ซึ่งเป็นการเรียนที่ไม่ได้รับปริญญา เป็นลักษณะประกาศนียบัตรทางด้านภาษา และได้ผ่านการเรียนภาษาฝรั่งเศส

นอกจากที่จะเรียนภาษาฝรั่งเศสแล้ว ได้ศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเบลเยียมพบว่าความตั้งใจของเด็กไทยในการเรียนแล้วมีความตั้งใจมากกว่าคนต่างชาติ แต่ส่วนใหญ่จะมีปัญหาเรื่องภาษาเป็นอันดับแรกที่ทำให้เกิดอุปสรรค จนทำให้นักเรียนไทยที่ไปศึกษาต่อในประเทศเบลเยียมต้องเปลี่ยนที่เรียน หรือย้ายประเทศเพราะไม่สามารถทนกับความโหดร้ายของภาษา และระบบการเรียนที่มีความเข้มข้นมาก ในการชีวิตในต่างประเทศทำให้ชีวิตของตัวเองมีการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะทางด้านความคิด การใช้ชีวิตส่วนตัว และสิ่งที่สำคัญคือ สามารถพูดภาษาต่างประเทศได้ ไม่ว่าจะภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส แม้ว่าภาษาฝรั่งเศสประเทศไทยจะมีคนพูดได้มากขึ้น แต่ก็ไม่ใช่จะสามารถได้ดีทุกคน สิ่งสำคัญของการเรียนภาษาคือ ความกล้าในการที่พูด เพราะถ้ากล้าจะสามารถที่ทำให้ตัวเรามีข้อบกพร่องตรงจุดไหน เราจะต้องเข้าใจว่านอกจากภาษาอังกฤษแล้วยังมีภาษาอื่นที่ใช้กันบนโลกนี้ ฉะนั้นบุคคลใดที่จะเรียนภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษจะต้องมีความตั้งใจ และความกล้าหาญในการพูด จะทำให้สามารถพูด และเข้าใจภาษาได้อย่างดี เจ้าหน้าที่ล่อมแปลได้ใช้ชีวิตในต่างประเทศ เป็นระยะเวลาเกือบ 10 ปี จึงกลับมาเมืองไทย เมื่อกลับมาเมืองไทย เจ้าหน้าที่ล่อมแปลวาระคดีได้ศึกษาต่อทางด้านการศึกษาโรงแรม ซึ่งเป็นระดับประกาศนียบัตร โดยที่เจ้าหน้าที่ล่อมแปลวาระคดีกล่าวว่า ในความเห็นส่วนตัวแล้ว เมื่อตอนที่อยู่ในต่างประเทศ น่าที่จะเรียนด้านการโรงแรมที่ต่างประเทศดีกว่า การยอมรับมีมากกว่า เพราะในขณะนั้นวิชาโรงแรมที่เมืองไทยยังไม่ได้รับการยอมรับ สถาบันการศึกษายังไม่มีความพร้อมเท่าที่ควร ความคิดไม่ว่าด้านการสอน บุคลากรที่จะสอน อุปกรณ์ในการสอน ยังไม่มีความพร้อมเท่าที่ควร แต่เมื่อไม่สามารถที่จะกลับไปได้ ก็ต้องเรียนที่เมืองไทย เพราะในตัวองเจ้าหน้าที่ล่อมแปลวาระคดี ยังมีความสามารถทางด้านภาษาซึ่งเป็นข้อได้เปรียบเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น จึงทำให้เจ้าหน้าที่ล่อมแปลวาระคดีสามารถจบวิชาการโรงแรมได้

ไต่อแกรมครอบครัว

ชีวิตการทำงาน

หลังจากที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเดชได้จบวิชาชีพทางด้านบริการโรงแรมแล้ว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเดชได้หางาน ซึ่งงานที่หาก็คจะเป็นงานที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเดชได้เรียนมา คือ งานที่เกี่ยวกับโรงแรม และเจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเดชสามารถหางานทำทางด้านงานโรงแรมได้ แต่วิถีชีวิตของได้เปลี่ยนไป เมื่อเจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเดชได้เข้าไปทำงานโรงแรมแห่งหนึ่ง เมื่อทำแล้วรู้สึกตัวว่าตัวเองไม่เหมาะที่จะทำงานด้านงานบริการ โดยเฉพาะงานด้านโรงแรม เพราะงานโรงแรมจะต้องบริการลูกค้าอย่างเต็มที่ กล่าวง่ายๆ คือ ลูกค้าคือพระเจ้า ลูกค้าถูกเสมอ พนักงานแม้แต่ผู้จัดการจะต้องบริการอย่างเต็มที่ แม้ว่าลูกค้าจะผิดก็ตาม พนักงานไม่มีสิทธิที่จะบอกว่าลูกค้าผิด พนักงานที่จะต้องรับผิดชอบอย่างเดียว ซึ่งมันเป็นสิ่งที่ขัดกับตัวเราเอง ซึ่งบุคคลภายนอกมองว่างานโรงแรมเป็นงานที่ดี ค่าตอบแทนที่ดี แต่บุคคลแต่ละบุคคลมีความชอบไม่เหมือนกัน และถ้าบุคคลใดไม่เคยประสบปัญหาจะไม่ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น

ฉะนั้นทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเดช ตัดสินใจลาออกโดยให้เหตุผลว่า ลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวเอาแต่ใจ และคนไทยส่วนใหญ่จะชอบเอาใจชาวต่างประเทศ บางครั้งบริการให้กับชาวต่างประเทศดีกว่าคนไทย อย่างเช่นที่จังหวัดภูเก็ต ค่าห้องพักชาวต่างประเทศบางครั้งถูกกว่าคนไทย ค่าบริการต่างๆ คนไทยเสียมากกว่าชาวต่างประเทศ เป็นเหตุผลที่ทำให้คนไทยบางครั้งไม่เที่ยวในประเทศไทย ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยไม่ยอมรับในเหตุผลนี้ และการท่องเที่ยว

แห่งประเทศไทยไม่มีความจริงจังในการยอมรับคนไทยที่ขยับเข้ามาในประเทศไทย แม้แต่ผู้บริหารในการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่ขยับเมืองไทยบอยหรือเปล่าสิ่งนี้ที่ทำให้ไม่เกิดความยุติธรรม ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเลขได้กล่าวว่าในต่างประเทศนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวจะดูแลตัวเอง โรงแรมที่ไม่บริการเหมือนเมืองไทยที่บริการจนทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความเคียด รุ้สึกตัวเองเป็นใหญ่ โดยเฉพาะคนประเทศสหรัฐอเมริกาที่คิดตัวเองว่าประเทศตัวเองเป็นประเทศมหาอำนาจ และที่สำคัญคนไทยจะไม่คว่านักท่องเที่ยวมีฐานะดีหรือเปล่า แค่เห็นเป็นนักท่องเที่ยวคิดแล้วว่านักท่องเที่ยวต้องมีฐานะ ซึ่งในความเป็นจริงอาจจะไม่ใช่ เพราะนักท่องเที่ยวบางคนอยู่ในประเทศตนทำให้ในสถานะที่ต่ำกว่าคนไทย แต่เงินที่นักท่องเที่ยวใช้มีความแข็งกว่าเงินบาทไทย จึงทำให้ดูมีเงินมาก

หลังจากที่ได้ออกจากโรงแรมแล้ว ได้มีเพื่อนแนะนำให้มาทำงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวในตำแหน่งล่ามแปล ซึ่งในตัวของผู้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเลขมีความสามารถทางด้านภาษาอยู่แล้ว จึงตัดสินใจทำงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวในตำแหน่งล่ามแปล ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเลขได้ทำงานในตำแหน่งล่ามแปลภาษาฝรั่งเศส โดยได้ทำงานอยู่ที่ตำรวจท่องเที่ยวเป็นเวลา 7 ปี และได้รับเงินเดือน 7,500 บาท

ข้อมูลปัญหาวิจัย

บทบาทล่ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเลขได้กล่าวว่า งานบริการของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลในส่วนของการท่องเที่ยววันนี้ มีดังต่อไปนี้

1. จะต้องต้องแปลเอกสารที่นักท่องเที่ยวเขียนเป็นภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทยได้ และภาษานั้นจะต้องเป็นภาษาที่มีล่ามแปลด้วย

2. จะต้องล่ามแบบสดได้ คือ จะต้องแปลเมื่อตำรวจพูดให้กับนักท่องเที่ยวได้ และเมื่อนักท่องเที่ยวพูดอะไรมาก็ต้องแปลให้ตำรวจฟังได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง งานในส่วนนี้ยกตัวอย่างได้เช่น การสอบปากคำ ที่ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลในตำรวจท่องเที่ยวจะต้องทำเป็นเรื่องปกติ เพราะในปัจจุบันตำรวจท่องเที่ยวไม่มีอำนาจในการสอบสวน แต่เมื่อนักท่องเที่ยวมี

ปัญหาและต้องสอบปากคำ ซึ่งจะเป็นเรื่องของตำรวจท้องที่ที่เกิดเหตุ และตำรวจท้องที่ก็จะทำหนังสือมาที่ตำรวจท้องที่เพื่อขอการสนับสนุนล่าม เพื่อทำหน้าที่ในการเป็นล่าม เพราะกฎหมายจะต้องมีล่าม เมื่อผู้กระทำผิดไม่สามารถเข้าใจภาษาไทยได้ ในส่วนนี้เรียกว่างานล่ามโดยตรง

3. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลทำหน้าที่แนะนำสถานที่ท้องที่ขอตัว ครอบคลุมเบื้องต้น ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเบื้องต้น เมื่อนักท่องเที่ยวติดต่อกับตำรวจท้องที่ ในส่วนงานนี้จะอยู่ในส่วนของ 1155 ที่ทำหน้าที่ตอบปัญหานักท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวโทรศัพท์มาที่ตำรวจท้องที่ ในสายด่วน 1155 ศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท้องที่

4. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลติดตามไปกับตำรวจท้องที่ เมื่อนักท่องเที่ยวมีปัญหา และต้องการพบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลไปทำหน้าที่ในการเป็นล่ามเท่านั้น ในส่วนนี้จะอยู่ในส่วนของสายตรวจของตำรวจ ที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวมีปัญหา

สำหรับปัจจุบันเจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเดช ได้อยู่ในส่วนของศูนย์รับแจ้งเหตุตำรวจท้องที่ 1155 การทำงานเน้นประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสาร ในส่วนนี้มีความยากลำบากมาก เพราะจะต้องมีภาษาที่ดี เพราะเราไม่สามารถเห็นนักท่องเที่ยวได้ จะต้องมีความรอบคอบว่าสิ่งที่นักท่องเที่ยวช่วยเหลือนั้นเป็นความจริงหรือไม่ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเดชได้เล่าให้ฟังว่ามีเหตุการณ์หนึ่งที่ทำให้รู้สึกไม่ดี คือ คนไทยได้โทรมาขอความช่วยเหลือที่ 1155 ว่าเพื่อนของเขาหลงป่าแต่ไม่บอกสถานที่เพราะจะกระทบกระเทือนหน่วยงาน เมื่อบอกสถานที่แล้ว ทางเจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเดชได้ขอเบอร์ติดต่อกลับทางคนไทยได้ให้เบอร์มือถือไว้ และทาง 1155 ได้ประสานต่อไปยังหน่วยงานของเจ้าหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ป่าที่นักท่องเที่ยวหลงทาง เมื่อเจ้าหน้าที่ค้นหาไม่พบว่ามีบุคคลใดหลงป่า เมื่ติดต่อกลับมาที่ 1155 ได้บอกว่าไม่มีบุคคลใดหลงป่า เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเดชได้ติดต่อกลับไปกับบุคคลดังกล่าว ซึ่งติดต่อได้แต่คนไทยดังกล่าวได้หัวเราะและพูดว่าที่พูดนั้นโกหก ทำให้รู้สึกที่เราทำงานแล้วทำไมบุคคลอื่นต้องมาก่อกวน ซึ่งลักษณะนี้ เรียกว่าการก่อกวน สายที่ก่อกวนในแต่ละวันของ 1155 ไม่น้อยกว่า 1,000สาย ซึ่งล่ามจะต้องรับผิดชอบในการไต่ตรองและรอบคอบ

ในงานของ 1155 นั้นจะรับผิดชอบในการช่วยสื่อสารพนักงานขับรถแท็กซี่ จะต้องใช้ภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส การใช้ภาษาฝรั่งเศสน้อยมาก แต่ไม่ใช่ว่าจะไม่มี ตัวอย่างเช่น นักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสขึ้นรถแท็กซี่ และไม่สามารถสื่อสารกับพนักงานขับรถแท็กซี่ได้ เมื่อได้ติดต่อมาที่ 1155 เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเฉชได้รับสายพอดี และนักท่องเที่ยวบอกว่าเป็นชาวฝรั่งเศส เจ้าหน้าที่врเฉชได้พูดภาษาฝรั่งเศสตามที่ต้องการเดินทางไปที่ไหน นักท่องเที่ยวตอบว่าต้องการเดินทางไปเมืองทองธานี ซึ่งมองดูแล้วเป็นความภูมิใจในการที่ช่วยสื่อสารให้กับบุคคลที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้

นอกจากนี้แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว แนะนำกรณีทรัพย์สินสูญหาย ให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งการแนะนำทางโทรศัพท์ ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆที่นักท่องเที่ยวมีปัญหา เช่นสถานทูต รวมถึงการแปลใบแจ้งความ ที่เป็นภาษาฝรั่งเศสมาเป็นภาษาไทย ทั้งหมดที่กล่าวมาคือหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบ แต่สิ่งที่สำคัญของงานบริการงานแปลนั้นจะต้องมีความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่สำคัญ และต้องเข้าใจถึงงานด้านบริการ งานบริการคือการที่ดูแลบุคคลอื่นให้มีความประทับใจ เพราะฉะนั้นงานบริการงานแปลในส่วนของล่ามนั้น จะต้องทำให้บุคคลอื่นไม่ว่า ตำรวจ นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจในการทำงานของล่าม

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเฉชได้กล่าวถึงบทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย ว่าล่ามแปลไม่มีสิทธิในการคุ้มครองใดๆ ทั้งสิ้นบทบาทของล่ามเป็นเพียงผู้แปลเท่านั้น ในการเข้าไปคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยล่ามไม่มีอำนาจในการคุ้มครอง กฎหมายได้ให้สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยในการเลือกใช้ภาษาที่ตนเองถนัดเท่านั้น โดยที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ เมื่อให้สิทธิแต่ผู้ต้องหาและจำเลยในส่วนนี้ ล่ามก็เข้ามาทำหน้าที่ในการแปลภาษาเท่านั้น

แต่ก็มีบางครั้งที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่คุ้มครองผู้ต้องหาในการเลือกใช้ภาษา และได้ประสพภพเจอ คือ การจับสาวอุชเบกิชสถาน ซึ่งส่วนใหญ่สาวกลุ่มนี้จะเข้าทำงานในลักษณะหญิงขายบริการ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเฉชได้บอกว่า สถานีตำรวจท้องที่หนึ่งในกรุงเทพฯ ไม่ขอบอกชื่อ เพราะมีผลกระทบต่อการทำงาน ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในทำหน้าที่ล่ามที่ตำรวจท่องเที่ยวเพื่อขอสนับสนุนด้านล่ามแปล ทางด้านภาษารัสเซีย ซึ่งในขณะนั้นทางตำรวจท่องเที่ยวยังไม่ล่ามแปลภาษารัสเซีย ทางตำรวจท่องเที่ยวส่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่พูดภาษาอังกฤษไปแทน

และวันที่จะต้องออกไปทำงานข้างนอก เป็นวันที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเคขเข้าвр ทางตำรวจได้ขอความร่วมมือจึงทำให้ต้องไปทำงานข้างนอก

เมื่อไปถึงสถานีตำรวจแล้วทางเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ มีการล่อซื้อกับหญิงสาวอุซเบกิสถาน เมื่อล่อซื้อได้แล้วจึงทำการแสดงตัวว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ หลังจากที่จับเรียบร้อยแล้วทางตำรวจได้สอบสวน โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเคขไม่ได้ทำหน้าที่ในการแปลในการสอบสวน เมื่อสอบสวนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทางตำรวจได้ให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเคขเสร็จชื่อในฐานะล่าม ซึ่งในความเป็นจริงไม่ถูกล่ามจะต้องแปลก่อนและรู้เรื่องราวถึงจะเสร็จชื่อได้ และการกระทำครั้งนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้คุ้มครองผู้ต้องหาทางด้านภาษา ที่จะให้สาวอุซเบกิสถานเลือกใช้ภาษา

การคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลยนั้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเคขได้บอกว่า ล่ามคือผู้ลงชื่อในฐานะผู้แปลเท่านั้น แม้บางครั้งตัวล่ามอาจจะไม่ล่าม เมื่อมีการสอบสวนและจะต้องส่งสำนวนคดีในช่องที่เสร็จชื่อล่าม ทางตำรวจจะต้องการล่ามมาเสร็จให้ได้ ฉะนั้นล่ามคือผู้ถูกมัดมือขกในลงชื่อในฐานะล่าม และเป็นโซติดตัวไปถึงในชั้นศาล เพราะถือว่าเป็นพยานที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดสำหรับคดีสาวอุซเบกิสถาน ศาลตัดสินส่งตัวกลับประเทศ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเคขได้บอกสาเหตุที่สาวอุซเบกิสถานมาทำงานเป็นโสเภณีในประเทศไทย เป็นประเทศไม่ความเข้มงวดในการเข้าประเทศมากนัก ค่าตอบแทนในการทำงานมีมากกว่าประเทศอื่น สาเหตุที่มารายได้ที่ได้รับในประเทศตนนั้นน้อยมาก ทำงานทั้งเดือนที่ประเทศตนเท่ากับทำงานที่ประเทศไทย 1 คืนก็ว่าได้ ส่วนอาชีพที่สาวอุซเบกิสถานทำงานที่ประเทศตน มีตั้งแต่ระดับล่างคือ รับจ้าง จนไปอาชีพที่มีเกียรติ เช่น หมอ เทคนิคการแพทย์ เจ้าของร้าน พนักงานบริษัท นักศึกษา เป็นต้น ทั้งหมดจึงเป็นเหตุให้สาวอุซเบกิสถานมาทำงานที่ประเทศไทย

การคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย ล่ามคือผู้แปลล่ามไม่มีอำนาจในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย แต่กฎหมายคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย เพียงแต่มีหน้าที่ในการแปลเท่านั้น โดยที่ล่ามเปรียบเสมือนผู้ต้องหาและจำเลย ต่างกันที่ผู้ต้องหาและจำเลยไม่สามารถพูดภาษาไทยได้เท่านั้น

บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง

เจ้าหน้าที่ล่อมแปลวเรชได้กล่าวถึงการไกล่เกลี่ยคดี บทบาทของล่อมก็เหมือนกับบทบาทอื่นๆ คือ เป็นเพียงผู้แปลเท่านั้น และการไกล่เกลี่ยจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อนักท่องเที่ยวมีปัญหาเท่านั้น และต้องการการไกล่เกลี่ย เพื่อหาข้อยุติและที่สำคัญไม่สามารถอยู่ในประเทศไทยได้นั้น โดยที่ไม่ต้องการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เพราะจะต้องใช้เวลาและเสียค่าใช้จ่าย รวมถึงเสียเวลาเป็นอย่างมาก แต่การไกล่เกลี่ยนั้นจะต้องเป็นการยินยอมทั้งสองฝ่าย คือฝ่ายผู้เสียหายและฝ่ายผู้กระทำ โดยทั้งสองฝ่ายต้องการการไกล่เกลี่ย และที่สำคัญจะต้องไม่เป็นเรื่องที่ใหญ่ เช่น นักท่องเที่ยวซื้อสินค้าแพง เจ้าหน้าที่เทศกิจจับนักท่องเที่ยวที่ทิ้งก้นบุหรี่ ซึ่งเป็นปัญหา เพราะบางครั้งเจ้าหน้าที่เทศกิจไม่จับคนไทยที่ทิ้งขยะหรือก้นบุหรี่แต่ชอบจับนักท่องเที่ยว จนเป็นปัญหาการเรียน

แม้แต่บางครั้งผู้เสียหาย ได้ใช้ตำรวจท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือผู้เสียหาย เช่น กรณีเจ้าหน้าที่สหประชาชาติ เป็นชาวฝรั่งเศสมีปัญหากับแฟนหนุ่ม ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ยูเอ็นชอบผู้ชาย ผู้ชายที่ชอบเป็นเด็กไทย และได้คบมาประมาณ 5 ปี ได้ส่งผู้ชายไทยเรียนหนังสือ แต่มีปัญหาที่ว่า ผู้ชายไทยได้คิดพนันฟุตบอลและได้นำรถของเจ้าหน้าที่สหประชาชาติไป ซึ่งไม่ทราบว่าจะไปขายหรือเปล่า ทางเจ้าหน้าที่ยูเอ็นได้มาแจ้งความที่ตำรวจท่องเที่ยว เพื่อให้ตำรวจท่องเที่ยวจับตัวผู้ชายไทย ในขณะที่ตำรวจท่องเที่ยวมีอำนาจในการสอบสวน ทำให้สามารถจับตัวผู้ชายไทยมาได้ เมื่อจับมาได้แล้วทางเจ้าหน้าที่ยูเอ็นได้ขอให้มีการไกล่เกลี่ยเกิดขึ้น เพราะถ้าดำเนินคดีอาจจะส่งผลกระทบต่อหน้าที่การงาน โดยเฉพาะการรับเพศชาย ซึ่งมีผลกระทบเป็นอย่างมาก รวมถึงการนำรถของเจ้าหน้าที่ยูเอ็นไป เพราะป้ายทะเบียนรถของสหประชาชาติเมื่อนำไปจะไปขายหรือไม่ นั้นไม่สำคัญแต่สำคัญที่ป้ายทะเบียนได้บ่งบอกถึงทะเบียนรถของสหประชาชาติ ทางตำรวจท่องเที่ยวก็ต้องช่วยไกล่เกลี่ย เพราะเป็นเจ้าหน้าที่สหประชาชาติ อำนาจของเจ้าหน้าที่สหประชาชาติ มีอำนาจที่เหนือกว่าตำรวจในประเทศไทย เจ้าหน้าที่ล่อมแปลวเรชได้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย คือ ได้ถามทางเจ้าหน้าที่สหประชาชาติว่าต้องการอะไร เจ้าหน้าที่สหประชาชาติต้องการรถคืน และยอมที่จะจ่ายเงินที่คิดพนันบอลมาให้ ทางผู้ชายไทยยอมรับขอเสนอเพราะทั้งสองมีความสัมพันธ์ในความรักที่มาก โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่สหประชาชาติ เมื่อทางเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวสามารถจับผู้ชายไทยได้ ถึงขั้นเข้ากอดผู้ชายไทย

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลวรรณคดีได้บอกว่า การไต่ถามนั้น ล่ามคือผู้รองรับอารมณ์ของบุคคลอื่นที่จะต้องช่วยไต่ถาม เพราะล่ามคือผู้รู้ภาษาแต่ผู้ที่ต้องการไต่ถามไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ ฉะนั้นล่ามคือผู้รองรับความรู้สึก เสมือนเป็นเครื่องมือที่สามารถทำให้ผู้ต้องการไต่ถามประสบความสำเร็จตามที่ตนเองต้องการ เหมือนกับมีข้อก็ต้องมีข้อ

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล เจ้าหน้าที่ล่ามแปลวรรณคดีได้กล่าวว่า สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการทำงานมากที่สุด คือ ระบบการจ้างพนักงาน ที่มีสัญญาปีต่อปี เพราะสัญญาปีต่อปี เมื่อสัญญาหมดวันที่ 30 กันยายน ของทุกๆปี โดยจะต่อในวันที่ 1 ตุลาคม ของทุกปี แต่ถ้ามีสัญญาซ้ำจะมีผลต่อล่าม ในแง่ที่ว่าถ้าล่ามคนไหนเสร็จในฐานะล่ามในการสอบสวน และจะต้องไปเป็นพยานในชั้นศาล เมื่อศาลถามว่าทำงานอะไร ในช่วงที่ยังไม่ต่อสัญญา จะมีผลกระทบมาก เพราะจะทำให้ความน่าเชื่อถือน้อยลงโดยที่ศาลจะมองว่าเป็นเพียงลูกจ้างชั่วคราว เมื่อทำหน้าที่ล่ามยังไม่ความน่าเชื่อถือ แม้ว่าจะทำงานมานานแล้วก็ตาม แต่ตัวสัญญาว่าจ้างมีแค่เพียง 1 ปี ผลกระทบจึงตกอยู่ที่ล่าม เพราะฉะนั้นปัญหาที่น่าจะเป็นปัญหามากที่สุดคือระบบการจ้างพนักงาน

แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลวรรณคดีได้เสนอแนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน สำหรับบุคคลที่จะทำงานหน้าที่ล่ามแปล ว่าควรที่จะมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. จะต้องมีความอดทน เป็นอย่างมากและสามารถรับรู้ความรู้สึกของบุคคลที่เราจะล่ามได้ เพราะนอกจากภาษาดีแล้วไม่เพียงพอ โดยที่บางครั้งการล่ามจะมีใช้เวลานานมาก ไม่สามารถกำหนดเวลาที่แน่นอน โดยเฉพาะการล่ามในส่วนของการขบวนการยุติธรรม ยิ่งในส่วนของการสอบสวนแล้ว ไม่สามารถกำหนดเวลาที่แน่นอนได้ อาจจะใช้เวลาเพียง 3 ชั่วโมง หรืออาจถึง 10 ชั่วโมงก็เป็นไปได้ โดยขึ้นอยู่กับพนักงานสอบสวนกับผู้กระทำความผิดว่ามีกี่คน แต่โดยทั่วไปแล้ว 1 คนจะไม่เกิน 3 ชั่วโมง ในการสอบปากคำ สิ่งที่สำคัญคือ ความอดทน ที่จะต้องมองตัวเองว่ามีความอดทนมากน้อยเพียงใด และสามารถรับรู้ความรู้สึกคนอื่นได้มากเพียงใด

เพราะงานล่ามเป็นงานรับรู้ความรู้สึกบุคคลอื่นถึง 100 % และตัวล่ามไม่สามารถแสดงความเป็นตัวของตัวเองได้

2. ประสบการณ์ในการทำงานมีส่วนช่วยให้การตัดสินใจ ของล่ามแปลได้มาก แต่ถ้าไม่มีประสบการณ์จะต้องมีการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว เพราะอาชีพล่ามเป็นอาชีพที่ต้องการความรวดเร็ว แต่จะต้องถูกต้องไม่มีข้อผิดพลาด ถ้าผิดพลาดจะต้องน้อยมากโดยเฉพาะในส่วนของงานล่ามในกระบวนการยุติธรรม ถ้าผิดจะทำให้เสียเวลา เสียค่าใช้จ่าย และที่สำคัญทำให้ตัวล่ามหมดความน่าเชื่อถือลง

3. ในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ล่ามแปลของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เป็นที่ยอมรับของชาวต่างประเทศจากผลงานที่ผ่าน และนักท่องเที่ยวหรือชาวต่างประเทศ รู้แล้วว่าตำรวจท่องเที่ยวมีล่าม ซึ่งมีการทำงานเหมือนในต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเลขบอกว่า แม้กระทั่งในประเทศโปแลนด์ยังมีล่ามในตำรวจเพื่ออำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว ซึ่งการมีล่ามในหน่วยงานของตำรวจท่องเที่ยวเหมือนกับหน่วยงานต่างประเทศ แต่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเลขได้บอกว่าเมื่อเป็นที่ยอมรับของสังคมแล้ว อัตราเงินเดือนควรที่จะดีกว่า รวมถึงสวัสดิการเพราะอาชีพล่ามเป็นอาชีพเฉพาะ ที่บุคคลอื่นไม่สามารถทำได้ เพราะในต่างประเทศอาชีพเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และค่าตอบแทนมีอัตราที่สูงมาก เมื่อเงินเดือนดีจะทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเลขมีขวัญกำลังใจในการทำงาน

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลврเลขได้กล่าวว่า ในต่างประเทศชั่วโมงการทำงานของล่าม น้อยกว่าที่เมืองไทย โดยที่ในต่างประเทศจะทำงานวันละ 8 ชั่วโมง แต่ที่เมืองไทย ทำงานวันละ 12 ชั่วโมง คือทำ 2 วันหยุด 2 วัน ไม่มีวันหยุดต่างๆ หรือทำงาน 24 ชั่วโมง หยุด 3 วัน ไม่มีวันหยุดต่างๆ เหมือนกัน ซึ่งในต่างประเทศจะมีวันหยุดให้ และเป็นวันหยุดจริงที่ให้หยุดได้ถึง 3 เดือน และมีบุคลากรรองรับในกรณีที่พนักงานหยุด และไม่มีการตามตัวเมื่อมีการใช้ภาษานั้นๆ แต่เมืองไทยเมื่อมีการใช้ภาษาโดยเฉพาะที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ จะต้องมีการตามตัวมาด่วน ซึ่งเหมือนกับไม่มีวันหยุดทำงานเมื่อวันไหนไม่ได้ทำงาน ก็ต้องลุ้นว่าจะมีใครมาติดต่อให้ไปทำงานหรือเปล่า จึงเป็นปัญหาบุคคลที่เก่งไม่อยู่ในหน่วยงานราชการ

4. บุคคลที่จะทำงานเกี่ยวกับล่ามโดยเฉพาะในส่วนของล่ามในกระบวนการยุติธรรม จะต้องเป็นคนที่ได้รับผิดชอบคำพูดของตนเองเมื่อพูดออกไปแล้วจะต้องถูกต้อง ถ้าผิดจะต้องรับผิดชอบคนเดียว จึงทำให้ล่ามในส่วนของกระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่ชั้นสอบสวนถึงศาลจะไม่ค่อยมีใคร

ยอมทำงาน เพราะเป็นงานที่เครียด เจ้าหน้าที่ล่ามแปลวรรณคดีได้เล่าให้ฟังว่า บางครั้งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลในส่วนของการบังคับการตำรวจท่องเที่ยว อาจจะเป็นล่ามในชั้นศาลด้วย เพราะศาลหาบุคคลที่มาทำงานเป็นล่ามไม่ได้ และไม่มีความสามารถพอ ไม่เป็นที่ยอมรับ ฉะนั้นในชั้นสอบสวนเราเป็นล่าม เมื่อขึ้นศาลเราไปอยู่ในฐานะพยาน และบางครั้งจะต้องทำหน้าที่เป็นล่ามให้กับศาล หรือกล่าวง่ายๆว่า เป็นการช่วยชาติ แต่ในล่ามชั้นศาลจะต้องแปลไม่มีการเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพราะเมื่อแปลแล้วจะมีการจดบันทึกทุกคำพูด

เพราะฉะนั้นงานล่ามในส่วนของการบริการยุติธรรม เป็นงานที่ยากที่สุด และเครียดที่สุด ค่าตอบแทนน้อย และหาบุคคลยากมาทำงานยากที่สุด แต่ถ้าใครทำได้จะเป็นสิ่งที่สามารถผ่านสิ่งที่ยากที่สุดของการใช้ภาษา

5. ในการทำงานของล่ามในส่วนของการบริการยุติธรรม บางครั้งจะต้องติดตามตำรวจไปในสถานที่ต่างๆ เมื่อมีปัญหาเพื่อทำหน้าที่ในการเป็นล่าม ฉะนั้นการหาบุคลากรจะต้องมีทั้งเพศชายและเพศหญิงในอัตราส่วนที่เท่ากัน เพราะถ้าออกไปทำงานข้างนอก เพศชายจะมีความคล่องตัวมากกว่า และการตัดสินใจในเพศชายจะรวดเร็วมากกว่า แต่เพศหญิงก็ทำได้ถ้าไม่ใช้ความคิดของตนเองเป็นหลักในการทำงาน เพราะส่วนใหญ่จากการทำงาน 80% เพศหญิงจะมีอารมณ์อ่อนไหวมากกว่า เพราะเป็นเพศที่มีการเมตตา และจะคิดเสมอว่าทำไมไม่ทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าน่าจะทำได้ เพราะฉะนั้นการทำงานของล่ามจะต้องไม่ใช้อารมณ์ของตนเอง เราต้องคิดเสมอว่าเราเป็นล่าม ไม่มีอำนาจใดๆ ในการทำงานของจากเป็นผู้แปลที่ดีเท่านั้น

เพราะฉะนั้นในการทำงานไม่ว่าเพศหญิง เพศชาย ในการทำงานของล่ามนั้นไม่มีความสำคัญ สำคัญอยู่ที่การถ่ายทอดคำพูดให้เข้าใจหรือแปล และถูกต้องไม่มีข้อผิดพลาด ถ้าผิดพลาดจะต้องน้อยที่สุด ไม่ต่ำกว่า 5% ถ้ามากกว่านี้ถือว่าไม่มีประสิทธิภาพในการเป็นล่าม

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลวรรณคดีกล่าวตอนท้ายว่า สาเหตุในการเลือกทำงานที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวเพราะ เป็นงานที่ตนเองถนัด ไม่มีข้อผูกมัด เมื่อมีเรื่องทำงานจบในเวลานั้น ไม่มีการต่อเนื่องเหมือนงานธุรการ เสร็จสิ้นเดี๋ยวนั้น จึงเป็นเหตุให้เลือกทำงานเป็นล่าม

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 9 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัย (นามสมมติ)

ตารางที่ 25 : ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลวาระเดช

เพศ	ชาย
อายุ	40 ปี
ประสบการณ์	10 ปี
รายได้	9,700 บาท
สถานภาพ	โสด
การศึกษา	ปริญญาตรี
ภาษา	อังกฤษ

ข้อมูลทั่วไป

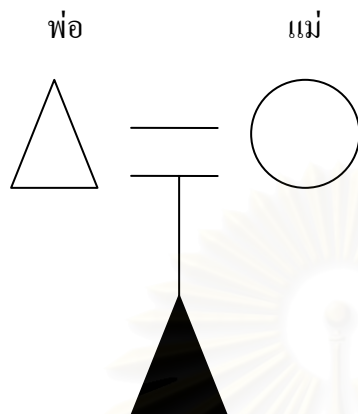
ด้านครอบครัว

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยเป็นคนจังหวัดน่าน ปัจจุบันอายุ 40 ปี เป็นลูกคนเดียวของครอบครัว พ่อแม่ทำงานเกี่ยวกับเกษตรกรรมที่จังหวัดน่าน โดยที่ใช้ชีวิตตั้งแต่เด็กอยู่จังหวัดน่าน จนกระทั่งจบมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้เข้ามาใช้ชีวิตในกรุงเทพฯ เพื่อทำงาน และเมื่อเข้ามากรุงเทพฯ ได้ทำงานได้ประมาณ 2 ปี ได้สมัครเรียนมหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ เพื่อที่จะได้มีการศึกษาที่สูงขึ้น และสามารถหางานทำที่ดีให้กับตัวเองได้ โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลวาระเดชได้ทำงานไปเรียนไป สาเหตุที่เลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพราะสามารถทำงานและเรียนไปด้วยกันได้ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้บอกว่าเป็นสิ่งที่หนักมาก เพราะเมื่อทำงานเราจะต้องทำงานอย่างเต็มที่ จะต้องไม่เอาเรื่องเรียนมาเป็นข้ออ้างในการทำงาน และเมื่อทำงานเสร็จสิ้นแล้วจะต้องอ่านหนังสือ เพื่อสอบให้ผ่านและสามารถจบปริญญาตรีได้สำเร็จ

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้ใช้เวลาในการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นระยะเวลา 4 ปี ซึ่งถือได้ว่าเป็นคนที่มีคุณภาพ เพราะสามารถทำงานไปเรียนไปด้วยและสามารถจบในระยะเวลา 4 ปี ซึ่งเป็นการจบตามเกณฑ์ในระดับอุดมศึกษา โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลได้จบคณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ โดยเหตุผลว่าที่เลือกเรียนคณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ เพราะในสมัยนั้นบุคคลที่มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษยังมีน้อย แม้ว่าจะเป็นที่นิยมแล้วก็ตามในความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาอังกฤษ แต่การใช้ให้ได้มีประสิทธิภาพนั้นยังยาก จึงทำให้ตัดสินใจเลือกเรียนทางด้านภาษาอังกฤษ และยังเห็นว่าจบทางด้านภาษาอังกฤษสามารถที่จะหางานทำได้ง่าย และค่าตอบแทนมีอัตราที่สูงกว่าอาชีพอื่น เพราะถือได้ว่าบุคคลที่ได้ทางด้านภาษาเป็นวิชาชีพวิชาหนึ่ง ที่บุคคลอื่นๆไม่สามารถทำได้ แม้ว่าจะจบมาทางด้านภาษาเหมือน แต่เมื่อถึงเวลาใช้อาจจะทำไม่ได้ หรือทำได้แต่ไม่ดีพอ

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยบอกว่า เด็กที่จบต่างจังหวัดความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศนั้น เด็กต่างจังหวัดจะเสียเปรียบกว่าเด็กกรุงเทพฯ ไม่ว่าจะมีความพร้อมทางด้านอาจารย์ ตำรา อุปกรณ์ รวมถึงนักท่องเที่ยวที่สามารถฝึกตัวเองให้สามารถพูดภาษาต่างประเทศได้ดี ยกเว้นจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวมาก เช่น ชลบุรี ภูเก็ต เชียงใหม่ หรือกล่าวได้ว่าจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว จะมีนักท่องเที่ยวมาก สามารถทำให้เด็กมัธยม บุคคลทั่วไป สามารถฝึกการพูดทางด้านภาษาต่างประเทศได้ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้บอกว่า ทำให้ตัวเจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยมีความสนใจทางด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่ทั่วโลกใช้ และเป็นภาษาราชการ โดยเฉพาะในปัจจุบันภาษาอังกฤษถือได้ว่าเป็นภาษาแม่ที่เทียบเท่าภาษาไทยก็ว่าได้ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้บอกว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญ และในปัจจุบันทุกคนควรที่จะพูดภาษาอังกฤษได้ จะทำให้ตัวเองสามารถที่จะมีความก้าวหน้า และสามารถรับรู้เรื่องราวของประเทศต่างๆ ได้อย่างดี

ไดอะแกรมครอบครัว

Ego อายุ 40 ปี

ชีวิตการทำงาน

หลังจากที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้จบการศึกษาที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงแล้ว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้หางานทำใหม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยสามารถเข้าทำงานในบริษัทที่มีชื่อเสียงของประเทศไทยได้ ในระหว่างที่ทำงานบริษัทเจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้เห็นประกาศในหนังสือพิมพ์ถึงความต้องการเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ในการช่วยเหลือตำรวจท่องเที่ยวในการสื่อสารทางด้านภาษา ซึ่งในตอนนั้นรัฐบาลได้ประกาศให้เมืองไทยเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยตัดสินใจมาสมัคร ได้ให้เหตุผลว่า เมื่อตัวเราจบมาทางด้านภาษาอังกฤษสมควรที่จะนำความรู้ทางด้านภาษามาใช้ และเห็นว่าตำแหน่งเป็นตำแหน่งที่เหมาะสมกับบุคคลที่จบมาทางด้านภาษา เมื่อมาสมัครเจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยสามารถสอบเข้าได้ โดยดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลภาษาอังกฤษ ซึ่งการทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยวสามารถแลกเวรเข้าได้ หรือทำงานสองที่ก็ได้ ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัย ได้ทำงานสองที่ โดยที่ทำงานหลักที่บริษัทส่วนที่ตำรวจท่องเที่ยวได้ให้เพื่อนเข้าแทน โดยเพื่อนที่ทำงานที่เดียวได้ค่าจ้างจากเจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัย

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้ทำงานมาอย่างราบรื่น จนกระทั่งในปี พ.ศ.2540 ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ มีการจ้างออกจ้างงานในบริษัทที่มีชื่อเสียงเป็นจำนวนมาก และเจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้ถูกจากงาน รายได้ทุกอย่างถูกลดลง แต่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้บอกว่าเหมือนดวงช่วย ที่ยังมีงานให้ทำคือ ที่ตำรวจท่องเที่ยว ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยวอย่างเต็มตัว ไม่มีการจ้างเพื่อนทำงานแทนจนมาถึงปัจจุบัน โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยวมาเป็นระยะเวลา 10 ปี ได้รับเงินเดือน 9,700 บาท

ข้อมูลปัญหาวิจัย

บทบาทล่ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้บอกถึง บทบาทในการบริการงานแปลของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลว่าล่ามเป็นทุกสิ่งทุกอย่างของนักท่องเที่ยว ไม่งานแปลด้านเอกสาร การแปลแบบปากเปล่าที่เรียกว่างานล่าม รวมถึงการดูแลชีวิตนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวจะทุกข์หรือสุข โดยเฉพาะในตอนที่ยกทุกข์ได้ยาก มาขอตำรวจท่องเที่ยวช่วยเหลือมีความน่าเบื่อมาก ล่ามจะต้องดูแลบางครั้งอาจจะมากกว่าการดูแลพ่อแม่ของเราเอง เช่นนักท่องเที่ยวหลงทาง ตำรวจท่องเที่ยวจะต้องช่วยหาที่พักให้นักท่องเที่ยวให้ได้ ระหว่างที่ยังไม่สามารถหาที่พัก ตำรวจท่องเที่ยวจะต้องดูแลนักท่องเที่ยว การดูแลก็ต้องตกเป็นหน้าที่ล่ามที่จะต้องดูแล ไม่ว่าจะเป็นอาหาร ที่พัก ที่นอน ให้กับนักท่องเที่ยว รวมถึงบางครั้งอาจจะต้องค่าใช้จ่ายให้กับนักท่องเที่ยว เช่น นักท่องเที่ยวไม่มีเงินเสียด่านที่สนามบินดอนเมือง เพื่อกลับประเทศ ในจำนวนเงิน 500 บาท เจ้าหน้าที่ล่ามก็จะช่วยกันออกเงินให้ครบจำนวน 500 บาท เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้กลับประเทศ เพื่อจะไม่ให้มีปัญหาในภายหลัง

การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวมีทั้งดีและไม่ดี นักท่องเที่ยวที่ดีก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่ นักท่องเที่ยวที่ไม่ดี จะมีปัญหามาก หลงทางยังไม่สามารถกลับที่พักได้ เมื่อพักที่ตำรวจท่องเที่ยว จะสร้างปัญหาเช่น ปัสสาวะไม่ปัสสาวะที่ห้องน้ำ ถอดเสื้อผ้าหมดทั้งตัว ล่ามจะต้องจับตัวนักท่องเที่ยวมาใส่เสื้อผ้า ทั้งหมดล่ามจะต้องรับผิดชอบ ถือว่าเป็นงานบริการนักท่องเที่ยวคือพระเจ้า อาจจะมากกว่างานโรงแรม ซึ่งโรงแรมสามารถเชิญนักท่องเที่ยวออกจากที่พักได้ถ้า นักท่องเที่ยวผิดกฎของโรงแรม แต่ที่ตำรวจท่องเที่ยวทำไม่ได้เพราะคืองานบริการ ประกอบกับคน

ไทยเป็นคนช่วยเหลือ ถ้าไม่ช่วยเหลือจะถูกตำหนิ โดยเฉพาะหน่วยงานอื่น เช่น จส.100 ที่ไม่คิดว่านักท่องเที่ยวนั้นมีปัญหาแค่ไหน ถ้าไม่ช่วยก็จะประกาศถึงการทำงานที่ไม่ดีของหน่วยงาน เช่น นักท่องเที่ยวสวีเดน นอนข้างถนนบริเวณสุขุมวิท ซึ่งทางสถานทูตไม่ให้การช่วยเหลือ เพราะได้ช่วยเหลือจนทางสถานทูตหมดความอดทน ทำให้ไม่ช่วยเหลือและปล่อยให้นักท่องเที่ยวชาวสวีเดนรับผิดชอบตัวเอง เมื่อคนไทยพบเห็นก็แจ้งไปที่ จส.100 หรือร่วมด้วยช่วยกัน ให้ทางตำรวจท่องเที่ยวรับผิดชอบ และมีการโทรศัพท์มาติดตามการทำงานตลอดเวลา ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ จนตำรวจท่องเที่ยวได้อธิบายฟังว่า สถานทูตไม่ได้รับผิดชอบแล้ว ทางตำรวจท่องเที่ยวจะต้องรับผิดชอบชีวิตนักท่องเที่ยวชาวสวีเดน ไปจนเสียชีวิตเลยหรือเปล่า ทำให้จส. 100 ร่วมด้วยช่วยกันเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยบอกว่า คนไทยด้วยกันเองชอบทำตัวมากเรื่องชอบช่วยเหลือคนอื่น โดยที่ไม่คิดว่ามีปัญหาถ้าหน่วยงานไม่ทำก็จะร้องเรียน ปัญหาบางครั้งอาจจะมาจากคนไทยด้วยกันเอง

สำหรับเหตุการณ์งานบริการงานแปลนั้น เหตุการณ์ที่ประทับใจคือ สามารถพานักท่องเที่ยวชาวรัสเซียกลับเรือที่ได้เดินทางมากลับเรือสินค้า และหลงทางหลังจากที่เรือจอดที่ท่าเรือบริเวณพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยในสมัยก่อนนั้นยังไม่มีล่ามภาษารัสเซีย การช่วยเหลือเป็นไปด้วยความยากลำบาก นักท่องเที่ยวไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ จำได้แต่ชื่อเรือกว่าจะรู้เรื่องใช้เวลาเกือบ 3 ชั่วโมง ซึ่งเมื่อรู้เรื่องแล้วว่าหลงทาง ไม่สามารถกลับเรือที่เดินทางมาด้วยได้ จะต้องไปตรวจสอบที่การทำเรือว่ามีเรือสินค้าชื่อนี้หรือเปล่า ทางการทำบอกว่ามีและบอกที่ตั้ง จึงพาตัวนักท่องเที่ยวกลับเรือที่ตนมาได้ เหตุการณ์นี้จะโทษนักท่องเที่ยวไม่ได้ เพราะเรือสินค้าที่จอดนั้นอยู่ฝั่งพระประแดง และรถประจำทางไม่มีไม่ได้อยู่ในเขตกรุงเทพฯ นักท่องเที่ยวต้องการเที่ยวข้ามเรือมาที่ท่าคลองเตย ทำให้หลงทางได้ แต่ความประทับใจอยู่ที่ ส่งคนหลงทางให้กลับที่พัก

บทบาทงานบริการในงานแปลนั้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้สรุปว่า ล่ามเป็นทุกสิ่งทุกอย่างของนักท่องเที่ยว ตั้งแต่งานวิชาการ มาจนการเลี้ยงดูนักท่องเที่ยว งานบริการนี้เปรียบเหมือนกับคนรับใช้ก็ได้ ซึ่งล่ามจะต้องเข้าใจถึงอาชีพตำรวจด้วยในการบริการประชาชน รับทุกสิ่งทุกอย่างเหมือนตำรวจได้ เพราะเราเป็นส่วนหนึ่งของงานตำรวจ ฉะนั้นล่ามในตำรวจท่องเที่ยวเปรียบได้กับคนรับใช้ก็ได้

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยนั้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยบอกว่า ตำแหน่งล่ามไม่มีอำนาจในการคุ้มครองสิทธิใดให้กับผู้ต้องหาและจำเลย มีแต่กฎหมายที่ให้สิทธิผู้ต้องหาและจำเลยในการเลือกใช้ภาษาที่ตนเองถนัด โดยที่ไม่สามารถเข้าใจภาษาไทยได้อย่างถ่องแท้ เพราะฉะนั้นล่ามแปลก็มีแค่เพียงเป็นล่ามเท่านั้น ไม่มีอำนาจใดๆทั้งสิ้นนอกจากการเป็นล่ามที่จะต้องเป็นผู้แปลที่ดี ไม่มีการตกแต่งหรือเสริมแต่งในการแปลใดๆทั้งสิ้น เพราะถือว่าเป็นจรรยาบรรณของล่าม

ตั้งแต่ทำงานเป็นล่าม การล่ามให้ผู้ต้องหาที่พบเจอบ่อยคือ พวกแก๊งค์เงินดำ ที่ส่วนใหญ่เป็นชาวกลุ่มคนร้ายเป็นชาวต่างประเทศ ได้แก่ แคมเมอรูน หรือไลบีเรีย ที่เข้าก่ออาชญากรรม ในการหลอกลวงนักธุรกิจหรือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยกลุ่มคนร้ายจะมีการทำงานเป็นแก๊งค์จำนวนตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปโดยที่กลุ่มคนร้ายจะเข้าไปติดสนิทกับนักธุรกิจและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ต่อมาจะอ้างว่าตนเองมีเงินประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้การสนับสนุนประเทศโลกที่ 3 อยู่จำนวนหนึ่งแต่เงินดังกล่าวเป็นสีด้า เพราะเคลือบสารเคมีเอาไว้ เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่ต้องการให้ผู้ใดรู้เรื่องดังกล่าว ซึ่งเงินจำนวนนี้จะเอามาใช้ได้ก็ต่อเมื่อได้นำน้ำยาเคมีชนิดหนึ่งมาล้างสารเคมีที่เคลือบเอาไว้ออกไปและน้ำยา ล้างสารเคมีมีราคาแพงมาก จากนั้นกลุ่มคนร้ายจะนำธนบัตรดอลลาร์จริงที่พันสีด้า มาทดลองล้างให้เหยื่อดูแล้วนำธนบัตรที่ล้างไปให้ธนาคารตรวจสอบ เมื่อเหยื่อหลงเชื่อ กลุ่มคนร้ายจะขอเงินจำนวนมากเพื่อนำไปซื้อน้ำยาล้างสารเคมีมาล้างธนบัตรที่บรรจุอยู่ในกล่องโดยธนบัตร ดังกล่าวที่จริงเป็นกระดาษขาดขนาดเท่าธนบัตรดอลลาร์ จากนั้นกลุ่มคนร้ายจะนำกล่องมามอบให้เหยื่อ โดยบอกว่าได้ล้างสารเคมีแล้ว แต่จะต้องรออีก 2-3 วันจึงจะสามารถเปิดกล่องเพื่อนำเงินออกมาใช้ได้ หลังจากนั้นกลุ่มคนร้ายก็จะแยกย้ายกันหลบหนีไป

และในปัจจุบันได้มีการติดต่อผ่านอินเทอร์เน็ต โดยจะเจาะกลุ่มที่มีฐานะ มีความโลภ และทุกสิ่งทุกอย่างผ่านทางอินเทอร์เน็ต มีการนัดพบกันเป็นครั้งคราว การโอนเงินใช้วิธีการโอนเงินผ่านธนาคาร ซึ่งไม่ต้องนัดเจอกัน บางครั้งโอนเงินให้ก่อน และหรือติดต่อกันไป ก่อนที่จะมีการสาธิตทำเงินปลอม อาชญากรรมประเภทนี้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัย บอกว่าบางครั้งตามตัวได้ บางครั้งตามตัวไม่ได้ เพราะหลักฐานมีไม่เพียงพอ ถ้าจับตัวผู้ต้องหาได้ ก็จะมีการสอบสวน โดยล่ามทำหน้าที่ในการแปลเท่านั้น ดำรวจถามอะไร แปลตามคำตรวจพุด ผู้ต้องหาพูดอะไร แปลตาม

ผู้ต้องหา ซึ่งถ้าภาษาก็ไม่มีปัญหา แต่ที่น่าเบื่อคือ จะใช้เวลาที่นานมาก ไม่ต่ำกว่า 3 ชั่วโมงเป็นอย่างต่ำ ถ้าผู้ต้องหาไม่มากกว่า 1 คน ก็ใช้เวลาเกือบทั้งวันในการสอบสวน อย่างกรณีนี้เคยสอบสวนถึง 8 ชั่วโมง ซึ่งใช้เวลานานมากเท่ากับทำงาน 1 วัน เป็นสิ่งที่เครียดมาก และส่วนใหญ่เมื่อถึงชั้นศาล ศาลจะยกฟ้องเพราะหลักฐานมีไม่เพียงพอ หรือพยานที่เห็นเหตุการณ์ไม่สามารถอยู่ในประเทศไทยทำให้น้ำหนักของคดีอ่อน แต่ถ้าลงโทษสูงสุดจำคุก 3 เดือน

กล่าวสรุปว่า การคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลยในบทบาทของลุ่มนั้น ลุ่มมีหน้าที่ในการแปลเท่านั้น แต่เราจะต้องทำตัวเป็นเหมือนผู้ต้องหา เพราะเราจะต้องรู้เรื่องราวทั้งหมด ในการถ่ายทอดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดี แม้ว่าเราจะไม่ได้ผู้ต้องหาที่ตาม การคุ้มครองลุ่มไม่มีอำนาจลุ่มมีหน้าที่ในการแปลในการสวมบทผู้ต้องหาแทนในฐานะที่ สามารถสื่อสารภาษาได้

บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง

ในด้านการไกล่เกลี่ยนั้นเจ้าหน้าที่ลุ่มแปลศักดิ์ชัยบอกว่า ลุ่มไม่ได้เป็นผู้ก่อเรื่องราว การไกล่เกลี่ยจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อนักท่องเที่ยวที่พบกับผู้ที่มีปัญหาต้องการไกล่เกลี่ย โดยที่นักท่องเที่ยวไม่มีเวลามากที่จะอยู่ในประเทศไทย และที่สำคัญไม่ต้องการที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ต้องการการจบสิ้นอย่างรวดเร็ว โดยที่การไกล่เกลี่ยนั้นจะต้องไม่เป็นเรื่องที่เป็นคดีอาญาที่มีความรุนแรง สามารถยอมความกันได้ เช่น นักท่องเที่ยวถูกหลอกซื้อสินค้าแพง นักท่องเที่ยวถูกทำลายแต่จะต้องไม่รุนแรงและสามารถยอมความกันได้ และที่สำคัญจะต้องมีการขอเรื่องมาที่ตำรวจท่องเที่ยวว่าต้องการตำรวจท่องเที่ยวมาช่วยไกล่เกลี่ย เพราะบุคคลทั่วไปรวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจตามสถานีต่างๆ เข้าใจว่าตำรวจท่องเที่ยวมีหน้าที่ในการดูแลนักท่องเที่ยว และที่สำคัญกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวมีความพร้อมทั้งตำรวจและเจ้าหน้าที่ลุ่มแปล ในการสื่อสารทางด้านภาษาต่างประเทศกับนักท่องเที่ยว รวมถึงบทลงโทษถ้าไม่สามารถสื่อสารให้เข้าใจได้

ดังเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ลุ่มแปลศักดิ์ชัยได้ประสบพบเจอ คือ นักท่องเที่ยวถูกหลอกให้ซื้ออัญมณีที่มีราคาแพง และต้องการเงินคืนได้มาติดต่อกับทางตำรวจท่องเที่ยว เมื่อเจ้าหน้าที่ลุ่มแปลศักดิ์ชัยได้อธิบายตามที่ตำรวจพูด คือ ให้ติดต่อร้านก่อน ถ้ามีปัญหาอย่างไรให้มาติดต่อกับตำรวจท่องเที่ยวใหม่ ซึ่งนักท่องเที่ยวเข้าใจดี เมื่อนักท่องเที่ยวกลับไปร้านที่ซื้ออัญมณีมาทางร้าน

ได้คืนเงินให้จำนวน 80 % ที่ได้ซื้อแต่ทางนักท่องเที่ยวไม่ยอมต้องการทั้งหมด โดยที่ได้รับเงินมาแล้ว หลังจากนั้นได้กลับมาที่ตำรวจท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้อธิบายตามที่ตำรวจพูดว่า คุณรับเงินแล้วไม่สามารถทำอะไรได้อีก เพราะเหมือนคุณยอมรับข้อตกลง ที่ได้ตกลงกลับทางร้าน โดยที่นักท่องเที่ยวต้องการลงโทษร้านค่าที่ได้หลอกหลวง แต่ทางตำรวจได้อธิบายว่า คุณยอมรับเหมือนกับคุณไม่ต้องการดำเนินคดี โดยที่การไกล่เกลี่ยเป็นการไกล่เกลี่ยที่คุณทำกับร้านเอง ทางนักท่องเที่ยวไม่พอใจได้ร้องเรียนมาทางผู้บริหารตำรวจท่องเที่ยว ว่าไม่ได้รับความสะดวกในการบริการของตำรวจท่องเที่ยว เมื่อมีการตรวจสอบบุคคลแรกที่ถูกลงโทษคือล่าม ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัย ได้ถูกลงโทษด้วยการพักงาน 2 อาทิตย์ในฐานะที่เป็นล่าม ซึ่งล่ามจะต้องรับผิดชอบเป็นบุคคลแรกเพราะถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ทางด้านภาษา เพราะถ้านักท่องเที่ยวไม่เข้าใจจะต้องเกิดมาจากล่ามเป็นบุคคลแรก

ถ้าจะกล่าวโดยสรุปในการไกล่เกลี่ยดังตัวอย่าง ล่ามคือผู้รู้ตัวเองตลอดเวลาว่า ถ้าทำผิดต้องรับบทลงโทษ แต่ถ้าทำดีไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง แม้แต่คำชม เพราะนั่นคือหน้าที่ของล่าม ฉะนั้นไกล่เกลี่ยล่ามคือผู้เสมอตัวจะต้องทำตัวให้เป็นกลาง ที่จะต้องไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และห้ามตัดสินใจใดๆทั้งสิ้น มีหน้าที่ในการแปลเท่านั้น การไกล่เกลี่ยจึงเป็นสิ่งที่เรียกว่าจะต้องรู้ตัวเองว่าอยู่ในระดับไหน

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล สิ่งเดียวที่มีปัญหาในความคิดของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัย โดยเฉพาะในปัจจุบันคือ ระบบการจัดจ้างพนักงานที่ยังไม่มีความเรียบร้อย และมีความยุ่งยาก ในแต่ละปีจะต้องมาคาดการณ์กันใหม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ซึ่งถ้าระบบการจัดจ้างพนักงานดีทุกสิ่งทุกอย่างจะดี ไม่ว่าเงินเดือน ค่าตอบแทน ระบบการทำงาน

แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน

แนวทางในการปรับปรุงนั้น ผู้บริหารในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวเท่านั้น ที่สามารถแก้ปัญหากว่า ถ้าผู้บริหารสามารถเปลี่ยนแปลงระบบการจัดจ้างพนักงานให้ดีกว่านี้จะไม่มีปัญหา เช่น การจ้างพนักงาน 3 ปี ดังเช่น การจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานของราชการ ส่วนนี้จะมีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเท่านั้น การปรับปรุงจะเกิดขึ้นได้นั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารหรือนำเท่านั้น

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลศักดิ์ชัยได้กล่าวสรุปว่า งานล่ามเป็นงานที่ไม่ยากถ้าเข้าใจว่าล่ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลก็สามารถทำได้ แต่ที่สำคัญจะต้องมีความรู้ทางด้านภาษาที่ดี มีประสบการณ์ด้วยจะสามารถทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและไม่จำเป็นที่จะต้องจบปริญญาตรี รวมถึงไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง สามารถทำได้งานล่าม โดยเฉพาะจะต้องมีใจรักในการช่วยเหลือบุคคลอย่างจริงจังถึงจะทำให้ทำงานล่ามได้อย่างไม่มีปัญหา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 10 : เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดช (นามสมมติ)

ตารางที่ 26 : ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดช

เพศ	ชาย
อายุ	50 ปี
ประสบการณ์	13 ปี
รายได้	10,200 บาท
สถานภาพ	โสด
การศึกษา	ปริญญาตรี
ภาษา	อังกฤษ

ข้อมูลทั่วไป

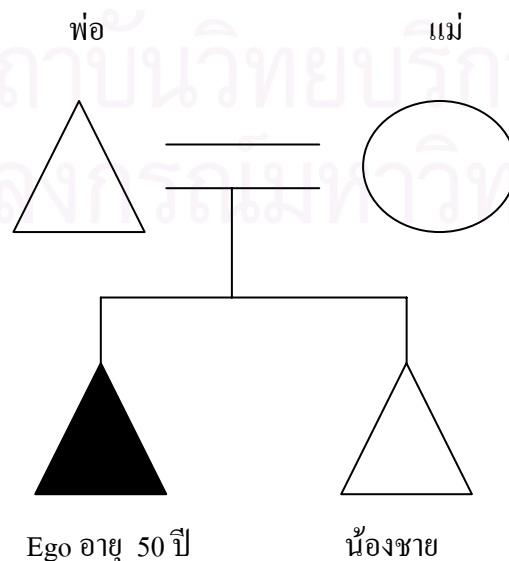
เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชเป็นคนกรุงเทพฯ อายุ 50 ปี เป็นคนเชื้อสายจีน เป็นบุตรคนโต และมีน้องชาย 1 คน สถานภาพโสดไม่มีบุตรและภรรยา โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้ใช้ชีวิตอยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเวลาเกือบ 10 ปี ด้วยมีความคิดที่เหมือนคนสมัยก่อน ที่ต้องการเผชิญกับโลกอื่น และต้องการงานที่ดีมีเงินที่ดี จึงตัดสินใจไปประเทศสหรัฐอเมริกา โดยที่ไปประเทศสหรัฐอเมริกาได้อยู่ที่รัฐฟลอริดาที่นครออร์แลนโด ไม่ได้อยู่กับคนไทย ซึ่งจะแตกต่างกับคนไทยที่ไปอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา หรือนักเรียนไทยที่ได้รับทุนรัฐบาลไทย ส่วนมากจะอยู่กับคนไทย ทำให้ได้ภาษาไม่ดี ความคิดในการพูดจึงยังเป็นคนไทย ถ้าอยู่กับนครออร์แลนโดเวลาที่พูดจะไม่เหมือนกับคนไทยที่อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่มีแต่คนไทย

เมื่ออยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดช ได้ทำงานร้านอาหารเพื่อจะได้ไม่ต้องให้ที่บ้านส่งเงิน และเรียนการทำอาหารของคนอเมริกาด้วย เพื่อเมื่อกลับมาเมืองไทยจะได้สามารถหางานทำได้ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาด้วย เพราะเห็นว่าการศึกษาคือสิ่งสำคัญ โดยได้เลือกเรียนทางด้านโบราณคดี ในรัฐฟลอริดา และสามารถจบทางด้านโบราณคดีในระดับปริญญาตรี จากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชบอกว่า การศึกษาที่อเมริกาจะไม่เน้นการท่องจำที่เหมือนคนไทย จะเน้นท่องจำ จะ

เน้นที่การแสดงความคิดเห็นซึ่งจะไม่เน้นบังคับว่าจะต้องถูกเหมือนกับอาจารย์ในเมืองไทย แต่ความคิดเห็นนั้นจะต้องอยู่บนหลักทางด้านวิชาการ ถ้าออกนอกกรอบมาอาจารย์ก็จะบอกทำให้ความคิดมีการพัฒนา และสามารถนำมาใช้ในเมืองไทยเมื่อกลับมาจากอเมริกา

เมื่ออยู่ที่อเมริกาเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษรเศษได้ช่วยเหลือคนไทย ที่ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้หรือนักเรียนไทยที่มีปัญหากับอาจารย์ โดยที่สื่อสารด้านภาษาอังกฤษได้ดี จึงทำหน้าที่เป็นล่ามให้เมื่อมีปัญหา และเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษรบอกว่า คนไทยที่อยู่ต่างประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีคนไทยคอยช่วยเหลือคนไทยที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ เพราะที่อเมริกามีชนชาติหลายเชื้อชาติ เมื่อมีปัญหาและบุคคลไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ จะต้องหาคนของประเทศนั้นที่สามารถสื่อสารได้ทั้ง 2 ภาษา เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ มาทำหน้าที่ในการเป็นล่ามแปล จึงเห็นว่าล่ามมีความสำคัญ เพราะประเทศสหรัฐอเมริกาให้สิทธิในการใช้ภาษา โดยที่ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะเมื่อปัญหาในกระบวนการยุติธรรม การบังคับใช้ภาษาอังกฤษอาจจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร จึงให้สิทธิในการใช้ภาษาของตน แต่จะต้องมีล่ามและล่ามแปลนั้นจะต้องเป็นที่ยอมรับ มีการขึ้นทะเบียน มีอาชีพที่น่าเชื่อถือ เพราะในประเทศสหรัฐอเมริกาอาชีพล่ามเป็นอาชีพที่ทุกคนยอมรับในความสามารถ จึงจะต้องมีคุณสมบัติที่ดีและที่สำคัญต้องมีคุณภาพด้วย เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษรเศษได้นำมาใช้ในการทำงานที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวในปัจจุบัน

ไต่อะแกรมครอบครัว

ชีวิตการทำงาน

เมื่อเจ้าหน้าที่ล่ามแปลได้กลับมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้หางานทำโดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้บอกว่า เจ้าตัวได้บอกว่าได้เปลี่ยนง่ายบ่อยมาก ด้วยสาเหตุต้องการหาประสบการณ์ไปเรื่อยๆ และบางครั้งอาจจะรับระบบการทำงานของเมืองไทยยังไม่ได้ จึงทำให้ต้องมีการเปลี่ยนงานบ่อย แต่การเปลี่ยนงานบ่อยเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้เล่าว่าได้เคยทำงานผู้บริหารระดับสูงที่ไม่ใช่คนไทย ซึ่งสมัยนั้นทำงานให้โรงแรมแห่งหนึ่ง และมีผู้บริหารระดับสูงที่เป็นชาวต่างประเทศมาพักที่ประเทศไทย ไม่ชอบบอกสัญชาติ เพราะอาจจะกระทบหน่วยงานหรือบุคคลอื่นได้ เพราะผู้บริหารระดับสูงคนนี้ได้เคยทำงานในด้านสายลับมาก่อน และได้สอนเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชถึงการใช้ชีวิต ซึ่งได้บอกผู้วิจัยว่า ผู้บริหารระดับสูงคนนี้การวางตัวเป็นบุคคลธรรมดา เพราะก่อนที่จะพบกับผู้บริหารระดับมีความกลัวมากเพราะในการวางตัวของเราที่จะมีปัญหาหรือเปล่า หรือการใช้ภาษา เพราะผู้บริหารระดับสูงคนนี้มาพักที่โรงแรมเพียงชั่วคราว และผู้บริหารในโรงแรมมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชเป็นผู้ดูแล แต่เมื่อพบกับผู้บริหารระดับสูงคนนี้ก็บอกที่มีความประทับใจมาก

ด้วยสาเหตุผู้บริหารระดับสูงคนนี้ได้สอนว่าการทำงานไม่ว่าคุณอยู่ในฐานะใด ตำแหน่งไหนไม่สำคัญ สำคัญที่คุณจะทำหน้าที่ได้เต็มที่และเป็นที่ยอมรับหรือเปล่า การยอมรับมันต้องมีทั้งคนชอบและไม่ชอบเป็นเรื่องปกติ ถ้าคุณอยู่ในฐานะลูกจ้างคุณทำงานเต็มที่หรือเปล่าต้องถามตัวเอง คุณเป็นนายจ้างหรือหัวหน้าคุณทำงานเต็มที่หรือเปล่าต้องถามตัวเอง แต่ที่สำคัญจะต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับ คนอื่นทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้ขี้อึด และยึดมาจนปัจจุบันในการทำงาน และเมื่อออกจากโรงแรมเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้ตกงาน ได้มีเพื่อนมาแนะนำให้มาสมัครทำงานกับตำรวจท่องเที่ยวซึ่งช่วงปี 2535 มีนโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง ต้องการผู้ที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ จึงทำให้เจ้าหน้าที่อัครเดชมาสมัครทำงานกับตำรวจท่องเที่ยว เพราะในตัวเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชเรื่องภาษาอังกฤษไม่มีปัญหาเพราะอยู่อเมริกา 10 ปี และสามารถเข้าทำงานกับตำรวจท่องเที่ยวได้ โดยได้ช่วยงานกับตำรวจท่องเที่ยว ไม่ว่าจะรับแจ้งความ อยู่สายตรวจโดยออกตรวจกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว ปัจจุบันดูแลเรื่องสภานักท่องเที่ยวเพราะอายุมาก ได้ทำงานให้กับตำรวจท่องเที่ยวมาเป็นเวลา 13 ปี ในอัตราเงินเดือน 10,200 บาท ในตำแหน่งล่ามแปลภาษาอังกฤษ

ข้อมูลปัญหาวิจัย

ในส่วนข้อมูลปัญหาในการวิจัย เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษรเดซอธิบายว่า ไม่ว่าคุณจะเป็นล่ามในส่วนไหน สิ่งแรกที่คุณจะต้องเข้าใจคือ ล่ามคืออะไร การทำงานของล่ามเป็นอย่างไร สภาพการทำงานของล่ามแปลเป็นอย่างไร ถ้าคุณเข้าใจคุณสามารถทำงานได้อย่างไม่มีปัญหา ในความคิดของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษร ล่ามแปลเป็นเสมือนหัวโขน ที่ใส่ไว้แค่นั้น หรือเป็นตำแหน่งที่ตั้งขึ้นมาเพื่อความสวยงามเพื่อให้บุคคลทั่วไปรู้ถึงงาน ตำแหน่ง อาชีพเท่านั้น ซึ่งการใส่หัวโขนนั้นไม่มีใครรู้ถึงความคิดข้างในของล่ามแปล ว่ามีจิตใจเป็นอย่างไร เพราะว่าการล่ามแปลบางครั้งเป็นล่ามแปลที่มีการบังคับ ไม่มีความเต็มใจ เพราะขาดบุคคลที่สามารถเป็นล่ามแปลได้ ไม่มีประสบการณ์ เช่น ตำแหน่งในงานล่ามแปล ของตำรวจท่องเที่ยว จะเป็นการทำงานที่ทำเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด เป็นไปตามกติกาสังคม ที่จะต้องมีงานทำ มีงานที่ดี มีตำแหน่งที่ดี เพื่อให้สังคมยอมรับ เพราะฉะนั้นการทำงานของล่ามแปลตำรวจท่องเที่ยว จะเป็นไปไม่ได้ ที่มีแต่คนดีทุกๆหน่วยงานจะมีทั้งคนดีและคนไม่ดี จึงเป็นเรื่องปกติของสังคม เช่นการทำงานของล่ามแปลจะมีทั้งคนรักงานนี้ และไม่รักงานนี้เหมือนกันทุกๆสังคม แต่จะต้องทำเพราะเป็นหน้าที่ที่ล่ามแปลจะต้องรับผิดชอบ

ฉะนั้นการทำงานของล่ามแปลนั้นถ้ารู้ว่า ตัวเราทำงานเป็นอย่างไร ลักษณะการทำงานเป็นอย่างไรจะทำให้เราไม่เครียด และไม่ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงาน อย่างที่ได้กล่าวมาแล้วว่าล่ามแปลคือ หัวโขน เมื่อเราทำหน้าที่เสร็จสิ้นก็หมดหน้าที่ ความสำคัญของล่ามแปลก็หมดลง การเกิดล่ามแปลได้ ไม่ใช่เราเป็นผู้เรียกร้องให้เกิด แต่จะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นไม่สามารถที่สื่อสารทางด้านภาษาต่างประเทศได้ ไม่ว่าจะ เป็นภาษาใดก็ตาม จึงจะมีล่ามเกิดขึ้น เพราะเราต้องเข้าใจว่า มนุษย์ทุกคนไม่สามารถที่จะพูดภาษาได้ทุกภาษา ฉะนั้นล่ามเกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลใดไม่สามารถสื่อสารทางด้านภาษาได้ จึงจะต้องมีล่ามแปลเพื่อทำหน้าที่ในการแปลคำพูด แต่กว่าที่จะทำหน้าที่เป็นล่ามแปลได้นั้น สิ่งที่สำคัญคือ ภาษาต้องดี มีประสบการณ์สามารถแก้ปัญหาเฉพาะได้ มีความรู้เรื่องที่แปลเป็นอย่างดี เพราะเราเสมือนเมืองหน้าด่านที่จะต้องรับก่อนคนอื่น และจะต้องรับผิดชอบทุกอย่าง เมื่อใดที่เราผิดคนแรกที่จะผิดก็คือตัวเราเอง และที่สำคัญคือจะต้องอดทนรวมถึงความเครียดที่จะเกิดขึ้นได้ แม้ว่าเราจะเป็นล่าม แต่เราจะต้องรู้เรื่องทั้งหมด เสมือนกับเป็นเจ้าของเรื่องเลยทีเดียว

เพราะฉะนั้นการทำงานล่ามแปลในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว นั้น จะต้องเข้าใจว่า จะต้องเกี่ยวกับกฎหมาย กระทำความผิดของนักท่องเที่ยว การช่วยเหลือนักท่องเที่ยว การไกล่เกลี่ย ซึ่งเราไม่ได้เป็นผู้ก่อเรื่อง บางครั้งนักท่องเที่ยวก่อเรื่องขึ้นเอง หรือคนไทยเป็นผู้ก่อเรื่อง เราก็เป็นล่ามแปลที่มีหน้าที่แค่แปลคำพูดให้กับตำรวจท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยว เท่านั้น ไม่มีสิทธิอะไรทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นบทบาทล่ามแปลในการบริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย และบทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทความขัดแย้ง บทบาทของล่ามนั้นมีหน้าที่เป็นผู้แปลเท่านั้น ถ้าเราสามารถเข้าใจได้ว่าเราเป็นล่ามแปลการทำงานทุกอย่างก็จะไม่มีปัญหา ไม่ว่าจะนั้นการล่ามแปลที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เท่านั้น การล่ามแปลในส่วนอื่นๆ เช่น ล่ามของโรงพยาบาล ล่ามในที่ประชุม ล่ามศาล เป็นต้น เราก็มีหน้าที่ในการแปลคำพูดเท่านั้น เราไม่มีอำนาจอื่นๆ ใดทั้งสิ้น

บทบาทล่ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้บอกว่า งานส่วนบริการของล่าม นั้น ก็คืองานที่รับใช้บุคคลอื่นที่ไม่สามารถพูดภาษาไทยได้ทุกเรื่องไม่ว่า เป็นงานแปลเอกสาร การแปลปากเปล่า ที่เรียกว่าล่าม ให้คำแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้นนั้นคืองานล่ามของตำรวจท่องเที่ยว งานทั้งหมดเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชเป็นแบบธรรมดา บุคคลภายนอกมองว่าตำรวจท่องเที่ยวจะต้องรับผิดชอบบุคคลที่ไม่ใช่ และไม่สามารถพูดภาษาไทยทุกคนที่อยู่ในประเทศไทย ไม่ว่าจะมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นนั้นคือหน้าที่ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้ให้ตัวอย่างกับบุคคลอื่นดูเป็นตัวอย่างว่า ถ้ามีปัญหาอย่างตัวอย่างนี้ จะทำงานได้หรือเปล่าเพราะสิ่งที่ยกตัวอย่างมา คนไทยด้วยกันบางครั้งได้ติดต่อมาที่ตำรวจท่องเที่ยวให้รับผิดชอบแต่คนไทยไม่รับผิดชอบเหมือนโยนสิ่งของให้

นักท่องเที่ยวหรือชาวต่างชาติ ที่มีสติไม่ดี หรือเป็นบ้าเมื่อมาอยู่เมืองไทย ไม่มีหน่วยงานไหนดูแลตำรวจท่องเที่ยวก็ต้องเข้าไปดูแล ในส่วนของล่ามก็ต้องมีหน้าที่คุยกับคนที่ไม่มีสติให้รู้เรื่อง นักท่องเที่ยวที่มีสติไม่ดี ส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวชาวเยอรมัน ถ้าไปรับนักท่องเที่ยวมาในตอนกลางคืน ยังไม่สามารถส่งโรงพยาบาลได้ ก็จะต้องพักที่ตำรวจท่องเที่ยวตำรวจท่องเที่ยว และล่ามต้องดูแลให้ดี ไม่ว่าจะอาหาร ที่พัก ทุกอย่างจะต้องดูแล จนกว่าจะส่งนักท่องเที่ยวหรือชาวต่างชาติเข้าโรงพยาบาล ส่วนใหญ่จะส่งเข้าพักรักษาที่โรงพยาบาลบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา ล่ามก็ต้องให้หมอฟังว่านักท่องเที่ยวมีปัญหาอะไร

ตัวอย่างต่อไปนี่ล่ามจะต้องล่ามไปเรื่อยจนกว่า นักท่องเที่ยวจะรู้สึกตัว ชายชาวอังกฤษมีอาการเครียดจะต้องกินยาตามแพทย์สั่งเสมอ ชาวอังกฤษมีแฟนเป็นหญิงไทย แต่วันก่อนเกิดเหตุได้มีการทะเลาะกับแฟนหญิงไทยและได้ออกจากบ้าน ไม่ได้กินยาสำหรับอาการเครียดเมื่อมีอาการก็จะแสดงอาการหงุดหงิด จนทำให้คนไทยรอบข้างหงุดหงิดตามและชาวอังกฤษแต่งตัวดี เป็นคนที่มีทรัพย์สินเป็นที่หมายปองคนกลุ่มมีจรรยา ทำให้ชาวอังกฤษถูกทำร้าย เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเห็นได้ส่งให้ตำรวจท่องเที่ยวมาดูแล ทางตำรวจท่องเที่ยวได้ส่งชาวอังกฤษเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาลบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพราะมีอาการเหมือนคนสติไม่ดี เมื่อไปถึงล่ามก็ต้องถามอาการถามว่าต้องการอะไร ในระหว่างที่ถามชาวอังกฤษมีอาการโวยวาย จนในที่หมดแรง และมีอาการที่ดีขึ้น สามารถสื่อสารได้ว่าต้องการติดต่อกับแฟนและมีเบอร์โทรศัพท์ ในที่สุดสามารถติดต่อให้แฟนมารับ

จะกล่าวได้ว่างานบริการล่าม บุคคลทั่วไปไม่สามารถสื่อสารได้และเมื่อนักท่องเที่ยวมีปัญหาอยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจท่องเที่ยว ล่ามมีส่วนในการแปลทุกอย่าง ไม่ว่าจะล่ามแปลให้โรงพยาบาลต่างๆ เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ารับรักษาตัว หน่วยงานอื่นต้องการล่าม ล่ามก็ต้องไปเช่นสมาคมกีฬาต่างๆในประเทศไทย ต้องการล่ามก็จะติดต่อมาที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวจะนั้น งานบริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว บทบาทล่ามคือ แปลทุกสิ่งทุกอย่างที่บุคคลใดที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทย ในทุกเรื่องที่มีการติดต่อมาที่ตำรวจท่องเที่ยว

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

ล่ามในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย ล่ามไม่มีสิทธิในการคุ้มครองล่ามมีหน้าที่ในการแปลเท่านั้น จากตัวอย่างต่อไปนี่ที่ทำหน้าที่เป็นล่ามให้กับผู้ต้องหาชาวแคนาดา ในข้อหาเป็นบุคคลต่างด้าวเดินทางเข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษรเศษ บุคคลต่างด้าวเดินทางเข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ส่วนใหญ่จะเป็นชาวพม่า เขมร ลาวที่มีมากที่สุด ผู้ต้องหาชาวแคนาดาให้การว่า เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรตามแนวชายแดนด่าน จังหวัดสตูล โดยไม่ผ่านการตรวจจากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง และผู้ต้องหาให้การรับสารภาพ ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษรเศษจะเป็นล่ามให้ผู้ต้องหาในคดีเกี่ยวกับบุคคลต่างด้าวเป็นส่วนใหญ่

กล่าวโดยสรุปว่า บทบาทของล่ามในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลยนั้น ล่ามไม่มีอำนาจในการคุ้มครอง ล่ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลเท่านั้น เราต้องให้สิทธิผู้ต้องหาในการเลือกใช้ภาษา เมื่อผู้ต้องหาเลือกใช้ภาษาแล้ว ล่ามถึงบทบาทสำคัญขึ้นมาในฐานะของผู้แปล แต่ล่ามไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ เสนอแนะอะไรทั้งสิ้น เพราะไม่ใช่หน้าที่ล่าม ล่ามคือผู้แปลเท่านั้น

บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทความขัดแย้ง

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษรเคยได้กล่าวว่า ไม่มีบทบาทอะไรมากนัก นอกจากบทบาทของการเป็นผู้แปล เพราะหน้าที่ล่ามแปลคือ การแปลไม่ว่าเอกสารหรือคำพูด เพราะฉะนั้นล่ามแปลไม่มีอำนาจอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย คำสั่ง การตัดสินใจ แต่จะมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลที่ดีเท่านั้น แม้ว่าเหตุการณ์นั้นจะเป็นเรื่องราวที่ไม่น่าจะเกิดขึ้น ถ้าต้องการไกล่เกลี่ยก็ต้องไกล่เกลี่ย โดยที่การไกล่เกลี่ยจะต้องเป็นการยินยอมของทั้งสองฝ่าย โดยที่ตำรวจไม่มีอำนาจในการขอให้ไกล่เกลี่ย คือฝ่ายผู้เสียหายกับอีกฝ่ายหนึ่งขอไกล่เกลี่ยโดยให้ตำรวจเป็นผู้ตัดสินใจ สำหรับล่ามมีหน้าที่ในการสื่อสารภาษาเท่านั้น ในกรณีที่ไม่สามารถพูดภาษาไทยได้

สำหรับการไกล่เกลี่ยที่เจ้าหน้าที่อัครเดชบอกว่าเป็นเรื่องน่าเบื่อมาก คือ นักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียได้เข้าพักที่โรงแรมแห่งหนึ่งย่านถนนราชดำเนิน โดยที่ต้องการเข้าพัก เป็นเวลา 3 วัน เมื่อเข้าพักคืนแรกได้เกิดปัญหาขึ้น คือ มีแมลงสาบอยู่ในห้องพัก นักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียขอเงินคืนที่ได้จองห้องพักไม่ได้ ทางโรงแรมบอกว่าไม่สามารถคืนได้หมดเพราะนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียได้เปิดห้องพักเรียบร้อยแล้ว จะคืนให้บางส่วน ทางนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียไม่ยอม เลยติดต่อมาที่ตำรวจท่องเที่ยวให้ช่วยแก้ปัญหา เมื่อตำรวจท่องเที่ยวไปถึงโรงแรมตำรวจให้ล่ามถามนักท่องเที่ยวว่าสามารถเปลี่ยนห้องพักได้ไหม ตอนแรกนักท่องเที่ยวไม่ยอมต้องการเงินคืน ทางตำรวจให้ล่ามอธิบายถึงสาเหตุที่ไม่สามารถคืนเงินได้ ล่ามได้อธิบายให้นักท่องเที่ยวฟังว่า โรงแรมไม่สามารถคืนเงินได้เพราะคุณได้เปิดห้องพักเรียบร้อยแล้วและได้พักหลายชั่วโมง ไม่สามารถคืนได้ ถ้าคืนจะคืนในส่วนที่ยังไม่ได้พัก คืออีก 2 วัน แต่ถ้าคุณจะเปลี่ยนห้องไม่มีปัญหาและไม่ต้องจ่ายเงินเพิ่ม คุณต้องเข้าใจว่าเมื่อเปิดห้องพักไม่ว่าประเทศแล้วไม่สามารถที่จะคืนเงินได้ นักท่องเที่ยวยอมรับได้ และเข้าใจสุดท้ายยอมเปลี่ยนห้องพัก

จากเหตุการณ์ข้างต้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษรเดชได้บอกว่า การใกล้ชิดในบทบาทของล่ามคือผู้ที่อธิบายเรื่องราว ปัญหา สาเหตุหรือคำพูดใดๆ ให้บุคคลอื่นที่ไม่สามารถเข้าใจภาษาไทยได้เข้าใจในภาษาที่ตนเองเข้าใจ นั่นคือบทบาทของล่ามในการใกล้ชิดที่ล่ามเข้าใจมีส่วนในฐานะผู้อธิบายปัญหา เรื่องราวต่างๆ ทางภาษาเท่านั้น

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษรเดชได้กล่าวถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคมากที่สุดคือ ผู้บริหารที่ยังไม่มีความเด่นชัดในการจัดจ้างพนักงาน เพราะการจ้างจะต้องมีการต่อสัญญาทุกปี เสมือนลูกจ้างชั่วคราว นอกจากความไม่ยุติธรรมทางการงาน ค่าตอบแทน คือ บุคคลที่ทำงานด้านธุรการรับอัตราค่าตอบแทน เท่ากับบุคคลที่ใช้ภาษานอกจากบุคคลที่ได้ภาษาและทำงานธุรการด้วยไม่มีปัญหา แต่ที่มีปัญหาคือ ปัจจุบันเจ้าหน้าที่ล่ามแปลส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ด้านธุรการมากกว่าเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ฉะนั้นผู้บริหารเท่านั้นที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ปัญหานี้คือผู้บริหารยังไม่มีความเด่นชัดในการจัดจ้างพนักงาน

แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษรเดช ได้เสนอแนะเกี่ยวกับบุคคลที่จะทำงานเป็นล่ามแปล โดยเฉพาะงานล่ามแปลที่จะต้องทำงานร่วมกับตำรวจ ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากที่สุดของการเป็นล่ามแปลก็ว่าโดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษรเดชกล่าวว่าในปัจจุบันนี้งานล่ามแปลที่จะต้องทำงานกับตำรวจ นั้นหาบุคคลยาก เพราะมีความยาก โหดที่สุดเท่าที่จะทำได้สำหรับงานล่ามแปล ซึ่งได้เสนอแนะดังนี้

1. บุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับงานล่ามแปล จะต้องมีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความกล้าที่จะพูด แต่จะต้องรับผิดชอบคำพูดของตัวเองด้วย ซึ่งบางครั้งเจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะคิดว่าเมื่อมีการล่ามแปลกับบุคคลชั้นสูง เช่น ผู้บริหาร นักการทูต ตำรวจต่างประเทศ จะมีความหวาดกลัว ไม่ว่าจะเป็นการหวาดกลัวในการใช้คำศัพท์อาจจะผิด เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอักษรเดชได้เสนอว่า ให้มีความเชื่อมั่นในตัวเอง เรื่องคำศัพท์นั้นอย่ากังวลมาก เพราะบางครั้งถ้าใช้การใช้คำศัพท์ที่สูง จะทำให้การอธิบายเป็นเรื่องยาก เพราะฉะนั้นการใช้คำพูดจะต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ฉะนั้นอย่าไปกลัว เมื่อมีการล่ามกับระดับบุคคลชั้นสูง เราจะต้องคิดเสมอว่าการเป็นล่ามแปลจะต้องเจอสถานการณ์

ทุกๆสถานการณ์ และสถานการณ์นี้จะทำให้เราเก่งขึ้น มีประสบการณ์ โดยเฉพาะประสบการณ์ จะช่วยให้เราสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว

2. วุฒิต่างด้านการศึกษากลุ่มแปลมีส่วนสำคัญ เพราะในอเมริกาที่เจ้าหน้าที่กลุ่มแปล อัครเดชได้อยู่มานาน 10 ปี จะเห็นว่าในอเมริกานักแปลที่จะเป็นล่าม วุฒิต่างด้านการศึกษามีส่วนสำคัญเพราะถ้าล่ามมีวุฒิต่างด้านการศึกษาที่ไม่ดี การยอมรับในตัวของกลุ่มแปลจะไม่มี รวมถึงอาชีพทางสังคมนอกจากการเป็นล่าม มีส่วนสำคัญที่จะทำให้คนอื่นมองแล้วว่าเชื่อถือ ซึ่งอาชีพที่เป็นที่ยอมรับ เช่น อาจารย์ ข้าราชการ หมอ นักธุรกิจ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ล่ามเป็นที่ยอมรับ โดยที่อาชีพล่ามในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นที่ยอมรับ เพราะในอเมริกาจะมีชนชาติหลายชนชาติ เข้าไปในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวน เมื่อเกิดปัญหาและมีการกระทำผิดเกิดขึ้น บุคคลที่จะสามารถสื่อสารได้ ก็คือคนที่มาจากประเทศนั้นและสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ทำให้ล่ามจึงมีบทบาทที่สำคัญ และที่สำคัญคือการสิทธิของผู้กระทำการในการเลือกใช้ภาษา เพราะฉะนั้นบุคคลที่จะเป็นล่ามจะมีคุณสมบัติทางที่ดี ไม่ว่าจะการศึกษา วิทยุ และที่สำคัญจะต้องทำตัวเป็นคนดี ไม่มีพฤติกรรมในทางที่ไม่ดี เพราะถ้ามีพฤติกรรมที่ไม่ดี เมื่อไปเป็นล่ามการยอมรับจะไม่มีและไม่เป็นที่น่าเคารพ

3. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้กล่าวว่า การแปลของกลุ่มนั้นจะต้องแปลตรงไปตรงมา ไม่มีการเติมแต่ง หรือเสนอแนะใดๆทั้งสิ้น จะต้องเป็นคนใจแข็งเป็นไปตามที่ผู้สื่อให้แปลอะไรก็แปลไปตามนั้น โดยเฉพาะในส่วนของตำรวจท่องเที่ยว อย่าใจอ่อน อย่าสงสาร เพราะบางครั้งนักท่องเที่ยวอาจจะเรียกร้องความสนใจ มีการโกหก ฉะนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชเสนอว่าเพศชายจะเหมาะสมกับการเป็นล่ามแปลมากกว่า เพราะเราจะต้องเข้าใจว่า การตัดสินใจที่รวดเร็ว ความใจแข็งนั้นในตัวผู้ชายมีมากกว่า โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชบอกว่า ไม่ได้ดูถูกว่าเพศหญิงไม่เก่ง แต่ด้วยสภาพทางร่างกาย ในตัวเพศชายจะมีมากกว่า ความคล่องตัวมีมากกว่า เพราะการทำงานในลักษณะของตำรวจท่องเที่ยวบางครั้งอาจจะมีการออกไปนอกสถานที่ ที่ไม่สามารถกำหนดระยะเวลาได้ ฉะนั้นเพศชายจะมีความคล่องตัวได้ โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้ยกตัวอย่างของเรื่องที่จะทำให้เพศหญิงมีปัญหา เช่น เรื่องเกี่ยวกับเพศ ลามก จะทำให้เพศหญิงมีความอาย จะทำให้เสียเวลาในการแปล แต่ก็ไม่เสมอไปเพราะเพศหญิงบางคนสามารถทำได้ เพราะฉะนั้นเพศหญิงที่จะทำงานในส่วนที่เกี่ยวกับตำรวจ จะต้องเข้าใจในหน้าที่ว่าบางครั้งจะต้องมีการออกไปนอกสถานที่และจะต้องรับสภาพได้ ซึ่งถ้ารับได้จะทำให้ไม่มีปัญหา

นอกจากความคล่องตัวของเพศชายแล้ว เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้กล่าวว่า เราไม่สามารถที่จะคาดการณ์ได้ว่า ในอนาคตจะมีสงครามเมื่อไร ถ้ามีสงครามล่ามมีส่วนสำคัญที่จะต้องเขาไปทำหน้าที่ในการแปล และในเวลานั้นเจ้าหน้าที่ล่าม จะต้องมีความพร้อมในด้านร่างกาย ภาษา สติปัญญาที่รวดเร็ว ซึ่งอาจจะต้องทำงานมากกว่าทหาร ตำรวจ แม้จะไม่ได้ถือปืน ออกรบ แต่การใช้คำพูด ที่จะสื่อสารออกไปนั้นจะต้องมีความรัดกุม ปลอดภัยประเทศชาติมากที่สุด เพราะถ้าล่ามแปลผิดอาจจะทำให้สงครามมีความรุนแรงมากขึ้น ในจุดเพศชายจะมีความคล่องตัวมากกว่า เมื่อเกิดภาวะสงคราม แต่ในประเทศไทยยังไม่มีมีการคิดถึง แต่ในต่างประเทศได้มีการกล่าวถึง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ก่อการร้าย ที่ในปัจจุบันมีมากขึ้น เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้เสนอว่า เราควรที่ดูว่าล่ามกับกลุ่มก่อการร้ายนั้น เมื่อจับกลุ่มก่อการร้ายได้ บทบาทของล่ามที่จะแปลเป็นอย่างไร เป็นเรื่องที่จะคิด เพื่อการป้องกัน เพราะเราสามารถหาเหตุการณ์ได้ เหมือนเหตุการณ์สีนามิที่ไม่มีคิดว่าประเทศไทยจะมีเหตุการณ์สีนามิ จึงควรมองเรื่องความมั่นคงระหว่างประเทศกับบทบาทของล่ามแปลด้วยในอนาคต

เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้กล่าวตอนท้ายว่า การที่ล่ามแปลจะได้รับการยกย่องหรือการให้เกียรติล่ามแปลนั้น ขึ้นอยู่กับผู้นำในหน่วยงาน ซึ่งในสมัยก่อนในตำรวจท่องเที่ยว ให้เกียรติเจ้าหน้าที่ล่ามแปล แต่ในปัจจุบันความสำคัญน้อยลง อาจจะมาจากคนไทยปัจจุบันพูดภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นๆ ได้มากขึ้น แต่ก็ต้องกลับมาคิดว่า เมื่อพูดได้แต่คุณภาพมีหรือเปล่า เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชบอกว่า การอธิบายความเป็นล่ามนั้นยาก เพราะถ้าบุคคลใดไม่เคยทำจะไม่เข้าใจ ซึ่งจะแตกต่างกันมากกับประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ให้ความสำคัญล่ามแปลเพราะสามารถรับฟัง 2 ฝ่ายให้เข้าใจได้ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชพบว่า คนไทยพูดภาษาอังกฤษได้มากขึ้น แต่คุณภาพน้อยลงมากกว่าในสมัยก่อน โดยที่คนเก่งไม่สามารถทำงานให้กับหน่วยงานราชการได้นั้นมาจากระบบงานที่เน้นระบบอุปถัมภ์ ค่าตอบแทนไม่ดีพอ เล่นพรรคพวก เป็นปัญหาที่รัฐบาลไทยไม่สามารถแก้ไขได้ และมีแนวโน้มที่ว่าอาจจะเข้าสู่วิกฤตก็ได้ ยิ่งในปัจจุบันการบรรจุข้าราชการมีน้อยมาก จึงทำให้คนเก่งไม่สามารถเข้าทำงาน

โดยที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชบอกว่า คนเก่งไม่ใช่คนที่เรียนได้ดี เกียรตินิยมอันดับ 1 เกียรตินิยมอันดับ 2 จบมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง แต่คนเก่งคือ คนที่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ความเป็นผู้นำ ซึ่งในปัจจุบันคนที่ได้เกียรตินิยมอันดับ 1 เกียรตินิยมอันดับ 2 ไม่มีคุณภาพดังที่ได้เรียนมา ซึ่งแตกต่างกับคนต่างประเทศ ที่จะดูความสามารถเป็นอันดับแรก และที่สำคัญบุคคลที่ไปเรียนต่อต่างประเทศมาไม่สามารถที่จะสื่อสารภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ

ที่มีการนิยมไปเรียนในต่างประเทศซึ่งใช้ภาษาอังกฤษ แต่เมื่อกลับมาเมืองไทยไม่สามารถสื่อสารภาษาได้อย่างเต็มที่ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้กล่าวว่า มาจากสาเหตุที่เมื่ออยู่ในต่างประเทศจะอาศัยกับคนไทยเป็นส่วนใหญ่ทำให้ได้ภาษาไม่ดี บวกกับเทคโนโลยีที่มีความเจริญมากขึ้น คนติดวัตถุกันมากขึ้น ทำให้การพัฒนาทางด้านภาษาไม่ดีเท่าที่ควร

และสุดท้ายที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้กล่าวคือ การทำงานไม่ว่าคุณจะเป็นในสถานะใด คุณจะต้องทำหน้าที่ให้เต็มที่ ไม่ว่าจะอยู่ฐานะใด ลูกจ้าง นายจ้าง จะต้องทำตัวให้เหมาะสมกับหน้าที่ ซึ่งทุกอาชีพสามารถช่วยเหลือบุคคลอื่นๆได้ ไม่จำเป็นที่จะต้องทำงานเป็นล่ามแปล และที่สำคัญเมื่อยังไม่มีโอกาสที่จะได้งานที่ดี ไม่ใช่เรื่องสำคัญเรื่องสำคัญการอยู่รอด เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอัครเดชได้บอกว่าสาเหตุที่อยู่ตำรวจท่องเที่ยว เพราะความอยู่รอดไม่ยากตกงาน ด้วยสาเหตุที่มีอายุมากแล้ว จึงจำเป็นที่จะต้องทำงานที่ตำรวจท่องเที่ยว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

วิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง บทบาทลุ่มแปดในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวในกระบวนการยุติธรรม ได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล และส่วนที่ 2 อภิปรายผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 : วิเคราะห์ข้อมูล

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คน ถึงบทบาทของลุ่มแปดในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว บทบาทลุ่มแปดในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย บทบาทลุ่มแปดในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของลุ่มแปด และ แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

บทบาทของลุ่มแปดในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยว

ผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คนได้สรุปถึงบทบาทของลุ่มแปดในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว ดังนี้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 1 บทบาทของลุ่มแปดในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ บุคคลที่ทำหน้าที่ในงานแปล ต้องมีความเชี่ยวชาญทางด้านภาษา รวมถึงความอดทน เพราะบุคคลที่จะทำหน้าที่ต้องเป็นบุคคลที่ที่เสียสละให้กับงานและเข้าใจถึงงานบริการเป็นอย่างดี

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 2 บทบาทของลุ่มแปดในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ นักท่องเที่ยวต้องการสิ่งใด ไม่ว่าจะเขียน การพูด ลุ่มแปดจะต้องบริการให้นักท่องเที่ยวในฐานะผู้สื่อสารทางด้านภาษา ให้บุคคลอื่นเข้าใจไม่ว่า ตำรวจ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบนักท่องเที่ยว นั่นคืองานบริการของลุ่มแปด

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 3 บทบาทของลุ่มแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ บุคคลที่จะทำงานด้านบริการทางด้านล่ามจะต้องมีความอดทน รับผิดชอบ แก้ปัญหาได้ดี โดยไม่ได้หวังค่าตอบแทน

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 4 บทบาทของลุ่มแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ งานบริการของลุ่มจะไม่รวมเฉพาะนักท่องเที่ยว แต่จะรวมถึงบุคคลที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ที่อยู่ในประเทศไทย ทุกระดับชั้น เมื่อเกิดปัญหาและมาติดต่อที่ตำรวจท่องเที่ยว

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 5 บทบาทของลุ่มแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ งานบริการของลุ่มบทบาทของลุ่มคือ ผู้ที่ช่วยเหลือภาษาให้กับบุคคลที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยว บุคคลที่ทำงานอยู่ในประเทศไทย และเมื่อมีปัญหาได้มาติดต่อที่ตำรวจท่องเที่ยว

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 6 บทบาทของลุ่มแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ งานบริการที่ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทางด้านภาษาต่างประเทศ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง เข้าใจในภาษาของนักท่องเที่ยว

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 7 บทบาทของลุ่มแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ ลุ่มจะต้องเข้าใจในงานบริการว่างานบริการเป็นงานลักษณะดูแลบุคคลอื่นอย่างเต็มที่ เพราะลุ่มคืองานบริการ ลุ่มไม่ใช่งานที่บัญชา ทำงานเอกสาร แต่ลุ่มคืองานบริการนักท่องเที่ยว หรือชาวต่างประเทศที่ไม่เป็นนักท่องเที่ยวแต่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 8 บทบาทของลุ่มแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ งานบริการคืองานที่ดูแลนักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจ เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบลุ่มที่จะต้องให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 9 บทบาทของลุ่มแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ เปรียบเสมือนคนรับใช้ จะต้องทำทุกสิ่งทุกอย่างที่นักท่องเที่ยวต้องการ ตั้งแต่การเลี้ยงดูนักท่องเที่ยวที่มีปัญหาจนถึงงานเอกสาร

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 10 บทบาทของล่ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ งานแปลทุกสิ่งทุกอย่างที่บุคคลอื่นพูดภาษาไทยไม่ได้ เมื่อมาติดต่อกับตำรวจท่องเที่ยวให้กับตำรวจท่องเที่ยวเข้าใจ หรือบุคคลอื่นเข้าใจ

สรุปได้ว่า บทบาทของล่ามแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว คือ งานสื่อสารทางด้านภาษาให้กับนักท่องเที่ยว และบุคคลที่อยู่ในประเทศไทยที่ไม่เข้าใจภาษาไทยให้เข้าใจในความต้องการเมื่อมีปัญหาติดต่อกับตำรวจท่องเที่ยว หรือหน่วยงานอื่นที่ติดต่อขอล่ามกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว รวมถึงอธิบายภาษาของนักท่องเที่ยว บุคคลที่อยู่ในประเทศไทยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาของนักท่องเที่ยว บุคคลที่อยู่ในประเทศไทยที่ไม่เข้าใจในภาษาให้เข้าใจภาษาของเขา

บทบาทล่ามแปลในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

ผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คนได้สรุปถึงบทบาทล่ามแปลในการให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย ดังนี้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 1 บทบาทล่ามแปลในการให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย คือ ล่ามมีหน้าที่ในการคุ้มครองทางด้านภาษาให้กับผู้ต้องหา และจำเลยเท่านั้น

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 2 บทบาทล่ามแปลในการให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย คือ ล่ามเป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้ต้องหาต้องการ ตำรวจต้องการ แต่ล่ามไม่มีสิทธิในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 3 บทบาทล่ามแปลในการให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย คือ ล่ามไม่มีอำนาจในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย แต่ล่ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลเท่านั้น เพราะกฎหมายได้กำหนดต้องมีล่ามในการสอบสวน

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 4 บทบาทล่ามแปลในการให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย คือ ล่ามไม่มีสิทธิในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย แต่เป็นการให้สิทธิผู้ต้องหาและจำเลยสามารถเลือกใช้ภาษาที่ตนเองถนัดได้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 5 บทบาทล้ามแปดในการให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย คือ ล้ามไม่มีอำนาจในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย แต่ล้ามคือผู้แปลเท่านั้นให้กับผู้ต้องหาและจำเลย

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 6 บทบาทล้ามแปดในการให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย คือ ล้ามไม่มีอำนาจในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย แต่ล้ามคือผู้ต้องหาเสียเอง รวมถึงเป็นจำเลยเสียเอง

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 7 บทบาทล้ามแปดในการให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย คือ ล้ามมีบทบาทในการพูดคุยกับผู้ต้องหามีเรื่องราวเป็นอย่างไร โดยเน้นที่การสื่อสารทางด้านภาษา โดยที่ล้ามจะต้องมีความตั้งใจในการฟังรวมถึงไหวพริบที่จะต้องรับรู้เรื่องราวให้รวดเร็วที่สุด

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 8 บทบาทล้ามแปดในการให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย คือ ล้ามเปรียบเสมือนผู้ต้องหาและจำเลย แต่ต่างกันที่ผู้ต้องหาไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 9 บทบาทล้ามแปดในการให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย คือ ผู้รับบทบาทแทนผู้ต้องหา แทบจะเรียกได้ว่าเป็นผู้ต้องหาเสียเอง

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 10 บทบาทล้ามแปดในการให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย คือ ล้ามมีฐานะผู้แปลเท่านั้น เป็นการให้สิทธิผู้ต้องหาในการเลือกใช้ภาษาที่ตนเองถนัดเท่านั้น

สรุปได้ว่า บทบาทล้ามแปดในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย ล้ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้สื่อสารเท่านั้น เพราะผู้ต้องหาไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ และเป็นการสิทธิผู้ต้องหาและจำเลยใจการเลือกใช้ภาษาที่ตนเองถนัด

บทบาทลุ่มแปลในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง

ผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คนได้สรุปถึงบทบาทลุ่มแปลในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง ดังนี้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 1 บทบาทลุ่มแปลในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง คือ การไกล่เกลี่ยจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อทั้งสองฝ่ายต้องการให้มีการไกล่เกลี่ย โดยที่ลุ่มไม่มีอำนาจในการร้องขอให้มีการไกล่เกลี่ย แต่เปรียบลุ่มเหมือนผู้มีปัญหาเสียเอง

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 2 บทบาทลุ่มแปลในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง คือ ลุ่มคือผู้พูดแทนผู้ที่มีปัญหา โดยที่ผู้ที่มีปัญหาไม่สามารถพูดภาษาไทยได้ ในการไกล่เกลี่ย

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 3 บทบาทลุ่มแปลในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง คือ ลุ่มเป็นแพะรับบาปให้ผู้ที่ต้องการไกล่เกลี่ย รวมถึงตำรวจ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการไกล่เกลี่ย

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 4 บทบาทลุ่มแปลในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง คือ การไกล่เกลี่ยจะเกิดขึ้นได้ต้องเป็นความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ลุ่มมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลเท่านั้น

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 5 บทบาทลุ่มแปลในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง คือ ลุ่มถือว่าเป็นผู้เสียสละในการสื่อสารทางด้านภาษาให้กับผู้ที่ไม่เข้าใจภาษา ไม่มีสิทธิในการไกล่เกลี่ย

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 6 บทบาทลุ่มแปลในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง คือ เป็นการชิงไหวชิงพริบระหว่างผู้ไกล่เกลี่ยทั้งสองฝ่าย โดยที่จะต้องเข้าใจในเนื้อเรื่องอย่างรวดเร็ว และถูกต้อง

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 7 บทบาทลุ่มแปดในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง คือ ลุ่มเปรียบผู้รับบทบาทแทนนักท่องเที่ยวในการสื่อสารแทนทางด้านภาษา ในฐานะสามารถสื่อสารทางด้านภาษา

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 8 บทบาทลุ่มแปดในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง คือ ลุ่มต้องรับอารมณ์ผู้ที่ไกล่เกลี่ย เปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือให้ทั้งสองฝ่ายที่ต้องการไกล่เกลี่ยประสบความสำเร็จ

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 9 บทบาทลุ่มแปดในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง คือ จะต้องทำตัวเราให้เป็นที่ยอมรับในทางฐานะผู้ไกล่เกลี่ย แม้ว่าจะไม่มีอำนาจในไกล่เกลี่ยแต่คำพูดที่ลุ่มแปดถือว่ามีความหมาย ฉะนั้นต้องทำตัวให้เป็นกลางที่สุดไม่เข้าข้างฝ่ายใด

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 10 บทบาทลุ่มแปดในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง คือ เป็นผู้อธิบายเรื่องราวให้บุคคลที่ต้องการไกล่เกลี่ยทั้งสองฝ่ายฟัง และเข้าใจในเจตนารมณ์ของทั้งสองฝ่าย

สรุปได้ว่า บทบาทลุ่มแปดในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อพิพาทข้อขัดแย้ง ลุ่มมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลเท่านั้น แต่จะต้องทำหน้าที่ในฐานะที่ใช้ภาษาให้ถูกต้องและเข้าใจ แม้ว่าไม่มีอำนาจในการตัดสินใจใดๆทั้งสิ้น แต่คำพูดที่แปลออกไปนั้นมีความหมายมาก ถ้าแปลผิดจะทำให้ความหมายผิด ฉะนั้นความสำคัญอยู่การแปลจะต้องไม่มีการเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จะต้องยอมรับทั้งสองฝ่ายโดยไม่มีปัญหา

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของลุ่มแปด

ผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คนได้สรุปถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของลุ่มแปด ดังนี้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 1 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของลุ่มแปด คือ การตัดสินใจของตัวลุ่มมีมาจากคำรวจ ระบบการจัดจ้างพนักงานที่มีระบบสัญญาปีต่อปี ไม่สามารถบรรจุเป็นพนักงานประจำได้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล คือ ระบบการจัดจ้างพนักงานที่จะต้องมีการต่อสัญญาทุกปี เมื่อสัญญาหมดที่ผู้บริหารไม่สามารถแก้ปัญหาได้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล คือ ระบบการจัดจ้างพนักงานที่จะต้องมีการต่อสัญญาทุกปี เมื่อสัญญาหมดที่ผู้บริหารไม่สามารถแก้ปัญหาได้ และระบบราชการไทยมีความล่าช้าทำให้การทำงานมีความล่าช้า

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล คือ ผู้นำมดูและระบบจัดจ้างพนักงานให้มีสวัสดิการที่ดี ไม่ว่าจะค่าตอบแทน ค่ารักษาพยาบาล โบนัส เป็นต้น

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล คือ ค่าตอบแทนที่น้อยมากสำหรับตำแหน่งล่ามแปล รวมถึงความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล คือ ปัญหาทุกอย่างล่ามไม่ได้เป็นผู้ก่อปัญหาส่วนใหญ่ปัญหาเกิดจากนักท่องเที่ยว ทำให้ล่ามจะต้องรับบทแทนนักท่องเที่ยว

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 7 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล คือ ระบบการจัดจ้างพนักงานที่จะต้องมีการต่อสัญญาทุกปี เมื่อสัญญาหมดที่ผู้บริหารไม่สามารถแก้ปัญหาได้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล คือ ระบบการจัดจ้างพนักงานที่จะต้องมีการต่อสัญญาทุกปี เมื่อสัญญาหมดที่ผู้บริหารไม่สามารถแก้ปัญหาได้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 9 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล คือ ระบบการจัดจ้างพนักงานที่จะต้องมีการต่อสัญญาทุกปี เมื่อสัญญาหมดที่ผู้บริหารไม่สามารถแก้ปัญหาได้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 10 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล คือ ผู้นำ เพราะถ้าผู้นำเอาใจใส่ลูกน้อง ปัญหาทุกอย่างสามารถแก้ไขได้ ผู้นำยังไม่แก้ปัญหาโดยเฉพาะระบบการจัดจ้างพนักงาน

สรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานนั้น ล่ามส่วนใหญ่เห็นว่า ระบบการจัดจ้างพนักงานยังเป็นปัญหามากที่สุด ที่ไม่สามารถบรรจุพนักงานเป็นพนักงานประจำ ส่งผลต่อสวัสดิการ ไม่ว่าจะเป็น ค่าตอบแทน ค่ารักษาพยาบาล โบนัส เพราะสัญญาที่จะต้องปีต่อปีจะต้องมีการต่อสัญญาทุกปี เป็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคมากที่สุด

แนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน

ผู้ให้ข้อสำคัญทั้ง 10 คนได้สรุปถึงแนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน ดังนี้

ผู้ให้ข้อสำคัญคนที่ 1 แนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน คือ ยกกระดานของล่ามให้เป็นพนักงานประจำ โดยผู้บริหารจะต้องมีระบบการจัดจ้างพนักงานที่ดีกว่านี้ จะทำให้ล่ามกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวจะเป็นที่ยอมรับของสังคม

ผู้ให้ข้อสำคัญคนที่ 2 แนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน คือ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับอาชีพล่ามแปล รวมถึงกระทรวงยุติธรรมควรที่จะให้ความสำคัญมากกว่านี้

ผู้ให้ข้อสำคัญคนที่ 3 แนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน คือ ผู้บริหารควรปรับปรุงระบบการจัดจ้างพนักงานให้ดีกว่า เช่น ต่อสัญญาทุกๆ 3 ปี เหมือนพนักงานราชการที่ ต่อสัญญาทุกๆ 3 ปีแทนการต่อสัญญาทุกๆปี

ผู้ให้ข้อสำคัญคนที่ 4 แนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน คือ ค่าตอบแทนที่สมควรมากกว่าในปัจจุบัน ควรไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท เพราะอาชีพล่ามคืออาชีพเฉพาะ บุคคลอื่นไม่สามารถที่จะทำได้ทุกคน

ผู้ให้ข้อสำคัญคนที่ 5 แนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน คือ ล่ามจะต้องเป็นคนที่รักษาคำพูดของตนเองได้ เพราะล่ามจะต้องมีภาษาที่ดี เมื่อภาษาที่ดีต้องรับผิดชอบคำพูดของตนเองได้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 6 แนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน คือ ผู้บริหารควรปรับปรุงระบบการจัดจ้างพนักงานให้ดีกว่า เช่น ต่อสัญญาทุกๆ 3 ปี เหมือนพนักงานราชการที่ ต่อสัญญาทุกๆ 3 ปี แทนการต่อสัญญาทุกๆปี

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 7 แนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน คือ ผู้บริหารที่ดีจะทำทุกสิ่งทุกอย่างดี ฉะนั้นผู้บริหารเท่านั้นสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 8 แนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน คือ ผู้บริหารควรปรับปรุงระบบการจัดจ้างพนักงานให้ดีกว่า เช่น ต่อสัญญาทุกๆ 3 ปี เหมือนพนักงานราชการที่ ต่อสัญญาทุกๆ 3 ปี แทนการต่อสัญญาทุกๆปี

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 9 แนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน คือ ล่ามต้องมีประสบการณ์การทำงาน มีความอดทน และภาษาจะต้องดี

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 10 แนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน คือ ผู้บริหารที่ดีจะทำทุกสิ่งทุกอย่างดี ฉะนั้นผู้บริหารเท่านั้นสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

สรุปได้ว่าแนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน ของล่ามแปลผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คน เสนอแนวทางว่า ผู้บริหารสมควรเปลี่ยนระบบจัดจ้างพนักงานเป็น ทุกๆ 3 ปีต่อสัญญา เพราะผู้บริหารเท่านั้นที่สามารถเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานให้ล่ามได้ อาชีพล่ามควรยกฐานะเป็นวิชาชีพ ไม่เหมาะสมที่จะเป็นลูกจ้างชั่วคราวสัญญาปีต่อปี

ส่วนที่ 2 : อภิปรายผลการวิจัย

บทบาทในการบริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว

จากการวิเคราะห์ผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คน ของบทบาทในการบริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว จะพบว่าผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คน ได้บอกว่า งานบริการของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลมีดังต่อไปนี้

1. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลจะต้องทำหน้าที่ในการแปลเอกสารที่นักท่องเที่ยว เขียนไม่ว่าจะเป็นเรื่องร้องเรียน รับแจ้งความกรณีเอกสารสูญหาย รับแจ้งความกรณีทรัพย์สินสูญหาย หรือเอกสารต่างๆที่เป็นภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย และจากภาษาไทยไปเป็นภาษาต่างประเทศ ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว เพราะถือว่าล่ามเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษามากกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว ฉะนั้นงานทางด้านภาษาจึงเป็นหน้าที่ของล่ามแปล และที่สำคัญจะต้องไม่มีการแปลเสริมแต่ง เหมือนการแปลแบบนวนิยายที่สามารถปรับให้เข้ากับสถานการณ์ได้ ฉะนั้นงานแปลในส่วนของการท่องเที่ยว ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรม ที่ไม่สามารถเสริมแต่งได้ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

2. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลมีหน้าที่ในการแปลแบบปากเปล่า โดยจะแปลแบบเป็นตอนๆ คือเจ้าหน้าที่ตำรวจพูดอะไร ล่ามแปลแปลตามที่ตำรวจท่องเที่ยวพูด หรือนักท่องเที่ยวพูดอะไรล่ามแปลตามคำพูดของนักท่องเที่ยว โดยที่ไม่มีการเสริมเติมแต่งในคำพูดไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น เพราะล่ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลเท่านั้น ไม่ใช่ผู้เสริมหรือผู้สนับสนุน ผู้เห็นใจใดๆทั้งสิ้น

3. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลอำนวยความสะดวกในการเป็นล่ามแปลให้สถานีตำรวจต่างๆ เพราะในปัจจุบันตำรวจท่องเที่ยวไม่มีอำนาจในการสอบสวน ฉะนั้นจะต้องอำนวยความสะดวกด้านการเป็นล่ามให้สถานีตำรวจต่างๆ หรือหน่วยงานราชการที่ทำหนังสือมาที่ตำรวจท่องเที่ยว เพื่อขอการสนับสนุนล่ามแปล

เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว มีความรับผิดชอบถึง 2 เท่าทั้งงานแปลเอกสารและงานแปลแบบปากเปล่า เพราะด้วยสาเหตุตำรวจท่องเที่ยวไม่มีงบประมาณที่สรรหาบุคลากรทั้งสองด้านพร้อมกัน จึงทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวทำหน้าที่ทั้งสอง 2 อย่างพร้อมกัน ทำให้ประชาชนทั่วไป เจ้าหน้าที่ตำรวจในประเทศไทยยังไม่สามารถแยกคำว่า Translation และ Interpreter ได้อย่างเด็ดขาด จึงเป็นปัญหาที่ผู้ที่มีความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศในประเทศไทยจะต้องรับภาระทั้ง Translation และ Interpreter ในเวลาเดียวกัน ซึ่งในความเป็นจริงนั้น นักแปลอาจจะแปลไม่ได้ หรือเป็นได้ ในขณะที่อีกคน อาจจะแปลไม่ได้ หรือเป็นได้ เพราะฉะนั้นกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวควรจะใช้คำว่า Translation สำหรับผู้แปลใช้คำว่า Translator มากกว่า Interpreter เพราะ Translator จะหมายถึงผู้แปลที่แปลเอกสาร และแปลปากเปล่า หรือล่าม เพราะการแปลแบบล่ามเป็นส่วนหนึ่งของการแปล แต่ถ้าใช้คำว่า Interpreter จะมีความหมายถึงการแปล

แบบล่าม หรือการแปลแบบปากเปล่า ที่ไม่มีการแปลเอกสาร แม้ว่าจะมีเอกสารแต่จะใช้การแปลแบบปากเปล่าในการอธิบาย ซึ่งจะไม่มีการเขียนข้อความใดๆทั้งสิ้น และที่สำคัญถ้าจะใช้คำว่า Interpreter บุคคลที่จะทำหน้าที่ล่ามแปลจะต้องมีความรับผิดชอบเป็นอย่างสูง เพราะล่ามจะต้องรับรองคำพูดของบุคคลอื่นว่าถูกต้อง จึงจะใช้คำว่า Interpreter ได้อย่างสมบูรณ์

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

จากการวิเคราะห์ผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คน ของบทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย จะพบว่าผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คน ได้บอกว่า ในด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยนั้น บทบาทของล่ามไม่มีสิทธิในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย ล่ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลทางด้านภาษาเท่านั้น โดยทำหน้าที่ในการแปลภาษาแบบปากเปล่าให้กับผู้ต้องหาและจำเลย โดยที่กฎหมายอาญามาตรา 13 ที่กำหนดถ้า ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยจะต้องจัดหาล่ามให้ เพราะฉะนั้นล่ามมีหน้าที่ในฐานะของผู้แปลภาษาเท่านั้นไม่มีอำนาจในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย ผู้กระทำความผิด ผู้ต้องหา ผู้กระทำความผิดนั้นอยู่ในส่วนที่ว่าด้วย สิทธิของพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ.1966 ที่ประเทศไทยกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามกติการะหว่างประเทศ อยู่ในส่วนของสิทธิในกระบวนการยุติธรรม (กุลพล พลวัน , 2547: 258) (กติกาฯ ข้อบทที่ 14, มติที่ประชุมสมัยที่ 21 ,1954) วรรค 3 (จ) บัญญัติว่าผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่สามารถเข้าใจหรือพูดภาษาที่ใช้ในศาลได้ เขาย่อมมีสิทธิได้รับการช่วยจากล่ามโดยไม่คิดมูลค่า สิทธิดังกล่าวนี้เป็นกระบวนการพิจารณาที่แยกออกมาต่างหากและใช้กับทั้งคนต่างด้าวและคนที่มิสัญชาติของภูมินั้นๆ สิทธินี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินคดีต่างๆ เพราะในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่รู้และไม่เข้าใจภาษาที่ใช้ในศาลหรือมีความยากลำบากที่จะเข้าใจภาษาดังกล่าวก็อาจทำให้เกิดอุปสรรคอย่างใหญ่หลวงต่อการใช้สิทธิในการต่อสู้คดีได้

จึงสรุปได้ว่าล่ามไม่มีสิทธิในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย แต่สิทธินั้นเป็นของผู้ต้องหาและจำเลย ที่สามารถขอมีล่ามได้ ในการต่อสู้คดี และสิทธิที่จะใช้ภาษาที่ตนเองถนัดได้ โดยที่มีล่ามมาทำหน้าที่ในการเป็นผู้แปลทางด้านภาษาเท่านั้น ล่ามจึงไม่มีสิทธิในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลยไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง

จากการวิเคราะห์ผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คน ของบทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง จะพบว่าผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คน ได้บอกเหมือนกันว่าการไกล่เกลี่ยจะเกิดขึ้นได้จะต้องเป็นความต้องการของผู้เสียหาย กับผู้ที่มีปัญหาด้วย โดยที่มีการร้องขอมาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวไปช่วยไกล่เกลี่ยเพื่อหาข้อยุติ สาเหตุที่ร้องขอมาที่ตำรวจท่องเที่ยว เพราะตำรวจท่องเที่ยวดูแลนักท่องเที่ยวโดยตรง ในการไกล่เกลี่ยนั้นการตัดสินใจเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมด ไม่ว่าจะกรณีที่มีล่ามหรือเปล่า ถ้าตำรวจสามารถสื่อสารทางด้านภาษาได้ก็ไม่จำเป็นต้องมีล่าม แต่ถ้าไม่สามารถสื่อสารทางด้านภาษาได้ ก็จะต้องมีล่าม

เพราะฉะนั้นในการไกล่เกลี่ยนั้นบทบาทล่ามจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อตำรวจ หรือผู้เสียหาย และผู้ที่มีปัญหาคือ ไม่สามารถสื่อสารทางด้านภาษาต่างประเทศได้ ก็จะต้องมีล่ามเพื่อทำหน้าที่ในการสื่อสารและแปลภาษาต่างประเทศ โดยที่ล่ามไม่มีอำนาจใดๆทั้งสิ้นในการตัดสินใจ หาข้อยุติกรณีใดๆทั้งสิ้น ล่ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลเท่านั้น

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ในการปฏิบัติงานกับตำรวจท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญทั้ง 10 คน ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ในการปฏิบัติงานกับตำรวจท่องเที่ยว มีดังนี้

1. เมื่อบุคคลสามารถสื่อสารภาษาได้มากขึ้น การหาบุคลากรที่จะทำหน้าที่ล่าม จึงหาง่าย แต่ในความเป็นจริงคุณภาพของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลไม่มีประสิทธิภาพ เพราะเมื่อถึงเวลาปฏิบัติงานไม่สามารถที่จะทำหน้าที่ล่ามได้ โดยที่ไม่เข้าใจบทบาทของล่ามว่ามีอะไรบ้าง ปัญหาเกิดมาจากประสิทธิภาพทางด้านภาษาของคนไทยยังไม่ดีพอ ทุกคนคิดว่าเมื่อรู้ภาษาแล้วสามารถที่จะเป็นล่ามได้ทุกคน แต่ในความเป็นจริงนั้นไม่ใช่ บุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นล่ามได้ จะต้องสามารถทนสถานการณ์ทุกสถานการณ์ได้ มีความรับผิดชอบสูง มีความอดทนที่ดี

นอกจากนี้บุคคลอื่นยังคิดว่า อาชีพล่ามคืออาชีพมัคคุเทศก์ ในความเป็นจริงล่ามมีสถานภาพทางสังคมที่สูงกว่ามัคคุเทศก์ เพราะมัคคุเทศก์ในประเทศไทยถือได้ว่าเป็นมัคคุเทศก์ในประเทศไทยภาษาต่างประเทศยังไม่ดีพอ ในการเป็นล่ามนั้นจะต้องมีภาษาที่ดี มี

การศึกษาที่ดี บุคลิกภาพที่ดี จึงจะเป็นล่ามได้ เพราะฉะนั้นมักคุเทศก์ยังไม่มีสิทธิที่จะเป็นล่ามได้ อย่างเต็มตัว เพราะมักคุเทศก์คือผู้ให้ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ สถานที่ท่องเที่ยว การใช้ภาษา จะจำกัด ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในการพูด

2. เมื่อทุกคนคิดว่าบุคคลใดที่สามารถพูดภาษาต่างประเทศได้ ก็สามารถเป็นล่ามได้ปัญหา ที่ตามมาคือ ก่อนที่นักท่องเที่ยวจะมาพบเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว คนไทยที่สามารถสื่อสาร ภาษาต่างประเทศก็จะอธิบายในเรื่องที่นักท่องเที่ยวมีปัญหา ให้ฟังเมื่อนักท่องเที่ยวมาพบเจ้าหน้าที่ ตำรวจท่องเที่ยว ไม่สามารถทำได้อย่างที่คนไทยอธิบายมาก่อน จึงเกิดความเข้าใจผิด ทำให้ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวอธิบายใหม่ทำให้เกิดความเสียเวลา

3. การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีส่วนสำคัญถ้าตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว ไม่ชักช้าจะ ทำให้การทำงานของล่ามมีการรวดเร็ว เช่นพนักงานสอบสวนที่ไม่มีประสบการณ์ในการ สอบสวน ทำให้ล่ามจะต้องรับมือกับการรับอารมณ์ของนักท่องเที่ยว ในส่วนนี้จะเกี่ยวเนื่อง จากระบบราชการไทยไม่มีประสิทธิภาพ มีความล่าช้า ล่ามจะต้องเข้าใจในระบบนี้ดี คือ ล่าม จะต้องรับมืออารมณ์ของนักท่องเที่ยว ตำรวจ ได้ทั้งหมดโดยที่ไม่มีสิทธิแสดงความคิดเห็นใดๆทั้งสิ้น จะต้องอดทน มีความใจเย็น ไม่แสดงตนในความไม่พอใจ จะต้องคิดเสมอว่าเราคือล่าม ไม่มี อำนาจใดทั้งสิ้น อำนาจของล่ามคือ ผู้แปลที่ดีเท่านั้น

4. ระบบอุปถัมภ์การทำงานของสังคมไทย เป็นปัญหาในการทำงานทุกหน่วยงาน เพราะ จะสังคมไทยเป็นสังคมที่มีจิตใจโอบอ้อมอารี มีน้ำใจเพื่อแผ่ดูแลห่วงใยกันทั้งในครอบครัวและต่อ บุคคลอื่นๆ ซึ่งนับเป็นสิ่งที่ดี เพราะจะทำให้เข้าสู่ “ระบบอุปถัมภ์” เป็นปัญหาเรื้อรังในสังคมไทย มาช้านาน และบั่นทอนความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติในทุกเรื่อง จากนั้นนำไปสู่การเลือก ปฏิบัติที่ขัดต่อกฎหมายในที่สุด (กุลพล พลวัน ,2547) กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ยังมีการ ใช้ระบบอุปถัมภ์ในการหาบุคลากรทำหน้าที่ล่ามแปล เมื่อใช้ระบบอุปถัมภ์ บุคคลที่มีความรู้ ทางด้านภาษาที่ดีไม่สามารถเข้ามาทำงานได้ จึงทำให้ได้บุคลากรไม่มีความรู้ทางด้านภาษาที่ดี

5. ปัจจุบันกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวยังไม่สามารถหาบุคลากรทางด้านภาษาได้ครบ เช่น ภาษาสเปน ภาษารัสเซีย ภาษาอาหรับ และในขณะเดียวกัน กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ยังไม่สามารถที่จะหาบุคลากรที่มีความสามารถด้านภาษา พม่า เขมร เวียดนาม ภาษาในยุโรป เช่น อิตาลี สเปน สวีเดน นอร์เวย์ เช็ก โปตุเกส เป็นต้น

โดยเฉพาะภาษาในประเทศเพื่อนบ้าน ที่จะต้องให้สิทธิในการใช้ภาษา และจะต้องมีเจ้าหน้าที่ล่ามแปลทางด้านภาษาประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อรองรับกรณีบุคคลต่างด้าว หลบหนีเข้าเมืองไทยผิดกฎหมาย ซึ่งมีจำนวนมาก นอกจากนี้ภาษาในยุโรปที่เป็นสมาชิกสหภาพยุโรป กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวจะต้องมีเจ้าหน้าที่รองรับ เพราะในกลุ่มสหภาพยุโรป ภาษาทุกภาษามีความสำคัญทุกภาษา ไม่เฉพาะภาษาอังกฤษเท่านั้น จากที่กล่าวมาทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลในปัจจุบันแก้ปัญหาโดยการติดต่อสถานทูตนั้น ในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ล่ามแปลในภาษาที่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวกำหนดไว้ รวมถึงบางครั้งจะต้องแบกรับภาระในการช่วยสื่อสารภาษาเท่าที่สามารถทำได้

6. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่ทำงานด้านธุรการมีจำนวนมาก ความรับผิดชอบงาน ความเสี่ยงอันตรายมีน้อยกว่า แต่รับเงินเดือนเท่ากับเจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่ทำหน้าที่เป็นล่ามอย่างจริงจังเกิดความไม่ยุติธรรมในสังคมการทำงานของล่าม ซึ่งเกี่ยวกับระบบการจัดจ้างพนักงาน โดยที่ผู้นำหน่วยงาน ยังไม่มีหนทางที่แก้ไขเพราะถือว่า ถ้าคุณไม่พอใจก็สามารถลาออกได้ ไม่มีข้อผูกมัดในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ล่ามแปลอยู่ในสถานภาพถูกจ้างปีต่อปี ไม่สวัสดิการใดๆทั้งสิ้นมีแต่เงินเดือนบวกสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันการหางานยากขึ้น บุคคลที่ต้องการงานมีมาก ทำให้หน่วยงานสามารถที่จะหาบุคลากรใหม่ๆได้ โดยที่ไม่ได้นึกถึงว่าบุคคลที่ทำหน้าที่มานาน เมื่อออกไปแล้วจะหาบุคคลใดมาทดแทนการหาบุคลากรใหม่ทำให้เรียนรู้งานใหม่ เกิดความเสียหาย เสียเวลา และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่บุคลากรในหน่วยงานไม่สามารถยอมรับกับการทำงานนี้ได้

7. กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวยังมีความสับสนในการคำภาษาอังกฤษ กับหน้าที่ความรับผิดชอบ คือ ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ใช้คำว่า Tourist Officer ซึ่งจะหมายถึงเจ้าหน้าที่ท่องเที่ยว ที่มีหน้าที่ในการเป็นประชาสัมพันธ์ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะไม่ได้หมายถึงเจ้าหน้าที่ล่ามแปล เมื่อกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวได้มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกทราบว่า กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวมีเจ้าหน้าที่ล่ามแปล จะทำให้ประชาชนทั่วไป นักท่องเที่ยว จะเข้าใจในความหมายว่า Interpreter ซึ่งหมายถึงการล่าม แต่จะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ในการเป็นล่ามอย่างจริงจัง ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านธุรการจะใช้คำว่า Interpreter ได้

8. สถาบันการศึกษาที่จะอบรมทางด้านล่าม การแปล ในประเทศไทยยังมีน้อยมาก โดยการล่ามนั้น สถาบันการศึกษายังไม่เป็นที่นิยมเปิด เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นที่มีการเปิดการเรียนการสอนทางด้านล่ามโดยตรง เช่น ฝรั่งเศส รัสเซีย สวิตเซอร์แลนด์ แม้แต่ประเทศอิหร่านยังเปิดวิชาทางด้านล่าม (จินตนา ยศสุนทา, 2540) ทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวจะต้องฝึกฝนตนเอง โดยใช้ประสบการณ์ในการแก้ปัญหา และเรียนรู้จากประสบการณ์หรือคำแนะนำจากรุ่นพี่เก่าๆ ในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวในการแนะนำถึงการทำงานในรูปแบบของล่าม

จากที่กล่าวมาทั้งหมด เป็นปัญหาที่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลประสบปัญหาในการทำงาน และยังไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามแปลต้องยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้นไปโดยปริยาย

แนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 10 ท่าน ได้กล่าวว่าล่ามไม่สามารถที่จะปรับปรุงการทำงานให้ได้ เพราะล่ามมีหน้าที่ในฐานะผู้แปลเท่านั้นไม่เหมือนอาชีพอื่นที่สามารถเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น ล่ามมีหน้าที่ในการแปลเท่านั้นฉะนั้นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานได้คือ ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับอาชีพ ล่ามไม่มีการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นไปกว่านี้ อาชีพล่ามจะอยู่กับที่แต่สิ่งที่ล่ามต้องการคือ ค่าตอบแทน ระบบการจัดจ้างพนักงานที่สมควรจะบรรจุเป็นพนักงานประจำ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่ทำงานมานานน้อยกว่า 5 ปีสมควรบรรจุเพื่อรับสวัสดิการที่ดีกว่านี้ ไม่ใช่ถูกจ้างสัญญาปีต่อปีไปตลอดชีวิต การปรับปรุงผู้บริหารเท่านั้นที่สามารถแก้ปัญหา ฉะนั้นการปรับปรุงสมควรที่จะให้ผู้บริหารเป็นผู้ปรับปรุงโดยเฉพาะระบบการจัดจ้างพนักงาน

จากผลการอภิปรายผลสามารถสรุปความสำคัญของเจ้าหน้าที่ล่ามแปล ในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ได้ดังต่อไปนี้

ความหมายของล่าม

1. ล่าม หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการรักษาคำพูดของบุคคลที่ล่าม ว่าพูดแล้วถูก โดยที่ผู้พูดไม่สามารถสื่อสารภาษาที่จะแปลได้ เช่น นักท่องเที่ยวไม่สามารถพูดภาษาไทยได้ ล่ามแปลทำ

หน้าที่ในการเป็นล่ามในภาษาต่างประเทศ มาเป็นภาษาไทย เพื่อรับรองคำพูดของนักท่องเที่ยวนั้นว่าเป็นความจริง และจะต้องรับรองคำพูดของตนเองว่าแปลผู้ต้องด้วย ซึ่งเปรียบเสมือนตัวผู้ล่ามเป็นนักท่องเที่ยวนั้น

2. ล่าม หมายถึง บุคคลที่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจใดๆทั้งสิ้น เป็นการจำกัดสิทธิบางอย่างของมนุษย์ โดยมีหน้าที่แปลทางด้านภาษาเท่านั้น เช่น ล่ามของตำรวจท่องเที่ยว มีหน้าที่เป็นผู้แปลภาษาเท่านั้น ไม่มีอำนาจในการไกล่เกลี่ย การคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหาและจำเลย ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น

3. ล่าม หมายถึง บุคคลอื่นโยนความผิดให้กับล่าม เมื่อแปลผิด ฉะนั้นการมีล่ามเป็นการกันคำพูดผิดของผู้พูด โดยที่ผู้พูดสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ แต่ไม่พูดต้องการล่ามเพื่อให้ล่ามแปล ถ้าแปลผิดล่ามก็ต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว จะพบได้ในการเจรจาตกลงหรือทำสัญญาต่างๆ และจะพบในประเทศญี่ปุ่นที่จะต้องมีล่ามเสมอ ซึ่งจะมีล่ามญี่ปุ่นที่พูดภาษาไทย แต่จะพูดจะให้ล่ามคนไทยเป็นล่ามภาษาญี่ปุ่นแทน โดยล่ามคนญี่ปุ่นจะสั่งแก่ล่ามคนไทยที่พูดภาษาญี่ปุ่นว่าถูกต้องหรือเปล่า ถ้าผิดจะบอกผู้พูดว่ามีการพูดผิด โดยที่ล่ามคนไทยไม่รู้ตัวเป็นการแสดงถึงการรักษาผลประโยชน์ของตนให้มากที่สุด

4. ล่าม หมายถึง ผู้ที่สามารถรับอารมณ์ของทั้งสองฝ่ายได้ เช่นฝ่ายของนักท่องเที่ยวนั้นและตำรวจได้ โดยที่ล่ามไม่สามารถที่จะแสดงกิริยาไม่สุภาพได้ ถ้าแสดงกิริยาที่ไม่สุภาพจะเกิดผลเสียแก่ล่าม โดยที่ไม่มีการติดต่อของล่ามอีกในโอกาสต่อไป

คุณสมบัติของล่าม

คุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็นล่าม นอกจากที่จะต้องมีความรู้ภาษาที่ดีแล้ว ยังมีคุณสมบัติอย่างอื่นที่ควรจะมี โดยเฉพาะล่ามในกระบวนการยุติธรรม ที่มีความแตกต่างไปจากล่ามใน เช่น ล่ามในที่ประชุม ล่ามในวงการบันเทิง ล่ามในวงการธุรกิจ เป็นต้น ซึ่งล่ามในกระบวนการยุติธรรมควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ระดับการศึกษาของล่าม ควรที่จะจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เพราะจะเป็นสิ่งแสดงถึงความรู้ความสามารถของล่าม เพราะอาชีพเป็นอาชีพที่จะต้องใช้ความรู้หลายๆด้านเข้ามา

ประยุกต์ใช้ ไม่จำเป็นต้องจบทางด้านภาษาศาสตร์ การศึกษาจึงยังเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นที่จะทำ
ให้บุคคลอื่นเชื่อถือในตัวล่ำ ว่ามีการศึกษา และเหมาะสมที่จะเป็นล่ำ

2. ประสบการณ์ในการทำงานมีส่วนสำคัญอย่างมากในอาชีพล่ำ เพราะในปัจจุบัน
ประเทศต่างๆ ได้มีการแข่งขันทางด้านการตลาดมากขึ้น การหาบุคลากรมาทำงานจะต้องมีความ
เชี่ยวชาญเป็นอย่างมาก จะหาบัณฑิตที่จบมาใหม่เป็นเรื่องอยาก เพราะอาชีพล่ำจะต้องมีการ
ตัดสินใจที่รวดเร็ว และแม่นยำ ฉะนั้นประสบการณ์มีส่วนทำให้งานล่ำประสบความสำเร็จ

3. ล่ำควรที่จะมีความรู้รอบตัวเป็นอย่างดี เป็นบุคคลที่มีการเรียนรู้ตลอดเวลา ติดตาม
ข่าวสารตลอดเวลา เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยในการทำงาน โดยเฉพาะล่ำของตำรวจท่องเที่ยว
จะต้องมีความรู้ทางด้านรูปแบบอาชญากรรมที่เกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา

4. นอกเหนือจากการที่ล่ำจะต้องมีภาษาที่ดีแล้ว ล่ำจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดีด้วย คือ ไม่
อ้วนเกินไป ไม่เป็นคนเฉื่อย มีบุคลิกที่คล่องตัว มีน้ำเสียงเมื่อพูดแล้วสามารถดึงดูดให้ผู้ฟังเชื่อถือ
รวมถึงอายุของล่ำที่จะต้องไม่มากเกินไป เพราะถ้าอายุมากการทำงานจะล่าช้า การตัดสินใจจะช้า
กว่าบุคคลที่มีอายุน้อย

5. ล่ำจะต้องเป็นคนที่มีความรู้วัฒนธรรมไทยที่ดี แสดงวัฒนธรรมไทยที่ดีให้ชาวต่างประเทศ
ได้เห็น เพราะล่ำคือทูตระดับถ้าแสดงกิริยามารยาทไม่ดี จะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของ
ประเทศ และในขณะเดียวกันล่ำจะต้องมีความรู้ด้านวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ ที่จะการล่ำ
รวมถึงสามารถเปรียบสภาพสังคม เศรษฐกิจ ของประเทศที่ล่ำได้ ถ้าทำให้จะให้ล่ำเป็นคนที่
มีคุณภาพ

6. ล่ำจะต้องมีความคล่องตัว โดยเฉพาะด้านเพศยังเป็นอุปสรรคที่ในปัจจุบันยังพบเจอ
แม้ว่าสังคมจะยอมรับว่าเพศหญิงสามารถทำงานได้อย่างเพศชาย แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องยอมรับ
เรื่อง สรีระที่ธรรมชาติให้เพศชายมากกว่า โดยเฉพาะงานในส่วนของการบริการลูกค้า ที่
บางครั้งล่ำจะต้องติดตามเจ้าหน้าที่ไปในสถานที่เกิดเหตุ และใช้เวลาในการทำงานที่นาน เพศ
หญิงอาจจะมีปัญหาเพราะจะต้องเจอสภาพแวดล้อมที่มีความกดดัน จะต้องใช้ความอดทนมาก
และที่สำคัญจะต้องเข้าใจถึงระบบราชการไทยที่มีความล่าช้า

ตัวอย่างที่พบปัญหาคือ ถ้ามีการสอบสวนในตอนกลางคืน และมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ล่ามในการสอบสวน เจ้าหน้าที่ล่ามที่เป็นเพศหญิงที่จะมีปัญหามากกว่าเพศชาย ไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง การทำงานที่มีสถานะแวดล้อมที่มีแต่เพศชาย ฉะนั้นงานล่ามจะต้องมีทั้งเพศชายและเพศหญิงในอัตราส่วนที่เท่ากัน

นอกจากนี้ล่ามจะต้องอยู่ในสถานะที่ถูกกดดัน เพราะเมื่อสอบสวนเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเร่งมาที่ล่ามให้ถามผู้ต้องหา ในขณะที่เดียวกันผู้ต้องหาอาจจะรีบพูดทำให้เกิดความเข้าใจนั้นเป็นเรื่องยาก โดยเฉพาะในชั้นศาลจะมีความเครียดมาก (สุยดา คำนสุวรรณ, 2546) ต้องทำตัวเป็นเครื่องจักร เครื่องยนต์เปลอย่างเดียวน เป็นภาระที่หนัก และที่สำคัญการตัดสินใจจะต้องมีความรวดเร็ว และถูกต้อง ห้ามใช้ความคิดเห็นของตัวเองเป็นใหญ่ อย่าใจอ่อน อย่าคิดเล็กคิดน้อยว่าทำไมไม่เป็นอย่างที่เราคิด เพราะสิ่งเหล่านี้เพศหญิงจะมีมากกว่าเพศชาย เพราะฉะนั้นเพศหญิงอย่าใช้ความละเอียดมาก ในการทำงาน เพราะความละเอียดจะทำให้งานล่าช้า งานล่ามต้องการรวดเร็ว คิดเร็ว และถูกต้อง และจะต้องสามารถทนสภาพทุกอย่างที่เพศชายทำได้ถึงจะทำงานเป็นล่ามได้ดี

7. การเป็นล่ามต้องมีความรอบคอบอยู่เสมอ และควรระงับอารมณ์ให้ได้เมื่อมีสถานการณ์ใดๆมา เพราะจะสะท้อนถึงพฤติกรรมของล่าม และไม่เป็นที่น่าเชื่อถือในสายตาของผู้อื่นๆ

8. หน้าที่ของล่ามไม่ควรแสดงความรู้ หรือข้อเสนอแนะใดๆทั้งสิ้น แม้ว่าบางครั้งจะให้ล่ามเสนอแสดงความคิดเห็นก็ตาม ล่ามไม่ควรเสนอความคิดเห็น ล่ามจะต้องเข้าใจว่าหน้าที่ล่ามคือผู้แปลทางด้านภาษาเท่านั้น

9. ล่ามในกระบวนการยุติธรรมของไทย การหาล่ามมีปัญหามากที่สุดตั้งแต่ชั้นสอบสวนถึงชั้นศาล เพราะประเทศไทยไม่มีการขึ้นทะเบียนล่ามเป็นอย่างแน่นอน ยังใช้ระบบการรู้จักบุคคลที่สามารถพูดภาษานั้นได้ มาช่วยเป็นล่าม แต่ในชั้นสอบสวนปัญหาเริ่มน้อยลง เพราะในปัจจุบันกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวมีล่ามไว้รองรับชาวต่างประเทศ เมื่อเกิดปัญหาที่จะใช้ภาษา

10. สาเหตุของข้อ 9 คือ ค่าตอบแทนที่น้อย การทำงานมีความเครียด ตัวล่ามเหมือนผู้กระทำผิดหรือบุคคลที่ล่ามให้จะต้องรับความรู้สึกของผู้ล่ามได้ เพราะเป็นเรื่องของการใช้กฎหมาย เมื่อบุคคลใดที่มาทำหน้าที่ล่ามในกระบวนการยุติธรรม จะต้องยอมรับเงินเดือนได้ โดยไม่มีปัญหา

11. การตัดสินใจของล่ามจะต้องรวดเร็ว และถูกต้อง จะไม่เน้นที่ความละเอียด ว่าจะต้องถูกต้อง 100 % แต่จะเน้นที่ความรวดเร็ว ความถูกต้องในการแปลว่ามีความหมายตรงกับผู้พูดหรือไม่

12. วิทยุขของล่าม มีส่วนสำคัญ เพราะถ้าเด็กที่จบมาใหม่เป็นล่ามให้กับผู้บริหาร ความเลื่อมล้ามีอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็ความรู้ การตัดสินใจ ความกล้าแสดงออก เพราะฉะนั้นล่ามจะต้องมีวัยที่เหมาะสม ไม่ควเด็กมากเกินไป หรืออายุมากเกินไป ล่ามควรจะอยู่ในระดับ 25 – 45 ปี

ทั้ง 12 ข้อ คือ คุณสมบัติของล่ามแปลที่ควรจะมี โดยเฉพาะล่ามในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะตั้งแต้ชั้นสอบสวน จนถึงชั้นศาล ซึ่งล่ามในกระบวนการยุติธรรมมีความสำคัญมาก และจะต้องมีความรู้เป็นอย่างมาก เพราะล่ามทุกคนจะต้องเข้าใจดีว่า ไม่ใช่เรื่องของล่ามแต่ล่ามจะต้องรับรู้เรื่องของผู้ที่จะเป็นล่ามให้ นั่นคือคุณสมบัติของล่าม

สิ่งที่ได้จากการทำหน้าที่เป็นล่ามในกระบวนการยุติธรรม

บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นล่าม ในส่วนของกระบวนการยุติธรรม จะได้รับจากการเป็นล่ามในส่วนของกระบวนการยุติธรรม ดังต่อไปนี้

1. ทำหน้าที่มีการพัฒนาทางด้านภาษา เพราะบุคคลที่ทำหน้าที่ล่าม ในส่วนของกระบวนการยุติธรรมนั้นจะต้องมีความแม่นยำทางด้านภาษา เมื่อได้ทำงานเป็นล่ามจะทำให้รู้ตัวเองว่ามีความสามารถทางด้านภาษามากน้อยเพียงใด เป็นตัวพิสูจน์ว่าได้เรียนภาษามาแล้วเมื่อถึงเวลาใช้จะใช้ได้ดีเพียงใด แม้ว่าจะจบมาจากต่างประเทศถ้าไม่ได้ทำงานเป็นล่าม ก็ไม่สามารถบอกได้ว่าภาษาที่ได้อเรียนมาจากต่างประเทศนั้นดีเพียงใด ฉะนั้นการเป็นล่ามเป็นสิ่งที่พิสูจน์ถึงการใช้ภาษาว่าดีเพียงใด

2. เป็นงานที่ท้าทาย ทดสอบความสามารถของผู้ล่าม สามารถที่จะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้หรือเปล่า เมื่อทดสอบความสามารถของตนเองว่าสามารถทำได้ จะทำให้ผู้ล่ามมีความมั่นใจในการทำงาน และเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์ในกระบวนการยุติธรรม มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงทำให้งานล่ามในกระบวนการยุติธรรมมีความท้าทาย

3. ทำให้บุคคลที่ทำหน้าที่ล่ามในกระบวนการยุติธรรม มีความกล้า เพราะเมื่อบุคคลที่ทำหน้าที่ล่ามจะเป็นเป้าหมายของบุคคลภายนอกกว่ามีความสามารถทางด้านภาษา

4. เป็นความภูมิใจของบุคคลที่ทำหน้าที่ล่ามที่สามารถสื่อสารภาษาได้ และสามารถช่วยเหลือชาวต่างประเทศได้ ในฐานะที่ทำหน้าที่เป็นล่ามทางด้านภาษาให้กับชาวต่างประเทศ

จาก 4 ข้อที่กล่าวมาแล้วถึงสิ่งที่ได้รับจากการเป็นล่าม แต่ก็มีผลเสียจากการเป็นล่ามในส่วน
ของกระบวนการยุติธรรม ดังต่อไปนี้

1. บุคคลภายนอกจะมองว่า เป็นคนที่คบไม่ได้ เพราะเมื่อล่ามในส่วนของกระบวนการยุติธรรม จะไม่รู้ว่าล่ามจะเข้าข้างฝ่ายใด มีผลได้ผลเสียกับฝ่ายใดหรือไม่ เพราะฉะนั้นจะมีบุคคลอื่นจะกล่าวว่า ล่ามเปรียบเสมือนนกสองหัว ซึ่งหมายถึง ล่ามจะเอาตัวเองรอด เพื่อทำหน้าที่ให้เสร็จสิ้น และอาจจะเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายได้ ภาพลักษณ์ของล่ามอาจถูกมองในแง่ลบได้

2. เป็นงานที่เครียดมาก เพราะล่ามในกระบวนการยุติธรรมมีการตัดสินใจที่รวดเร็วกว่าการล่ามในส่วนอื่นๆ ซึ่งสถานะแวดล้อมแล้ว ทำให้ล่ามเครียดได้ โดยเฉพาะการล่ามในส่วนของการสอบปากคำ จะมีความเครียดมาก เพราะไม่สามารถกำหนดได้ว่า เสร็จสิ้นเมื่อไร ถ้าผู้กระทำผิดเป็นชาวต่างประเทศมีจำนวนมาก การสอบปากคำจะใช้เวลานาน โดยปกติในการสอบปากคำต่อคนจะใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 3 ชั่วโมง ถ้าผู้กระทำผิดมากชั่วโมงการทำงานก็มากขึ้น และที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง พนักงานสอบสวนไม่มีประสบการณ์ในการสอบปากคำจะทำให้ล่าช้าได้ ล่ามจะต้องรับรู้ถึงความรู้สึกของพนักงานสอบสวน และผู้ต้องหา จึงเป็นงานที่เครียด

3. ความปลอดภัยในงานล่ามของกระบวนการยุติธรรมนั้น มีความปลอดภัยน้อยมาก เพราะกฎหมายไม่ได้รองรับถึงความปลอดภัย หลังจากที่ได้ล่ามให้กับผู้ต้องหา หรือบุคคลอื่นๆ เพราะล่ามอาจที่จะถูกขู่ฆ่า หรือขู่ทำร้ายได้ เพราะล่ามถึงว่ารู้เรื่องหมดในเรื่องที่แปล เพราะฉะนั้นถ้าล่ามให้กับผู้มีอิทธิพลอาจจะถูกขู่ได้

4. ค่าตอบแทนในส่วนของล่ามในกระบวนการยุติธรรมน้อยมาก โดยเฉลี่ยไม่เกิน 500 บาทซึ่งเป็นค่าตอบแทนที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับงานที่จะต้องทำ หรือบางครั้งถ้าเป็นคดีดังก็อาจที่จะต้องแปลโดยไม่มีค่าตอบแทน หรือเรียกง่ายๆว่า ช่วยเหลือประเทศชาติ

5. เมื่อล่ามเป็นล่ามในชั้นการสอบสวนแล้ว เมื่อถึงชั้นศาลล่ามจะกลับกลายเป็นพยาน เพราะถือว่าเป็นผู้รู้เรื่องราวทั้งหมด ในฐานะของผู้แปลทางด้านภาษา ฉะนั้นจะต้องไปเป็นพยานในชั้นศาล

จากผลการวิจัยและสิ่งที่ผู้วิจัยพบจะเห็นว่า ล่ามในส่วนของกระบวนการยุติธรรมมีความสำคัญมาก แต่ในส่วนของรัฐบาล กระทรวงยุติธรรมไม่เห็นความสำคัญของล่าม เพียงแต่ออกกฎหมายมารับรองสิทธิผู้ต้องหาและจำเลยว่าสามารถเลือกใช้ภาษาที่ตนเองถนัดได้ ถ้าไม่เข้าใจภาษาไทยสามารถที่จะมีล่ามได้ แต่ไม่ได้ออกกฎหมายคุ้มครองล่าม รวมถึงการยอมรับของล่ามในส่วนของกระบวนการยุติธรรมกระทรวงยุติธรรมยังไม่เห็นความสำคัญ

สะท้อนให้เห็นว่าล่ามในกระบวนการยุติธรรม มีหน้าที่ช่วยเหลือสังคม หรือกล่าวง่ายๆว่าเป็นการช่วยเหลือประเทศชาติมากกว่าหวังสิ่งตอบแทน ซึ่งบุคคลที่ไม่ใช่ล่ามก็จะไม่เข้าใจในอาชีพล่ามแต่จะพูดเพียงว่า ช่วยเหลือสังคม โดยผู้ใหญ่ในสังคมไทยที่ยังเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม จึงเป็นปัญหาที่ล่ามในกระบวนการยุติธรรมได้รับการปฏิเสธจากบุคคลที่มีความสามารถในการเป็นล่าม ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนล่ามอย่างเห็นได้ชัด และจากการวิจัยจะพบว่าประชาชนชาวไทยกับการยอมรับล่ามยังมีไม่มาก จะต้องประสบปัญหาการหาล่ามที่มีคุณภาพไปอีกนาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 7

สรุปผลการวิจัย ปัญหาที่เกิดจากการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “บทบาทลุ่มแปลในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวในกระบวนการยุติธรรม” เน้นศึกษาถึงบทบาทของลุ่มแปลในการบริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว บทบาทลุ่มแปลในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย รวมทั้งบทบาทของลุ่มแปลในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาข้อขัดแย้ง ซึ่งมีส่วนทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวคิดและทฤษฎีดังนี้คือ แนวคิดเกี่ยวกับการแปลและลุ่มแปล แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญา แนวคิดเรื่องการไกล่เกลี่ย แนวคิดวัฒนธรรมย่อย รูปแบบอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว และทฤษฎีบทบาท

การวิจัยเรื่องนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยาเป็นหลัก โดยใช้เทคนิควิจัยการสัมภาษณ์เจาะลึก มีการเก็บข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย การเก็บข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนร่วมในการทำงานเป็นลุ่มแปล การเลือกสนามในการวิจัย สํารวจเจ้าหน้าที่ลุ่มแปลศึกษาประวัติชีวิตของเจ้าหน้าที่ลุ่มแปลรวมถึงประวัติการทำงาน การสังเกตการณ์ทำงานอย่างมีส่วนร่วม โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ลุ่มแปลมีส่วนร่วมทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 10 คน งานวิจัยเรื่องนี้มีปัญหาในการวิจัย 3 ปัญหาคือ

1. บทบาทลุ่มแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว
2. บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย
3. บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง

จากปัญหาการวิจัยทั้ง 3 ข้อ ได้ผลสรุปของบทบาทลุ่มแปลดังนี้ บทบาทที่ 1 ลุ่มแปลในการให้บริการงานแปลกับตำรวจท่องเที่ยว ลุ่มมีหน้าที่ในการแปลเอกสาร แปลแบบปากเปล่า รวมถึงอื่นๆที่นักท่องเที่ยวหรือชาวต่างประเทศ ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยที่ไม่ได้อยู่ในฐานะนักท่องเที่ยว เมื่อมีปัญหาและติดต่อมาที่ตำรวจท่องเที่ยว ลุ่มมีหน้าที่ในการบริการในด้านการสื่อสารภาษา และอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว บทบาทที่ 2 บทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย ลุ่มไม่มีอำนาจในการคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย ลุ่มมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลให้กับผู้ต้องหาและจำเลยเท่านั้น ไม่มีอำนาจนอกเสียจากการเป็นผู้แปลที่ดีเท่านั้น บทบาทที่ 3 บทบาทในการไกล่เกลี่ยคดีเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง ลุ่มไม่มีอำนาจในการให้บุคคลทั้ง

สองฝ่ายใกล้เคียงคิดเพื่อยุติข้อปัญหาความขัดแย้ง ล่ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลให้บุคคลทั้งสองฝ่ายเท่านั้น การใกล้เคียงเกิดขึ้นได้เป็นความยินยอมของบุคคลทั้งสองฝ่ายต้องการให้เกิดการใกล้เคียง ล่ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลเท่านั้น ในกรณีที่ไม่สามารถเข้าใจภาษาไทย

ดังนั้นจึงสรุปผลการวิจัยได้ว่า ล่ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลภาษาให้กับบุคคลที่ไม่สามารถเข้าใจภาษาที่บุคคลอื่นให้เข้าใจ โดยที่ล่ามจะต้องเป็นทุกสิ่งทุกอย่างของบุคคลที่จะแปล ไม่ว่าจะเป็นบุคคลนั้นจะเป็นคนดี ผู้ต้องหา ระดับของผู้แปลอยู่ระดับไหน ล่ามจะต้องเป็นผู้แปลเหล่านั้นในฐานะผู้แปล เป็นการให้สิทธิในการใช้ภาษาโดยที่ล่ามมีสิทธิใดๆทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการใกล้เคียง การคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย โดยที่ล่ามจะต้องถ่ายทอดความรู้สึก ภาษา ให้กับบุคคลอื่นเข้าใจได้ ล่ามในตำรวจท่องเที่ยวก็มีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลให้กับตำรวจท่องเที่ยวเข้าใจ ในภาษาที่นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยที่ไม่ได้อยู่ในฐานะของนักท่องเที่ยวให้ตำรวจท่องเที่ยวเข้าใจ รวมถึงหน่วยงานอื่น บุคคลอื่นที่ได้ติดต่อมาที่ตำรวจท่องเที่ยวขอการสนับสนุนล่ามแปล โดยที่ล่ามไม่อำนาจใดๆ รวมถึงการตัดสินใจทั้งสิ้นนอกจากเป็นผู้แปลที่ดีเท่านั้น

วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยทั้ง 3 ข้อ อันได้แก่

ประการแรก เพื่อศึกษาบทบาทล่ามแปล ในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยว จากผลการวิจัยทำให้ทราบถึงบทบาทของล่าม คือ ล่ามจะต้องเป็นทุกสิ่งทุกอย่างในตัวผู้ที่เราแปล โดยที่ล่ามมีหน้าที่ในการเป็นผู้แปลเท่านั้น ไม่มีสิทธิใดๆทั้งสิ้นเพราะล่ามคือผู้ถ่ายทอดภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย เท่านั้น

ประการที่สอง เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล ในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของล่ามแปล มีปัญหาคือระบบการจัดจ้างพนักงานที่เป็นสัญญาปีต่อปี ซึ่งอยู่ในฐานะลูกจ้างชั่วคราว ที่เสียสิทธิไม่ว่าอัตราค่าตอบแทน สวัสดิการ รวมถึงค่ารักษาพยาบาล และที่สำคัญไม่สามารถบรรจุเป็นพนักงานประจำได้ หรือบรรจุในลักษณะพนักงานราชการ

ประการที่สาม เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงระบบการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพ แนวทางในการปรับปรุงขึ้นอยู่กับผู้บริหารระดับสูงที่มีมุมมองว่า ล่ามเป็นส่วนหนึ่งของกองบังคับการ ตำรวจท่องเที่ยว ผู้บริหารให้ความสำคัญสามารถที่จะปัญหาและปรับปรุงระบบการทำงานของ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลได้

ผลการวิจัยในครั้งนี้ได้รับประโยชน์ตามประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับทั้ง 4 ข้อ กล่าวคือ ประการแรก ทำให้ทราบถึงบทบาทของล่ามแปล ในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ว่าล่ามอยู่ในฐานะของผู้แปลที่ไม่มีอำนาจใดๆทั้งสิ้นนอกจากผู้แปลเท่านั้น ประการที่สอง ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของล่ามแปล ซึ่งปัจจัยที่มีผลแล้วมาจากระบบการจัดจ้างพนักงาน ที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ประการที่สาม ทำให้ทราบปัญหาในการปฏิบัติงานของล่ามแปล ประการที่สี่ ทำให้ทราบแนวทางในการพัฒนาระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปพัฒนาบุคลากรทางด้านล่ามแปล ให้มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของกระบวนการยุติธรรม

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการวิจัย

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ ที่ผู้วิจัยได้ประสบปัญหา สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้ให้ข่าวสำคัญมีจำนวนน้อยมาก เพราะผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลไว้ 5 ปี ทำให้บุคลากรมีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ล่ามแปลส่วนใหญ่ประมาณ 3 ปี ทำให้ได้ข้อมูลที่ยากมาก บวกกับเจ้าหน้าที่ล่ามแปลส่วนใหญ่ทำงาน 2 ที่ในการเก็บข้อมูลจึงใช้เวลานาน โดยก่อนที่จะสัมภาษณ์ต้องทำความรู้จักและเรียนรู้ในลักษณะนิสัยของผู้ให้ข่าวสำคัญเสียก่อน จึงทำให้การเก็บข้อมูลต้องทำหลายครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน สมบูรณ์ประกอบกับผู้ให้ข่าวสำคัญไม่เข้าใจในวิธีการศึกษาทางด้านมานุษยวิทยามาก่อน ทำให้ผู้ถูกวิจัยเกิดคำถามว่าทำไมจะต้องสัมภาษณ์ทั้งที่ผู้วิจัยทำงานอยู่แล้วและรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอย่างดี
2. ในการวิจัยเอกสารนั้น ผู้วิจัยไม่มีความชำนาญในการวิเคราะห์เอกสารทางด้านประวัติศาสตร์ เพราะเอกสารทางด้านประวัติศาสตร์ภาษาที่ใช้มีความยาก ทำให้ตีความหมายค่อนข้างยาก และที่สำคัญเอกสารทางด้านประวัติศาสตร์มีจำนวนน้อยมาก รวมถึงแหล่งที่เก็บ

ข้อมูลทางด้านเอกสารทางประวัติศาสตร์มีน้อยมาก และไม่มีสภาพที่ดี ทำให้ผู้วิจัยใช้เวลาในการวิจัยทางด้านเอกสารเป็นระยะเวลาที่นาน และเป็นปัญหาของผู้วิจัยเป็นอย่างมาก

3. ผู้วิจัยจะต้องหาบุคลากรจากหน่วยงานอื่น ที่เคยทำหน้าที่เป็นล่าม เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของล่ามในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว อุปสรรคอยู่ที่การหาบุคลากรนั้นยากเพราะอาชีพล่ามในเมืองไทยยังเป็นอาชีพยังไม่ได้รับความนิยมนัก ยังไม่มีการขึ้นทะเบียนล่ามอย่างเป็นทางการ จึงทำให้ในการหาบุคลากรอื่นๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก

4. ผู้บริหารไม่สนับสนุนให้ผู้วิจัยวิจัยเรื่องบทบาทล่ามแปล เพราะมีผลกระทบต่อหน่วยงาน และความสำคัญของล่ามยังไม่มีควมสำคัญมากนอกจากช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสื่อสารทางด้านภาษาเท่านั้น

5. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลไม่เปิดข้อมูลตัวอย่างที่ได้ทำงาน ด้วยสาเหตุระยะเวลาในการทำงานนานและลืมนไปหมดแล้ว ประกอบกับเห็นว่าไม่ใช่ส่วนสำคัญในการทำงานของล่าม เพราะบุคคลที่จะทำงานล่ามจะต้องสามารถทำได้ทุกอย่าง กรณีตัวอย่างไม่ใช่เรื่องสำคัญ สำคัญที่ตัวล่ามพร้อมหรือไม่และที่สำคัญข้อมูลบางส่วนเป็นข้อมูลความลับ ยังไงต้องรักหน่วยงานแม้ว่าหน่วยงานจะยังไม่ให้ความสำคัญล่ามมากนัก รวมถึงความมั่นคงระหว่างประเทศเพราะอาชญากรรมในปัจจุบันเกิดขึ้นได้รวดเร็ว

6. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลกลัวผลที่ตามหลังจากให้กรณีตัวอย่าง เช่น การไล่ออก เพราะข้อมูลดังกล่าวแม้แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่สามารถให้กับบุคคลภายนอกได้อย่างง่าย ซึ่งผลที่ตามมาอาจจะรุนแรงกว่าการให้กรณีตัวอย่าง

7. เจ้าหน้าที่ล่ามแปลไม่ต้องการศึกษกรณีตัวอย่าง แต่เจ้าหน้าที่ล่ามแปลต้องการรู้ว่าล่ามเป็นมาอย่างไร ทำไมถึงต้องมีล่าม ไม่ใช่เพียงแต่รู้ว่าเมื่อไม่สามารถสื่อสารทางด้านภาษาได้จะต้องมีล่ามไว้ในการเป็นล่ามเท่านั้น

8. ผู้วิจัยได้ทำงานหน่วยงาน การเก็บข้อมูลยากกว่าบุคคลภายนอก เพราะเจ้าหน้าที่ล่ามส่วนใหญ่ลงความเห็นว่าไม่จำเป็นที่จะต้องมีการสัมภาษณ์เพิ่มเติม เพราะทำงานอยู่แล้วสามารถเขียนได้โดยไม่ต้องมีการสัมภาษณ์

9. ผู้วิจัยใช้เวลาในการอ่านเอกสารทางประวัติศาสตร์ งานวิจัยทางลุ่มนั้นมาก ซึ่งแถบตลอดการวิจัยผู้วิจัยจะต้องอ่านเอกสารจำนวนมาก นอกจากเอกสารทางประวัติศาสตร์ ผู้วิจัยต้องอ่าน ศาสนาเปรียบเทียบ ปรัชญา บ่อเกิดแห่งสงคราม โดยเฉพาะปรัชญาสงคราม แม้แต่ว่านวนิยาย รวมทั้งนิตยสารต่างๆ เพื่อให้เห็นภาพการทำงานลุ่มว่าทำไมทุกประเทศถึงต้องมีลุ่ม

10. ผู้วิจัยต้องทำตัวให้เป็นกลางในการเก็บข้อมูลในหน่วยงานของผู้วิจัย โดยเฉพาะในการสัมภาษณ์กรณีตัวอย่างแม้ว่าผู้วิจัยได้ผ่านการทำงานมาแล้ว จะต้องไม่มีการนำความคิดเห็นของตัวเองเข้าไปในการสัมภาษณ์ โดยที่จะต้องให้สิทธิของผู้ให้ข่าวสำคัญตอบด้วยความคิดของผู้ให้ข่าวสำคัญเอง เพราะผู้ให้ข่าวสำคัญส่วนใหญ่บอกว่า มีผู้วิจัยบางคนจะถามโดยใช้ความคิดเห็นของตนเอง โดยเฉพาะบุคคลอื่นที่ไม่ได้ทำงานในหน่วยงาน และมาเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยมากใช้ความคิดเห็นของตนเอง และกลับไปเขียนในลักษณะที่ผิด ทำให้ผู้วิจัยจะต้องทำตัวเป็นกลางมากที่สุด ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากสำหรับผู้วิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ในการสัมภาษณ์นอกจากที่จะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ควรจะใช้การสัมภาษณ์แบบเปิด (open – end interview) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สัมภาษณ์สามารถแสดงแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดเผย

2. ควรใช้วิธีการเก็บข้อมูลทางด้านสังคมวิทยาเข้าช่วย วิเคราะห์บทบาทของลุ่มแปลในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว โดยการออกแบบสอบถามนักท่องเที่ยวถึงบทบาทของลุ่มแปลในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมถึงการออกแบบสอบถามประชาชนคนไทย ถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่ลุ่มแปลกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวว่ามีการทำงานเป็นอย่างไร จะสามารถสะท้อนชีวิตการทำงานของลุ่มว่าสมควรทำงานอย่างไร เพราะลุ่มของตำรวจท่องเที่ยวคืองานบริการ ที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวประทับใจในสิ่งที่ดีของประเทศไทย

3. ควรที่จะมีการเปรียบเทียบกับลุ่มหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงกลาโหม กองทัพบก กระทรวงการต่างประเทศ ศาสนุติธรรม เพื่อเปรียบเทียบการทำงานของลุ่มว่ามีทิศทางเดียวกันหรือไม่ และควรที่จะมีการปรับปรุงในส่วนไหน เพื่อให้การทำงานของลุ่มเป็นที่ยอมรับในสังคมมากขึ้น

4. ควรสัมภาษณ์บุคคลที่มีประสบการณ์ในการลุ่มจากหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับการลุ่มในหน่วยงานราชการ

5. ควรเก็บข้อมูลการลุ่มที่ต่อเนื่องจากชั้นการสอบสวน คือ การลุ่มในชั้นศาล เพื่อให้เห็นความแตกต่างในการลุ่มแต่ละระดับมีความยากง่ายที่แตกต่างกันหรือไม่

7. ควรใช้วิธีการวิจัยทางด้านมนุษยวิทยาด้านอื่น เช่น การสังเกตอย่างเป็นระบบ การสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบ แบบสอบถาม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ลุ่มแปลมากกว่าปัจจุบัน เพราะสวัสดิการไม่ว่า ค่ารักษาพยาบาล เงินเดือน ค่าตอบแทนหลังจากที่ออกจากงาน สำหรับเงินเดือนควรไม่ต่ำกว่า 10,000 บาทเป็นอย่างต่ำ ซึ่งจะต้องเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องมีการจัดจ้างพนักงานที่เป็นเหมือนพนักงานราชการ ไม่ใช่ลูกจ้างชั่วคราวที่สัญญาปีต่อปี

2. เจ้าหน้าที่ลุ่มแปลจะต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา และความรู้รอบตัวให้เป็นที่น่านับถือเมื่อผู้อื่นเห็นเจ้าหน้าที่ลุ่มทำงาน จะสะท้อนถึงกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวที่มีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ

3. ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ลุ่มแปลเพราะในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ลุ่มแปลไม่เพียงพอกับการรองรับนักท่องเที่ยว โดยที่หาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอย่างจริงจัง อย่าใช้ระบบอุปถัมภ์มากเกินไป และเจ้าหน้าที่ลุ่มแปลด้านธุรการจะต้องน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ลุ่มแปลด้าน

ภาษา สิ่งที่สำคัญ ค่าตอบแทนจะต้องไม่เท่ากันคือ เจ้าหน้าที่ล่ามแปลไม่มีความสามารถทางด้านภาษาแต่ทำงานด้านธุรการ โดยใช้ตำแหน่งล่ามเป็นเครื่องบังหน้า ได้รับเงินเดือนเท่ากับเจ้าหน้าที่ล่ามแปลที่ใช้ภาษาอย่างจริงจัง

4. กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวแยกตำแหน่งล่ามแปล (Interpreter) ออกจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ท่องเที่ยว (Tourist Officer) เพราะความรับผิดชอบของล่ามมีมากกว่าเจ้าหน้าที่ท่องเที่ยว และที่สำคัญเพื่อความยุติธรรมในการรับค่าตอบแทน และหน้าที่การงาน โดยที่เจ้าหน้าที่ทำงานด้านธุรการจะรับเงินที่น้อยกว่าเจ้าหน้าที่ที่ใช้ภาษา ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านธุรการควรจะใช้ตำแหน่งว่า เจ้าหน้าที่ท่องเที่ยว (Tourist Officer) สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ใช้ทางด้านภาษาค่าตอบแทนจะต้องได้รับมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านธุรการเพราะ เจ้าหน้าที่ที่ใช้ภาษาจะต้องมีความสามารถทางด้านภาษาที่ดี จะต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ในการอธิบายให้นักท่องเที่ยวหรือชาวต่างประเทศเข้าใจ ซึ่งถ้าผิดเจ้าหน้าที่ที่ใช้ภาษาจะต้องรับผิดชอบ เพราะถือว่าเป็นบุคคลที่อธิบายให้นักท่องเที่ยวหรือชาวต่างประเทศเข้าใจในสิ่งที่เจ้าหน้าที่ได้อธิบาย สำหรับตำแหน่งสมควรที่ใช้คำว่า Translator มากกว่า Interpreter เพราะ Translator จะหมายถึงการแปลที่เกี่ยวกับการแปลเอกสาร และการแปลปากเปล่า และเหมาะสมกับความรับผิดชอบที่เจ้าหน้าที่จะต้องรับ คือ จะต้องแปลเอกสาร และแปลปากเปล่า แต่ถ้าใช้ Interpreter จะหมายถึงการแปลปากเปล่าเพียงอย่างเดียว การแยกความรับผิดชอบให้เด่นชัดจะทำให้บุคคลภายนอก นักท่องเที่ยวมีความเข้าใจในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว

5. ควรมีการตรวจสอบคุณภาพของล่ามแปล คือ ภาษาที่มีผู้พูดเป็นส่วนใหญ่ เช่น ภาษาอังกฤษ การตรวจสอบได้ง่าย เพราะส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานภาษาอังกฤษมาบ้าง เมื่อล่ามพูดผิดจะสามารถบอกได้ว่าผิด และยังมีสถาบันทางด้านภาษาที่มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษสามารถทดสอบล่ามได้ แต่ถ้าเป็นภาษาที่มีบุคคลากรรู้น้อย เช่น ภาษาอาหรับ การตรวจสอบว่าล่ามถูกต้องหรือไม่เป็นไปได้ยาก เพราะในประเทศไทยบุคคลากรที่รู้ทางด้านภาษาอาหรับมีน้อย การตรวจสอบจึงเป็นไปได้ยาก

6. ควรมีมาตรการในการคุ้มครองความปลอดภัยของล่าม เพราะล่ามเห็นตัวตน ในการล่ามและล่ามรู้เรื่องทุกอย่างในการแปล เสมือนเป็นผู้พูดเสียเอง จึงทำให้เป็นเป้าหมายของอีกฝ่ายหนึ่งก็ได้ โดยเฉพาะในการสอบปากคำ ล่ามบางครั้งรู้เรื่องของทั้งสองฝ่าย บุคคลอื่นอาจที่จะไม่มั่นใจล่ามว่าจะเข้าข้างฝ่ายใดหรือเปล่า มีการรับสินบนจากฝ่ายไหน เพื่อให้การแปลเข้าฝ่ายของ

ตน ล่ามอาจจะมีการพุ่ง่าเกิดขึ้นได้ หรือการทำร้ายล่าม เพราะฉะนั้นล่ามจะมีความปลอดภัยน้อยกว่านักแปล นักแปลไม่เห็นตัวตน หรือเห็นตัวตน แต่เมื่อแปลเสร็จแล้วให้บุคคลอื่นอ่าน ซึ่งเขาจะเชื่อหรือไม่เราสามารถบอกได้ และสามารถตรวจสอบได้ว่าแปลได้ถูกหรือไม่ แม้ว่าภาษานั้นจะหายากก็ตาม แต่การตรวจสอบสามารถทำได้ แตกต่างกับล่ามเมื่อพูดแล้วการตรวจสอบจะเกิดขึ้นยาก นอกจากนี้จะมีการอัดเทปล่าม เพื่อนำไปตรวจสอบ เพราะฉะนั้นล่ามมีความปลอดภัยทางร่างกายน้อยกว่านักแปล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรที่จะศึกษาการล่ามที่เกี่ยวกับความมั่นคงระหว่างประเทศ เช่น การก่อการร้าย โดยศึกษาบุคคลที่จะทำหน้าที่ในการเป็นล่ามมีคุณสมบัติอย่างไร ที่จะล่ามเกี่ยวกับความมั่นคงระหว่างประเทศ เพราะในปัจจุบันเรื่องความมั่นคงระหว่างประเทศเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก และยังเป็นสิ่งที่ประเทศไทยยังไม่สามารถหาบุคคลกรทำหน้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงระหว่างประเทศ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมลทิพย์ คดีการและคณะ. รายงานการวิจัยทิศทางการพัฒนาระบบงานยุติธรรมกับการป้องกัน
แก้ไขปัญหอาชญากรรม.ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล,2544.

กิริติ บุญเจือ. ปรัชญาภาษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,2526.

กุลพล พลวัน .สิทธิมนุษยชนในสังคมโลก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม,2547.

โกศล โสภาคย์วิจิตร. พจนานุกรมกฎหมายอังกฤษ-ไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานที่ปรึกษาทนาย
พาร์อีสต์,2525.

คึกฤทธิ์ ปราโมช. กฎหมายบริหารอันบังคับมิได้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สยามรัฐ,2519.

งามพิศ สัตย์สงวน. หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย,2543.

งามพิศ สัตย์สงวน. การวิจัยเชิงคุณภาพทางมานุษยวิทยา . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย,2547.

จรัญ โฆษณานันท์. สิทธิมนุษยชนไร้พรมแดน ปรัชญา กฎหมาย และความเป็นจริงทางสังคม.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม,2545.

จินตนา ยศสุนทร. การแปลภาษาฝรั่งเศสเป็นไทย 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง ,2540.

จินตนา ยศสุนทร. การแปลภาษาฝรั่งเศสเป็นไทย 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง ,2540.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ : การปรับกระบวนการพิทักษ์กระบวนการ
ยุติธรรมไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุฎิบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2548.

เชวง จันทรเขตต์. การแปลเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,2528.

ตำรวจท่องเที่ยว. คู่มือการให้ความช่วยเหลือและรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ.
แหล่งที่มา [http: //www.tourist.police.go.th](http://www.tourist.police.go.th)

ทิพา เทพอักษรพงศ์ . การแปลเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2542.

ธีรวัฒน์ ไตรวารี. สิทธิในการมีล่ามของผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา. วารสารกฎหมาย 16
(2539):169-181.

- ธรรมเนียม ผายดำ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแปลกแยกในการทำงานของพนักงานสอบสวน: ศึกษากรณีเฉพาะ พนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. การเมืองไทยสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, 2536
บุญชู เย็นสบาย. สิทธิของผู้ต้องหา. วารสารอัยการ 5. (สิงหาคม 2525): 88-89.
- เบ็ญจมาศ จีนาพันธุ์. ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ. เอกสารประกอบการสอน คณะ
รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประพจน์ อัสวีรุพการ. ภาษากับสังคม. วารสารสุโขทัยธรรมาธิราช 9 (มกราคม-เมษายน 2520)
: 17-37.
- ประยุทธ์ สิทธิพันธ์. มหาราชและพระราชกรณียกิจสมเด็จพระภัทรมหาราช. กรุงเทพฯ: เทพพิ
ทักษ์การพิมพ์, 2520.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์และคณะ. อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม: ปัญหา อุปสรรค
และแนวทางควบคุม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2531.
- พรทิพย์ กิจสิริพันธ์. ศัพท์จากข่าวอาชญากรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2546.
- พรพิมล ลิ้มเจริญ. The Interpreter. มติชนสุดสัปดาห์ 25 (1280 29- เมษายน 2548 – 5
พฤษภาคม 2548): 86-88.
- พระบริหารเทพธานี. ประวัติศาสตร์ไทย ความเป็นมาของชาติไทยตั้งแต่ยุคคึกคักด้าบรรพ์.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ประจักษ์วิทยา, 2512.
- พระบริหารเทพธานี. ประวัติศาสตร์ชาติไทย 2. กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์, 2541.
- พลากร วีระจิตต์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ในคดีอาญา: ศึกษา
กรณีพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธร จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- ภิรมย์ บุญรอดพานิช. ผลกระทบของปัญหาอาชญากรรมต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีความรู้สึกลูกของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- มาลิติต พรหมทัตตเวที. การเตรียมตัวเพื่อเป็นนักแปลที่ดี. วารสารรามคำแหง 18/1-4 (มกราคม –
ธันวาคม, 2541): 161-177.
- วรรณมา พินิจกุล. ทฤษฎีและหลักการแปล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2542.

- วัลลภ ประทุมเมือง .สภาวะขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน : ศึกษาเฉพาะกรณี กองบัญชาการตำรวจนครบาล . เอกสารการวิจัยรัฐประศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2534.
- วิบูล วิจิตรวาทการ.ชีวิตในอดีต ฝรั่งเศสในกรุงสยาม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมึกจีน ศรีนยา เลิศศาสตร์วัฒนา . สิทธิผู้ต้องหาและจำเลยในการมีล่ามในการดำเนินคดีอาญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารคดี คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2539.
- ศ.สุภศิลป์. อาชญากรรมกับการลงทัณฑ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สมิต,2534.
- สุขสันต์ ส่งประเสริฐ.ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่องานบริการของตำรวจ : ศึกษากรณี สถานีตำรวจภูธรตำบลพญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารคดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สมชาย พุ่มสะอาด. พลิกโฉมหน้าประวัติศาสตร์ชาติไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กรุงสยาม,2531
สมศักดิ์ จันทร์สุกรี . สัตศาสตร์ภาษารัสเซีย . เอกสารประกอบคำสอน ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมยศ นารีการ และมุสตี รุมาคม.องค์การทฤษฎีและพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล จำกัด,2520.
- สมยศ นารีการ .การบริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมลจำกัด,2522
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์ . ทฤษฎีสังคมวิทยา : การสร้าง การประเมินค่า และการใช้ประโยชน์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2545.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์ . ทฤษฎีสังคมวิทยา : เนื้อหาและแนวทางการใช้เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2545.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์ . สังคมวิทยาปัญหาสังคม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2545.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์ . สังคมวิทยาการเมือง หลักการและการประยุกต์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2545.
- สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.ประมวลชื่อหลักสูตร สาขาวิชา และปริญญา ของ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, 2547.
- สิทธิา พินิจภูวดล และคณะ .รายงานการวิจัยประกอบการสัมมนาของสำนักข่าวสารอเมริกัน เรื่อง สภาพการแปลปัจจุบันในประเทศไทยและแนวโน้มในอนาคต ระหว่างวันที่ 6-8 มีนาคม 2529.คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- สุปิยะ ตันศรีสวัสดิ์. การศึกษาทัศนะของผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยว ศึกษาเฉพาะกรณีพิทยา จ.ชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- เสาวนีย์ จิรชีวิวงศ์. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการละเมิดสิทธิของผู้ต้องคดีอาญาในชั้นสอบสวน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.
- อาจารย์ เชษฐสมน. การแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย 2. เอกสารประกอบคำสอน ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อัมพร ชูบำรุง . ทฤษฎีอาชญาวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2527.
- อัสยา โกมลกาญจน. อารยธรรมตะวันตก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2538.
- โอบาส บุตราภส. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารระหว่างบุคคลภายในกลุ่มกับความพึงพอใจในการทำงาน : กรณีศึกษากรมชลประทาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- เอนก นาวิกมูล. หัวหน้าล่ามฝรั่งคนแรกกับคนที่ 2 ของรัฐบาลสยาม (1). เนชั่นสุดสัปดาห์ 12 580 (14-20 มิถุนายน 2546): 53.
- เอนก นาวิกมูล. หัวหน้าล่ามฝรั่งคนแรกกับคนที่ 2 ของรัฐบาลสยาม (2). เนชั่นสุดสัปดาห์ 12 581 (21-27 มิถุนายน 2546) :53.
- เอนก นาวิกมูล. พระยาศุวทรสารคดี (กัปตัน ขอน บุษ) เจ้าทำยุโรป (1). เนชั่นสุดสัปดาห์ 12 582 (28 กรกฎาคม -3 สิงหาคม 2546):53.
- เอนก นาวิกมูล. พระยาศุวทรสารคดี (กัปตัน ขอน บุษ หัวหน้าล่ามฝรั่งคนที่ 3 ของรัฐบาล (2) . เนชั่นสุดสัปดาห์ 12 583 (4-10 สิงหาคม 2546):53.
- เอนก นาวิกมูล. คนโปรตุเกส (1). เนชั่นสุดสัปดาห์ 12 584 (11-17 สิงหาคม มิถุนายน 2546):53.
- เอนก นาวิกมูล. คนโปรตุเกส (2). เนชั่นสุดสัปดาห์, 12 ฉบับที่ 585 18-24 สิงหาคม 2546.
- เอนก นาวิกมูล. การโลศ ฝรั่งผู้ได้เป็นหลวงอภัยพานิช (1). เนชั่นสุดสัปดาห์ 12 586 (25-31 สิงหาคม 2546):53.
- เอนก นาวิกมูล. การโลศ ฝรั่งผู้ได้เป็นหลวงอภัยพานิช (2) . เนชั่นสุดสัปดาห์ 12 587 (1-7 กันยายน 2546): 53.
- เอนก นาวิกมูล. กัปตันพันตรีบาร์นี่ (Captain Henry Burney) (1). เนชั่นสุดสัปดาห์ 12 588 (8-14 กันยายน 2546):53.

เอนก นาวิกมูล.กัปตันหัตริบาร์นี (Captain Henry Burney) (2).เนชั่นสุดสัปดาห์ 12 580 (15-21 กันยายน 2546): 53.

เอนก นาวิกมูล.ฮาริปัก (1).เนชั่นสุดสัปดาห์ 12 593 (13-19 กันยายน 2546):53.

เอนก นาวิกมูล.มองติญี (Monsieur de Montigny) (1).เนชั่นสุดสัปดาห์ 12 595 (27 ตุลาคม – 3 พฤศจิกายน 2546) :53.

ภาษาอังกฤษ

Adams, Bert N. and Sadie, R.A. Sociological theory. California : Pine Forge Press,2001.

Alan S. Rosenbaum(Ed).The Philosophy of Human International Perspective. London, Aldwych.Press, 1980.

Akers,Ronald L. Deviant behavior. A Social learning approach. Belmont, California: Wadsworth Publishing ,1985.

Alessandra Ricardi. Translation Studied. Cambridge : Cambridge University ,2002.

Apple white, Phillip B. Organizational Behavior.(Engle word Cliffs : Prentice –Hall,1965).

Arendt,H. On Violence. New York: Harcourt Brace Jovanovich,1970.

Axinn,s. A Moral Military. Philadelphia,PA : Temple University Press,1989.

Baccaria ,C. On Crime and Punishment . Indiana Polis : Bocbc Merrill,1976.

Barry, J. The sword of Jusitce: Ethics and Coercion in international Politics. London : Praeger,1998.

Best,G. Humanity in Warfare. New York: Columbia University Press,1980.

Brady,James and N. Garver,eds. Justice, Law and Violence. Philadelphia: Temple University Press,1991.

Bull,H. The Anarchical Society: A Study of Order in World Politics: New York: Columbia University Press,1977.

Catriona Picken. Translators and Interpreters Mean Business. London : Information House ,1988.
Available from: www.najit.org

Cal Jur. Volume 13. Evidence to Factors and Commission Merchants. California : Ran croft – whiney ,1976.

Cal Jur. Volume 18. Criminal Law. California : Ran croft – whiney ,1975.

Clinard,Marshall B. Sociology of deviant behavior. New York : Rinehart and Winston,1964.

- Clifford E. Landers. Literary Translation. Clevedon, Buffalo, Toronto, Sydney: Multilingual Matters LTD,2001.
- Goode,Erich. Deviant behavior. Englewood cliffs,N.J. : Prentice – Hall,1990.
- Guildford, John S. and David E Gray. Motivation and Modern Managements .California: Addison Weakley Publishing,1970.
- Henry J.Steiner and Philip Alston, International Human Right in context – law Politics, Morals. Oxford Claredon Press,1996.
- Holsti,K. Peace and War :Armed Conflicts and International order,1648-1989. Cambridge : Cambridge University Press,1991
- Jeremy Munday .Introducing Translation Studies. London and New York : Roulledge,2001. Available from : <http://www.judiciary.go.th>
- JR.The Interpreter. In: Het Nieuwsblad (Belgium),1 June 2005, Pg.32,(NP)
- John C.Domino,Civil Right and Liver ties Toward the Twenty – First Century, New York, Harper Collins College Puvishers,1994.
- Margaret Mead. Native Language as Field – tools. American Anthropologist,Vol.41,1939.
- Maslow,A.H. Motivation and Personality. New York : Harper and Brother, 1970.
- Makoto Nagao.Machine Translation. Oxford New York Tokyo: Oxford University Press,1989. Available from : <http://www.sta.bm>
- McCaghy,Charles H. Deviant behavior :crime, conflict, and interest group. New York; Macmillan Press,1985
- Michael B. Shulman . No hablo ingles : Courts Interpretation as a major obstacle to fairness for non-English speaking defendants .Vanderbilt Law Review (January,1993).
- Miller,R.B. Interpertations of confict : Ethics, Pacifism and the Just War Tradition. Chicago : University of Chicago Press,1991.
- Murdock,G. Social Structure. New York:Macmillan ,1965
- Nagel, T. “Ruthlessness in Public Life “, in his Mortal Questions. Cambridge: Cambridge Universtiy Press,1979.
- Orend,Brian . Human Right : Concept and Context. Peterborough : Broadview Press, 2002. Revised Edition.Translation Studies. London and New York : Routledge ,1991.
- Rawls,J.A. Theory of Justice. Cambridge :Harvard University,1971.

Shue, Henry. Basic Rights: Subsistence, Affluence and U.S. Foreign Policy. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1996

Sue Ellen and Leland D., Jr. Scientific and Technical Translation. New York : John Benjamins Publishing company, 1993.

The French Code of Criminal Procedure Translated and with an Introduction by Professor Gerald L. Knook.

The German Code of Criminal Procedure Translated by Horst Niebler.

Thomson, Desson. Interpreter a Rote Translation In: The Washington Post (USA), Vol.128, Iss.138, 22 April 2005 Pg.35-36, (NP)

United Nations, International Covenant on Civil and Political Right, Article 14 (2)

.United Nations, International Covenant on Civil and Political Right, Article 14 (3) (9)

United States Code, volume 12. Washington : United State Government Priming office, 1983.

United States Code, volume 28. Federal Rules of Evidence Washington : United State Government Priming office, 1975.

Vogo, Steven. Social Change. New York : Prentice Hall. 1989.

Walzer, M. and D. Miller, eds. Pluralism, Justice and Equality. Oxford university Press, 1995.

White, Susan. Law and Society Review. A Perspective on Police Professionalism. London : Harper and Bow Publisher, 1972

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศที่มีการเปิดทางด้านภาษาต่างประเทศ (สำนักงาน
คณะกรรมการอุดมศึกษา,2548)

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาสเปน ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น
ภาษาอิตาเลียน ภาษาเยอรมัน

ระดับปริญญาโท คณะอักษรศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา,2547) การ
แปลและการล่าม ภาษาจีน ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษ และภาษาและวรรณคดี
ญี่ปุ่น

ระดับปริญญาเอก ภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น วรรณคดีอังกฤษ และการ
แปล

ระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547)
ภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน

ระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการ
อุดมศึกษา,2547) ภาษาอังกฤษ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน

ระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547)
ภาษาอังกฤษ ภาษาและวรรณกรรมล้านนา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษามลายู

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547) ภาษาศาสตร์ประยุกต์ (การเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบพึ่งตนเอง) ภาษาศาสตร์ประยุกต์ด้านการสอนภาษาอังกฤษ

สำนักงานเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี

ระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547) ภาษาอังกฤษศึกษา

ระดับปริญญาเอก หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาษาอังกฤษศึกษา

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษารัสเซีย ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ ภาษาศาสตร์

ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการแปลภาษาไทยและภาษาฝรั่งเศส การแปลภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ระดับปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547) ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ ภาษาศาสตร์เพื่อการสื่อสาร ภาษาศาสตร์ ฝรั่งเศสศึกษา การแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีน ภาษาพม่า
ระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สำนักงานคณะกรรมการ
อุดมศึกษา,2547) ภาษาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศสศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการ
สื่อสาร
ระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
,2547) ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาเวียดนาม ภาษาเขมร ภาษาลาว
ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเกาหลี
ระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
,2547) ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ
ระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
,2547) ภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาษาศาสตร์และภาษาเอเชียอาคเนย์
ระดับปริญญาเอก ภาษาศาสตร์

สำนักศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาจีนธุรกิจ

สำนักงานวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน ภาษาเพื่ออาชีพ

ระดับประกาศนียบัตร (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547) การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ อเมริกันศึกษา(วรรณคดีอเมริกัน)

ระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547) ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษธุรกิจเพื่อการสื่อสารนานาชาติ การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

ระดับปริญญาเอก คณะมนุษยศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547) ภาษาอังกฤษ

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาเกาหลี ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอาหรับ

ระดับปริญญาโท คณะอักษรศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547) ฝรั่งเศสศึกษา

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเขมร ภาษาฮินดี

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ระดับปริญญาตรี ภาษาจีน

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ระดับปริญญาตรี ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษามลายู ภาษา
อาหรับ ภาษาฝรั่งเศส

ระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547)
ภาษาอังกฤษ

สาขาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ระดับประกาศนียบัตร (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547) ภาษาอังกฤษเฉพาะ
อาชีพ ภาษาจีนพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร

ระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ภาษาอังกฤษและการสื่อสาร

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษและการสื่อสาร ภาษาและวรรณคดีเวียดนาม ภาษาจีน

ระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
,2547) การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ระดับปริญญาตรี ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ

คณะภาษาและการสื่อสาร สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์

ระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตร (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547)
ภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเชิงธุรกิจ
ระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาษาและการสื่อสาร

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสารสากล
ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ระดับอนุปริญญา ภาษาอังกฤษธุรกิจ
ระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ภาษาอังกฤษธุรกิจ ภาษาจีน
ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศสธุรกิจ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ภาษาจีน

คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล

คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาจีนธุรกิจ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสตัมฟอร์ด

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารธุรกิจ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาและวรรณคดี
อังกฤษ ภาษาจีน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ ภาษาฝรั่งเศสธุรกิจ ภาษาจีนธุรกิจ ภาษาญี่ปุ่น
ธุรกิจ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียน ชลบุรี

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ

คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์เทเรซา-อินดี

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

ภาควิชาอิสระ (ศิลปะศาสตร์บัณฑิต) วิทยาลัยมิชชั่น วิทยาเขตมวกเหล็ก

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ

คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยราชภัฏ

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยลุ่มน้ำปิง

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษธุรกิจ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ระดับปริญญาตรี ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาสเปน ภาษารัสเซีย ภาษากรีก
ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษามาลเลย์ ภาษาเขมร ภาษาลาว ภาษาฮินดี ภาษาอาหรับ ภาษา
เวียดนาม ภาษาเกาหลี

ระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ,2547)
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การแปล ภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายกิตติศักดิ์ สุจริตธุระการ เกิดเมื่อวันที่ 24 กันยายน พ.ศ.2519 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อปีพ.ศ.2542 หลังจากนั้นศึกษาต่อคณะรัฐศาสตร์ สาขาสังคมวิทยา (อาชญาและงานยุติธรรม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีพ.ศ.2546 ประสบการณ์การทำงาน พ.ศ.2543-2545 ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน กระทรวงแรงงาน พ.ศ.2545-ปัจจุบันตำแหน่งเจ้าหน้าที่ท่องเที่ยว (ภาษารัสเซีย) กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย